

A
A NÉVTELEN SZELLEM BÖLCÉSZE-
TE

TITKOS TANÍTÁSOK

A „NÉVTELEN SZELLEM” KINYILATKOZTATÁSAI
ESZTER MÉDIUM ÚTJÁN

II. kötet.

KIADJA:

A SZELLEMI BÚVÁROK PESTI EGYLETE
BUDAPEST, 1936.

B

A II. KÖTET TARTALMA:

()**

BEVEZETÉS.	1
A SZELLEM TESTEI.	
I. LELKI-TESTEK.	14
II.	25
2. AZ IDEGSZFÉRA.	37
I.	37
II.	55
3. A SZELLEM KIBONTAKOZÁSÁNAK ÚTJA.	64
A LÁTHATÓ ÉS A LÁTHATATLAN EMBER.	
1. A LÉLEK NYÍLT ÉS REJTETT TULAJDONSÁGAI.	79
2. AZ ÖNTUDAT KÜLÖNBÖZŐ RÉTEGEI.	92
3. AZ ÁLOMÉLET.	106
4. AZ ŐRSZELLEMEK ÉS VÉDENCEIK.	120
HATÁSOK ÉS VISZONTHATÁSOK.	
1. AZ IMA HATÁSA.	135
2. FOGADALOM ÉS IGÉZET.	152
BŰNBOCSÁNAT ÉS KEGYELEM	
1. A BŰNBOCSÁNAT MISZTÉRIUMA.	159
2. VALAKIKNEK MEGBOCSÁTJÁTOK BŰNEIKET, MEGBOCSÁTTATNAK NEKIK; AKIKNEK MEGTARTJÁTOK, MEGTARTATNAK. (JÁN. XX. 23.).	175
3. A MEGVÁLTÁS TITKA.	191
AZ ÁLDOZAT.	
3. AZ ÁLDOZATRÓL ÁLTALÁBAN.	201
2. AZ „ISTENI IGAZSÁG” MISZTÉRIUMA.	214
ISTEN ÁLDOZATA.	228
BEFEJEZÉS.	243

Bevezetés.(**)

Az ösztön eredete. — Elemi szellem. — Az elemi szellemek tulajdonságainak kibontakozása. — Az Istennel való összeköttetés célja. — A teremtés analógiája. — A szellemek fokozatos süllyedése. — Miért kell a jobbnak többet szenvednie a földön? — Minden jogtalan előny megtermi a maga szenvedését. — Mikor éri el a szellem a tökéletességet?

Az életben több a fájdalom, a gyötrelem, mint az öröm; sőt a sok fájdalom és gyötrelem között csak kicsiny megnyugvások, kicsiny öröm-részecskék vannak elosztva pihenőkül. Azt is látjátok, mert látnotok kell, hogy minél fejlettebb, minél érzékenyebb a lélek, aki a szenvedő világból kiveszi a maga részét, annál több esik reá, annál nagyobb az a körforgás, az a lehetőség, amely őt eltemeti a gyötrődések mélyére. Ellenben minél fejletlenebb, minél vadabb, minél nyersebb valamely lélek a maga megjelenésében, annál inkább el tudja kerülni a szenvedéseket, annál inkább kiverekszi magának azokat az örömeket, azokat a nyugalmi állapotokat, amelyek a földön élő minden lélek előtt az élet kívánatos járuléakai.

Nem szükséges dolog a szenvedés, és mégis van, mert maga a természet, maga a léleknek az állapota, vagyis igazsága az, ami az ő fejlődési fokán határt szab körülötte és korlátozza mozgási lehetőségeit. Ez az az igazság, amely őt hajtja, és előre kergeti; ez az ő igazsága nem egyéb, mint azok a felszedett, vagy kitermelt elvek, amelyek a „*nincsen*”-ből, a „*semmi*”-ből veszik eredetüket, és amelyek a „*van*”-nal, a valósággal szemben az életnek, a mozgási szabadságnak, a tevékenységi lehetőségnek bizonyos hányadát lekötik.

Tehát ezek a fluidok, ezek az erők, amelyek a „*nincsen*”-ből hívtak bele a „*van*”-ba, az életbe, itt élnek, itt mozognak körülöttetek, és *törvényt tartanak fenn. Amely törvényben ezek maguknak akarják az uralmat biztosítani, a maguk céljai szerint akarják igába hajtani nemcsak azokat az öntudatlan erőket, amelyek felett már rendelkeznek az életbehívás alkalmával, hanem igába akarják hajtani a szellemiséget és rajta*

keresztül legyőzni az istenséget. **Ez a sátán fogalma. Minél többet beledolgozik a szellem az ő életével a maga tudatos erőivel a *nincsenbe*, ez a *nincsen* annál többet akar a maga részére elvenni, annál többet akar meghódítani, mert természetében áll a terjeszkedés.** Különben ez a terjeszkedési vágy benne van az egész teremtettségben. *Ez nem a „nincsen” természete, mivel a „nincsen”-nek nem lehet semmiféle tudata, akarata, vágya; hanem a beledolgozott természet, a beledolgozott szellemi princípium adja meg neki ezeket a vágyakat, mert hiszen benne az életet ez tartja fenn, ez mozgatja.* Ez az oka annak, hogy nem éri be azzal, amit neki megteremtője — t. i. a szellem — nyújt, hanem ez maga akar hatni, maga kíván továbbteremtődni. *(T. i. a „van”-nal áthatott „nincsen”).* **Ez a tovább teremtni akarás, ez az élettől való telítődési vágy azokban a megfertőzött fluidokban és erőkben képviseli azt, amit ti nyers ösztönnek neveztek, amely az emberben és az állatban megnyilatkozik.** Egyébként ez az elv az egész bukott teremtettségben benne él. Az ásvány természetében még úgyszólván alig ébred; a növényben már erős hatalommá nővi ki magát az élettől való telítődésre irányuló nagy akarat, amely az állatban már teljesen élő ösztönné ébred. *Az ösztönöknek ez a fokozatos ébredése az állati testeket elhagyva és az állati életek sorozatán felemelkedve az ember tudatalatti ösztönévé finomul, t. i. a harmadlagos életerővé. Az emberi testeket elhagyva, s az asztrálvilágnak minden egyes állomásán keresztülfinomodva, lelki princípiummá válik.* A szellemmel itt már közvetlen összeköttetésben áll és megtisztítva, mint lelki princípium a legmagasabb fokozatot elérve, Isten közelébe törekszik. Amikor pedig az Isten közelébe ér, az Isten szelleme átsugározva azt, felébreszti újonnan alakult teremtménnyé, vagyis kezdetleges szellemmé (elemi szellem).

Az elemi szellem még nem vétkezik, még nem kész, öntudatos valami; csak amikor a természetében felébrednek mindazok a lények, amelyek benne, mint a *nincsenből* fel-

szedett elvek, rejtőzködnek, akkor bontakozik ki az öntudata. Az elemi szellemek természete felszedi a jónak és a rossznak mindazokat a behatásait, amely hatásoknál fogva ők ezeket viszik előbbre, ezek a hatások pedig őket, a kölcsönös telítődés által. Mert az elemek megtöltik a szellemek természetét, vagyis természetes tudatát ösztönökkel, hajlandóságokkal, az elemi szellemek pedig megtöltik az elemeket az ő céljuk felé vezető irányító tendenciákkal. Eképpen mindkét rész egy magasabb fokozatot nyer. T. i. az elemek hatása folytán az elemi szellemekben lévő hasonló lelki princípiumok tudatosabbakká válnak. Az elemi szellemeknek az összes állomásokat végig kell járniuk alulról fölfelé és felülről lefelé, vagyis úgy a fizikai sík alatt lévő törvényekben és erőkben, mint a fizikai sík felett lévő szférákban dolgozniuk kell. Mikor az elemi szellemek ezeket az állomásokat végig járták és ismét felkerülnek oda, ahonnan kiindultak a teremtés pillanatában, akkor válnak öntudatos szellemekké, akkor nyernek szabadakaratot, akkor nyernek teljes tudást, azaz a jó és rossz közötti megkülönböztető képességet a szellemekkel való érintkezés által. Ennek a folyamatnak eredményeként magukban és magukkal viszik úgy az alsóbb, mint a felsőbb világnak egész természetét. Ekkor már mindazzal rendelkeznek, amivel a tökéletességre eljuthatnak. A jóban való kiképzésük ellensúlyozza a rossznak, vagyis a *nincsenből* eredt hajlandóságoknak a hatásait. Mivel pedig az Isten jó, és szeretetből teremti az ő gyermekeit, ennél fogva a jóban nagyon erős kiképzésben részesülnek. Azt lehetne mondani, hogy a világosság, amellyel ők rendelkeznek, elég lenne nemcsak egy ilyen egyrétegű életnek az átvilágítására.^{1*}

^{1*} Egyrétegű életnek nevezem az ő életüket, amelynek felső, egyetlen háromszöge Δ jelképezi az ő felébredt énjük három alap-princípiumát: értelem, érzelem, szabadakarat, míg alsóbb természetük ∇ ugyanennek a három princípiumnak az ellentéte. De ez a felsőbb értelem a világosság által, vagyis az Isten behatása által annyira át meg át van világítva, annyira fel van bontva, hogy ez a felsőbb háromszög elég lenne nemcsak egyetlen ilyen alsó háromszög megvilágítására. Ezzel csak azt akarom mondani, hogy a

Az Istennel való összeköttetés folytán az lenne a cél, és az is volt mindenkor a cél, hogy ezek a szellem-egyedek az ő felsőbb rendű természetükkel $\triangle$ felbontsák az alsóbb rendű természetüket, ∇ és amikor felbontották, tökéletesen kiküszöböljék abból a *nincsennek* ott ragadt és a tudatban fokozatosan felszívódott hatásait, azaz, hogy minden tökéletlenséget, minden gyengeséget, minden tévelygésre való hajlandóságot felszívjanak és megemésszenek az ő felsőbb énjükből eredő világossággal. Amikor a szellem telítette ezt az alacsony, alsóbb rendű énjét, akkor egy újabb állomásra ér el, t. i. az Istenben való összeolvadás állomására. Nem más ez tulajdonképpen, mint az istenségnek önmaga - megnagyobbítása.^{2*} Mert nem úgy kell azt gondolni, hogy az Isten a teremtés által önmagát osztja részekre. Amikor az Isten teremt, akkor nem önmagából ad egy részt oda, hogy rendeltetése betöltése után ugyanazt vonja vissza magához. Egy hasonlattal próbálom ezt megvilágítani. Amikor az ember levegőt szí a tüdejébe és újra kibocsátja azt, amit magából kibocsátott, az már nem ugyanaz többé, mint amit beszívott; az már telítve van az ő testének a lényegével, parányaival. És amit újra beszív, az megint nem ugyanaz, mint amit kilehelt. Így *az ember a lélegzés által önmaga körül a levegőt megtelíti az önmagából való járulékokkal*. Az a lehellet, amit kilehel, magán viseli az ő testében lévő atmoszférát, megtelítődik gőzzel, elektromos és delejes parányokkal stb., úgy, hogy többé már nemcsak a levegőben meglévő lég- és gáznemű anyagokat foglalja magában, hanem azokat az ódikus

szellemben ez a két háromszög nem egyenlő, de ellentétes fajsúlyú tényező, és nem olyan közöttük a viszony, mint a mérleg két oldala között, amikor egyensúlyi helyzetben megáll; mert ebben a van-ból vett természet sokszorta több, nagyobb, erősebb, úgy, hogy ezzel szemben úgyszólván semmi súllyal sem bír az alsó háromszög primitív természete.

² * T. i. a semmit, a nincsent telíti az istenség önmagával.

parányokat is, amelyek magukon viselik minden egyes lélek külön egyéniségét.

Ugyane szerint az analógia szerint telíti Isten az ő világosságával, az ő szellemi kilehelésével az élethullámokat. És mivelhogy Isten mindegyik élethullámnak egyformán külön-külön nevet, vagyis külön-külön célt, külön-külön gondolatot ajándékozott és zárt beléjük az ő lényük titkaiként, amit nekik egyéniségük teljes kifejlődése által a világmindenségben ki kell teljesíteniük: *ezzel adta meg nekik az ő egyéni különletüket; az ő egyéniséggé való ébresztésüket.*

Mikor azután ezek a szellemlények az ő alsó természetüket bölcsességgel, tudással és szeretettel átvilágították, s teljesen a felső természethez hasonlónvá tették, akkor ők már kész egyéniségek, isteni lények, akik fejlődésüket befejezték, vagyis Isten gondolatát és akaratát véghezvitték. Ez pedig őket egyénileg boldoggá teszi, mert amikor ezt elérik, számukra új turnus kezdődik, mert az Istenéhez, az Atyáéhoz hasonló tulajdonságok ébrednek fel bennük, hasonló módon tudnak teremteni, vagyis az istenségnek részeivé válnak.

*

Fejlődési útjukban a szellemek közül sokat megtéveszt alsóbb rendű természetük — mivelhogy ebben nincs kizárva a tévedés lehetősége — és ez alsóbb rendű természet hajlamai és tévedésre hajló tendenciái annyira lekötik a felsőbb rendű természetben elzárt isteni akaratot, isteni világosságot, hogy a felsőbb, isteni világosságból, vagyis a felsőbb rétegből túl sok életerőt vonva le az alsóbb rétegbe, ezáltal az egyén az alsóbbnak a hatalmába kerül, vagyis a szellem a tévelygésnek martalékává lesz. Itt ugyan még nem lehet határozott bűnről beszélni, csak a hajlamokba, a vágyakba téved bele a szellemi lényeg, és azokat a lehetőségeket vizsgálja, azokat az eshetőségeket használja ki, amelyeket a *nincsenből* vett tudat a szellem elé

tár: t. i. a tévelygésre, a lehetetlenre építő hajlandóságok, amelyek a szellem közelségében óriási módon megnövekednek.

Ugyanezt a folyamatot láthatjátok gyermekeknél, akik bár tudják, hogy mit szabad és mit nem, mert a szüleik ezt megmagyarázták nekik, de az ő alsóbb természetükben ott él a vágy, hogy mégis azt cselekedjék, amit nem szabad. És az a gondolat támad fel bennük, hogy a szüleik úgysem tudják meg, hogy ők mit cselekedtek; mert ha ennek következtében támadna is valamiféle úr, akkorra ők már betöltik azt az úrt, mire a szülők rájönnek a dologra. *Ugyanezek az eshetőségek és ugyanezek a csalfa lehetőségek csábítják el a szellemeket is, akik azt hiszik, hogy képesek valami jobbat, valami kedvezőbbet létrehozni, mint amit a fennálló törvény, a nekik áttekinthető és ismert természettörvény korlátaiban belül a munkájuk által kihozni képesek.* Csak egyszer lépjen túl ezeken a korlátokon a szellem: az úr, a folytonossági hiány rögtön mutatkozik, és *soha többé vissza nem csinálható. És hacsak vissza nem lép, vissza nem siet a szellem a természettörvény korlátaiba közé, ez az úr ahelyett, hogy betöltődnék, folyton nagyobbá és nagyobbá lesz.* Ez az úr pedig azért áll elő, mert lényegükből az Isten természetét elhagyták, az Isten igazságát átlépték, és az úr azért növekedik, mert az Isten lényegétől, az Igazságtól mind jobban és jobban eltávolodnak. Ezt nem tudják, és nem veszik észre egykönnyen, mert az ő alsóbb természetük, t. i. a lélek hajlamai mindig ott állnak, és azokkal az eshetőségekkel és lehetőségekkel csábítják őket, amelyeket még nem ismernek. És ők azt hiszik — miután még mindig hitelt adnak a csalogató lehetőségeknek — hogy helyre tudják hozni, és úgy tudják megcsinálni a dolgot, hogy nem lesz belőle semmi káruk. Tehát ebben a ferde hitben élve mindjobban eltávolodnak az igazságtól és a lélek természete meg az isteni természet között tátongó úr támad. Ezt a tátongó úrt tölti meg a szellem a hiábavalló próbálkozásai nyomán keletkezett csalódásokkal. Mert ezek a hiábavalló próbálkozások egészen addig nem képesek a szel-

lemnek tudomására hozni, hogy tévedett, ameddig a csalódások folytán a lélek természetében a fájdalom és a szenvedés nem jelentkezik.^{3*}

Tehát a hiányok megtelítődnek csalódással, és a csalódások folytán mind több és több szenvedés halmozódik fel, mert a lélek nem kaphatja meg azokat az eredményeket, amelyekre vágyik, és amelyekben célját, mint terjeszkedést, mint boldogulást elérni óhajtja. Tulajdonképpen az ember lelkének az a hajtóereje, hogy a boldogságot megismerje, és a maga számára megteremtse. Azonban ha az alacsony természet, vagyis a *nincsen* természete uralma alá hajtja a szellemet, akkor ez a boldogság után való vágy és törekvés nem olyan mozdulatokra és nem olyan hatásokra indítja őt ezután, hogy mindenképpen a törvényt igyekezzék betölteni. Vagyis az ő lényegének a *jóban való* munkálkodásával igyekezzék telíteni a világmindenséget,

³ * Mert a lélek érzi, a léleknek minden atomja várja az ő természetének beteljesülését. Azonban képtelen ezt a beteljesülését, az ő erőinek kibontakozását elérni, hacsak nincsen teljesen Istenbe bekapcsolódva.

Mert hiszen a léleknek az a természete, hogy mozogjon, hasson, és hatásokat fogadjon el. A lélek mozgásának pedig felfelé kell irányulnia, hogy az Istennel kapcsolatba juthasson, hogy ugyanaz a vágy, ugyanaz a mozdulat, amelyet a szellem kifelé bocsátott, visszahatásában Istennel telítődjék, és Isten természetével telítődve meghozza a lélek számára a beteljesülést. Így azok a mozdulatok, amelyeket a szellem a természetes énből kibocsát, és céltudatosan irányít, Istennel telítődve erővé válnak a lélekben, illetőleg a természetes énben. Ezek az erők aztán rendelkezésére állnak a szellemnek, hogy azokból teremtsen, vagyis tovább telítődjék, nagyobbodjék.

A gondolatok is először csak mint kicsiny szálacskák indulnak útnak, hogy megtelítődjenek tudással, tapasztalattal és így jussanak vissza a lélekbe, hogy belőle azután már egy magasabb-rendű telítettebb gondolat induljon útjára a keresésre és ismét még nagyobb fokú világossággal térjen vissza.

Ekképpen az ember megszokja a gondolkozást, és nagy dolgokat is fel tud fogni, vagyis be tud fogadni az énjébe, míg a primitív gondolkozású ember a legkisebb dolgokat sem tudja felfogni, mert gondolkozó szerveit alig használja, és így a lélek nem képes tudással, ismerettel telítődni. Ezzel szemben a mélyebben járó gondolkozás nagyobb mértékben és gyorsabb tempóban tud növekedni és telítődni.

hanem ahelyett a mások által megteremtett jót, vagy az Isten által másoknak nyújtott ajándékokat a maga számára akarja elharácsolni, de önmagából semmit sem akar nyújtani ezeknek ellenében, vagy ha nyújt is, csak rosszat, azaz olyat, aminek rossz hatásai vannak.

Így aztán, amikor a gondolat még egyszer elvégzi a legközelebbi körforgását, azokról a helyekről, ahonnan elvette a megmunkált és kitermelt jót, ismételten már: nem talál elvennivalót, mert hiszen elszedte onnan és kiszedte annak minden javát, a hüvelyt, az értéktelen formát pedig eldobta. Mire még egyszer meggy kísérletezni, ott már nem talál semmit s így csatlódással telik meg. Mert ha valahol nem munkálkodik jól, nem cselekszik jót, akkor ott nem is találhatja a jónak eredményét.^{4*}

Így fokról-fokra lefelé süllyed a lélek; az elhibázott mozdulatok, az elhibázott irányban való tevékenykedés folyton sűrűbbé teszik körülötte a látóhatárt, és beleütközik azokba a tévedésekbe, amelyeket ő és a hozzá hasonlók hoztak létre. Ez pedig meghozza számára a szenvedést, annyira, hogy amikor egy ilyen földi világba lejut a szellem, már maga körül áthatolhatatlannak tetsző sűrűséget talál. A *nincsenből* vett gondolatok, a *nincsenből* vett irányok, a *nincsenből* vett mozdulatok és cselekedetek azokat az életelveket, ame-

⁴ * Ennek könnyebb megérthetéseére felemlítem p.o. a házasság intézményét. Ez is jó célt szolgáló keret, amelyet a jóban fejletlen szellem törvénytelenül kihasznál, azaz vele anyagi, vagy más önző céljának keres kielégülést, s nem viszi bele azokat a lelki értékeket, (gyengédség, szeretet, áldozatkészség, stb.) amelyeket belevinni erkölcsi kötelessége lenne. A következő fordulónál azután, (egy következő életben) amikor az ő fejletlen lelki érzéseivel megint ahhoz a formához fordul, hogy benne magának örömeket és boldogságot keressen, nem ezt találja benne, hanem szenvedéseket, csatlódásokat, vezeklést. De ugyanígy van ez az élet többi alakulataival is, amelyekkel vissza szoktak élni az emberek: mindennel csak egyszer lehet visszaélni, a következő alkalom már az előnyöknek csak a hamuját és salakját: a vezekléseket hozza meg a számára.

lyekben rosszul munkálkodott, mind megfertőztették és csupa csalódásokra alkalmas gyümölcsökkel rakták meg.

Ezt példázza a bűnbeesés allegóriája, amikor az angyal kikergeti Ádámot a Paradicsomból és azt mondja neki: „*A földet véres verejtékkel fogod megmunkálni, és az neked tövist és bogáncsot terem*”. Vagyis olyan dolgokat ad a természet, a fluidok materializációja, amelyeket az ember nem használhat. Hogy a jó mag, amelyet az Isten kegyelemből ad neki a földre, megteremhessen, meg kell áztatnia a földet véres verejtékével. Így az embernek az a véres verejték jelenti a szenvedést, a munkát, a gonosszal való sok küzdést, gyötrődést. Mert hiszen azt a sok rosszat, amit az ő lelki terméke gyanánt, mint következményeket létrehozott, fel kell emésztienie. **A földet fel kell szántania a szenvedések ekéjével és megdolgoznia a vigasztalás boronájával, hogy abban az a jó mag, amit az Isten kegyelméből kapott, az a búzaszem, azaz az ő lelkének táplálására szolgáló igazság, megteremje a maga eredményét.** És neki aggodalmaskodva kell néznie az időjárást, hogy kedvez-e annak a kicsiny palántának, amit elültetett. Nem olyan gond nélkül, nem olyan könnyen hozza meg a föld a maga termését és nem olyan biztosan termi meg a földi élet a gyümölcsöt, mint ahogyan azt a karma hívei gondolják. Mert nem minden földi élet hozza meg azokat az eredményeket, amelyeket az ember kíván és amelyeket — ha egyszerű számadásokról beszélünk — meg kellene teremnie. Mert nem pusztán számokból áll a fejlődés és nemcsak időből áll az élet, hogy olyan egyszerűen hozza meg az eredményt, amelyet az ember lelki természete megkíván, hogy boldog lehessen.

Mert *legyen bár az ember lelkében sok jó és igaz törekvés, és cselekedjék bár sok jót és igazat*, mégis csak Isten kegyelmétől függ az, hogy eredményt lásson. Mert az a sok gonosz, amely egymással összeolvadva villamossá teszi a légkört, a gabonának és más egyéb terményeknek sokszor nem kedvező időjárást hoz létre. Például aszály van, és a gabona satnya sze-

meket terem, mert nem öntözte meg a földet az ég esője; ilyenkor a magban kevés a táperő és sok a korpa. Így van az emberi lélekkel is. **Amikor a léleknek sokat kell a múlt hibái miatt ütköznie, amikor sok vezeklés vár reá — nem azért, hogy jóvá tegyen, vagy hogy kiengesztelje a törvényt, hanem hogy a lélekben nyomokat hagyjon a küzdés, és ezekbe a nyomokba Isten elhínthesse a megértés csíráját.** Az ilyen élet után satnya az eredmény, kevés a tápláló liszt, kevés a kenyér, kevés az öröm, kevés a boldogság, de sok a korpa, azaz sok a fájdalmas emlék, sok a szenvedés, sok a csalódás.

De nem kedvez a termésnek az sem, amikor a túl bő esőzés megnöveli a gabona szárát. Így van az emberrel is, ha az Isten neki a földön kedvező életet ad és kegyelme bőséges áldásaival árasztja el lelkét. Ilyenkor az emberben az ő felismert jó tulajdonságai és erényei folytán megnövekedik az önérzet, a büszkeség, a testhez való ragaszkodás, a földi javak szeretete, s elbizakodottá válik, nagynak képzei magát. Úgyannyira, hogy amikor meg kellene hoznia a termést, a túl bőségesen felduzzadt szemek megrothadnak, helyett, hogy a sok áldásból valami termett volna számára. Így az anyagi életre váltja át a lelki eredményeket.

Azért szükségesek még arra is a megpróbáltatások és a szenvedések, aki jó érzésekkel és jó tulajdonságokkal jön a világra, hogy megtanulja az ember Istenre tekintve, félelemmel és rettegéssel várni a zivatar elmúlását, és Istenben bizakodva remélni mindazt a segítséget, amire az ő lelki magjának szüksége van, hogy az teremhessen húszannyit és harmincannyit. Mert hiszen nem minden lélek okozója annak a zivatarnak, annak a szárazságnak, vagy annak az árvíznek, amely az ő termését elpusztítással fenyegeti. Mivel az benne van az öt körülvevő világlélekben, amely telítve van ellentétes erőkkal, az elemek tökéletlenségével, amelyek nem kedveznek a jónak és igaznak, mert a maguk életét akarják élni és ki akarják ma-

gukat tombolni, mint ahogyan a haragos ember kitombolja az ő indulatát, hogy utána lecsendesedhessék.

Tehát a földi élet azt a célt szolgálja, hogy benne a lélek a magával hozott jó tulajdonságainak, jó felé való törekvésének megsokasítását Istentől várva munkálja.

Itt több a szenvedés, több a gátlás, több az akadály a jó előhaladására, mint ahogy azt az ember csak gondolná és hinné is. Mert *hiszen ha egy embernek olyan rengeteg sok szenvedése van, hogyha egy embernek olyan megfertőzött természete van, s a lelkének hajlamai annyira el vannak ferdülve, hogy a jót nem képes a rosszal szemben érvényre juttatni, hanem inkább enged a rossznak, mint a jónak: el lehet gondolni, hogy az egész emberiségből mennyi rossz áradott és árad ki oly hosszú-hosszú évmilliók óta. És mennyi rosszat kell feldolgoznia, hogy azokat valamiképp a jóval, az igazzal áthatva használható terméké, a jónak kedvező atmoszférává alakítsa át! Azért kell a jobbnak többet szenvednie.* Mert akik még alacsony fokúak, akik még telítve vannak ennek a rossznak, ha nem is tudatos, hanem tudattalan törekvésével, akik még az ő rosszra való hajlandóságukat nem is titkolják, mert bennük a jó még nincs annyira rögzítve, hogy azt kívánatosnak találják. Hanem a rossznak könnyen hozzáférhető látszólagos eredményeit igyekeznek megragadni, és örülnek magukban, hogy milyen ügyesek ők és mennyire sikerült ez nekik: ezek még nem tudják, hogy ezzel is csak az őket körülvevő atmoszférát terhelték és inficiálták. Amikor az élődi emberi lélek elharácsolja más elől a megélhetés lehetőségét, nem tudja, hogy annak a bőségnek, amit így sikerült a neki kedvező sűrített rossz elemekkel magának megszereznie, óriási böjtje, óriási nyomorúsággal való visszafizetése elkerülhetetlen.

Aki másnak szenvedéseket okoz akár testi, akár lelki értelemben egy pillanatnyi dicsőségért — *mint ahogyan ez még a jó úton haladó emberek közt is megtörténik* — az nem tudja, mennyit sűrít a maga részére a megoldozni valókban.

Fájdalom, még a jó felé törekvő emberek között is él a rágalom, a pletyka, a rossznak másokról kárörömmel való megállapítása. És még ha ennek szóban nem is ad kifejezést az ember, egy alig észrevehető gúnymosollyal magát feljebb emeli. Azért igyekszik egyik ember a másikat megrágalmazni, hogy az ő jósága minél inkább kitűnjék. **A mások hibái, tévelygései mintegy sötét keretet képeznek az ő fénylő tulajdonságai körül, és nem tudja a boldogtalan, hogy eljön az idő, amikor ez a sötét háttér mind jobban és jobban összehorol körülötte, míg egészen elvész az ő egyéniségének igaztalan úton odasugározott ragyogása,** és a rágalom és a pletyka szövevényébe, amelyet elhintett, ő maga fog beletévedni. És ez a szövevény az ő lelkeről is minden örömet, minden megelégedést és békét éppúgy letép, mint ahogyan a tüskés cserjébe beletévedt emberről letépi a tövis és a bozót a felső köntöst, és megmutatkozik az ő lelki meztelensége az elkövetkező időben, hogy aki elsőnek tartotta magát, utolsóvá legyen.

Vannak, akik, amikor futnak egy cél irányában, és már-már közel érzik magukat a célhoz, hogy valaki el ne vehesse tőlük az elsőséget, kezeikkel és lábaikkal elgáncsolják az utánuk következőket, hogy biztosítsák a maguk számára a dicsőséget, mert nem akarnak a dicsőségben másokkal osztozkodni. *Még a szellemiekben munkálkodó emberek között is vannak ilyenek.* Nem tudják, hogy amikor elérnek a célhoz, nem azt a jutalmat kapják, amit vártak, hanem éppen csak egy üres tartályt szorongatnak a kezükben, a dicsőségnek külső, formai tartályát, amellyel visszaküldetnek, hogy azt töltsék meg valódi igazsággal, valódi szenvedéssel, valódi fáradtsággal, valódi kutatással. Nem számolnak azzal, hogy majd amikor újra felállnak, hogy versenyt fussanak, nekik is meg kell küzdeniük az üres dicsőségért törtetőkkal, és hogy azt az üres tartályt, amit ők már egyszer a dicsőség hajszólásáért megkaptak, a könnyekkel, a szívük vérével kell majd megtölteniük. De szükséges,

hogy az ember lelkében a *nincsenből* vett érzések, a *nincsenből* vett törekvések kudarcot valljanak, hogy mindaz az apró, kicsiny részecske, amely még a tökéletlenség felé hajol, magára öltse az isteni természetet, hogy azok az apró lelki életparányok is mind az isteni gondolatból és érzéstől legyenek ragyogók és tiszták, hogy az egész lénye megteljen isteni lényeggel, hogy így elérje a tökéletesség színvonalát.

Amíg ezt el nem éri, addig mindig ott áll a szenvedés, a csalódás, a hiány; és minél jobban felismeri az ember a jót, az igazat, minél inkább igyekszik a jóban és igazban munkálkodni, annál több akadályt talál maga előtt. Mert akkor ismeri fel a teremtet világon azokat az átlagembernek alig észrevehető hibás parányokat, azt a hibás atmoszférát, amely telítve van a tévelygésnek és bűnnek lehetőségével, telítve van olyan gondolatokkal, érzésekkel és vágyakkal, amelyek az erőket fogva tartják, és a hasonló lelkében igyekeznek kiélni magukat. És így minden, valaki vagy valami e világra született, munkára és szenvedésre van hivatva. Azért adta Isten az ember lelkébe a hitnek az igazságát, a világosságot, hogy tájékozódni tudjon; azért adta az ember lelkébe a reménységet, hogy vigasztalódni tudjon, és el ne csüggedjen, hanem ha elfáradt, Istenhez, Krisztushoz meneküljön, aki magát a szenvedések áldozatául adta a föld bűneiért. Meneküljön hozzá és pihentesse ki a lelkét a fájdalomtól, a szenvedésektől Krisztus keresztyénél a Golgotán ebben a reménységben, mint ahogyan a szomorú nagypéntek után ragyogó húsvét, ragyogó ébredés következett. Így a bűntől megtisztult lélekre is minden vágyat, minden ragyogást felülmúló újjáébredés következik, ami-kor megszűnik a könny, a fájdalom, a csalódás, a hiány, mert mindent betölt, mindent egygyé olvaszt Istennek az a nagy szerelme, amellyel magához vonzza a világmindenséget és e világnak legmélyebbre esett, bűnben fetregő szellemeit is. Ezeket is várja, ezeket is újjá akarja ébreszteni, ezekre is számít, mert ezekre is el kell következnie a boldog, újjáalkotó, nagy és fényes húsvét reggelének.

A SZELLEM TESTEI.

I. Lelki-testek. (**)

Szellem, erő, anyag. — Lélek-fluid. — A szellem az élet forrása. — Párhuzam az Isten és a szellem között. — A szellem bukása. — Új életre ébredés és a szervező életerő. — Fantom. — Emberi test. — Lélek. — Lelkítést - periszprít. — Éterikus test (idegszféra). — Az asztrál- és mentáltest kibontakozása. — Állapotvilág. — Kauzáltest. — Szellemi test. — A tér és idő sémája.

Tulajdonképpen csak három alapfogalom van: szellem, erő, anyag. Ezek azonban fejlődési fokozatok szerint változnak, és ezek a fokozatok adják a sokféleséget úgy, hogy az egyes nevek csak a fokozatokat, elért eredményeket jelölnek. A szellemet nem lehet sem megfogni, sem látni, mert az nem érzékelhető. A szellem megjelenési alakja az önmagából kibocsátott erő. Az erő pedig a szellemmel együtt, amely már gondolatot és érzést sugároz kifelé: világhossz; ez a legtisztább megjelenési forma.

A szellem fokozatát az az irány árulja el, amely irányban a szellem ténykedik és mozog.

A szellem és az erő együttvéve munkálja ki önmagából a harmadikat: a *fluidot*, ezt az újabb megjelenési formát.

A lélek nem más, mint az élet. *Lélek és élet* egy fogalom. Ahol élet van, ott mozgás van, ott valamely irányban való ténykedés van; ahol pedig már ténykedés és mozgás van, ott mindenkor fel kell tételezni a láthatatlant, a szellemet; itt bármiféle fokozatban, bármiféle rétegben, de a szellemnek jelen kell lennie. Itt még nem beszélek egyéni szellemről. A szellem, miután teremtőereje van, a maga kibontott életsugárzásával maga körül gondolatokat, érzéseket, vetítéseket hoz létre. Ebből következik, hogy minden szellemlény olyan teremtéssel van körülvéve, vagyis az ő életsugárzásának olyan megjelenési formájával van beburkolva, amelyen elvi fokozaton áll.

A szellem isteni szikra; ennek a lényegét hiába kutatja az ember, mert ebbe behatolni nem képes. A szellem titok, mint maga az Isten, és vele együtt titok a léleknek, az életnek a lényege is. Tehát ezeket az értelem fel nem boncolhatja, de ezeknek a kivetítéseit már fel lehet boncolni. A szellem olyan mélység, amelyet kiszámítani, megmérni semmiféle számtörvénnyel nem lehet. A szellem az életnek kifogyhatatlan forrása, azért végtelen. *Annyira végtelen, hogy mindazt az isteni lényegget, az életnek azt a titokzatos erejét és hatalmat, amit önmagából kibocsát, bármilyen magasra emelkedjék, vagy bármilyen mélyre süllyedjen is alá, ismét visszavonja önmagába.* Ugyanaz a folyamat ez kicsinyben, mint az örökkévalóságok folyamata nagyban, melyekről azt mondja a „Szellem, erő, anyag”, hogy „lejáródtak”. Isten az életet önmagából kibocsátja, és ismét visszavonja önmagába. Nem mintha ez az élet azután elveszítené a maga értékét, fokozatát, tudatát, ellenkezőleg: megsokszorozódva, kiszélesedve, megnagyobbodva tér ismét vissza. Amint mondtam, Istenen kívül nincs semmi, ami van, az mind Istenben van. Így valami van, a létező, a *van*, mind Istentől való és az élettel együtt ismét Istenbe tér vissza. Természetesen, hiszen az élet isteni; mi mindnyájan Isten teremtményei vagyunk, és így nem vagyunk a magunkéi; önmagunk létfeltételeit Istentől nyertük. És mivel Isten mindegyikünket önmagából *egy* gondolattal, *egy* érzéssel, *egy* céllal küldött ki a létezésbe, így nekünk ezt a gondolatot, ezt az érzést, ezt a célt el kell érünk. **Ameddig el nem értük, addig nem vagyunk tökéletesek. És amikor tökéletesekké lettünk, mert ezt a célt elértük, akkor az isteni lényeg, amely bennünk van, Istenhez hasonlónak tesz bennünket.**

A szellem a ténykedéséhez nyert szabadakaratot, ezt az isteni tulajdonságot, amely az ő isteni származásának megfelel, úgyszólván korlátlanul használhatja, ténykedhet, és önmagából mindazt előhozhatja vele, ami benne van. De mivel kifogyha-

tatlan, ennél fogva ameddig meg nem közelíti azt a célt, amiről fentebb beszéltem, mindaddig olyat hoz elő, ami őt az élet magasabb rendűségébe való belépéstől, a boldogságtól visszatartja, hacsak az Istenből jövő sugarat, amely haladásának útját bevilágítja, el nem fogadja, s ezzel önmagát mintegy meg nem telíti. **Amilyen mértékben megtelíti magát az Istentől jövő világossággal, olyan mértékben nagyobbodnak, mélyülnek és válnak tökéletesebbekké szellemi és lelki képességei,** és ezzel a tökéletesebb, ezzel a megnagyobbodott és mindig jobban megvilágosodott lényeggel teremti meg a maga világát, a maga környezetét. És mikor ezt megteremtette, ebből reá bizonyos hatalom sugárzik, mert amely világot ő megteremt, annak tulajdonképpen ő az istene, a teremtető elve; és a teremtetett szellem abban, amit ő teremt, örömet, boldogságot és kielégülést talál. Azonban ha Istentől, az ő Teremtőjétől elfordul, mivel még nem tökéletes, tökéletes dolgot nem is teremthet. Neki még tökéletesednie kell; az isteni tulajdonságokkal át meg át kell itatnia a maga lényegét. A tökéletlen alkotás pedig nem nyújtja neki azt a kielégülést, azt a boldogságot, amire természet szerint vágyik, mert elfordultsága folytán a *nincsenből*, a semmiből, a nemlétezőből akar alkotni. Ezáltal mindig szűkebb és szűkebb határok közé szorul, mert a *nincsen* elhatárolja mozgási szabadságát.

A bukás folytán itt már megvan a *szellemnek*, az *erőnek* és az *anyagnak* a külön világa. De ez még egy magas fokozat, amelyet ti emberek nem tudtok még elképzelni sem, annál kevésbé megérteni. *Hogy megérthessétek, azért vagytok itt a földön.* Azt látjátok, hogy a földi életben mennyire tökéletlen gondolatokat és silány érzéseket bocsátotok ki önmagatokból a körülöttetek lévő természeti világba, amely természeti világ tulajdonképpen az ember erőivel, az ember fluidjaival együtt lett valamivé, és amely mint tükörkép azt mutatja meg, hogy ezek a megromlott erők és fluidok hogyan fogamzanak meg és testet öltve hogyan tükrözik vissza azt, hogy milyen fokozaton

állnak azok a szellemek, akik ezeket létrehozták. Ez a látható és érzékelhető világ is a láthatatlanban gyökerezik.

*

A bukásból való kibontakozás kezdetén^{5*} nincsen más, mint csak összesűrűsödött fluidok, amelyek megdermedve zárják körül az életet. Ezek tulajdonképpen mind nem egyebek, mint a szellem kivetítései, az élet produktumai, azé a megfertőzött életé, amelyet a *nincsen* hatalma fertőzött meg, amikor a szellem a *nincsent*, a lehetetlent akarta lehetővé tenni. **Ez a ténykedés ment is mindaddig, ameddig csak a szellem erői el nem fogytak. De mikor ez az állapot beállott, mert a szellem az Istentől nem nyert további életlehetőségeket (miután az Istennel az összeköttetést megtagadta, meglazította), szükségképpen be kellett következnie a megdermedésnek.** A szellemnek mintegy duális kiegyenlítettségben kell állania az Istennel; elfogadónak kell lennie, sőt kitárnia a lelki világát, hogy az isteni elvek és gondolatok, az isteni érzések mint finom permet hulljanak beléje, amelyeket elfogadó erőivel elfog, önmagában asszimilál, és ezáltal ő vetíti ki tovább az ú.n. harmadikat, az eredményt.

Mikor Istennel ez az összeköttetés megszűnik, s a lélek nem az Isten felé, hanem a *semmi* felé tárja ki önmagát, akkor benne a sötétség, a tudatlanság, a tökéletlenség mind nagyobb és nagyobb mérveket ölt; **és mivelhogy a semmiből veszi az ő elveit, tehát az ő osztályrésze is megsemmisülés lesz, azaz mozgási lehetősége megsemmisül, megdermed, mert az önmagában való erők elfogyatkoznak és beáll a halál.** Ez ugyan nem végérvényes halál, mert a szellemmag nem hal meg, csak beburkolja őt az a megdermedt életprincípium, amely mint fluid az ő lelkéből áradt ki.

Most az Isten kegyelme veszi munkába az így halálba merült szellemet. Mert Isten nem szűnik meg létezni, és nem szűnik

⁵ * Mint ahogyan a „Kegyelem törvényvilágá”-nak ábrái mutatják.

meg folyton-folyvást kibocsátani az életet adó erőket, akár elfogadja azokat a szellem, akár nem. A szellem pedig ebben az ő dermedtségében, öntudatlanságában, vagyis a halálban már nem tud tovább ellenállni, és az Isten kegyelmi törvénye folytán körülfolyma őt az Istenből áradó élet. Az Istenből jövő áram természetesen nem a szellemet érinti először, aki az ő megdermedt fluidjaiba be van zárva, hanem az őt körülvevő kemény héjat, a megdermedt fluidokat és minden egyes áramhullámmással nagyobb és nagyobb ébresztő hatást gyakorol arra az összeállott fluidkonglomerátumra, míg végül azt fokozatosan felbontja, és életre ébreszti. Azért fokozatosan, mivel amely anyagrészt kevésbé van megfertőzve a *nincsennek*, a *semminek* a fogalmával, amelyben több az életlehetőség, az hamarabb, amely pedig mélyebben megfertőződött, amelyben kevesebb az életképesség, az később válik elfogadóvá. **Így van az, hogy egy világon, amely a bukásba alámerült, legelőször nem a szellemek ébrednek fel, hanem a vegetáció. Az Isten kegyelmi törvénye az elfogadó és életre kelt princípiumokat osztályozza, rendezi, s azok az Isten élethullámaival telíteten mintegy újjáteremtett dolgokká lesznek, s mindegyik a benne lekötött életlényeg szerint ébred új életre, s amint életre kelt, rögtön önmagában minősíttetik és mintegy kitelemti magából a szervező életerőt.**

A szervező életerő maga is osztályoz és a benne lévő elvek szerint (lényegtörvény) — amelyek a fokozatát jelölik — az életnek mind nagyobb terjeszkedését hozza létre, illetőleg fogadja el azáltal, hogy telítődik isteni erővel, életáramokkal. Ebben az osztályozódásban, ebben a minősítésben egy önmagát újjászülő, önmagából újjáteremtődő állapot jön létre. *E mögött a folyamat mögött is szellemi irányítás van, de nem azé a szellemé, aki még az ő fluid-burkába, mint egy börtönbe, megdermedten el van rejtve, hanem tudatos szellemek végzik és irányítják ezt a kibontakozást, olyan szellemek, akik munkát vállalnak az ilyen mélyre bukott világok újraélesztésében. A*

szervező életerő mindennek alakot és formát ad és ezzel megte-
remtődik a *fantom*. Ezt tehát a szervező életerő hozza létre.
Mikor pedig ez már eléggé kibontakozott úgy, hogy
mindennek megvan a legcélszerűbb elvek szerint kialakított
formája, akkor ezeknek az erőknek kombinációiból, vari-
ációiból és permutációiból szűrődik le a legmagasabb és
legtisztább produktum: az emberi test. Ez még mindig a
szervező életprincípium munkájának az eredménye.

Így alakul ki az ember megjelenési formája: a fantom,
és az ennek alapján felépülő test. Azután a szervező életerő
összekapcsolódik a szellemből közvetlenül kiáradó élethul-
lással, vagyis a lélekkel, s amikor a lélek mintegy önállósá-
got, öntudatra-ébredést nyer, *akkor a szellem életre ébred*. Ez
azonban még tulajdonképpen nem az egyéni szellem, mert itt
még a szellemiség csak kicsiny hatásokat tud elérni. Itt még
inkább csak lélekről lehet beszélni, a maga nyers, durva ösztö-
neivel. Idáig tart a halálba süllyedt szellem erőinek öntudatra
ébresztésétől a szellemmag felébredéséig terjedő folyamat.
Mikor az ember a fizikai síkon elvégezte a maga munkáját, és a
test meghal, mivel az önálló egyén, a lélek a testen keresztül
vesz tudomást mindarról, ami őt környezi: a testnek ez a képze-
te a lélekben továbbra is megmarad, mivelhogy a testet éltető
erők olyan szorosan hozzá vannak kapcsolva, hogy ezeket a
lélek nem is képes magáról levetkőzni. **Ennek a testi tudatnak**
külső formájaként megmarad az egészen durva lelkitest =
periszpirt, amely a szellemnek a légkörben való mozgását
és ténykedésének lehetőségét biztosítja. Tehát van az em-
bernek egy érzéki teste, meg egy lelki teste. És mivelhogy a
lelki test, meg az érzéki test két külön világban él, ezeknek
összekapcsolására szolgál az ú.n. idegszféra. Ez tehát az
összekötő kapocs a lélek és a test között. Az idegszféra az
első megjelenési formáknál mindenesetre igen durva valami;
annyira tompa, hogy a test érzékein keresztül csak a legna-
gyobb hatásokra érzékeny. Ez lesz *éterikus testté*. Mint éterikus

testnek azután különböző fokozatokat kell elérnie. Ezek az éterikus testek jönnek és mennek, míg egészen finom állapotukban alakítható *fluidokká* nem válnak. Az éteri test a föld fokozatának egyik terméke, eredménye; a periszprit azonban egyéni tulajdon.^{6*} A periszpritnek is fel kell szívódnia fluiddá, de az éteri test a szférákon meg a földön is megjelenés alakja, azaz mintegy ruházata az egyéni szellemnek. Ameddig a lélek mindezekben nem ismeri ki magát, addig úgyszólván a szervező életprincípium hivatását, a szervező életerő feladatát tölti be. De amint a fejlődés folyamán mindezeket a testeket mind jobban és jobban átvilágítja a maga tudásával és világosságával, és eléggé függetleníteni tudja magát azoktól a szerepektől és feladatoktól, amelyek tulajdonképpen a szervező életerő feladatai lennének, akkor felnyílik a lélekben a vágyvilág (*asztráltest*).^{7**} Vagyis — hogy úgy mondjam — felritkul, lágyabbá, puhábbá válik a lélek, és így a vágyvilág kezdi a tudatban a maga egyéni gondolatait és érzéseit kidomborítani. Ekkor már a szellem magasabbra tör, és már mint világosság jelenik meg az *énben*. Ekkor az asztráltest meg a periszprit egymásra hatást gyakorolnak úgy, hogy a periszprit átveszi az asztráltestnek minden hibáját, minden vetítését, és akkor kezdődik a szenvedő állapot.

A még magasabbra való emelkedésnél a lélek mindinkább érzi az ő egyéniesülését, és kiemelkedik az asztráltestből a gondolkodó én: *a mentális test*. De még mindig annyira hatalmában van a két alsóbb rendű testnek, vagyis a két alsóbb rendű réteg: a periszprit meg az éteri test még annyira befolyá-

⁶ * Az éteri test a fizikai testtel együtt a természeti törvény hatása alatt áll (az éhségre figyelmezteti az én-t, ha az nem figyel is oda; a periszprit pedig az „én” hatása alatt áll (csak azt érzi, amit az „én” belülről kivetít).

⁷ ** Az asztráltest tulajdonképpen a periszpritnek a vágyakat tartalmazó benső, finomabb rétege.

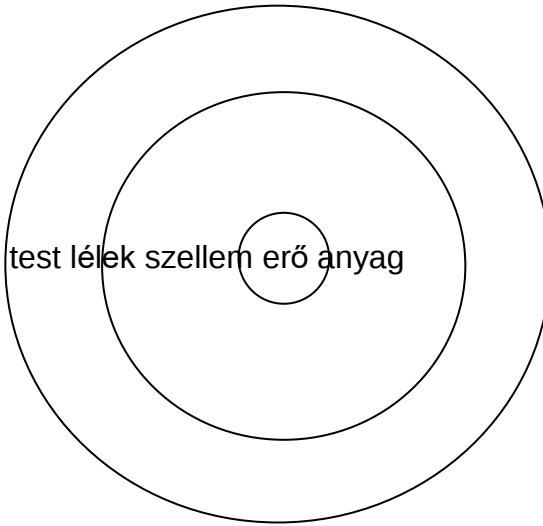
solja az ösztönökön és a vágyvilágon keresztül, hogy nem bír magasabbra emelkedni, mint amennyi emelkedést neki ez a három: az éteri test, a periszprít és az asztráltest megenged. Ezek egymással mintegy összeforrvá bizonyos *állapotot* képeznek körülötte, és így egy *állapot-világban* van, mert ő még mindig nem szellem, hanem csak *lélek*.

Az érzéseknek folytonos tisztulásával és a gondolkozásnak mind erőteljesebb kivetítésével lassanként átvilágítja ezt az ő asztrál-állapotát, és az ő periszprítjére és éteri testére az akaratával és belátásával már hatásokat tud reávetíteni. Mikor azután ezeket a hatásokat már oly erősen tudja magából kibocsátani, hogy el tudja hallgattatni az egyéniségének ezeket az alsóbb rendű járulékait, akkor felemelkedik az *okozati világ* körébe (*kauzáltest*), vagyis a törvények megértésébe. Ekkor már át tudja tekinteni elmúlt életeit, alsóbb rendű énjének hibáit és fogvatkozásait és meg tudja állapítani a tévedéseket. Ekkor megszűnik rá nézve előbb az éteri test, majd a periszprít, azután az asztráltest hatása is. **Ezzel feljebb emelkedett a kauzális síkra és itt a kauzális síkon, vagyis az ő kauzális testében az érzésvilágát átvilágítva, áttisztítva ismét egy ragyogó asztráltest-megjelenési formát alkot magának. Ez azonban már nem az a réteg, amely őrajta uralkodik, hanem ő uralkodik ezen s ebbe az ő alsóbb rendű erői mind felszívódnak, és fluiddá válnak. Ekkor lett valójában öntudatos *szellemmé* (4. szféra), aki az ő lelkének alsóbb rendű erői fölött uralmat nyert.**

Itt már az asztráltest — mivel többé nem az éteri test befolyása és vágya szerint alakul — fénylő, fehér *szellemi-test*. Ezt is általában asztráltestnek nevezzük, de az ilyen asztráltestek már az egyszerű fluidoktól egészen a legfinomabb fényburkokig mind a benne lévő szellem tudatos akaratának engedelmes eszközei.

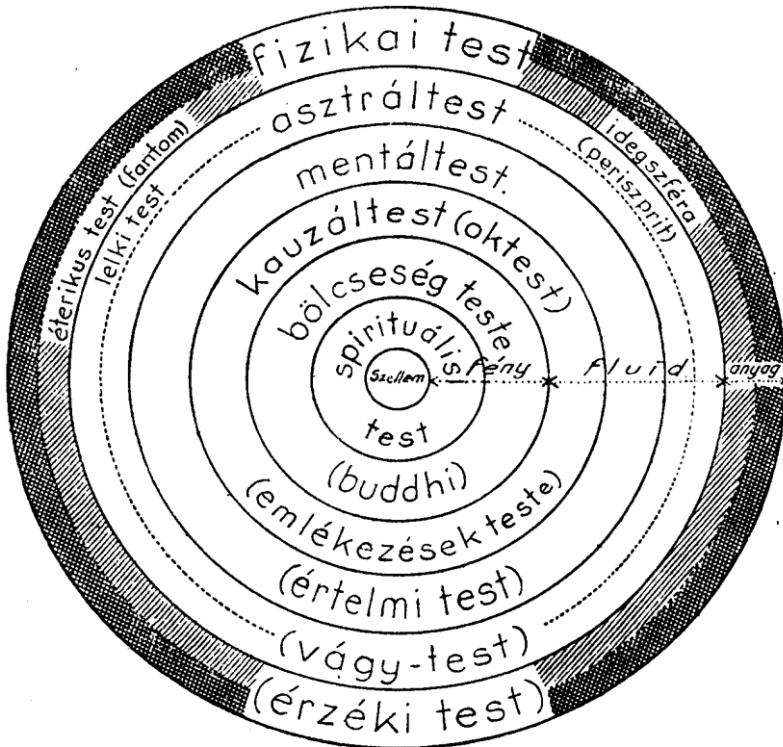
Az elmondottak könnyebb áttekintésére álljon itt a következő két ábra, mint a szellem testeinek sémája:

I. .Általános séma

Tehát a 4. szférától kezdve megszűnik az éteri formák hatása. Itt már nincs kötött formához rögzítve a szellem. Ezek a fluidok mindig átlátszóbbakká, tisztábbakká, erőben hatalmasabbakká válnak és a szellem ura ezeknek a fluidoknak, míg az alacsonyabb világokban ezeknek a fluidoknak rögzítettebb formái uralkodtak a szellemen.

II. Részletes séma.

Ebben a sematikus rajzban a szellem két legfelsőbb rendű testeként a spirituális test, és a bölcsesség teste szerepel; ezekről kedves Vezetőnk egy régebbi, magánjellegű ülésen tett említést, ebben, a könyvben csak azzal az általános megjelöléssel említi, hogy a szellem fénye.

Ezekben a magasabb világokban mindig nagyobb és nagyobb hatalommal rendelkezik az az Isten által küldött életáram, amely törvényt tart fenn, mozgatja és alakítja a világokat, és a világokat körülvevő szférákat. Tehát a szervező életerő, amely a természeti világban formákat alkot, amikor ebből a szerves állapotból kiemelkedik, akkor áttisztul fluiddá, és egy más tör-

vény rendelkezik felette: *a szellemi törvény*. Minden szférának megvan a maga természettörvénye, amelynek öntudatos urai a szellemek. T.i. az ő fluidjaikból olyan formákat alkotnak, és olyan állapotokat teremtenek, amelyek nekik leginkább megfelelnek és céljaik megközelítésére legalkalmasabb módszerek és állapotok.

Itt a földi világban azért vannak merev és rideg formák, és azért van idő, mert mindennek el kell végeznie a maga körforgását, a maga lemorzsolódó és tisztító munkáját. Emellett mindennek azt az átalakító törvényt kell szolgálnia, amelyet az Istentől alásugárzó élethullám eléje szab. Minél mélyebbre esett valamely szellem, vagy szellemi termék, annál lassúbb a körforgása, annál nagyobb utat kell megtennie. **Mikor azután ezeket az állapotokat végig küzdötte a szellem, akkor felszabadult az idő, a tér és a formák alól, és benne él egy örökkévalóságban, ahol ő az ura a térnek és az időnek. Innen van, hogy a tér és idő a lélek kötöttségéből származó fogalmak, amik valóságban nem léteznek. Azt mondhatnám, hogy a tér és idő fogalma a lélek kötött állapotából mintegy kivetítés a tudatra,** mert ezeknek az alacsony, mélyre bukott szellemeknek és termékeiknek csakugyan van ideje, mivel ezeket az állapotokat csak bizonyos megállapított körforgás után tudják elhagyni. Azért van idejük a mélyen bukott szellemeknek, akik ennek a földnek anyagával együtt keltek életre, illetőleg ébresztettek fel, sőt nemcsak idejük, hanem hozzávetőlegesen megszabott testesülési turnusaik is.

Mikor egy-egy ilyen turnus lejárádásával egy-egy szellemcsoport elvégezte a maga fejlődési útját a földön, akkor egy korszak lejárt annak a világtestnek életében és következik egy másik korszak más szellemekkel, akik megint a maguk fluidja-it, a maguk eredményeit hozzák a felszínre, a föld felső rétegére. És amikor ezek részére is lejárt az ő fejlődési turnusuk, akkor megint más szellemcsoport jön, — és így tovább.

Mindezek a megtisztult, felfrissült, életre keltett szellemcsoportok elhelyezkednek a föld légkörében és a föld légkörén túleső szférákban. Mármost *minél több szellem van a föld felső légkörében és az azt körülvevő szférákban elhelyezkedve, annál magasabb rendűvé válik a mag, vagyis az anyagvilág és annál gyorsabbá válik a fejlődés a földön testesült szellemek részére. Természetesen, mert ezekben a szférákban élő szellemek megtelítik a légkört a maguk gondolataival és érzéseivel, és hogyha a földön testet öltött lelkek eléggé befogadó képesek, akkor nagyon gyors ütemben haladhatnak előre fejlődésük útján.* A szellemeknek sokfélesége, vagy az, hogy melyik csoport milyen időkben élt a földön és milyen eredményeket ért el, melyiknek milyen volt a vallása, milyenek voltak a szokásai: mindez nem határoz semmit; ez a sokszerűség csak gazdagítja a földi szférákat. Csak az a fő, hogy minél jobb minőségű szellemek legyenek. Hiszen végeredményben mind áthatsonulnak, a jóban és igazban mind jobban és jobban összeolvadnak és az isteni igaz és jó tükröződik vissza a lelkükön. Tehát sem az asztrálestre, sem, az éteri testre, sem az ú. n. hűvelyekre, fantomokra nincsen szükség ; ezek csak a fejlődés eszközei és állomásai. Egyre azonban szükség van: arra, hogy a lélek mindinkább kinyílják az Istentől jövő jónak és igaznak a befogadására, minden különösebb tudomány nélkül.

II. (**)

A latens erők felfelé haladása. — Egyéni tulajdon-e a lélek? — Világlélek. — A fantomok definíciója. — Az erők felhasználása. — A második halál. — Magasabb szellem testöltésének módja. — Mi az életszalag? — A vállalt feladat kényszerítő törvény. — A hit, mint fundamentum és megváltó tényező.

A szellem különböző testei a szellem fejlődése során nem semmisülnek meg, annál az egyszerű oknál fogva, hogy amit a szellem mint gondolatot vagy érzést egyszer létrehozott — miután az mind erő — azt többé senki és semmi meg nem semmisítheti, csupán átalakíthatja. Amint a szellem örökéletű,

mert az örökkévaló Istenből ered, úgy az ő teremtmése is elpusztíthatatlan. Azonban amilyen feladattal ezek az erők a fejlődés folyamán végbemenő átalakítás alatt a különböző fejlődési állomásokon elláttatnak, azokat a feladatokat minden állomáson be kell tölteniük. Ez a számoknak mérhetetlen terjeszkedési lehetőségét jelenti; ez a terjeszkedés pedig mindig nagyobb és nagyobb élet-igénnyel lép fel. **Ez az életigénylés hozza létre a fizikai életet. A fizikai élet annyit jelent, mint a sötétségről a világosságra, az életnek első fokozatára fellépni.** A fizikai síkra való jutás egyúttal az élet tudatossá-válását is jelenti. Mikor ez megtörtént, akkor azok az erők, amelyeket a szellem magával hoz, szétbomlanak, hatnak, dolgoznak, és a megoszlás által magukhoz veszik azokat az erőket is, amelyek az ő produktumaiban még latens pihennek. Mert az élet az elfogadás által folyton terjeszkedik. **A földben, a porszemekben, kőben, stb. mind olyan erők szunnyadnak, amelyek még nem jutottak kifejezésre. Azonban az életnek magasabb szintjére jutott növény magva már egy szervezett valami; a növény-mag már egy gondolatot, egy érzést reprezentál.** Ez azokat a latens pihenő erőket, amelyek a földben vannak, magához szívja. *Ezek az erők azután, amelyek ennek a növénynek — ennek a gondolatnak — a kifejezésformáját éltetik, már az éteri-testek birodalmába emelkednek, mert már meg vannak szervezve, mivel már egy szervezetet éltetnek.*

A növény ismét elporlad, és az anyagai ismét földdé válnak, mint ahogyan minden, ami csak itt a fizikai síkon megjelenik, ismét visszatér abba az alakba, amelynek nincsen semmi kifejezésformája. De minden egyes újabb testöltéssel, minden egyes újabb megjelenéssel magasabb rendűvé válik, magasabb rendű erővé minősítetik át, míg ennek a megjelenési formának legmagasabb állapotába jutva, a szervező életerő csoportosításában állati testeket éltet. **Végül az állati testeket éltető erő magasabb rendű kifejezési formája (mégpedig nemcsak mint legmagasabb rendű, de legmagasabb minősí-**

tésű erő is) a szellem körül rakódik le. Ez az emberi test. Az emberi testeknek szervező ereje mind magasabb és magasabb rendűvé válik úgy, hogy azok az éteri testek, amelyek már e folytonos emelkedés által közvetlenül a szellem szolgálata alá kerülnek, amelyek mintegy a szellem másolatai, mint a szellemet a világgal összekötő erők mindjobban és jobban kibontakoznak az érzések, a vágyak, a gondolatok hatása alatt. Mert a szellem a külső hatások nyomása alatt kényszerül ténykedni, és amint ténykedik, minden egyes sűrűlódás, minden egyes ütközés által az életnek bizonyos megvillanását bocsátja ki magából éppúgy, mint ahogy a villamos szikra a sűrűlódás következtében kisül, és fényt bocsát ki magából. Az életnek ezek a horzsolódásai ezeken a természetes erőkön keresztül a szellemre is ilyen hatást gyakorolnak, és ezek által a kisülések által lassanként telítődik fénnel az alsóbb rendű erőhalmaz, amely a szellemet körülveszi. Ezáltal mindig magasabb- és magasabb rendű világ sugárzik alá az alsóbb rendű erőkbe, mert a szellem folyton csiszolódik, s végül ez az átvilágított erő veszi őt körül.

*

Most a lélekről fogok beszélni.

Arról, amit ti léleknek neveztek, úgy gondoltok, hogy az mindenkinek egyéni sajátja, azaz, hogy mindenkinek saját külön lelke van. Ez azonban csak részben igaz. Mert az egyéni lélek is a mindenségnek a lelke; az Istentől eredő szellemet körülvevő erő egyszersmind az az eggyétevő *világlélek*, amelynek legmagasabb fokozatra való felemelkedése, az érzéseknek legmagasabb rendű kisugárzása a szeretet. Azért Isten mindig csak annyi világosságot ad a kegyelem által az emberi állapotban felébredt szellemnek, amennyit fel tud fogni, amennyit az őt körülvevő természettörvény hatásaiban beigazoltatnak lát. A fejlődéssel párhuzamosan képződnek finomodnak, csiszolódnak az éterikus erők, azok a bizonyos éteri-testek, az ú. n. fantomok. Ezek a fantomok a léleknek szintén bizonyos megjelenési formái, a szellem mozdulatának, a szellem fejlődé-

si fokozatának mindmegannyi kifejezői. **Amelyek majdnem mindig mintegy önmagukba zártan, gépiesen megőrzik a szellemnek azokat az elért eredményeit, amelyeket különben a tudat könnyen elveszíthetne.** Amelyek könnyen elfakulhatnának a szellem tudatában, a születés, a szenvedések és a halál folytán, hogyha a fantomok meg nem őriznék. *A fantomok sem mások, mint erők összetételei a szerint a cél szerint, amelyet a szellemek legjobbnak látnak, és amelyet együttes érdekeik és céljaik megkívánnak.* Mikor az egyes embercsoportok a fejlődés során elérték azt a célt, azt a fejlődési állomást, amelyet a végzet, vagy az isteni Gondviselés eléjük tűzött, akkor ezek a fantomok és a fantomok világa, t.i. a szférák, és az azokat éltető asztrál-erők, mint amik most már feleslegessé váltak, behúzódnak. Összevonatnak, és a forma szétesik, mert nincsen reá többé szükség. Vagy pedig a szellem egyet képez a sok fantomból, és abba szívja fel azoknak a többi fantomoknak erőit, amelyeket az ő külön törvénye alkotott, amelyeket a fejlődése rendjén szükségeseknek talált, de amelyek most már, magasabb fejlettségi fokozatában, szükségtelenné váltak részére.

Mert *az életek során többféle fantom képződik*, amelyekre a szellemnek — ha már egy magasabb, szabadabb megvilágításban célszerűbb, boldogítóbb állapotot és környezetet tudott teremteni, vagyis magának egy jobb, tökéletesebb lelki-testet tudott alkotni — nincsen szüksége többé. Ilyenkor tehát a tökéletlenebbtől elvonja az erőt, arra nem gondol többé és, az ezáltal egyszerűen megszűnik, feloszlik.

(Arra a megjegyzésemre, hogy Vezetőnk egy régebbi tanításában azt mondta, hogy a szellemek által levetett fantomokat más szellemek felöltöztetésére használják föl, és ez ellentmondani látszik mostani tanításával, Vezetőnk következőképpen folytatta:) Ez a megjegyzésed csak azt mutatja, hogy még ember vagy és az idő fogalmától magadat függetleníteni nem tudod. Az, amit most elmondottam, szól az egyéni szellem fejlődéséről.

désére, vonatkozás nélkül a testvér-szellemek fejlődésére. Azonban a világlélek annyira át meg át van szöve a különböző szellemek érzéseivel és gondolataival, mintha minden egyes szellem csupa láthatatlan szálakkal lenne egymással összekötve. És a szférák is, amelyeket a világlélek a hasonlóság törvénye alapján alkot a szellemek körül, s amelyekben a szellemek otthont találnak, egymás között annyira össze vannak kötözve ezek által a szálak által, az élet apró, kicsiny rezdüléseivel telített erővel, hogy az egyes egyéneket a többitől különválasztani teljességgel lehetetlen. Miután pedig a természettörvény a legnagyobb takarékoság elvével dolgozik, tehát ameddig egy-egy szellem-sereg fejlődési korszaka tart, addig az a törvény, amely összetartja, kiválasztja, összeolvasztja, hatványozza, felfelé és lefelé sűríti és ritkítja azokat az erőket, semmit sem enged felbomlani, amíg annak csak egy csekély hasznavehetősége van is.

Mert minden teremtet és létrehozott dolognak minden egyes körforgással át kell mennie — ahogy én magamat kifejezni szoktam — egy bizonyos szűrőn (amely tulajdonképpen nem más, mint a minősítési törvény) és amennyi jó van valamiben, annak a természettörvény egészen addig létlehetőséget biztosít, ameddig azt a jót egészen ki lehet használni. Amennyiben pedig éppen semmi jó sincs benne, mikor már nincsen belőle semmi kivonható, vagyis már abszolút rossz az, ami maradt, ezt is minősíti, és a salakhoz kapcsolja. Tehát ameddig van valami, amit a törvény a maga és a benne élő szellemek javára fel tud használni, addig azt életben tartja. **Mindazok az erők, amelyeket a szellem a jóval átsugárzott, az ő tulajdonait képezik; de amit a rosszal fertőzött meg, annak a megtisztítása is az ő feladatát képezi.** Mert amíg meg nem tisztította azokat, addig a belőlük sugárzott gondolatok és érzések törvényt tartanak fenn az ő számára, és szorongatják őt a hasonlókkal együtt. Amit a szellem jóval sugárzott át — mindenestre csak relatív jóval, mert tökéletes jót nem sugározhat a

tökéletlen szellem — azt tovább-tovább felhasználja a törvény, és amennyi jó van benne, azt a törvény a kibocsátójához utalja. Tehát nem a szellem a maga akaratával és megismerésével, vagy tudásával cselekszi ezt, hanem az őt körülvevő törvény sugározta ezt vissza a szellemre.

Tegyük föl, hogy valakinek egy tévedéssel átitatott fantomja van. Ennek hatása — amennyiben ez a szellem ettől a tévedéstől megtisztult — az asztrálvilágban megszűnik az illető szellemre nézve, azonban ezeket az átitatott erőket, ezeket a tévedésekben megalkotott formákat, habár a szellem meg is szabadult attól a tévedéstől, még mindig felhasználhatja a törvény anélkül, hogy a felhasználás mikéntjéhez a létrehozó szellemnek köze volna. **Tehát ezek a hüvelyek, ezek az éterikus testek, ha egyszer meg vannak alkotva, ameddig használhatók, fölhasználtatnak.** Minden egyes szellem minden egyes étellel *nemcsak egy ilyen éteri-testet, hanem többet is tud magának alkotni*; elronthatja, tönkretetheti, vagy megint újra megjavíthatja azokat, mert hiszen egy következő testöltésben nem okvetlenül szükséges, hogy ugyanaz legyen az ő éteri-teste. Azonban azoknak a tönkretett, vagy megjavított éteri-testeknek *a formája*, amely még mint periszprít reánehezedik a szellemre, amit mint törvényt, mint fokozatot, mint lelki-testet a szellem a maga szférájába megjelenési alakul magával visz, visszahat az ő asztrálestére, az ő benső lelkére. (T. i. amikor a külső burok s vele együtt az idegszellem, vagy éteri-test leválik, akkor ott marad az ő lelki-teste, amelyben mint szellem megszületik.) Ez az ő periszprítje.

A periszprít a szférában való megjelenési forma, s mint ilyen, annak a szférának az anyagát reprezentálja, amelyhez a szellem tartozik. Így minden szférának megvan a maga anyaga, felruházó rétege. Amikor a szellem megérett arra, hogy elváljék attól az állapottól, attól a kifejezésformától, amelyben addig jól érezte magát, ameddig nem csalódott meg benne és nem szenvedett tőle, akkor egy *halálhoz hasonló állapotba jut, és*

úgy szólván leválik róla az a külső kifejezésforma, a lelki-test, illetőleg annak egy rétege, s ugyanakkor átveszi lassú átalakulással a levált réteg erőit a magasabb rendű test, a magasabb rendű megjelenési forma.

Ez a kötött állapot a föld határáig, tehát a harmadik szféráig bezárólag tart. Eddig a határig kötött, testszerű állapotban élnek a lelkek, s az asztrálestnek hibái, bűnei, vétkei, a lélek hibás és törvénytelen állapotai a periszprien ütköznek ki.

Amikor azonban már meggyógyult az asztrálest ezektől a törvényellenességektől, azaz az egyén beszabályozódik a törvényekbe, és a törvényellenes vágyai visszafejlődnek, akkor felbomlik és megszűnik a periszprit, és a szellem az asztrálest finomabb burkában jelenik meg, amely későbbben egészen könnyedén alakítható fluiddá lesz. Ekkor már — hogy úgy mondjam — mindvégig *a saját asztrálestében jelenik meg a szellem* és az ő benső állapota kisugárzik a külsőre. Ekkor megszűnik az éteri test, a periszprit, és megmarad az asztrálest. Az asztrálest szintén elmúlik, és fluiddá válik; azonban ez a fluid még tulajdonképpen mindvégig asztrálest, ami az anyagnak olyan, bizonyos formához kötöttséget jelent, ami a szellemnek a fokozatát tünteti föl: tulajdonképpen átminősített anyag.

*

Most tegyük föl, hogy a szellem ebből az ő megtisztult állapotából testet ölt. Legelsősorban le kell mondania szellemi szabadságáról, és fel kell vennie annak a légkörnek a megjelenési formáját, amelyben ő mint szellem él, mégpedig annak a célnak megfelelő alakot, amely célból testet fog öltetni. Ettől az alaktól aztán már szabadakaratával sem szabadulhat. Akkor le kell nyomulnia az alacsonyabb rétegbe, s annak az anyagát is magára kell vennie; azután a következő legközelebbi alsó réteg anyagát, stb. Vegyünk egy konkrét példát. Pld. egy negyedik szféra szellemnek fel kell vennie annak a munkának megfelelő

külső formát, amely munkát ő a földön vállalni akar. Ehhez szükséges a saját szférájának a fluidja és annak a célnak megfelelő anyag, amilyen munkát vállal. Sorsa ekkor már meg van határozva abban a munkában, amire készül. Azután, mint legközelebbi szférából, a 3. szférából is felveszi, amire szüksége van. Továbbá, mivel a 3. szférának a villamossága is, meg a delejessége is kevés, tehát a földhöz közeledve szüksége van a 2. szféra életanyagára, vagyis arra, hogy a föld természetének eleveenségét felszedje, és felszedjen magára bizonyos — hogy úgy mondjam — szenvedélyeket, vagyis azt a természetet, amely ebbe a szférába beletartozik. Szükséges továbbá, hogy az első szférán keresztülmenve felvegye az éteri-testet, az éteri-test segítségével pedig hozzákapcsolódjék az élők légkörének természetéhez, s ezekkel összeköttetést nyerve összekapcsolhassa magát a sejtvilággal. Ezzel tehát négyszeres burok van rajta, amely az ő lényegét, az ő igazi szellemi természetét mindenestre megváltoztatja. Nem kell azonban azt gondolni, hogy amikor meghal, négyféle burkot kell magáról levetnie. Nem, *csupán egyet, az éteri-testet, amely a három alsó szféra együttes anyagából létesült.* Az éteri-test a földi életben arra szolgál ennek a szellemnek, hogy az az álom ideje alatt *élet-szalaggá alakuljon át* és átsegítse őt a szenvedélyek világán (2. szféra) és a törvények világán (3. szféra) a saját hazájába.

A halál alkalmával, amikor az idegszellem, vagyis a testet összetartó erő leválik, abban a pillanatban átszivárognak a leküzdött szenvedélyek, mint átnemesített, az akaratba átvitt erők az ő lelki burkába, és az alsóbb rendű erőkből szőtt köntös levetésével mint szabad szellem ébred fel ismét a maga fluidjaiban. Azonban, bárha egy ilyen megtisztult szellem a közbülső szférák természetét le is küzdheti a földön annyira, hogy ezek kevésbé hatnak reá, de azt a feladatot, amelyet a magasabb szférából hozott magával, a földön meg nem másíthatja, fel nem bonthatja. Ez a saját szférájából hozott feladat annyira törvényt tart felette, hogy ez őt újra meg újra visszaküldheti a

földre testöltésbe, ha feladatát meg nem oldotta, sőt mindaddig nem is ébredhet föl, mint szabad szellem. Nem teheti tehát túl magát azon a törvényen, amely törvénynek akkor rendelte alá magát, mikor feladatát elvállalta,^{8*} mert ez az igazság.

(Arra a megjegyzésemre, hogy ez akkor kockázatos dolog a magasabb szellemre nézve és bizonyára ez az oka, hogy az ilyenek nem szívesen öltenek testet a földön, Vezetőnk a következőképpen folytatta:)

Hiszen éppen ezért nevezik áldozatnak. De amikor már a lélek annyira megtisztult ezeknek az alsóbb rendű erőknek a hatalmától, hogy ezek mint kísértések és mind áldozat az ő részére már nem sokat jelentenek. Még ha újra meg újra fel kell is azokat magára öltenie, akkor már teljességgel urává válik ezeknek az alsóbb rendű törvényeknek, amelyek őt, míg fel nem ismeri, fogva tarthatják ugyan, de *legfeljebb csak az első kísérlet alkalmával, azonban a második próbálkozásnál már okvetlenül felismeri és legyőzi őket.*^{9*} Azután meg legtöbbször úgy van az, hogy ha a szellemek bizonyos mértékig megtisztulnak, azaz az ő benső, szellemi tudatukban a tévelygéseiket és hibáikat illetőleg belátásra jutnak. Azonban ez a belátás még nem gyökeresedett meg annyira a lelkükben, hogy el tudjanak szakadni azoktól a tévelygésektől, amelyek őket törvényellenes cselekedetekre ragadták. Azaz, bár nagy jóakarattal és igyekezettel bizonyos uralmat már nyertek felettük, de még teljesen nem tudták a tudatukban meghódítani az ő alsóbb rendű vágyvilágukat, és annak bizonyos maradványai még fenn vannak akadva valamely szférában: akkor az ő lelküknek ez a része nem bír

⁸ * V. ö. a „Fogadalom és ígézet” című fejezettel.

⁹ * Vagyis amikor a szellem már benne él az ú. n. kauzál-világban (4. szféra természete), azaz a kauzál-testben, amit helyesebben bölcsesség-testnek neveznék, amely alatt a tudatnak olyan összefüggő állomását kell érteni, ahol már a szellem meg tudja különböztetni a valódi értékeket a látszatértékektől, és mindazokból ki tudja vonni az igazságot, és az igazságnak tápláló erejét a maga részére fel tudja használni.

szabadulni bizonyos gondolatoktól, érzésektől és vágyaktól, amelyektől pedig a szellem mindenáron szabadulni szeretne. És bár tulajdonképpen bizonyos magasabb szférához tartoznak, mert a kegyelem felsegítette oda őket, hogy ott pihenhessenek és erőt gyűjthessenek. S abban a tisztább atmoszférában új világossághoz, új eredményekhez jussanak. De amikor ezzel a lelküket mintegy felduzzasztottak, akkor bennük a cselekvési vágy oly nagyra növekszik, hogy szinte hatalmat nyer fölöttük annyira, hogy *már nem is képesek megmaradni abban a szférában*, mert a lelküket folyton sarkalja az a fönnakadt kínzó emlék. Rendszerint ilyen motívumok indítják őket arra, hogy alászálljanak a testbe és kisebb-nagyobb küldetést vállaljanak magukra.

Hiszen vajmi kevés szellem mondhatja el magáról, hogy elvégezte, amit vállalt, s amit az ő felduzzadt vállalkozási kedvében és vágyával maga elé tűzött. Mert a lélek a munkának csak félig-meddig való befejezésével is magasabb rendű világosságot nyer, amelynek fényénél jobban előre tud tekinteni, és bizonyos magasabb szempontból ítéli meg végzett munkáját. És már csak ezért sem lesz megelégedve, vagy legalább száz százalékig kielégülve azzal, amit végzett, s mindig bizonyos fennmaradt hiányérzettel hagyja el a földi világot.

Nagy kegyelem ez az isteni Gondviselés részéről! Ez akadályozza meg a szellemet abban, hogy hacsak valami kicsiny tökéletességre is szert tett, valamiképpen szellemi gögbe, elbizakodásba vagy restségbe ne essék. Ez sarkalja tovább a szellemet arra, hogy hasson, tanuljon, gazdagítsa magát tudással és világossággal, élet iránt való mind nagyobb és nagyobb érdeklődéssel. Azért mondtam, hogy amikor a bölcsesség-testben (kauzál-test, 4. szféra) felébred a szellem, sok mindent másképpen ítél meg, mint ahogyan azt földi életében megítélte. És sokaknak, akik a 4. szférából szállottak alá és valamit elvégeztek abból, amit maguk elé tűztek, vagy megközelítették, de nem végezték el, csak félig-meddig, amit magukra vállaltak,

ezzel máris növekedett a bölcsességük, s azzal magasabb eszmei világba hatolnak, amelynek fényénél igen kicsinyesnek látszik előttük az a munka, amit elérték. Sőt még ha teljesen be is teljesítették volna, amire vállalkoztak, ennél a magasabb világosságnál az is nagyon szegényes és kicsinyes eredménynek látszanék előttük. Így jön létre az, hogy szigorú szemmel vizsgálják önmagukat és elért eredményeiket, és bárha még csak a földi világban élnek, máris a magasabb világ eredményel izgatják őket.

*

Eddig még mindig csak a föld légkörében mozogtunk, de szükségesnek találtam, hogy bizonyos gondolatokat tisztázzak, hogy mindezeket megismerhessétek. Azt hiszem, belátható, hogy *érdemes munkálkodni azokért, akik még a sötétségben tévelyegnek, akiket még csak a törvény kényszere visz előre.* Az ilyen lélekre nézve csak akkor kezdődik tulajdonképpen a küzdelmekkel teljes megtisztulás nehéz útja, amikor már egy kicsit fel tudja fogni a magasabb rendű eredmények kíváncsias voltát, amelyekből a legkevesebbnek az elérése is óriási örömmel tölti el a lelket, mert általa hit és remény költözik belé. **A hit teszi az emberi lelket minden más élő lélekkel szemben gazdagabbá, istenivé. Hit által ismeri meg az ember Istent; hit által fogadja el Isten törvényét, hit által valósíthatja meg azt, mert hit által nyer reményt, erőt és kitartást. Hit által érzi magát a lélek sarkaltatva, hogy keressen, kutasson a rövidebb út után, a bizonyosabb világosság után.** *Mert az ember hisz az igazságnak; azt keresi mindenfelé, hogy hihessen, hogy a hite által valamihez rögzíthesse a lelkét. Hit által nyer bölcsességet; mert akik hit nélkül bölcselkednek, azok zsákutcába jutnak, megakadnak, és nem tudnak továbbmenni. Hit által ébred föl az ember lelke arra a bizonyos megvilágosodásra, amely világosság belenyúl a sötétségbe, a homályosságba, az elhomályosodott állapotokba; és hit által tudja felbontani azokat a nehéz helyzeteket és állapotokat, amelyek fog-*

*va tartják az embereknek és embercsoportoknak a lelkét és megakasztják őket fejlődésükben. **Hit által szűnik meg az anyag nehéz hatalma, a tudatra ránehezedő súly, mely reménytelenné teszi az emberi életet.** Hit által tárulnak ki azok a titokzatos kapuk, amelyeken keresztülhaladva a lélek megismeri a dolgoknak mibenlétét és rávezeti az embert a helyes és egyenes gondolkozásra.*

Mert hiszen ezer meg ezer problémát tár az élet elétek, amelyeket ugyan nem tudtok megoldani még a törvények ismerete által sem. Mert bár a törvények ismerete által megismerheti az ember a jót, de a bennetek lévő, a természetetekbe beleszövődött tévelygés, a rossz nem engedi, hogy azt a megismert jót követhessétek, mert a bennetek lévő rossz és a titeket körülvevő, helyhez és időhöz kötött állapotaitok, amelyekben mindig csak a közvetlenül közeleső dolgokat szemlélhetitek, és azok hatásait érezhetitek, nem engednek benneteket messzebb behatolni az igazság világába. De *hit által hozzákapcsolódhatok az Isten Szelleméhez*, az Isten Szelleme, az Igazság Szelleme pedig megvilágítja a lelketeket, a szellemeteket. Új, eddig nem ismert gondolatokat sugároz be a lelki világotokba, eddig fel nem fedezett vágyak ébrednek a lelketekben, és egyszerre azon veszitek észre magatokat, hogy szűk ez a látható világ arra, hogy a vágyaitokat kielégíthesse.

És belátjátok, hogy ez a ti ittlétetek a földön nem lehet végcél, nem lehet jutalom, hanem csak küzdőtér. Amelyen a világosság küzd a sötétséggel, az igazság a hamissággal, a tévelygéssel, a „van” a „nincsen”-nel. Hogy *a van*, a *létező* diadalmasan emelhesse ki a maga szellemi lényegét az anyagból, és föloldja vele az anyag hatalmát, amely fogva tartja a tévelygő szellemeket.

2. Az idegszféra(**)

I.

A „lelki természet”, mint egyéniség. — A szellem teremtképessége. — Hatások a mentál- és asztrálvilágban. — Az idegszféra keletkezése. — Az idegélet tengődése. — A jövő találmányai. — Az idegszféra tartalma. — Az önzésből eredő betegségek. — A más szenvedése a mi idegszféránkra hat. — Örültség. — Az ásványi delej és egyéb gyógyhatások. — A narkotikumok. — Az idegszféra megbetegedésének okai. — A természetes gyógy módok. — A delejezés.

Az idegszférát a testtel való szoros kapcsolata révén inkább testnek lehet tekinteni és azért ez mégis a léleknek bizonyos járulékát képezi. Az idegszférába folynak be azok a lelki erők, amelyeket asztrálerőknek nevezünk, vagyis az asztrálsíkon kifejtett lelki tevékenységnek az eredményei. A lélek természete fejlődésre képes, mégpedig óriási, át nem tekinthető átalakulási lehetőségekkel felfelé és ugyancsak óriási esési lehetőségekkel lefelé. Az elváltozásoknak millió meg millió szemből álló láncolata fejlődhetik ki magából a lélekből, a lélek természetéből; és pedig minden lélek külön-külön a saját maga természete szerint eshet vagy emelkedhet, — mert az esésben sincs két egyforma jelenség. Minden léleknek más és más a lefelé esése és a felfelé haladása; minden lélek más és más természetet fejleszt ki magából a saját lényegtörvényének megfelelően. Ez azért van így, hogy ne legyen egyformaság, egyhangúság, hanem a szép, a jó és az igaz kimeríthetetlen változatosságban ragyogtassa elő a maga termékeit, amelyek az egyéni lelkeken keresztül a megjelenésben mutatkoznak.

Éppen a lélek természetének ez a különbözősége adja meg azt a lehetőséget, hogy a világmindenségnek minden egyes teremtet szelleme összekapcsolódhat, kiegészítheti és kiegyenlítheti egymást. **Nincs két lélek, akinek ugyanaz volna az érdeke a boldogságot illetőleg; nincs két lélek, akinek ugyanaz volna az igénye a vágyainak beteljesülésére vonatkozólag. Minden léleknek más- és másképpen rendezte el az elhelyezkedési terét az Örökkévaló, a Teremtő, aki őket**

életre hívta. Ezért a mindenségnek bármely pontján találja is az embert, vagy a testtől megszabadult szellemet az Istennek az elhívása, amely őt munkába szólítja, mindenütt minden egyes lélek meg fogja találni a maga életének fenntartásához szükséges tennivalót, és ezzel kapcsolatban az ő vágyainak kielégülését, beteljesülését annak a fokozatnak megfelelően, amelyre a fejlődés során eljutott.

Tehát a lélek bensőjében, ebben az erőforrásban minden egyes hatásra egy-egy megmozdulás indul meg, amely mozdulásban önmagából bizonyos gondolat- és érzésformákat termel ki, amely gondolat- és érzésformák amint kiérnek a tettek világába, ott materializálódnak és mutatják — bár tökéletlenül — a lélek benső értékét, benső fokozatát. Ez a vetítés lehet szép, tökéletes, boldogságot árasztó, kellemes. De lehet visszariasztó, félelmet-keltő, fájdalmat és ellenszenvet ébresztő. Amint ez a benső lényeg a maga értékét a felszínen így rögzíti, ezzel az általa életre hívott történések folytán beleírja magát az őt körülvevő élet hullámzásába. **Amely élethullámozás óriási mennyiségben vibrál körülötte, minden egyes hullám, minden egyes rezdülés arra várva, hogy eleven formával telítse valaki, vagy valami. Ez az eleven formával való telítés a szellemek munkája; mert csak a szellem ura az élethullámoknak azáltal, hogy ő teremthet maga körül olyat, ami még nem volt, s amit, hogyha nincsen vele megelégedve, ismét meg is semmisíthet. Isten után csupán a szellem képes erre. Mikor a szellem önmagát, a maga egyéniségét maga körül megábrázolta, vagyis az őt körülvevő élethullámba mintegy az ő lelki arcát belenyomta, minden ezt tükrözi vissza körülötte. Így akarva, nem akarva egy világ alakul körülötte, amely világ szintén materializálódni kíván, rögzítődni akar, mert hiszen a cél az, hogy minden gondolat és érzés, amely a szellemből kiárad, kiélje magát, hogy visszahatásokat váltson ki a szellemben, hogy ez által a viszonzhatóság által a szellem az eredményeket, mint ta-**

pasztalatokat magába zárva, tudását gyarapítsa, ismereteit bővíts e száltal a fejlődésben előrehaladjon.

Az eső: az érzés- és gondolatvilág rögzítődése. Ez az a bizonyos mentális sík, amelyet a keleti tudomány így nevez. Tehát a szellem az ő lelkén keresztül ténykedik a mentális világban és ebben a mentális világban formák, alakok képződnek, amelyek az ő kis világát alkotják. Azonban ez a sík még mindig csak az ő egyéni világában, csak az ő egyéni kivetítésében érvényesül. **Ez a mentális világ**, amelyet maga körül megtermékenyített, ismét egy nála sűrűbb és alacsonyabb rendű élethullámozást teremt maga körül, amely sűrűbb, villamosabb, hatásaiban nagyobb erejű: **ez az asztrálvilág**, amely már mint kész dolgokat reprodukálja a mentális világban elhintett gondolat- és érzésformáknak az életben való megjelenését. Ameddig a szellem a mentális síkon mozog, és magából kivetíti ezeket a hatásokat, addig még mindig abban a helyzetben van, hogy amikor ezeket a hatásokat szemléli, s velük megelégedve nincsen, akkor ezeket akarátának egyetlen kivetítésével még megsemmisítheti. Azonban amikor az életnek már — hogy úgy mondjam — a produktív részével érintkezésbe kerül, akkor már nem tudja olyan könnyen megsemmisíteni, mert akkor már a materializált hatásokból ismeri meg azokat.

A hatásokon keresztül való megismerés már feltételezi, hogy ő abba a világba szintén bele tudjon nyomulni, mert erre szüksége van. Azok a szellemből kivetített sugárzások, amelyeket az élethullám magába fogadott és magában feldolgozott, ebben a feldolgozásban jelentik a lélek asztrálvilágát. Ez az asztrál lehet jó, kíváncs és boldog állapotot visszasugárzó világ, lehet azonban kellemetlen, félelmeket, szenvedéseket rejtő tartalmú is. *Ebben a két világban tevékenykedik a lélek.* Az asztrálerők azonban, mivelhogy ezek már produktív munkát végző erők, nem maradhatnak meg mindvégig a szellem tulajdonában, mert e két világon keresztül való hatás munkája folytán most már alacsonyabb rendű erőtömegek is megmozdulnak,

amelyek mind nagyobb és nagyobb vibrációkat fejtenek ki, hogy a szellem gondolatát és érzését, amely a mentál- és asztrálvilágon keresztülnyomult, közvetítsék a természeti világgal.

A természeti világban a lélek az ő asztrálerőivel közvetlen érintkezést talál a természet lelkével, és a természeti világban egy még vastagabb, még anyagiasabb, nehezkesebb, lassúbb forgású élet-körzetet teremt maga körül. Ez az életkörzet már annyira eltávolodott a szellem egyéniségétől, ez már annyira egybefoglaló, annyira egybefolyó, hogy ezen keresztül a szellem az ő szellem-társaival, valamint az alacsonyabb rendű, felfelé és lefelé ható erőkkel is kapcsolódást teremthet. Tulajdonképpen **ennek a körzetnek életre hívása által állt elő a fizikai világ.** A fizikai világban is vannak különböző erők, amelyek a felfejlődés során kibontakoznak, és a maguk fokozata szerint megjelenési alakokkal ruháztatnak fel. A szellemnek ezekbe a felfejlett erőkbe kell behelyezkednie, bennük dolgoznia, hogy ezeket is átvilágítsa az ő egyéniségével, a kifelé sugárzó magasabb rendű étellel. Azonban azok a szellemek, akik a föld anyagával, vagyis ezekkel az alsóbb rendű erőkkel kerülnek a fizikai síkra,^{10*} az ő hatni kívánásával, élni vágyásával, felfelé törekvésükkel magukkal hozzák az életáramba mindazokat a már felismert és még az ismeretlenségben nyugvó hajlamokat is, amelyek őket valaha ilyen mélyre juttatták. Ezeknek a bukott szellemeknek a jóról és igazról vajmi kevés fogalmuk van, és csak a tapasztalás folytán jutnak az igazság ismeretére egészen addig, ameddig az ő szellemük fel nem ébredt, ameddig a szellemi világosság fel nem gyúl a lelkükben. Addig test szerint cselekszenek, bár egyéni lelkek és bár mind nagyobb önállóságra törekszik a lelkükben elrejtett egyéniség. Mivel azonban a jótól messze estek és így az ő fejlődésükben a jó nem képez vezető elvet, mert az ő tapasztalatuk egészen el-

¹⁰ * Lásd a „Kegyelem törvényvilágában a „Szférák keletkezése” című fejezetet.

lenkező irányból indul ki, azért vakon és balgán cselekszenek. Ők a rosszat a jóval együtt ismerik meg a felfelé való fejlődésben, mert mind a rosszat és annak következményeit a szenvedések által, mind a jót és következményeit az áldásokból tapasztalatok révén ismerik fel, hogy az előbbit elhagyják, az utóbbit pedig kövessék. **Tehát a szenvedés nem közvetlenül az Isten nevelő eszköze, csak a meglévő rossz megismerésére szolgáló eszköz.**

Hogy a szellemek a jót és a rosszat megismerhessék, a lelkükből egy bizonyos nedv^{11*} választódik ki. Nedvnek nevezem ugyan, de ez tulajdonképpen bizonyos erősugárzás, ideiglenes összekapcsoló közeg a test és a lélek észrevevő rétege között. *Ez az idegszféra.* Az idegszféra az anyag szellemesülésének felfelé lángolása, felfelé törekvése, s egyúttal a léleknek kapcsolata a testtel, vagyis a harmadlagos életerővel.

*

Ez az idegszféra itt a földön, a ti világotokban már kifejlődött, de egyúttal el is van használva a sok szenvedés és tapasztalás folytán. Ezt, illetőleg ennek erőit a lélek még mindig nem szívhatta fel magába, azért ez a léleknek még mindig csak járuléka, nem pedig az ő egyéniségéhez tartozó erő. Tehát bár ki van fejlődve és érzékeny, de még nem tiszta, mivel a lélekben még nincsen kifejlődve a jó és az igaz. A lélek még bizonyos sötét alagutakon jár keresztül; a szellem még nem világította át ennek a korszaknak az embereit. Ezért tengődik ez az idegszféra, illetőleg az idegélet; sem a szellemit nem fogadja be, — mivel a szellem nem uralhatja, — sem pedig az anyagot nem engedi a maga tiszta és törvényes állapota szerint a maga útján előrefejlődni. **Azért ennek a kornak az emberei idegbetegségeket, (ti azt mondjátok róluk, hogy „idegesek”), mert már el van fáradva, meg van fertőzve az egész korszellem,**

¹¹ * A „Szellem, erő, anyag” és annak magyarázatai is idegnedvnek nevezik.

amelyben ez az embercsoport mozog, holott már készen kellene lennie az ő fejlődésével, mire a föld átalakulása bekövetkezik. Mert ezek a szellemek már az elkövetkezendő nap előestéjét élik, amely reájuk virrad; egyik részük a felfelé haladásra, másik részük pedig a lefelé hullásra előkészítve.

Azért ez a forma, ez a megjelenési alak, amely eddig kifejlődött, amely eddig elérte a maga külső fokozatát, s amelynek e korszak befejeződéséig a fejlődés tetőfokára kellene eljutnia, már nem sokat érhet el; még egykét ecsetvonás, és befejeződött az ember a maga megjelenésével és a maga világának kifejezőképességével. Már nem sokat hozhat fel az emberi elme, már nem sokat sajátíthat el az asztrálvilágból hozottaktól, mert az idegei a legmagasabb érzékenyséig vannak feszítve, de az ő lelki fejlődése, az ő szellemi világossága nincsen meg abban a mértékben, hogy ennek a korszaknak az itt megjelenő embereit átsegítse a szellemi felébredésre, azaz a szellemi életbe. Sokat elértek már és még el is fognak érni, mert még vannak találmányok, amelyek e korszak végéig tökéletesítve lesznek. Egész addig az idegszféra kihozza magából azokat a gépezeteket, azokat az önmagának megfelelő projektumokat, amelyeknek segítségével ott állhat az ember az ő lelki fejlettségének teljes mivoltában. Azt értem ez alatt, hogy olyan dolgokat hoz ki az emberi elme, amelyek teljeséggel az emberi lelket fogják utánozni. Nem az „embert”, hanem a lélek képességeit. Itt van pl. máris előttem az a találmány, amely a hangokat közvetíti minden anyagi eszköz nélkül, csupán az erők áthasonítása, az adó és elfogadó erők összekapcsolása által. De ezt még nagymértékben tökéletesíteni fogják. Fel fogják találni a távolbalátást, a távolba hallást és a távolba hatást, amelyek ma még csak a lélek képességei; a láthatatlanból meg fogják keresni a láthatót, és fel fogják találni azt a készüléket, amelyen keresztül a testből eltávozó lelket úgyszólván érzékelhetővé teszik. Egyáltalában bizonyítani és regisztrálni fogják a síron

túli életnek azt az igazságát, amely ma még csak a hit által közelíthető meg.

De annak dacára, hogy mindezekkel rendelkezni fog a földi ember a fejlődés során, mégsem fogja megtalálni a mennybe vezető ajtó kilincsét, bár ott tapogat vakon a mennyek országának kapuján. A fejlődés el fogja vezetni ennek a korszaknak gyermekeit egészen a mennyek kapuja elé az ő fejlett idegszféráját, és mégsem fog tudni oda beryitni, mert a lelkében nem birtokolja azt az egyszerű erényt, ami ehhez feltétlenül szükséges: az alázatosságot. Az Istent nem tudja sehol megtalálni, mert önmagában látja a teremto- és alkotóerőt, és szellemiségének felébredésével megtagadja az Istent. *Ezzel azután ismét oda jut, ahova a bukott angyalok jutottak: hull lefelé a mélybe minden ismeretével és világosságával, mert engedetlensége által szembehelyezkedik Teremtőjével.* Mindezek pedig az idegszférában folynak le. *Az idegszférában van a helye minden földi boldogságérzésnek, az érzéki örömöknek, a testen keresztül érezhető élvezeteknek, amilyenek az evés, ivás és általában a testi ösztönök, a testi vágyak kielégítése, amelyekből életecél alkotnak maguknak az emberek.*

Mivel pedig ez mind csupa külsőség, azért a lélek a maga mentális és asztrális erőivel nem kapja meg azt a kiegyenlítődést, nem kapja meg azt az összekapcsolódást a mindenséggel, amelyre neki, az ő lelki egyéniségének kifejlesztéséhez szüksége volna. Bár érzi az ember, hogy van valami köze e mindenséghez, van valami kötelessége az étellel, a világgal és embertársaival szemben, de az ő elszűkített idegvilágában nem találja meg azokat a kielégüléseket, nem találja meg azt a magyarázatot, azt az enyhülést, ami az Istennel való összekapcsolódás folytán mintegy válaszképp elterjed a lelkében, s kiegyenlíti, megelégtíti, megnyugtatja, és békességgel árasztja el. **Mert az ember a maga idegvilágával önmagába van bezárva, és mivel ezen az idegvilágon keresztül semmiféle ros-**

szat, semmiféle kellemetlent megemészteni nem hajlandó, a közös terhet, hordozni nem akarja. Hanem ami teher, ami kényelmetlen, ami fáradságos és nem csupán és kizárólag neki kedvező eredményekkel kecsegteti, azt hordozni nem akarja, hanem kivonja magát a közösség munkájából, és a közösségbe kapcsolódó erőket és munkakifejtést a köznek nem akarja odaadni. Hanem mindent önmaga akar élvezni, s önzése folytán mindent önmagának akar megtartani. Azért túlzásokba esik, és ha valami örömhöz, élvezethez hozzájut, azt mindig magának akarja elharácsolni: azért ezekkel az örömökkal, ezekkel az élvezetekkel együtt járó szenvedéseket is szükségképpen mind magának kell végigszenvednie.

Ezért azután az idegszféra kimerül, elrongyolódik; a természet ereje, amelyet testbeöltözésével kap, felmondja a szolgálatot, mert nem képes követni a léleknek ezeket a messzemenő igényeit, amelyek már nem a természetes világban élnek ki magukat, hanem átcsapnak az asztrál- és a mentálvilágba, és ott időznek többet, mint amennyit a normális, természetes élet megenged.

A természetes embernek, legyen bár a legmagasabb szellem, szüksége van a testének táplálására, hogy legyenek természetes erői, amelyeket fogyasszon. Az egyik tanításomban kifejtettem, hogy az embernek ittlétével nyers erőket kell feldolgoznia,^{12*} így a levegőt, amit beszív és a táplálékot, amit elfogyaszt. Mindezek a nyers erők rajta keresztül fokozati fejlődést nyernek és ezért szükséges, hogy ezeket az erőket is feldolgozza az ő testi megjelenésében. Így tehát mindenre szüksége van a természetes embernek, amit neki az élet nyújt, vagy amit az ösztöni élet megkövetel, hogy békességben tudjon maradni az őt körülvevő világgal, az itt időző erőhullámokkal, élethullámokkal. Szüksége van idegerőinek pihentetésére, rendes táp-

¹² * Lásd „Az ember hatása az őt környező világra” című fejezetet az I. kötetben.

lálkozásra ; szüksége van öröme és szüksége van a munkára, a fáradságra ; egyszóval szüksége van mindazokra a dolgokra, amelyek őt *emberré* teszik. Igen nagy szüksége van az embernek a munkára, mert dolgoznia kell, mozognia kell, cselekednie, hatnia kell; ha jót nem cselekszik, cselekednie kell rosszat. Tehát célszerűbb és bölcsebb dolog, ha a jót cselekszi, és becsületesen elvégzi a munkáját ebben a világban, ahol a lélek a maga lényegét a testen keresztül belenyomja a világba, hogy maga után jó, törvényes és igaz nyomokat hagyjon. Tehát hogy az ember a maga fokozatához mérten igaz munkát végezhesen, ahhoz szüksége van a test táplálására és pihentetésére is.

Ehelyett azonban mit cselekszik az ember? Túlzásba viszi a neki járó jónak a feldolgozását, a testnek kedvezőt, s azokat másoktól elveszi, és a maga számára halmozza fel. Pedig *a másik embernek a nélkülözése és szenvedése végeredményben az ő idegszférájához kapcsolódik.* Nem közvetlenül, rögtön tapad hozzá, hanem akkor, amikor elérkezik annak az ideje, és a saját lehetőségeit kimerítette a jóban. Ilyen esetben, hogy a szellem felfelé haladhasson, testbeöltözése alkalmával azokat az elhasznált erőket és lehetőségeket kapja, amelyeket az a másik szellem vetett le, és aki a kedvezőtlen eshetőségekben ki volt neki szolgáltatva. Ezekben az új állapotokban a lélek tanácstalanul áll, mert nem tájíthatja az őt összeszorító kereteket tovább, mint amennyire azt az ő lehetőségei megengedik neki. De az ő túlhajtott kívánságai, túlhajtott lelki vágyai most már ennyivel nem elégszenek meg, mert nem is elégedhetnek meg azokkal a kihasznált és elrongyolódott állapotokkal, amelyekben alig vannak örömek, hanem csak csalódások és szenvedések. Az így előálló sok ütközés folytán az idegszféra kimerül, idegereje felórlódik és elég. Pedig arra lett volna szüksége, hogy amikor a világban megjelenik, az élet egészen friss, tiszta idegerőket adjon neki. Igen, de ő annak a törvénynek, annak a fokozatnak, ahonnan az idegerőket várja, semmi mást nem nyújtott, mint kedvezőtlen előzményeket, így

tehát csak igen-igen szűk nyíláson folydogálhat számára az az erő, amire neki a következő életútjára szüksége lenne. Ezért aztán megint csak gyarló az eredmény. Így apáról-fiúra, nemzedékről nemzedékre mindig több és több az elégett és elhasznált idegerő.

Ezekben az erőkből ugyanis — miután el vannak fogyasztva — nincsen meg a békére, a harmóniára és megelégedésre való törekvés, ehelyett inkább a mindig nagyobb és nagyobb izgalmaikra irányuló tendencia. Ezáltal pedig mindig többet és többet fogyaszt el az egyén a természetes erőkből, azokból, amelyek harmóniában vannak az Istentől jövő élethullámmal, s azok benne elfajult természeténél fogva megsűrűsödnek, és ezeknek elfajulásában mint következmények képződnek ki a különböző betegségek a testben, a szervezetben előálló mindenféle komplikációk. A testben az életműködés, amennyiben az a maga természetes útján megy, gépies. Azonban hogyha ezt a gépies működést a lélek az ő megromlott asztrál erőivel, okoskodásával megzavarja, és más célokat akar eléjük szabni — bár a gépies erő küzd e tendenciák ellen, s nem egyhamar engedi magát eltéríteni az eléje szabott iránytól, — ez a küzdelem végül betegségekben és a különböző életműködéseknek megzavarásában nyer kifejezést. Így az örültség határozottan az idegszférának megzavart és teljesen felégett állapotát tünteti föl, amikor a test él és az ő gépies erői végzik tovább a maguk funkcióit, azonban az agyműködés már nem normális. Itt a megzavart idegszféra kizárja a szellem beavatkozását, a helyes és reális megállapításokat, hanem ahelyett az örült embernél a túlságosan kihasznált idegszférán keresztül a lélek erőinek rendszertelen kiélései jutnak a testben kifejezésre. T. i. a szellem körül a léleknek túlsúfolt mentálvilága, és az azon keresztül anyagiassá vált és formába öltöztetett asztrálvilágnak a befolyása annyira igénybe veszi az idegszféra erőit, hogy bomlás, illetőleg szakadás állt be az öntudat közvetlen befolyása és a test funkciói között; az az összeköttetés, amely az ember szel-

lemének az irányítását a testen keresztül a földi világban realizálja, zavaros lesz, vagy meg is szűnik. Ez pedig csupán három idegszálon keresztül történik meg. Ameddig ezt az orvosok meg nem találják, és ameddig nem képesek a *lelket* gyógyítani, addig az őrültséget sem fogják tudni meggyógyítani. Az idegszférát, az idegerőket nem szabad túlságosan kihasználni még abban sem, amit az ember jónak és helyesnek tart. *Az ember nem haladhatja felül önmagát semmi tekintetben.* A földi test is összeroskad, ha túl nagy súlyokat raknak rá, mert az izmok nem bírják el. *Éppígy ha a lélekre felettébb nagy terheket raknák* — még ha azok a terhek az ember saját vágyainak és kívánságainak megfelelőek is, de vagy kivihetetlenek, vagy elérhetetlenek, ő azonban az akaratával és vágyaival mégis ragaszkodik hozzájuk — *ezeknek a nyomása alatt összeroppan az idegszféra és összeomlik az elhordozó képesség.*

Itt megemlítem az idegszférára közvetlenül ható mérgeket, amelyek egyes esetekben kitűnő szolgálatot tesznek az ember életében olyan betegségeknel, amikor egy pillanatra jólesik és szükséges az enyhülés. Ezt olyankor szokás igénybe venni, amikor az idegek túlfokozott érzékenységet csökkenteni kell, amikor ez az érzékenység már beteges túlzásba megy át, és az idegek ki vannak merülve, el vannak fáradva. Ilyen esetben, ha nem tud visszavonulni a lélek, hogy az alvásban és a mindenáron való pihenésben felfrissíthesse az ő lelki és testi erőit, akkor az idegeknek ilyen túlfokozott érzékenységében a kimerültség állapotában a betegségnek bizonyos formája fejlődik ki, amelyben mindent sokkal nehezebben tud elviselni, mindent sokkal tűrhetetlenebbnek talál, mint rendes állapotában, és ez a túlszigázott állapot egészen a kétségbeesésig fokozódhat. A kifáradt és különösen az egyoldalúan kifárasztott idegrendszer tünete az, amit általában idegességnek neveztek, amikor az ember szívesen pihenne, szeretne aludni, de a harmónia meg van zavarva, az idegek túlérzékenyekké lettek, és

ezek nem engedik a lelket visszahúzódní.^{13*} Ilyenkor álmatlanság és különböző helyi fájdalmak, idegfájdalmak lépnek fel. Ez annak a jele, hogy az idegekben az idegerő vagy idegnedv ki van használva, fel van égetve.

Az ilyen kihasznált idegnedvet nem lehet külső eszközökkel: evéssel, ivással, vagy egyhangú pihenéssel pótolni. A léleknek ilyen állapotában szüksége van arra hogy önmagából erőket termeljen ki, hogy önmagában megtalálja a békességet és bizonyos fokú örömet, hogy a testi élet terheiről való gondoskodást mintegy felfüggeszse. Ennek legjobb orvossága az alvás, amit levegővel, napfénnel, húsnélküli táplálkozással, minden izgalom kerülésével lehet elérni. Szükséges bizonyos fokú testi elfáradás is (nem túlságos nagy fáradság) és sokszor szükséges a verejtékmirigyeknek munkába szólítása. Amikor azonban mindez nem használ, mert akkora zavarok álltak be, akkor meg lehet próbálkozni delejezéssel, mesterséges t. i. ásványi delejességnak az átvitelével. De túlzásokba semmit sem szabad vinni. Az ilyen természetes delejességet a földön való üléssel és fekvéssel is magába veheti az ember, vagy természetes forrásokban való fürdés által. Az agyagtéglában is van bizonyos fokú delejesség. A földben általában sok villamos delej van, ami sok betegségre és különösen ideggyenge emberek betegségére nagyon jó hatású. Homokos, napsütötte helyek — de nem forrók, hanem ahol a meleg jóleső és elviselhető, — valamint az iszap, amely régi vegetáció bomlásából keletkezett, szintén gyógyító hatású, mert ezekben is sok ilyen sugárzás van, ami az idegeknek javára válik. Ezek a külső hatások.

Belsőleg pedig, azaz lélek szerint a legelső, ami a lelket megnyugtatta: a hit, az Istennel való megbékélés, a bűntől való megszabadulás, ártalmas kívánságokról való lemondás megnyugvás Isten akaratában, a sorsba való belenyugvás, és a tekintetnek a külső világból a saját benső

¹³ * Lásd az „Álomélet” című fejezetet.

világába való fordítása. *Ez az, ami az embert alázatosabbá teszi. Azután a természetnek a szemlélése; nagy, nyugodt felülettű víznek, az égboltnak, nagy kiterjedésű zöld mezőnek, a messzeségnek a szemlélése. Az idegekre ez mind-mind nagyon jó és megnyugtató hatású; mert az a fő, hogy az idegek megnyugodjanak; mert amikor a lélek megnyugszik, és az idegszféra a lélekkel ismét harmóniába kerül, akkor az együttműködés megtelíti az idegeket erővel. Jótékony hatásúnak minősítem még azokat a szórakozásokat is, amelyek nyugtatólag hatnak.*

Ezek után pedig, amikor már a lélek mindezeket a lehetőségeket kimerítette, de olyan erősen meg van zavarva a harmónia a lélek és a test között, vagy pedig ha valami váratlan esemény, valami nagy szerencsétlenség, valami hirtelen jött nagy szenvedés úgy kimeríti az idegeket, hogy azok megnyugodni nem képesek: csak akkor jöhetnek figyelembe a narkotizáló szerek. De csak addig, ameddig lábra állítják az embert, ameddig a lélek és az, idegszféra közt ismét helyreállt néhány alváson keresztül a harmónia és az egybefolyás; mert a léleknek az idegszféréval össze kell folynia. Tehát csak olyan nagy szenvedések esetében, amelyek annyira kimerítik az idegeket, hogy komolyabb, nagyobb bajoktól lehet tartani, szabad ehhez az eszközhöz nyúlni.

Mivel azonban az élet telve van szenvedéssel, fáradtsággal, gyötrelemmel, küzdéssel, s így az idegvilág el van fáradva, ki van merülve, és nem tudja a léleknek azt az otthont nyújtani, amit az megkíván, azért az emberek azokhoz a szerekhez fordulnak, amelyek egy pillanatra enyhülést, örömet szereznek: a narkotikumokhoz. Ezek a szerek tulajdonképpen mind a természet erőiből összesűrített mérgek, amelyek egy pillanatra mintha feloldani látszanának azokat a terheket, azokat a küzdelmeket, amelyeket a lélek összesűrített. Azonban ezekkel is lehet jót is, meg rosszat is cselekedni. De büntetlenül nem használhatja senki sem. Mert bár a lelket pillanatnyira fel is szabadítja az idegszférának nyomasztó hatása alól, és a lélek

(nem a szellem!) a maga erőivel mintegy el is szabadulhat az idegszférától, amelyen keresztül a külvilágnak, a testnek közvetlen hatásait érzi, azonban minden egyes elszabadulás egy közvetlen legközelebbi még szorosabb összeköttetést von maga után.

Ez az oka, hogy ha a szervezet megszokja az ezekkel a mérgekkel való élest, akkor később mindig nagyobb és nagyobb adagokra van szüksége, hogy a mámor, azaz a lélek eltávolodása bekövetkezhessek. Ez tulajdonképpen a lélek szabadság-mámora, mert a narkotikum az idegszférát tompítja el, s ez elzsibbadván, a lelket szabadjára engedi. T. i. az idegek is, meg az emberi lélek is hozzászokik ahhoz, hogy félreállítják, illetőleg kizárják az ő érzékenységének a közvetítését, aminek folytán aztán elsatnyulás áll be. S az ember, aki a narkotikumhoz hozzászokott, betegség és szenvedések elhordozására képtelenné és alkalmatlanná válik. Az embernek végig kell szenvednie bizonyos betegségeket, bizonyos fájdalmakat egészen addig, ameddig csak az idegek veszélyeztetve nincsenek a kimerülés folytán. A léleknek a narkotizálás utáni még szorosabb megkötöttsége vonja maga után azt is, hogy olyan szellemek, akik földi életükben hosszabb ideig ilyen narkotizáló szerekekkel éltek, még a szellemvilágban is sokáig a test erőinek élénk emlékezését érzik magukon, vagyis a test képzetét sokáig megtartják. De az emberi létben is a sűrűn való felfüggesztés által az életszalag nyújthatósága elvész, és az ú.n. egészséges álom mind ritkábban és ritkábban következik be és mindig rövidebb és rövidebb ideig tart.

Azért én azt ajánlom, hogy az ember, ameddig a természetes gyógyító alkalmakhoz folyamodhat, és azokkal jó eredményeket tud elérni, ne forduljon ezekhez a mérgekhez. **És ameddig a test a maga erőivel gyógyulni képes, csak természetes segítséget adjon annak, és ne használjon senki erős gyógyszereket.** Mert hogyha nincsen zavarva a harmadlagos életerő, az éterikus test, ameddig az életszalag a teljes erejével

működik a test fenntartásán, ameddig el nem gyengül az életerő annyira, hogy már nem képes az életet a testben fenntartani, addig a szervezet önmagában olyan erőforrást nyithat meg, amely a természetes erőkkel, a földi erőkkel összekapcsolódva minden más gyógyszert helyettesíthet. **A delejezésnek itt van a maga magyarázata: a természet erőivel való gyógyítás. A természet erőivel való gyógyítás nem más, mint az idegszféraán keresztül kibocsátott jóakarát, szeretet, segíteni vágyás, amely önmagából is ad, meg a szellemvilágból is kap, s egyúttal a természetes erőkkel kapcsolódva olyan hatalmas erőforrásokat nyithat meg, amelyeket hogyha a beteg elfogad, és megnyitja előttük a saját lelkét, akkor azok hatnak annak a törvénynek megfelelően, amely törvény a beteg testben rövidséget szenvedett.**

Aki mint delejező ezt a képességet és akaraterőt kifejleszti magában, az közvetlen hathat a harmadlagos életerőre. Aki csak mint delejező médium a szellemvilággal kapcsolódva szellemek útján hozza mozgásba azokat az életerőket, vagyis természetes erőket, amelyekkel az életerőt fel lehet duzzasztani, meg lehet nagyobbítani, az is jó munkát végez, valamint aki a saját akarata és hite szerint a természetes erőkkel kapcsolódik össze és mozgásba tudja hozni azokat, szintén jó munkát végez. **Mindez azonban csak ott használ, ahol megvan hozzá az elfogadókészség. Mindez az idegerőt, a harmadlagos élet-erőt, az éteri testet gyógyítja meg.** De hiszen tulajdonképpen a földi, a külső, testi világban a gyógyszeres kezelésnek is első-sorban a lélekre kell hatnia, hogy a beteg óhajtja és kívánja azt, mert ha nem óhajtja, és nem kívánja, akkor a harmadlagos élet-erő sem fogadja el, legfőljebb túlságos nagy kerülő úton. Az erős gyógyszereknek az a hátrányuk, hogy először le kell rombolni egész tömeg, akár hibás, akár helyes úton haladó lelki termékekből keletkezett ártalmas nedveket és sejteket, amelyeket mint betegségek tüneteit ismertek fel a gyógyszeres kezelés folytán, hogy a lélek a saját erőiből bocsáthasson ki gyógyító

erőkké átalakított fluidokat. Ezért mondjátok helyesen, hogy ha a beteg alszik, akkor gyógyul. Mert az álom alatt a lélek a saját erőinek óriási halmazát dolgozhatja át, amelyek meg vannak romolva, el vannak fajulva, és helyettük önmagából új erőket termel ki, amelyekkel a rosszat, az elfajultat megtámadja, és így a betegség anyagait megsemmisítheti. Mindez az idegszférában megy végbe.

Nem jó továbbá olyan ételekkel és italokkal élni, amelyek az idegszférát izgatják és túlzásokra ingerlik. Nem jó a túlzott táplálkozás, mert az idegeket a túlságosan tápláló ételek túlzott élvezése is megrontja. Tehát sem a földi jókból való túlságos részesezés, sem a pihenésnek a túlzása nem használ, hanem árt. Az erős és csípős ételeknek és italoknak még a mértékletes élvezése sem ajánlatos. Szükséges, hogy az ember magának bizonyos böjtnapokat írjon elő — különösen aki nagyon jól táplálkozik — még akkor is, ha a külső kényszer őt ilyesmire nem szorítja rá. Erre azért van szükség, hogy a szervezet és az idegek a munkájukból időnként magukhoz térhessenek. *Akikben az ingyenség ki van fejlődve és állandóan így élnek, azok éppúgy megbetegedhetnek, mint azok, akik nélkülöznek, mert ezt a túlzást is az idegszféra sínyli meg.* Voltak és vannak egész korszakok, amikor az emberek a gyomornak éltek és élnek és vétkeztek vele, mert az idegszférájuk vitte őket a túlzásokba és bűnökbe. Mert *az ilyen visszaélés és elfajult életmód azt hozza magával, hogy az idegeken keresztül a testnek különböző érzékszervei abban az irányban fejlődnek, hogy az ilyen ártalmas hajlamok realizálására alkalmas tényezőkké váljanak. Ezek azután megint olyan irányba kergetik a lelket, amely ellen való küzdelemre az nem rendezkedett be, mert csak az idők folyamán hatalmasodott el az idegszférában az élvezetékkel való megismerkedés által az a vágy, hogy mindig többet, mindig jobban élvezhessen.*

Bár sokan azt gondolják, hogy a gyomrukon keresztül nem vétkeznek, én azonban azt mondom, hogy nagyon sok

bűnnek és betegségnek az ingyencségeen keresztül lehet megtalálni a gyökerét. *Túlfűtött élvezet, túlfűtött idegzsféra túlzásokra ragadja az embert, és viszi magával azokba az ismeretlen rengetegekre, amelyekben az ember még nem tudja magát tájékozni sem az eszével, sem a szívével.* Gyönyöröket keres és sejt az idegzsférán keresztül az emberi lélek ott, ahol a halál van, és a legnagyobb gyötrelmek várakoznak reá. Nagyon szomorú és elrettentő például áll előttetek a paráznság bűnének túlhajtásából származott következményeképpen a betegségeknek ezer meg ezer fajtája, amelyek az érzékiség nyomában leselkednek. *Az elfajult idegzsférán keresztül a villamosított erők termelik ki azokat a betegségeket, s azok a megromlott erők elfajulásával fellépnek, és materializálódnak.* Tehát ezek a betegségek is az idegzsféra produktumai, amelyek a vérben és a test nedveiben találják meg a maguk megjelenési lehetőségét. Az evés, ivás, alvás ösztöne megkívánja az ember teste számára mindazt, amire annak szüksége van; de vigyáznia kell az embernek, hogy túlzásokba ne menjen, mert nem is veszi észre, hogy mikor került bele és mikor vétkezett olyan dolgokkal, amelyeket mint bűnöket egyáltalában föl sem ismert. **Azért vigyázat mindennel, ami felesleges! A szükségesen túl ne táplálkozzék senki, a szükségesen túl ne adjon magának kényelmet senki, hanem ha saját dolga, elfoglaltsága nincsen, vegye fel a más gondjait és segítsen annak a másoknak hordozni a terhet.** Mert amennyit ő a más terhén könnyít, ugyanannyi feloldódik a természetes erők világában az ő számára, mert a lélek gazdagszik vele. És ez nem frázis; ez nem csak úgy van mondva, mert a lélek a maga akaraterejével magához vonzza mindazokat a hatalmasságokat, amelyek az ember számára a természetben még ezideig megközelíthetetlenek.

Az idegzsféra, azaz az a harmadlagos életerő a léleknek és a testnek együttes produktuma. Ez az a sík, amelyen meg kell küzdenie a lélek magasabb erőinek az ő alacsonyabb vetí-

téseivel, amikor azokat mint hatásokat viszontlátja ezeken a síkokon, hogy azok megfertőzetlenül kerüljenek bele a természetbe, az életbe. Az emberi léleknek a mentális és asztrális világban szemlélnie kell mindazokat a gondolatokat és vágyakat, amelyeket önmagában érez, hogy vajon egyeznek-e azzal a törvénnyel, amelyet Isten adott az embernek az üdvösség elérésére, s egyeznek-e azokkal a tulajdonságokkal, amelyeket neki, mint Isten gyermekének meg kell szereznie? Mert *hogya az emberi lélek nem figyeli a belső világában önmagát és azokat az erőket és vágyakat, amelyeket az ő lelki természete kivetít, amikor ő azokat az ő idegszféráján keresztül mint eredményeket látja, akkor már csak mint szenvedéseket tudja felismerni, vagyis azok akkor már mint szenvedések éreztetik hatásukat.* **Tehát minden jót, amit az ember a földi életében érezhet és élvezhet, abból a szempontból kell megítélnie, és a szerint a cél szerint kell felhasználnia, hogy vajon az neki magának és az összességnek kedvező-e?** Azt kell tehát kérdeznie magától: előbbre visz-e ez engem és az összességet, javítja-e a természetet, helyesen cselekszem-e, ha ezt materializálom, azaz véghezviszem? **És amikor az ember úgy véli, hogy az neki pillanatnyilag talán kívánatos, de az összességnek kárára lenne, abban a pillanatban alakítsa át ezt a vágyát lemondássá.** Mert mindazok a vágyak, amelyek törvénytelenek, és az Isten akaratával nem egyeznek, szenvedéseket nemzenek, amely szenvedéseket mind azon az idegszférán keresztül kell neki átéreznie, amely őt túlzásokra ragadta. Mert valamint a belülről jövő gondolatok és érzések az idegszférán keresztül jutnak kifejezésre a testben, úgy azoknak következményei is az idegszférán keresztül szívódnak fél ismét a lélekbe, hogy abban megváltoztassák azokat a gondolatokat és érzéseket, amelyekből tévesen kiindulva a cselekvést úgy intézte, hogy azok valósággá lehetnek.

Íme, ennyire össze van fonva a földi világ a lelkivilággal; ennyire összetartozik a test és a lélek, és ennyire egybe van kapcsolva a földi élet és a túlvilági élet. Senki az egyiket meg nem ronthatja anélkül, hogy a másikat is meg ne rontaná és senki a természetes követelések elől meg nem szökhet.

II. (**)

Miért meggondolatlan az ifjúság? — A vasegészségű emberek. — Az alantas szellem mennyországa a földi élet. — A lelki testek összetartozása. — Miért boldogabb a fejlettebb lélek? — A fejlettebb szellem bukásának súlyos következményei. — Betegséggel terhelt korszakok és világrészek. — Mi a mámor? — Az idegyszféra elfajulása. — Az emberi társadalom dekadenciája. — Az anyagiak után való kapkodás: erőpazarlás.

Az, ami az emberré lett szellem természetes lényét alkotja, t.i. a felfejlődött szervező életerő (ami az embernél már az ú. n. éterikus test formájában jelenik meg) azután ennek fejlettebb, finomultabb formája, amely ennek a testnek mintegy indítóját, irányítóját, benső természetét képezi: az asztrálest, amely az asztrálerőket tartalmazza; továbbá az e felett megjelenő fényttest, vagy mentálest, amely a szellem tudását, ismereteit tartalmazza, s végül a mindezek felett álló emlékezők teste, amit a hindu filozófia *kauzál-testnek* (ok-test) nevez, egybevéve alkotják a lelkiiséget. A három felső életforma, azaz az asztrál-, mentál- és kauzáltest mutatja meg a lélek minőségét és fokozatát. A magasabb rendű tudást, tapasztalást magában foglaló emlékezők teste lesugározza, kivetíti a maga tudását és tapasztalását az értelemre, amely a mentálestben mint sokoldalú fénylő hatás jelentkezik. Ez pedig hat az érzelmi testre, az asztrálestre, amelyben mint melegség, mint vonzás, mint önmagából nyugodtságot, békét és harmóniát kisugárzó erő mutatkozik. Így tehát az olyan lélek, akinél ezek a felsőbb rendű testek ki vannak bontakozva, az éterikus testbe való öltözésnél is az idegyszférán keresztül, mint harmonikus, kiegyensúlyozott egyéniség jelenik meg, akinek nyugodt a gondolkodása, tud magán uralkodni, türelme van. Ha el is követ

egy-két botlást és kilengést, de amikor eljön az idő, hogy egészen kiforrott emberré lesz, amikor az agy befejezte a fejlődését, akkorra az ilyen lélek minőségének kifejezésre kell jutnia. Mert *amíg az ember nem érte el azt a kort, amikor az agybéli fejlődés befejeződött, addig túlnyomóan az éteri testből származó idegingerek, ösztönök, vágyak jutnak a tudat felszínére.*

Ezért mondják tapasztalásból az emberek, hogy az ifjúság meggondolatlan, lelkesedik jóért-rosszért egyaránt, mert a következmények ismerete még nem sajátja, mert a megfelelő agysejtek még nincsenek teljesen kifejlődve. Harmóniátlan lelkű szellem nem képes az idegszféráját rendben tartani. Azért az ilyen rapszodikus lelkületű egyének, akiknek nagyon nehéz lenne a fejlődésüket az egyenes úton elvégezniük, vagy az alsóbb rendű világból, a fejletlen emberi állapotból származó harmadlagos erőket kapnak, *amelyek még úgyszólván tiszták,* vagy pedig magasabb fokozatú szellemek levetett életerőit, amelyek már telítve vannak lelki sajátosságokkal. Az előbbieket, t. i. az alacsonyabb rendű harmadlagos életerőket, amelyek még alig-alig jutottak az emberi szellem hatóerejébe, még legtöbbszörre nincsenek elrontva, nincsenek elfajulva, és azért ezek nyugalommal, egészséggel és normális működéssel végzik a maguk feladatát az emberi testben. Innen van, hogy sokszor alacsonyabb fokozatú bukott szellemek, akiknek káros gondolataik és gonosz hajlamaik vannak, úgyszólván vas-egészségűek és testileg nagyon erősek, akiknek semmi sem árt. Ezzel szemben vajmi ritkán bírnak azzal a képességgel, hogy az értelmük magasabb fejlődést mutasson fel akár a jóban, akár a rosszban. Az ilyen harmadlagos életerők nem érzékenyek, az idegek nincsenek kifinomodva, észrevevő képességük, tompa.

Azonban nem maradhat az sem mindvégig így. Mert ameddig a nyers ösztönök mutatják meg az egyenesült léleknek a tennivalókat, addig a szellemi erők úgyszólván pihennek és ezért az ilyen emberek öröme, mennyországa csak a földön, a fizikai síkon van meg, mert az ilyen szellemnek, amikor ezek-

ből a nehéz, úgyszólván állatias, tompa erőkből kivetkőzik, a természet erőiben kell továbbmunkálkodnia a saját életerőivel. De ez a munka, amely némi tudatot kíván, sokszor igen terhes a szellem számára, mert leköti és megbénítja a szellemet, aki-nek így gépies munkát kell végeznie addig az időig, amikor a testbe öltözés törvénye őt ismét a fizikai sík felé tolja. Csak amikor a szellemek már végigjárták ezeket az állomásokat és a tudatuk magasabbra fejlődött, mert már a jóról és a rosszról határozottabb fogalmaik vannak, akkor kezdenek el lelkiileg szenvedni, mert ugyanazok az erők, amelyek őket a fizikai síkon emelték és szolgálták — amennyiben a szellem rosszul végezte velük szemben a feladatát — mint elfajult hatalmak föléljük kerekednek és szenvedtetik őket.

Ez a szenvedtetés akképp történik, hogy ezek az erők a periszpritben mint különböző betegségek, különböző nehéz állapotok rögzítődnek, és nyomást gyakorolnak a szellemre. Nem mintha ezeknek hatalmuk volna a szellem felet, hanem mivel az ember a tudatával még nem volt képes keresztvilágítani ezeket a nehéz erőket, azaz nem tudta kiismerni ezeknek a természetét és engedett azoknak a hajlamoknak, amelyek az ő ébredező tudatos lelkiségében kialakultak. Mivel pedig azok nem jók voltak, és annak dacára mégis ragaszkodott hozzájuk, azért kell megismernie ezeket a maguk lényegében, hogy a megismerés révén az ő magasabb tudatvilágába tapasztalatokat raktározzon el és gondolkozni, dolgozni kényszerüljön ezeknek felbontásán, vagyis röviden: a rossznak a felbontásán. Ezeknek a törvényeknek önmagukban, önmagukért kell hatniuk az ember lelkére és ébredező, öntudatra vergődő szellemiségére. Bármilyen hosszú ideig vonja is ki magát a hiányos tudatra emelkedett szellemlény az alól a munka alól, amely reá vár, tökéletesen nem tudja magát kivonni, mert az idő felette is el-jár, és a rotáció hatalmát mindig nyomasztóbban és nyomasztóbban érzi azoknak az erőknek révén, amelyekhez hozzá van kötve. Így amint az ilyen szellemek turnusról-turnusra életbe

szólíttatnak, mindig többet és többet kell szenvedniük, mindig több és több tapasztalatra van szükségük, míg megszerezhetik a jónak bizonyos fogalmát, és míg megkívánják, hogy a jónak áldásaiban részesülhessenek. Ezek a szellemek a harmadlagos életerőt természetesen mindenütt magukkal viszik, s amikor ez felkerül az asztrálvilágba, ott már kifejlődve, hatalmas tényezővé válik számukra. Mindezek az erők olyan szorosan vonzzák egymást, és úgy tapadnak egymáshoz, mint az ember testének különböző részecskéi: a test felületét borítja a bőr, alatta vannak az idegek, az izmok, a véredények és a sejtek tömegei. És amint a test egysége ezeket mind együtt feltételezi, úgy *a különböző lelki testekről sem lehet mint külön elhatárolt valamikről beszélni*, mert ezek az egyén együttes tartozékai.

Az idegszférán keresztül a külső hatások befolyást gyakorolnak a bensőre is, úgyannyira, hogy még maga a szellem sem vonhatja ki magát bizonyos külső hatások alól, ha még olyan magasra fejtett is, mindaddig, ameddig ezt a természetes köteléket fenntartja az őt életbehívó törvény. Tehát amíg ez az összeköttetés fennáll, addig egy magas szellem is éppúgy alá van vetve ezeknek a különböző testeken keresztül jövő hatásoknak, mint bármely más szellem. Ez az a bizonyos közös sors, az a közös eggyé tevő fluid, amely egyformán érezteti a meglévő szellemi eredmények hatását minden lélekkel. Az egyik azonban fluidjainak sűrűségénél fogva csak a felszínen érzi a hatásokat s ennél fogva benne a nagyobb hatások is kisebb reakciót váltanak ki. A másik, akinek érzékenyebb, ritkultabb erők képezik a burkolatát, a kisebb behatásokat is érzékenyebben érzi, mert a hatások mélyebben, egészen a szellemig beléje hatolnak. Az ilyennél az idegek finomabbak, több oldalról jövő hatások felvételére képesítettek; és magától értetődik, hogy minél finomabb az idegrendszer, annál többet tud érezni a lélek, s így az érzésvilága tágabb, színesebb; több gyönyörűségre, de több fájdalomra is berendezett. A fejlett lelkületű emberi vagy szellemi lény nagyobb boldogságot tud érezni, mert a

teremtett mindenségből jövő hatásokat több oldalról képes felvenni és nagyobb boldogságot tud magába fogadni. És - mivel hogy nagyobb boldogságot tud magában felgyűjteni, ennél fogva nagyobb hatásokat is tud magából kibocsátani. Gondolati és érzelmi énje mindenesetre többet képes megalkotni, mint a sűrű anyagban élő szellem; így adottságánál fogva a világ és az élet irányításában nagyobb rész is illeti meg, mint az alacsonyabb rendű szellemet. Mivel pedig fejlettebb, és nagyobb hatásokat tud elérni, ennél fogva nagyobb következményekkel is kell megküzdnie, ha hibázik és téved, mint az alacsonyabb rendű, fejletlenebb szellemnek. Az alacsonyabb rendű szellem a teremtésben kisebb hibát tud elkövetni, míg a magasabbra fejlett nagyobb hibákat és tévedéseket helyezhet el a teremtett világba, mert nagyobb a szabadsága és a teremtési lehetősége; ennél fogva természetesen nagyobb a felelőssége is.

Mindezeknek a meggondolása után könnyen belátható, hogy amikor az egyén elérte azt a fokot, hogy lelkileg teljesen kifejlődött és e világ lelki színvonalát elérte, akkor vagy az következik be, hogy teljes istenismerettel átcsoportosítja őt a Gondviselés a szellemiségre ébredt lények csoportjába, vagy pedig le kell ismét esnie a mélyen alatta mozgó és munkálkodó, alig felébredt szellemek tömegébe. Azonban *az a lélek, aki már egyszer ilyen magasra felfejlődött, de eltévedt és tévedésével sűrű ködöt vont maga köré, azaz bűnbe esett, nem tarthatja meg azt az értelmiséget és azt az érzelmi fejlettséget, amelyben boldog lehetett; az idegszférája többé már nem lehet az ártatlan természeti erőkből felemelkedett tiszta erő, hanem a tévedéseinek és bűneinek következményeiből alakult lelki erőket kell feldolgoznia.* Innen van, hogy vannak korszakok, amikor nagyon sok betegség és nyavalya uralkodik; vannak világrészek, amelyekben ilyen nagyon is szenvedésteljes állapotok alakulnak ki; ezek azok az alkalmak és lehetőségek, amelyekben az ilyen nagyot tévedt szellemek végigélhetik és kidolgozhatják az ő következményeiket. És ez az ő részükre még nagy ke-

gyelem, mert amikor az őket így érő szenvedések a lélekben egy jobb tapasztalatot, egy tisztább fogalomkört úgyszólván kikényszerítenek, akkor szinte önként értetődik, hogy az egész addig létező állapotuk, amelyben éltek és szenvedtek, megszűnik. Azért szomorú dolog az, ha valaki az ő szellemcsoportjától messze elmarad úgy, hogy sokkal alacsonyabb fokú szellemek csoportjában kell testet öltenie. Ez pedig a mai korban nagyon gyakori eset, hogy egy-egy fejlett szellemnek egészen alacsony csoportban kell a maga rotációját elvégeznie, hogy azt az erőt, amit elrontott, valamiképpen megtisztítsa.

*

Az eddig elmondottakból látható, hogy a felfelé emelkedő szellem, harmadlagos életerejé hogyan tisztul, ritkul, világosodik, a lefelé eső szellemé pedig hogyan durvul, sőt annyira tönkremehet és elvastagodhat, mint valamely vasszerkezet, amelyet annyira belepett a rozsdá, hogy az munka végzésére használhatatlan. Mikor az idegszféra ennyire eldurvul, akkor a salak úgy lepi be ezt a megérző szervet, hogy kicsiny ingerek alig okoznak valami hatást a lélek bensejében. Így mindig nagyobb és nagyobb ingerekre van szükség, hogy a hatás eljusson a lélek érző központjához. Azért az ilyen lelkű emberek megkívánják a nagyon erős és vaskos táplálékot, a csípős, fűszeres ételeket és idegizgató italokat. A mámor, amely az ilyen erős idegizgató italok élvezésének a következménye, tulajdonképpen nem egyéb, mint a léleknek pillanatnyi elszabadulása a reá nézve oly súlyos és nyomasztó kapcsolatoktól.

Az ilyen emberlelkek szükségesnek érzik a mámort, mivelhogy rendes körülmények közt érzelmileg nem képesek magasabb fokozatra emelkedni, nem képesek elválni a durva földi hatásoktól. Mivel pedig minden lélek számára kíváncsi az állapot, hogy a durva hatásoktól csak valamennyire is szabaddá tegye magát, azért ez a mámor okozta szabadság csábítja az emberi lelkeket az ilyen erős italoknak és kábítószereknek az élvezetére. A léleknek ezt az elszabadulását kétféleképpen

lehet elérni, először: lelki fejlődéssel és szellemi emelkedéssel. T. i. ha valaki igyekszik az ösztöni ént a maga nyersségében tökéletesen megfékezni, akkor ennek uralma alól a lélek felszabadul és szebb érzések, nagyobb nyugalom, békesség és felemelő hangulat lesz érte a jutalma. A másik elszabadulási lehetőség az, amit fentebb mondtam: a kábítószeres és italok élvezése. Azonban, aki az ösztöni erőket nemcsak hogy szabadon engedi tombolni, hanem még a lelki erőit is ezeknek a szolgálatába állítja és mind nagyobb és nagyobb végletekbe engedi csapongani, annak az idegszférája teljesen megromlik, elfajul és valósággal megbetegszik.

Ezek a betegségek a szervezetnek minden részében lecsapódhatnak úgy, hogy majdnem minden betegségnek, ami a testben van, megvan a maga magyarázata az idegek világában. Ezeket az okozatokat, mint betegségeket azután nemzedékről-nemzedékre magukkal hurcolják azok a szellemcsoportok, amelyek hasonló hibákból és tévedésekből erőket sűrítettek maguknak és a hasonlóság folytán együvé kapcsolattak. Sőt hogyha még bizonyos szellemek — hogy úgy mondjam — gyakorlatilag nem is azonosították magukat azzal a csoporttal, de az elveik megegyeznek a tévedőkéivel, mindenesetre a közös sors, a közös egy úton való haladás előbb-utóbb hozzájuk kapcsolja őket, hogy miután a hajlamaik megvannak, meg is ízelhessék ugyanazokat a bűnöket és tévedéseket, hogy azután részesülhessenek azok eredményeiben is. Az ember vétkezhetik elsősorban a lelkiségével, a lelki erőinek elfajulásával; ennek következményeként azután elfajulttá teszi azokat a harmadlagos életerőket is, amelyekbe őt a Kegyelem a testbeöltözéssel beburkolta. Amilyen mértékben az emberiség eltávolodik a szellemi céloktól, a szellemi eszményektől, hogy a testének, a test kívánságainak és vágyainak éljen és ezeknek a vágyaknak minél szabadabban való terjeszkedését és kifejtését tűzi célul maga elé: abban a mértékben sűríti a maga számára a betegségeket, a nyomorúságokat, a csapásokat és szenvedéseket.

Pedig az emberek tudatában vannak ennek az igazságnak, de az egész társadalmi élet úgyszólván teljesen az ellentétes természet elve szerint van berendezve. Majd csak a szenvedések fogják rákényszeríteni az emberszemléket, hogy mindezeknek a szenvedéseknek az okait kutassák, s ráeszméljenek a bajok forrására. E kutatás nyomán aztán fel fogják ismerni, hogy honnan erednek ezek a bajok; rá fognak jönni, hogy mindezek a természettől való elfordulásnak a következményei. **Tehát vissza a természethez! Ez a jelszó. A levegő, a nap, a víz, az egyszerű és természetes táplálkozás, az egyszerű italok, a nem túl kényelmes fekhely és minden ösztönnek csak mérsékelt kielégítése: ezek biztosítják a nyugodt, egészséges erőfellevést és az erők átdolgozásával, átminősítésével az életerő finomodását. Az embernek szüksége van munkára, fáradtságra, szüksége van a küzdésre, sőt szüksége van bizonyos fokú szenvedésre is, míg itt, ezen a világon él, hogy azok az erőfeleslegek, melyeket túlzottan halmozott fel magában, átminősítsenek.**

Mindössze az a különbség, hogy az egyik ember talán többet, a másik meg kevesebbet képes elhordozni azokból a közösen összerakott terhekből, amelyeket a bukott emberiség, ez a süllyedt szellemcsoport együttesen kitermelt. De ha valakinek megismerése van is, azaz ismeri ezeket az igazságokat, *ez még egyáltalában nem jogosítja fél őt arra, hogy felháborodjék, vagy zokon vegye a másik embertársának, ha annál kilengésekkel találkozik.* Sőt inkább ahelyett bizonyos szánelmézésnek kell a lelkében felébrednie, meggondolván, hogy ha valaki még annyira ragaszkodik az anyagnak azokhoz a felesleges tömegeihez, amelyekkel az ő életszükségleteit túlzottan akarja kielégíteni, az még messze van attól, hogy megérthesse azt az igazságot, hogy hogyan tudja magát szabaddá tenni a fájdmaktól, betegségektől, szenvedésektől és csalódásoktól.

És most gondoljátok el, hogy az egész világon milyen óriási a kapkodás az anyagi javak után úgyannyira, hogy még képes az egyik ember meg is ölni a másikat ezekért. Ebből láthatjátok, hogy milyen alacsony fokon állnak még azok az ember-lelkek is, akik magukat jóknak és igazaknak gondolják, hogy milyen végtelen messze vannak az emberlelkek attól, hogy megérthessék az Isten akaratát, és hogy magukévá tegyék azt a megismerést, ahogyan az Isten őket boldogokká akarja tenni. Ők nem akarják azt úgy elfogadni, ahogyan az Isten akarja őket boldogítani, hanem a maguk ferde nézeteivel akarják az utat és módot megtalálni arra, hogy boldogokká lehessenek. **Pedig amíg az emberszellemek be nem látják, hogy mindazok a dolgok, amelyek a testnek fenntartására nem szükségesek, csak felesleges terhek, amelyekért kár minden lépés és kár minden mozdulat, sőt pazarlás minden erőfeszítés ebben az irányban. Mert minden ilyen erőfeszítéssel csak a maguk lelki fejlődéséhez szükséges erőket tékozzolják el, és a maguk boldogságát teszik hiányossá: mindaddig hiábavaló minden fáradozásuk, minden elgondolásuk ate-kintetben, hogy hogyan lehetne a világot boldogítani.**

Legelőször is el az anyagtól, az anyagi törekvésektől! Tanuljon az ember kevésselelgedni, a mindennapi kenyérrel, amire a test táplálása céljából szüksége van! Akinek pedig feleslege van — mivelhogy a földi világ és az egész társadalmi élet az ellentét törvénye szerint van berendezve — az ezzel a felesleggel a más céljait, az összesség céljait szolgálja. Ezért szükséges, hogy lelkileg olyan fokozaton legyen, hogy az összességgel egynek érezze magát a szeretet által; szükséges, hogy az összességről úgy gondoskodjék, mintha az összesben ő maga élne. Mert ha valaki nem így cselekszik és nem így oldja meg a természet rendje szerint való életet, az vétkezik elsősorban Isten törvénye: a természettörvény ellen, amely mindenkihez legközelebb áll, tehát vétkezik önmaga ellen is. Így azután lehetetlenné teszi a maga fejlődését is egészen addig, ameddig

csak ezeket a tévelygéseket fel nem ismeri, fel nem bontja, belőlük meg nem gyógyul, és minden hibáját jóvátenni nem törekszik.

Pedig bizony ameddig az emberi lélek a természet erőit rendbe hozni igyekszik, ameddig azt a kereket, amelyet ő hozott rossz irányú mozgásba, csak megállítani is, nemhogy visszafordítani képes, addig nagyon nagy erőfeszítésbe kerül a munkája, és sokat kell szenvednie azoknak az erőknél a visszacsapásától, amelyeket rossz irányban indított meg!

3. A szellem kibontakozásának útja. ()**

Mikor ébred fel a szellemi öntudat? — Meddig marad a szellem fluidáris állapotban? — A fantomok fejlődése. — A lelkiismeret definíciója. — Az ütközések célja. — Kik vannak elkészülve az Úr második eljövetelére? — A csodavárók. — A naponként való áldozat. — A „keskeny út”. — A termékeny hétköznapiak. — A sorsokat intéző éteri rezgés. — Az örök jó diadala.

Mindezek a különböző megjelenési alakok, az életnek ezek: a megjelenési formái mindenféle rétegződésükben tulajdonképpen a léleknek a vetületei.

A szellem egészen addig kénytelen ezekben a formákban időzni, amíg csak a tévelygés eszméje fel nem oldódik benne. Abban a mértékben, ahogyan ez feloldódik, lassanként ezek az alakulatok is megszűnnek, illetőleg feloldódnak. Mikor az egyén ezeknek a formáknak a hatásaitól már annyira szabaddá vált, hogy ezekben a hatásokban mindazt felismeri, amik neki szenvedést, fáradozást, hiábavaló küzdelmeket okoznak, és fölismeri, hogy az az irány, amelyet ő az eddigi mozgásával követett, nem helyes, akkor *e felismeréssel együtt ébred fel a tulajdonképpeni szellemi öntudat*. Ez a szellemi öntudat képesíti őt arra, hogy megtisztult ítéletével meg tudja különböztetni a jót a rossztól és akaratával a rosszat, mint elvet elvesse magától, a jóba pedig minden erejével igyekezzék magát beledolgozni, hogy a jó eredményeivel vehesse magát körül. Amint

azután ebben a jóban, vagyis az Istentől alásugárzó eszmében a megismerés, illetőleg az igazság ismerete által kiképezi magát: lassanként ebben az igazság világában ráismer önmagára. Vagyis felismeri az Istent önmagában, mivel akkorra már fok-ról-fokra levetkőzi a tévelygés utolsó alakját is és az ő egyénesült lelkében látja visszatükröződve az Isten fényét és világosságát. Csak ekkor eszmél rá tulajdonképpeni életfeladatára.

Mivel pedig ezzel a tévelygés alkalmi lejárta, ennél fogva szükségtelen tovább vesztegelnie a formákban, és szellemi világosságával átvilágítva feloldja azokat. Ez azt jelenti, hogy az erőit megtisztítja azokkal a gondolatokkal és eszmékkel, amelyeknek most már ő is követőjévé lett. Ennél fogva azok az erők, amelyek mindeddig kötött állapotban a lassú rotáció törvényét követték, felszabadulnak, és egyéni erőivé válnak. Mert hiszen mindama testek csak fluidok és erők, de azok az elvek, amelyekben a szellem él, szervezik kötött alakokká, s adnak nekik elvégzendő feladatokat. Így válnak ezek a formák béklyókká és korlátokká, amelyek ellen a szellemnek harcolnia kell. Mikor ezt a szellem megértette, és mindjobban és jobban koncentrálja a vágyait és kívánságait — többé nem lefelé, az anyag felé, ahonnan eddig boldogulását várta, hanem — felfelé, az istenség felé s onnan várja az ő boldogságát, vágyainak megvalósulását: ezzel szabaddá teszi a saját erőit, s azok az istenség erőibe kapcsolódva más irányba, más alakulatokba kezdenek feldolgozódni, — hogy úgy mondjam — felsodródni. Ezzel a szellem a sötétségnek, a helytelennek létlehetőségeit felbontja és megsemmisíti, azaz az erőket onnan elvonja.

Minél több erő válik így szabaddá, azaz szabad fluiddá, annál gazdagabb, annál szabadabb, annál messzebbható a szellem képessége; és minél messzebbre képes ezeket az erőit az Isten akaratába, az Isten törvényébe kapcsoltan bizonyos céllal kivetíteni, annál nagyobb a boldogsága, annál nagyobb a hatalma és az ő szellemi és lelki megelégedése.

Tulajdonképpen eddig is az volt a szellem célja, hogy ezt a boldogságot, ezt a hatalmat megszerezze magának, csak hogy helytelen úton próbálkozott vele. S mivel a tévelygés útjára tért és az Istentől eltávolodva éppen ellenkező irányban próbálkozott, ennél fogva az eredmény az lett, hogy az erői megsűrűsödtek, anyaggá váltak, rögzítődtek. Mikor ezek a tévelygő úton megrögzített erők a fizikai síkon megjelennek, úgy hatnak a szellemre, mintha vele szemben ellenálló hatalmak volnának, mintha azok nem is az övéi volnának. Ennek a célja pedig az, hogy ezeknek az erőknek a leforgásával azokat a hatásokat, amelyeket kiváltanak, mint tapasztalatokat, mint tanulságokat mintegy belemélyítsék az egyénbe, hogy a szellem minden egyes tapasztalattal jobban ráésszáméljen arra az igazságra, amelyet megtagadott, amelytől eltávolodott. Ezért engedi meg az Isten, hogy az emberszellemek itt ezen a földön, az anyag világában, meg a szellemvilágban is szenvedjenek ezeknek a hatásoknak a nyomása alatt.

Mert szükséges a szenvedés a tévelygés útjára lépett szellemeknek. *Nem büntetés és nem bosszúállás ez az Isten törvényében*, hanem azoknak a megtagadott és megcsúfolt igazságoknak természetes következménye, amelyek a létnek megrendíthetetlen és megváltozhatatlan pillérei. Azért az Isten törvénye a legalsóbb fokon ragadja meg a mélységbe, a kárhozatba zuhant szellem-egyedeket és fluidjaikkal, erőikkel együtt a saját törvényükben, a saját igazságukban fokról-fokra gombolyítja fel; s ahogyan az élet körülöttük megsűrűsödött, kihűlt, megsötétedett, ugyanúgy emeli őket ismét vissza a tudat megvilágosodására. *Ameddig a tudat meg nem világosodik, addig mindig csak ú. n. fluidi állapotban, öntudatlan állapotban szenved a szellem, és az őt körülvevő erők természetet képeznek körülötte.* Ameddig ez a természet kialakul, ameddig a törvény mindent a maga formájába felöltöztetve megjelenési alakokkal lát el és mindent az utolsó porszemig a felszínre hoz, addig a hos-

szű-hosszú ideig az élet teljesen öntudatlan, és az Isten kegyelme a szellemet erőivel együtt úgyszólván az ölében hordozza, mint az anya szendergő gyermekét.

Ameddig az élet a fizikai síkra nem jut, addig minden simán megy a maga útján. Egyik fejlődési alak a másikkal nem ütközik, mert a minősítési törvény minden egyest elválaszt, és mindegyiknek kiszabott pályán mutatja meg az utat előre. Az ember-, az állat-, a növény-és ásványvilágnak a fejlődési vonalai párhuzamosan haladnak és ütközések nem állhatnak elő. A fizikai síkon azonban mindennek ütközést kell szenvednie, miáltal szétesések következnek be és új alakulatok, új formák képződnek és ez ütközések, szétesések és újraképződések révén — hogy úgy mondjam — újjászületik minden, és a felsőbb világok vetítése révén minden újjászületéssel tökéletesebb alakulatok jönnek létre. És mint ahogyan minden a napfény felé törekszik, éppúgy minden élethullám is, amelyet a fejlődés magával ragadott, és amely megérezte a vonzást felfelé, e felé a vonzás felé törekszik és folyton nagyobbodni, terjeszkedni kíván. Ennek a nagyobbodásnak a célja az, hogy minél lazább legyen, s ezáltal minél tökéletesebben tudja magába szívni az isteni Élet lesugárzását, a Kegyelem lesugárzását, hogy minél inkább telítődjék az Élettel.

Így minden, ami csak a fizikai síkon megjelenik, a maga természete szerint, a maga neme szerint vesz fel a magasabb szférák hatásaiból. Azután újból alámerül, és most már az életnek nagyobb mennyiségét, tisztultabb formáját viszi magával; s amikor ismét felkerül a fizikai síkra, mindig rövidebb és rövidebb kerülőutat választ magának. Tehát ugyanaz az élet minden egyes felbukkanásával, minden egyes megjelenésével jobban szétterül, és részeire bomlik. Eszerint nemcsak a fű, fa, virág és állati lélek, hanem az emberi lélek is mindig, minden egyes megjelenése után, amikor a halállal alámerül, részeire bomlik, s az emberi lélekbe belesűrített élet — hogy úgy mondjam — hatványozódik, részeire oszlik, minden atomja

kibontakozik, és az eddig rejtett atomoknak, életmagvaknak kibontakozása újabb testöltésre sűrgeti a szellemet. Tehát amikor az emberi lélek a halállal lekerül abba a bizonyos minősítési törvénybe, mintegy szétnyílik, és mindazok a tapasztalatok és behatások, amelyeket a fizikai síkon az ütközések által nyert, mint egy-egy új képződmény, serkentőleg hatnak a léleknek addig még felszínre nem került részeire. Így p.o. amikor a lélek, mondjuk, az első testöltésből alámerülve bizonyos tapasztalatokat visz magával, a következő testöltésben már több okossággal, több megérzéssel, több vágygal, több akarattal rendelkezik, és ezek szerint lényének kiterjeszkedésével a természetből erőket von magához, és áthasonítja azokat az ő céljai szerint. Ez még mindig csak gépies munkája a léleknek. **Ebből következik azonban, hogy a nagyobb tudással megjelenő ember a természet erőiből nagyobb mennyiséget hoz magával és ezek segítségével a felülről jövő hatásokból többet is fogadhat magába, hogy a felülről jövő erők által az ő megsűrűsödött erői szellemiesülhessenek és ritkulhassanak,** hogy így, mikor az élet körülötte felduzzad, felismerhesse benne az addig meg nem ismert, tehát tudattalan rosszat.

Ennek a célnak a szolgálatára alkotja meg a szervező életerő a fantomokat (éterikus testeket) a természet erőiből, a felfejlődött erőkből. Ezek az éterikus testek mindaddig ide vannak kötve, mindaddig körforgásokat végeznek, ameddig csak az ő legmagasabb céljukat a minősítésben el nem érték.^{14*} Mikor aztán odáig fejlődtek és tisztultak, hogy mint természeti erők betöltötték hivatásukat, akkor a lélek magához vonzza, azaz feldolgozza ezeket a saját erőivé, a saját természetévé. Ilyen éterikus testek, fantomok millió- meg milliósámszámra

¹⁴ * Ez alatt nem egyéni célokat kell érteni, hanem az erőknek azt a fejlődési állomását, ahova azoknak be kell érkezniük. És ha ezek az erők ide beérkeztek, akkor ismét más célt kell szolgálniuk, magasabb rendű éterikus testek, fantomok alakulnak belőlük, hogy a küzdelemben kiterjeszkedett lélek számára alkalmasabb műszerekké váljanak.

alakulhatnak, mert a lélek fejlődése hozza magával, teremti meg és szervezi meg ezeket a ruházatokat, ameddig szüksége van rájuk. Amikor pedig ezek az erők már nem szükségesek — mert az ütközések folytán a lélek önmagából mindig finomabb, mindig magasabb rendű erőket termel ki, — akkor ezek a kölcsönhatás folytán lelki erőkké alakulnak és a lelket az ő magasabb rendűségében, magasabb fokozataiban szolgálják. Természetesen más éteri testeket alkotnak az első szféra természetében kialakult fluidok, mint a 2. szférában, és más éteri testek alakulnak ki a harmadik szférából, mint a másodikból.

*

Az ütközések és szétesések ritkítják, több étellel telítik, és ragyogóbbá teszik ezeket az erőket, s ezzel együtt az egész természetre kihatva az idők folyamán mind magasabb és magasabb rendűvé válik a növényvilág, az állatvilág és mindenestre az ember világa is; az értelem tisztultabbá, az érzélemvilág lágyabbá válik. A lélek érzései, amelyeket először csak a nyers ösztönök hajtanak, az ütközések által érzelmekké válnak, az érzelmek az ütközések folytán mindjobban felfokozódott érzékenységgé finomulnak, ami viszont a fejlődő értelemre hat fejlesztőleg. Mikor pedig már az érzékenység annyira felfokozódik, hogy ez veszi át a szerepet és irányítja az értelmet, akkor már a szellem úgyszólván kibontakozott a léleknek ebből a világából és meg tudja ítélni a helyeset és jót. Csak ekkor kezdődik el számára az öntudatos élet, mert ekkor kezd benne a lelkiismeret mindjobban és jobban felébredni és kialakulni. **A lelkiismeret a szellem fölfelé törekvő érzékeny nyúlványa. Nem mondom, hogy minden körülmények között a legpontosabb iránytűje, mert sokszor vannak az embernek lelkiismereti furdalásai olyasmi miatt is, ami az igazság világánál tekintve nem főbenjáró dolog.** Ezzel a lélek csak azt árulja el, hogy még nem jutott el arra a színvonalra, hogy helyesen tudjon ítéletet alkotni a jó és a rossz között, hanem csak odáig

jutott el, hogy respektálja azt, amit a hite által jónak tart, helyesnek könyvelt el magában.

Mindenesetre itt már a szellemnek jelentékeny fejlődéséről lehet beszélni. Mert hiszen ameddig a felébredt szellem le nem rázta a tévelygő irány hatását, ameddig tökéletesen meg nem szabadította magát az anyag hatalmától, vagyis a tévelygés eszméjének hatalmától, addig mindig cselekszik olyan dolgokat, amelyeket a magasabb irány felé törekvő lelkiismeret nem fog helybenhagyni. Mindenesetre amikor már tudatos és tudattalan jóról beszélünk, amikor a jó és a rossz tudatosan áll a szellem előtt, akkor már az ő haladása óriási arányban indul meg. Ilyenkor az egymásra következő testöltésekben olyan nagy különbségek vannak a megjelenésben, a formában és az alkalmakban, hogy szinte össze sem hasonlítható a lélek egyik élete a másikkal. Ezt egyébként az is okozza, hogy a lélek összes hibái és tévedései nem nyilvánulhatnak meg egyszerre egy életben. Miután a lélek a lelkiismeretet csak egy-egy oldalról építette ki, mert csak egy-egy oldalról volt alkalma tapasztalatokat gyűjteni, tehát amely oldalról a tapasztalata megvan, vagyis azt mondhatnám, hogy az előmunkálatok megvannak, csak azon az oldalon lehet fejlettebb felkészültségről beszélni. Azért minden következő testöltésben más és más oldal van kitéve a hatásoknak.

Nem lehet itt arról szó, hogy a lélek valami nagy hibát cselekszik, valami nagy tévedésbe esik, és mivelhogy azt elkövette, azért kell a következő életben ugyanolyan módon szenvednie, ahogyan a hibát elkövette. *Gyermekes okoskodás és helytelen bölcselkedés hozta létre az ilyen kicsinyes igazságokat.* Igen, megtéved a lélek; hogyan is tudna okos és helyes dolgot, a jónak csak bizonyos árnyalatát is felhozni mint eredményt a földi életében, ameddig a jó meg nem szerzett sajátja. Cselekszik tehát rosszat és ennek a rossznak az eredménye: a helytelen igazság, amelyből kiindulva ténykedett, ezer meg ezer alakban áll előtte; és akármilyen hosszú is a szellemvilági élete, folyton

ezekkel a következményekkel találja magát szemben egészen addig, amíg — bármilyen egyszerű és primitív módon is — a lelkében kialakul az a tudat, hogy helytelen volt, ahogyan ő cselekedett. *Ezzel ez a dolog el van intézve.*

Most a léleknek más oldala kerül felszínre. Azonban az az elvégzett oldal, amelyben a lélek már megértette, hogy helytelenül cselekedett, ez esetben mint egy mellékszöveg kíséri őt abban a földi életében, amely most következik. A hangsúly azonban most nem ezen van; más oldalról, más vágyaktól sarkaltatva új utakon keresi és találja az ütközéseket az ő vágyainak és akarátának indíttatása folytán. Ismét hibázni fog, mert szükséges, hogy hibázzék, hiszen ellentétes természetben ébred föl. Most már két főbenjáró tapasztalata lesz a léleknek. Közben az előzőleg megállapított tapasztalatból — amelyre t. i. az előző életében jött rá, hogy nem volt helyes, ahogyan cselekedett — az élet mintegy mellékes oktatást nyújt neki, másoknak, a körülötte lévők történéseinek világában, amikor ismét gondolkozni, mérlegelni van alkalma, hogy hogyan is cselekedett volna ő a másoknak a helyzetében? Még 2—3 alkalommal is nem vele fognak megtörténni azok az esetek, hanem másokkal, a hozzá közelállókkal, akikkel ő együtt érez, vagy akikkel a sorsa össze van kapcsolva, úgy, hogy módjában áll az ő jobb meggyőződését a mások életében is gyümölcsözővé tenni. És csak mikor már helyesen és jól alkalmazta a mások életében a tapasztalatát, akkor kerül újra elő ugyanaz a tantárgy, amelyben régebben elbukott. Ekkor már egy fokkal, esetleg több fokkal is helyesebben végzi el azt a feladatot, amire előhívatott, mert azóta mellékes behatások révén az ismerete bővült, ítélete világosodott, és nem mint nyers, fejletlen, tapasztalatlan lélek állítatott a próba elé, hanem mint tapasztalatokban már bizonyos gyakorlatra szert tett lélek. *És hogyha most helyesen oldotta meg, feladatát, korántsem tett jóvá semmit, nem oldotta fel a törvényt, hanem a saját maga lelkében intézte el a feladatot, a maga lelkében oldotta meg a tévedés által összebogozott cso-*

mót. Tehát ebből most már nem kell ütközéseket szenvednie, mert az ütközésekkel nem az célja a Gondviselésnek, hogy büntesse a tapasztalatlan és fejlődésben lévő ember-szellemeket, hanem hogy tapasztalatokkal gazdagítsa őket, hogy az ember-szellem az ütközések nyomán az eredményeket észlelve rájöjjön azokra az igazságokra, amelyeket megismernie szükséges.

Ebben a korszakban, amely már-már letűnőben van, lelkileg fejlett emberszellemek vannak testöltésben, úgyannyra, hogy azokban a szellemcsoportokban élőknek, akik most vannak a földön, fejlődési turnusuk befejezéséhez közeledve az ütközések által szellem-egyéniségekké kellene kifejlődniük. Értelmileg és érzelmileg ki vannak fejlődve a megérzésig, addig az érzékenyséig, amiről fentebb beszéltem. A most élő emberiség érzelmileg tudja, sejtí, mi a jó, hogyan volna helyes; értelmileg eléggé fejlett volna ahhoz, hogy ítéletet tudjon alkotni és meg tudja különböztetni a jót a rossztól, a helyeset a helytelentől. Azonban az emberek nagy része nem képes a maga ferdén fejlődött lelki-természetét legyőzni, nem képes a lelki természetének ferde hajlamai felett uralmat nyerni. És ha valaha az ú.n. sátán, vagyis a tudatos rossz igyekezett az embercsoportok millióit a maga szolgálata alá hajtani: most minden erejét megfeszítve igyekszik ezeket a magasra fejlődött ember-lelkeket a maga jármába kényszeríteni.

A fejlett emberiség már közel áll a szellemisség teljes felébredéséhez; azt mondhatnám, hogy csaknem egy lépés választja el a menny kapujától. Az embercsoportok készen állnak arra, hogy a Megváltó igazságát mindenek felett uralkodó hatalmú elvül elfogadják, mert annyira ki vannak finomodva, annyira át vannak hatva az értelmi világosságtól és érzelmi melegségtől, s az idegszellemük annyira érzékeny, hogy a legkisebb ütközésre is feljajdul és kétségbeesik a lélek, és a legkisebb örömré felszárnyal a magasba.

Azonban ez a kifejlett lélek nagy megpróbáltatások csataterévé vált és válik ebben az utolsó időben. Mert azoknak

a lelkeknek, akik ki vannak választva, át kell menniük egy tisztább, jobb világba és oda magukkal kell vinniük a saját szférájukat. Ezek azok, akik várnak, akik várják az idők elkövetkezését, akik a lelket elkészítik arra az ünnepségre, amiről a bibliában van szó, t. i. az Úr második eljövetelére. A másik részt azok alkotják, akik lelkileg és ideg-szellemileg szintén ki vannak képezve, fel vannak fejlődve, azonban tévelygéseikből *megtisztulni nem akarnak*, tekintetük nem felfelé, hanem az anyag felé van irányítva, az anyag világából várják a boldogulásukat, anyagi téren várják sorsuk megjobbulását. Mint mondom, lelkileg ezek is fel vannak fejlődve, ezek is várnak valami változást, ezek is érzik, hogy a világnak át kell formálódnia. De ezek még a lelkük tévelygéseitől fűtött kirobbanásban, az anyagiakban várható változásokban keresik, és akarják megtalálni azt a kibontakozást, amire a lelkük vágyik. **Ezek is érzik és tudják, hogy nem jó és nem helyes a meglévő igazság, nem helyes az út, amelyen a tömegek keresik a boldogulásukat, de mégsem akarnak megtérni, mégsem akarnak aláztosak lenni, mégsem akarnak a testnek kedvező javakról lemondani, mégsem akarják a lelket átalakítani; ez már nekik terhes és kényelmetlen lenne.** Ezek valami csodától várják a világ átalakulását. De ez a csoda nem fog bekövetkezni, illetőleg ha be is következik, az rájuk nézve igen rossz eredményeket rejt magában.

Azért most az idők végén sok hamis jelszó fogja egybetartani az ember- és szellemcsoportokat; sok hamis jelszó alatt akarnak nagyot cselekedni; világot újjáteremtő eszméket harsognak világgá, hogy követőket gyűjtsenek maguk köré. De ezek a lelkükbe nem veszik fel azt a törvényt, amelyet Krisztus adott egyetlen bűnoldó igazságul, nem veszik fel a krisztusi eszmét, az aláztatosságot, egyszerűséget, kötelességteljesítést, az igazságnak betöltését. Nem akarják felvenni a mindeneket eggyé tévő szeretet törvényét, amely a hiányokat pótolja és kiegészíti, kiegyenlíti azokat az egymástól távolesett

egységeket, amelyek nélkül sohasem alakul ki a világnak a boldogsága. Ezek azok a megtéretlen lelkek, akik mindig tanulnak, de sohasem tudnak az igazság ismeretére eljutni, akik mindig akarnak, és pedig nagyot akarnak, azonban eredményeket nem érnek el, mert az Isten Lelke nem támogatja őket abban. És nem tudják véghezvinni nagyra törő terveiket, mert azokban a tervekben az ő egyéni és személyi céljaik és törekvéseik bontakoznak ki mind nagyobb és nagyobb mértékben. **Ezek azok, akik sohasem tudnak áldozatot hozni, sohasem tudják önmagukat megtagadni, mert amikor úgy látszik is, hogy áldozatot hoznak, amikor úgy látszik, hogy megtagadják magukat, még akkor is csak a dicsőségért cselekszik azt; az emberi lélek hiúsága az, ami bennük felfelé tör még a jóban is, amit cselekszenek.**

Láthatok megmozdulásokat és hallhattok eszméket, amelyekkel a világ boldogítását hirdetik, ők azonban a kisujjukat sem mozdítják meg, hogy másokat, talán éppen a hozzájuk legközelebb állókat boldoggá tegyék, ha e mozdulattal az ő egyéni lelkükből kell áldozniuk. **Mert nem az az áldozat, amit az emberek annak tartanak, hogy lemondanak a feleslegesről, arról, ami úgysem boldogította őket, hanem az a napról-napra való áldozat, amellyel az ember a saját vágyairól és kívánságairól mond le, hogy a szeretet érvényre juthasson, hogy az Isten igazsága — ha csak egy órával is — hamarabb közelébe juthasson az emberiségnek.** Aki lemond az ő egyéniségének kijáró elismerésről, az ő egyéni életének megszerezhető előnyökről csak azért, hogy az igazság, amit ő képvisel, valamiképpen csorbát ne szenvedjen. Aki képes a saját érdekeiről lemondani, csakhogy feltartóztatást ne szenvedjen az a kijelentés — félre ne értsétek itt ezt a szót — amit neki kell továbbadnia talán csak egy szenvedő testvérének. Aki elnézi a másik gyengeségét és hibáját, és nem torolja meg a gonoszt, hanem inkább ő maga is áldoz a saját egyéni szeretetéből, hogy azt a jót, amit Isten ő általa akar a világnak adni,

föl ne tartóztassa hatni kívánó munkájában. *Ez az az ember, aki megértette az idők jelét*, akiben felébredt a szellem, és az kíván benne munkálkodni, nem azért, hogy az ő ideiglenes énjének dicsőséget szerezzen. Még csak azért sem, hogy az előtte elismert igazságnak szerezzen érvényesülést, hanem egyszerűen *csak azért, hogy Istennek jusson minden dicsőség*. Mert hiszen az igazság önmagát dicséri az ő hatásaiban. Az ilyen napról - napra való áldozat, az önmagát megtagadó szeretet, az Isten igazságában, az Isten iránt való nagy engedelmességben feloszló, önmagát felégető nagy hódolat — amely minden dicsőséget az ő Teremtőjének ad vissza, s önmagát csak eszköznek tekinti az Isten evangéliumának a sötétségben lévő világban való terjesztésére. Egy pillanatra talán nehéznek tűnik fel az előtt az ember előtt, aki még nincs áthatva attól a hittől, attól a szeretettől, attól a hálától, aminek a lelkét el kell töltenie azért, hogy őt az Isten magáévá fogadta, de nem nehéz annak, aki hitével beletekint az igazságba és látja annak megmásíthatatlan nagy hatalmát.

Az ilyen ember olyan szilárd talapzaton áll, hogy körülötte világok pusztulhatnak és dőlhetnek romba, de az ő tekintete mindig csak arra marad irányítva, és csak azt látja, hogy ezek az igazságok mindvégig megmaradnak. Emberöltők múltnak el, korszakok mennek feledésbe, az az igazság azonban, amelyet ő szolgál, folyton-folyvást dolgozik, munkálkodik, alkot, teremt; újjáteremti a világot, újjáalakítja az életet és minden egyes részletmunkájával szebbé, tökéletesebbé teszi az ember megjelenését is.

*

Ti mindezt látjátok, ha a lelkekkel beletekintetek az igazság világába, és azt is látjátok, hogy a világ milyen ferde utakon keresi a maga boldogulását. **De azt is látjátok, hogy a világ azon az úton meg nem állhat, hanem ismét csak egy nagy összeomlás, ismét csak egy nagy alásüllyedés lesz a következője a ferde irányban való haladásnak.** És ha szeretet

**van bennetek, felhasználjátok (a lenyugvó nap utolsó sugár-
rainál ezt az alkalmat, hogy akik valamiképpen ebben az
irányban vannak, meghallják az Úr Szentlelkének hívását
és meglássák a fényt, amely hazavezeti őket a tévelygések
országútjárói a „keskeny úton”.** Bár ez a „keskeny út” nin-
csen örömmel kirakva, mert hiszen a küzdelemben elfárad a
lélek, de nagy békével, nagy kiegyenlítő bizonyossággal teszi
gazdaggá a lelket, amely bizonyosság megáll mindörökké.
Ezen az igazságon állva új alakulatba kezdhet a megtérés és
megismerés által, és Isten kegyelmével új életet formálhat ma-
gának a lélek.

Az Isten segítsége ezen az úton nem marad el, hanem az
új építkezésnél mindent javatokra ad, mindent a kezetek ügyé-
be utal, így az okozati törvényeknek azokat az elhullatott mor-
zsáit is, amelyek talán az igazság világánál még mindig kelle-
metlen utórezgésekkel telítenék meg a lelketeket még a legna-
gyobb boldogság élvezése közben is. Mert azok az emlékek,
amelyeket az ember valaha elhibázott, s azoknak a cselekedet-
eknek nyomán támadt neheztelések, mint árnyékok húzódnak
meg az emlékezésben, hogy nyugtalanítsák, és békességében
zavarják a lelket. De a kegyelem megadja a módokat, hogy
hogyan semlegesíthetitek azokat a nehéz érzéseket, bánatokat
és szomorúságokat, amelyeket más lelkekben okoztatok. Azért
ne búsuljatok, hogyha a földön a jó úton haladva küzdelmek
járnak is a munkátokkal, ha csalódnotok kell is. Én nem azt
mondom, hogy fizettek vele, hanem a ti lelketekben kiegyenlítő
új erők alakulnak ki azáltal a hit és bizalom által, hogy *„akik az
Istent szeretik, azoknak minden a javukra válik”*.

**Nem kell keresni, hogy az ember mikor mit tett ros-
szul, hogy azt „jóvátehesse”. Honnan tudná azt a földi em-
ber megítélni? Igyekeztek csak mindent jól cselekedni,
igyekeztek eltakarítani azokat a törmelékeket, amelyek
abból a korból való rombadőlt alkotásainak maradványai,
amikor még az ő romboló lelki mozdulataival maga körül**

az építkezéseket halomra döntötte. Építsen most ezekből a hulladékokból, amelyeket az úton felszed új épületet, a békének, az igazságnak, a megelégedésnek épületét.

Hálaadással töltsétek el minden napotokat, mert minden egyes nap, amit a jó Isten a fizikai életben ad, óriási alkalmakat hoz magával; és bárha nem látszik is nagy cselekvő alkalomnak egy-egy hétköznapi, amely a napi élet gondjainak és cselekedeteivel múlik el, mégis érlelő ideje ez a léleknek. Olyan ez, mint a tavaszi esős nap, amikor beborul az ég és az ember nem láthatja a nap sugarait, az eső csak hull, hull egyhangúan. Azonban ez alatt az idő alatt átdolgozódik a talaj, és amikor kisüt a napsugár, új életfakasztó alkalom, új erő áll rendelkezésére.

Ugyanílyen az egyhangú hétköznapiak is a lélek számára a fizikai életben: pihenni, tanulni, dolgozni, megismerést gyűjteni, igazság-részeket felszedni, a körülöttetek lévő rosszat, a tévelygést, a bűnt feloldani, az ismerettel, a világossággal. A szeretettel új magvakat hinteni el a világba, amely magvak, ha ma nem is, de idővel kikelnek, és áldást hincenek szét az elkövetkezendő életre s erőt és táplálékot arra az időre, amikor már nem lesz szükség rá, hogy ide visszajöjjetek. Mert nektek kevés az erőtök, kevés a táplálékotok az igazság világában, úgy, hogy valami munka után kell néznetek, mert hiszen a lélek elhasználja, feléli azt a jót, amit a földi világból magával visz. Ez az elhasználódás egészen addig tart, ameddig a lélek a tökéletes szellemi irányt nem követi. Mindaddig tehát bő alkalom a fizikai életben való időzés, hogy benne az Isten kegyelmét magatokhoz vonzzátok és gyümölcsöztessétek.

Messze kiható a fizikai életben a szellem munkája; minél nagyobb igazságra tett szert, minél magasabbra emelkedett az ismeret által, annál messzebb rezeg az ő lelkének a megmozdulása, mert gondolatai és érzései által a magasabb síkokon mozog, s ezek a magasabb síkokon mozgó gondolatok és érzések lehetnek az összesség gondolataira és érzéseire. És ha

semmi egyebet nem tennétek, mint csak gondolkoznátok, és nagy jóakarattal érzéseket táplálnátok, és az emberiség szolgálatában csak így akarnátok részt venni, mert úgy érzitek, hogy magatokat megtagadva képesek lennétek adni valamit a világnak: már maga ez a jóakarát, maga ez az indíttatás is az eshetőségek világában, a láthatatlanban olyan utakat váj ki a számotokra, hogy gondolataitokkal és érzéseitekkel hatni vagytok képesek. És ha fizikailag talán gyengék vagytok, vagy alkalom híján nincs módotokban, hogy a ti jótokat azoknak a lelkeknek a rendelkezésére bocsássátok, akiken segíteni szeretnétek: *elvégi azt helyettetek az éterben vibráló szellemi rezgés, mint sorsokat intéző hatalom.* És így mégsem tértek meg szegényen, eredménytelenül, mert más lelkekre átruháztátok ezeket a gondolatokat és érzéseket, olyanokra, akiknek elegendő erejük, módjuk és alkalmuk volt arra, hogy a ti szándékaitokat, vágyaitokat, akaratotokat véghezvigyék.

Azért nem felesleges senki itt ebben a világban. Mert ti, akik lelkek vagytok, és akik a ti lelkiéteitek felső lépcsőjére eljutottatok, már többet tehettek a láthatatlanban, mint talán a láthatóban. Azért nem kell és nem szabad az embernek türelmetlenné lennie, nem szabad csüggetegnek lennie és nem szabad a reménységet feladnia. Csak *higgyetek abban a megmásíthatatlan örök jóban, amit az Isten nyújtott a felébredt ember-szellemeknek, hogy azt a maguk javára felhasználják és kamatoztassák. Higgyetek, hogy ez örök, változhatatlan, és minden körülmények között célt ér; és nem felesleges sem az imádság, sem a küzdés, sem a jóakarát, sem a vágy. Mert mindezek célt érnek, hogyha az ember mindezeket az Isten akaratára alá rendeli, és annak szolgálatában mintegy önmagát meghajtva ajánlja fel az egész életét.*

A LÁTHATÓ ÉS A LÁTHATATLAN EMBER.

1. A lélek nyílt és rejtett tulajdonságai. (**)

A teremtetett szellemben egész jövője benne van. — Mi az elfajult természet? — Mi hívja a szellemet a fizikai létbe, s mi hajtja a tökéletesedésre? — Mi az önzés? — Hol kezdődik a boldogítani tudás? — Hogyan szoktatja rá a Gondviselés a szellemet a lemondásra? — Amivel mást boldogítok, azzal őt megvásárolom magamnak. — A vágyak váltakozása. — A szenvedéseknek csak didaktikai céljuk van. — A lemondás igazsága.

A gondolkodó embernek tudnia kell, hogy a földi élet nemcsak azért van adva, hogy itt a maga számára tapasztalatokat szerezzen, és hatásokat fogadjon el, hanem azért is, hogy önmagát megismerje. Önmagát megismerni pedig csak úgy tudja, ha éles szemmel figyeli azokat a hatásokat is, amelyek a világba önmagából kibocsát. Már pedig minden lélek csak olyan hatásokat bocsáthat ki magából, amelyek az ő természetes énjének mélyén meghúzódó tulajdonságokból erednek. Vannak nyílt, és vannak rejtett tulajdonságai is az emberi léleknek. Nyílt tulajdonságok azok, melyeket megszerzett magának, s amelyeket erényeknek szokás nevezni, és amelyeket az ember minden esetben előtérbe tol, és *ebben igyekszik megjelenni ember- és szellemtestvérei előtt*. Vannak azonban benne oly tulajdonságok és érzések is, melyeket elrejtteni igyekszik, és olyanok is, amelyek még ki sem bontakozhattak benne. Az ilyen még ki nem bontakozott (tudattalan) tulajdonságok ismét lehetnek jók vagy rosszak. Mint ahogyan a fa rügye magában foglalja a leveleket és a bimbókat, éppúgy az emberi lélek is magában foglalja a jóra és a rosszra való hajlandóságokat.

Ameddig a lélek nem tökéletes, ameddig még fejletlen, addig nem képes a benne lévő jót és rosszat felismerni, azokból a maga részére következtetéseket levonni, ennélfogva cselekszi a jót és rosszat egyaránt bizonyos ösztöntől indítatva. Ez az ösztön pedig nem más, mint az önzés ösztöne, amely viszont visszavezethető az önszeretet őseredeti alakjára, amely a bukás folytán elfajult. Hiszen a lélekre nézve szükséges az, hogy önmagát, az önmagában elrejtett életet szeresse, mert ez az, ami

őt mintegy isteni törvényszerűséggel vezeti mind tovább-tovább felfelé a fejlődés útján, az Istenhez vezető úton. Ez az a bizonyos titok, aminek végére senki nem mehet mindaddig, amíg csak a lélek ki nem bontakozott a fejlődés folytán és ki nem hozta magából azt az eredményt, ami végett Isten őt a létbe hívta. **Mert minden léleknek más a rendeltetése, bár ugyanabból a célból hívatott életre. Ebből következik, hogy minden szellem más és más, habár csak árnyalati eltérések vannak is közöttük, mert Istennek nagy gondolatai, céljai, tervei és előre meghatározott szándékai vannak külön-külön az ő teremtményeivel.** És bár Isten öröktől fogva való és örökkévaló, mégis az ő gondolatai nem kiismerhetetlenek, s *a szellem célja az, hogy az ő számára fenntartott gondolatokat megismerje.* **Istennek minden egyes gondolata céltudatos és célirányos; ennél fogva minden cselekedete oly céllal történik meg, amely a hosszú-hosszú örökkévalóságban éppúgy, mint a jelen pillanatban mindig megállja a helyét.** Mert Isten gondolatába és tervébe minden fordulat, minden következmény bele van kalkulálva, úgy, hogy bármely oldalról szemlélve és tanulmányozva is, az mindenkor tökéletes egésznek képez.

Tehát amikor az Isten a szellemeket megteremtette, ebben az ő ténykedésében már *minden benne volt*: benne volt *a cél*, amire őket a létbe hívta és benne voltak azok *az eshetőségek is*, amelyek ezt a célt, ennek a tervnek a kivitelét el fogják gáncsolni, meg fogják akadályozni. Ugyanígy — bár az Isten gondolatai és az Isten akaratából származó tettek minden körülmények közt célt érnek — mint eshetőség (mindig hangsúlyozom, hogy nem mint bizonyosság, hanem mint eshetőség) benne volt az is, hogy a szellemek esetleg el is bukhatnak. Isten gondolataiba és terveibe tehát minden árnyalat, minden fordulat, minden fordulat bele van kalkulálva, bárhogyan és bármiképpen is jön is az életre. Akár mint a tökéletlen felmerülése által beállott eshetőség, akár mint céltudatos tevékenységnek a következménye. Mindezeket a jelenségeket az Isten akarat,

Isten terve felszívja, feldolgozza; és nincs az az eshetőség — még a legrosszabbra való eshetőség sem — amit egy örökkévalóságnak a lejárodásában át nem tudna alakítani, és végeredményében tökéletességre nem tudna vinni.

Ezt azért bocsátottam csak előre, mert ha a véges emberi elme elkezd ezeken a dolgokon gondolkozni — mivelhogy nem az egészet szemléli, mert az ő rövid ideje és szűk látóköre, ha még olyan nagy is és még olyan messzire nyúlik is az a múltba, és talán világosságot vet előre a jövőbe — csak részleteket tud meglátni. Ennélfogva véges mivoltában képtelen a végtelent magába fogadni. S mivelhogy erre képtelen, gondolkodásában bizonyos hiány, bizonyos űr keletkezik, amely űr a Teremtő és a teremtetteny közé áll, s általa elszakítva érzi a teremtmény a folytonosságot. Ez a szakadás azonban csak látzólagos, mert bármilyen messze esik is a teremtetteny lélek az eshetőségek világában Teremtőjétől, a lét törvénye, az érvényesülés vágya, az életakarás törvénye ott él benne, és ez mindig arra készteti, hogy az Isten akarata szerint mozduljon, tevékenykedjék, bárha értelmével és érzelmével el is fordult tőle. Ez az őt körülvevő természet törvénye, amelyet semmiképpen sem tagadhat meg, bármilyen messzire bukott légyen is. Csak az idő, az alkalom húzódik el, hogy ismét egyesüljön a Teremtő akaratával, mert végeredményben sohasem képes magát tőle függetleníteni.

Az ellentétbe átcúsózt szellemek tökéletlenek; tökéletlenségüknek mind nagyobb és nagyobb mértéke nyilvánul meg éppen abban, hogy ezt az ő tökéletlenségüket áttekinteni képtelenek. És éppen azért nevezzük őket ellentéteseknek, mert nem tudják, mit csinálnak, és mit akarnak, amikor szembehelezkednek a teremtetteny Hatalommal. És a saját maguk kárára meghosszabbítják a szenvedés idejét, sőt elszakítani törekszenek azt az összetartó kapcsolatot, amely pedig őket az élet tökéletesebb továbbfolytatásához kötné. Mert Istenen kívül nincsen semmi, megszűnik minden lehetőség. Tehát ez az elfajult

természet — *amely nem más, mint az Istentől elfordult szellem létlehetőségét fenntartó erőtartalék elsatnyulása, elfajulása* — millió meg millió parányra osztódva a legkülönbélebb gondolatokat, érzéseket és megállapításokat hordozza magában. Ezt nevezzük *természetes énnék*. Nyilvánvaló ezek folytán, hogy a törvényes szellemnek — tehát aki még nem bukott el — a lelke, vagyis erőtartálya szebbnél szebb, boldogítóbbnál-boldogítóbb lehetőségeket magában foglaló erőparányokat tartalmaz, és minden egyes mozdulatával alkalom adódik arra, hogy ezek felszínre kerüljenek. Ezzel szemben a tökéletlen szellemnek, aki elfajult, és azt az erő-tartályt ellentétes gondolatokkal és érzésekkel megfertőzte, minden mozdulatával újabb meg újabb árnyékok keletkeznek, amelyek a gondolatokra és érzésekre hatva mint vágyak, és később ezek következtében mint cselekedetek materializálódnak, vagyis helyet kérnek a jelenségek világában, hogy ott kiélhessék magukat. **Ez az, amit földi életnek nevezünk, ez a múlandó valami, ez a pillanatnyi felmerülés a sötétségből a világosságba, ami azért adatik a bukott szellemeknek, hogy cselekedjenek, mozogjanak és a lelkük mélyéből hatásokat hozzanak fel, s az ő termékeikkel gazdagítsák a létet.**

Tulajdonképpen *az önszeretetből elfajult önzés, amely a szellemeket munkára kényszeríti, csak ezt a célt szolgálja*; ez az az erő, amely őket a fizikai létbe hívja. Ez az erő pedig, bár meg van fertőzve az ellentétes gondolatoktól és elfajult érzésektől, mégis követi a maga törvényét, az élethez való soha meg nem szűnő ragaszkodást. *Ez ösztönzi a szellemet, hogy szomjas vággyal kapcsolódjék mindjobban és jobban az örökévalóságához, hogy a létnek mind nagyobb és nagyobb terjedelmét szívhatta fel magába.* Hiszen az egész élet nem egyéb, mint annak a természetnek élet-igénylése, amely a lélek oszthatatlan parányaiban elrejtve él.

A földnek azon a fokozatán, amelyen ma éltek, ahol a lét már annyira fel van duzzasztva, ahol a szellem már oly sokat fel tud fogni, oly sokat magába tud fogadni azokból a hatásokból, amelyekben része van, és amelyek közé oda van állítva, hogy azokat felszedje. A különböző életeknek, a különböző lét-céloknak ebben az óriási keveredésében és forgásában villám-lásszerűen éri őt a rezgéseknek az a sokasága, amelyeket mind el kell a tudatában raktároznia, mindegyikből bizonyos következtetéseket kell levonnia. Az ember lelke a különböző életek folyamán óriási tömegű ismeretet gyűjt össze — mivel az elmúlt hatásokból a maga számára újabb átalakulásokat hozott létre — s ezekkel mindig készen várja az alkalmat, hogy a benne újjáalkotott hatásokat kivetíthesse az őt körülvevő világra. Erről a szellem sokszor nem is tud; azaz öntudatosan nem tud róla számot adni, csak a vágyak hatásai révén vesz róluk tudomást; de a vágyaktól üzetve keres, kutat a módok után, hogy a benne elrejtett, mintegy lefojtott energiamennyiséget felszabadíthassa, és magából kivetíthesse. Tulajdonképpen ezt a célt szolgálja a megszületés és a bölcsőtől a koporsóig terjedő élet.

Tehát most már az a fontos, hogy ez a lefojtott energiamennyiség milyen irányban és merrefelé készül a hatásokat kivetíteni, azaz milyen irányt választott a szellem, ha már valamennyire úrrá lett e fölött az ő lelki tartalmát képező energiamennyiség fölött, s egyúttal hogy honnan kíván újabb hatásokat elfogadni. Mert más a szellem kifelé való hatásvágya és más az a vágya, amellyel hatásokat a maga számára befogadni kíván. Adó és elfogadó természete minden körülmények közt váltakozva érvényesül. Mindenki azt vetíti ki, amit magában felhalmozott, míg befogadni mindig a jobbat, az értékesebbet kívánja. A földi ember a maga részéről nem képes jót, igazat, tisztát, boldogítót kisugározni a környező világra, mert mindezek benne még nincsenek; hanem elfogadni mindenkor a legjobbat, a legtisztábbat, a legigazabbat akarja. Mindenki azt szeretné s a benne lévő önzés folytán arra törekszik, hogy a jót

elfogadja, a rosszat pedig (amit ő a maga részéről talán nem tart rossznak), magából kibocsássa annak a jónak ellenében, amit magába felszív, hogy vele magát mintegy ismét telítse.

Ez az önszeretet elfajulása folytán létrejött önzés, amely minden körülmények közt és mindenütt érezhetővé válik még ott is, ahol az emberek azt hiszik magukról, hogy ők jók, igazak, feddhetetlenek. Ez pedig abból táplálkozik, hogy az emberszellem még nincs tisztában azzal, mi a jó és mi a rossz. Nem akarja az összesség törvényében elfoglalni azt a helyet, amelyet neki végzete szánt, nem akarja elvégezni azt a kötelességet, amely reá ki van róva, egyszóval nem akarja megtagadni önmagát, az ő múlandó énjét. Nem akar lemondani, hanem igenis mindent, ami előtte kívánatos, magáévá tenni, a maga lényiségébe felsűriteni, és mindenek felett rendelkezni, mindenek felett uralmat gyakorolni és mindenkinek diktálni. Az emberi lélek gögös, önző, szeretetlen, testies, ennélfogva érzéki és igazságtalan. S mivel hite nincs, az igazságot betölteni nem akarja, s így ahelyett, hogy az örök törvénybe bekapcsolódnék, ferde természetéből kifolyólag inkább kifelé kíván bontakozni belőle. Mivel pedig kifelé bontakozik az örökéletet fenntartó erőből, **ennélfogva mindig kevesebbrel és kevesebbrel rendelkezik, mert elfajult gondolkodásával azt hiszi, hogy ha nem kapcsolódik bele az összesség életébe, ha nem adja bele a maga munkáját, hanem abból mindent ki akar vonni és mindent a maga számára elvenni, akkor többje lesz.** Pedig itt téved el, mert éppen ezzel teszi szegénnyé önmagát. Ez az egész elfordult természetnek az elve. Ez hozza létre az anyagélvűséget, az istentagadást, az igazság elferdítését, a szeretetlenséget, a gyűlölködést és az élet elpusztítását: az ölést.

*

Mikor az egyén ezzel az elvvel át meg át van itatva úgy, hogy ez az elv benne él a lelkének minden parányában, akkor természetesen az ilyen lélek nem képes átvilágosodni, ha a szellem-

ben benne van is a jóakarát, s ha a szellem vissza akar is térni a helyes irányba, nem képes egy pillanat alatt jóvá lenni, mert a természete, amely telítve van a rosszal, ellenáll, ellenszegül. Azért mondja az írás: „Kívánja az ember cselekedni a jót, de mégis a rosszat cselekszi; óhajtja az örökéletet, és mégis a halál cselekedetét cselekszi”. Az embernek megvan az értelme, de az értelem világosságán keresztül nem tud isteni világosságot nyerni. Hiába van meg az értelme, hiába az ész, *az eszes ember még nem bölcs, mert a bölcsesség Isten ajándéka*. Ha az emberi szellem helyesen fogja fel az igazságot, helyesen következtet, és helyesen tud gondolkozni, és még hogyha a legjobbat és a legigazabbat tudja és akarja is, akkor is csak a saját környezetét, az őt körülvevő dolgokat értheti meg, a tőle távol eső dolgokat már nem értheti. S hogyha a saját környezetébe eső dolgokat helyesen ítéli meg, akkor már a bölcsességnek bizonyos fokára eljutott, és csak ha már ide jutott, akkor képes önmagában is felismerni azokat a hibákat, amelyek az életében rosszat eredményeztek. Ameddig valaki erre a bölcsességre el nem jutott, bárhogy vágyik is az igazság után, a jó után, és ha a hatásokból, érzéseiből fel is tudja ismerni, hogy az jó: az önismertetre még mindig nem képes eljutni, mert még mindig csak a másik ember életéből, cselekedetéből, beszédéből tud következtetni, szóval annak a kivetített hatásait tudja csak a maga értelme és érzései szerint értékelni.

Azonban ha sok ütközésen és szenvedésen keresztül már eljutott az önismeretnek bizonyos fokára, akkor messzebb tud tekinteni önmagánál, s akkor már a szeretet szálain keresztül bele tud tekinteni a más ember lelkébe is, érezni tud a más ember érzésével is, gondolkozni tud a más ember értelmével is. *Csak ekkor kezdi megérteni az őt körülvevő világot, az őt körülvevő embereket! És mikor másoknak az érzésével is tud már érezni, másoknak az értelmével is tud gondolkozni és önmagában a jót és igazat választotta uralkodó élvül, akkor tud csak jót adni, akkor tud csak jó hatásokat kibocsátani, akkor tud*

másokat boldogítani. Mindenesetre szükséges, hogy mikor idáig eljutott, akkor az a jó, amit mások boldogítására odaad, a lelkében már teljesen külön legyen válva a rossztól, ami azt jelenti, hogy annak, amit másnak ad, *igaz jónak* kell lennie. Ekkor már *külön kell válnia az igaz szeretetnek az önző szeretettől.* Az ember lelkében a szeretet először az önzésben születik meg. Akiben még csak önző szeretet van, az azért szeret; azért ragaszkodik, azért vágyódik a másikhöz, mert felismeri a másiknak a lelkében azokat az eredményeket, amelyek abból kibocsátva az ő lelkére boldogítóan hatnak; azaz felismeri abban a másikban azokat az érzéseket, azokat a hatásokat, azokat a gondolatokat, amelyeknek eredményeképpen az ő lelkében bizonyos békesség, öröm, bizonyos boldogság érzése keletkezik. Ez pedig kíváncsú az ő részére s ezért vágyódik utána és ragaszkodik hozzá. *Tehát csak a saját hasznát keresi benne; szeret, de csak a maga haszna érdekében.* Ebből következik, hogy az önző szeretet számára a fájdalom mindannyiszor kétszen áll, valahányszor a lélek olyan dolgok után nyújtja ki a kezét, amelyek önző természetének kíváncsúak lennének, de ha nem kaphatja meg, a benne kifejlődött bírvágy nem elégülhet ki, ez szenvedést jelent számára. Mert a vágyak ki nem elégülése mindannyiszor szenvedést és gyöttrődést okoz.

És nagyon sokszor a Gondviselés az ilyen kifejlődött érzelmeket nagy vágyakká engedi nőni, és emellett elérhetetlen távolságba helyezi a megvalósulást. Vagy megengedi, hogy a fejletlen lélek elérje a célját, csak azért, hogy az utána következő rettenetes fájdalmak és szenvedések hatása alatt felismerje tévedését, és urává legyen ezeknek az érzéseknek, s megtanulja, hogy a vágyait ne engedje felettébb megnövekedni, s olyan dolgok után ne nyúljon, amelyek számára nem adtak, egyszóval, hogy tanuljon lemondani és engedelmeskedni.

*

Egyszerű és kicsiny dolognak látszik az engedelmeskedés, és mégis mennyi fájó szomorúság, mennyi könny és szenvedés

kíséri ennek az érzésnek keletkezését! Sok-sok küzdelmébe kerül a léleknek, míg le tud valamiről mondani! Pedig mindenről le kell az embernek mondania, hogy megtanulja ezt a nagy művészetet, hogy minden az övé lehessen. Mert amit az ember a magáévá tesz, az nem az övé, az még másoké, az még csak illúzió. **Amit te adtál, azt szerezted meg magadnak a lemondásoddal. Amit te odaadsz, amivel te mást boldogítasz, azzal azt is megvásárolod magadnak, akit boldogítottál, mert az visszavonhatatlanul a tiéd. Amit jószívvel oda tudsz adni, amivel másban boldogító érzéseket tudsz ébreszteni, az kiszámíthatatlanul nagyot, értékeset — minden körülmények között a maga értékét megtartó nagy, boldogító eredményeket — hoz a számodra. Mert azt a tiedből adtad.** Hiába vágyódik az emberi lélek olyan, dolgok után, amelyek még nem az övéi, melyekkel még nem rendelkezik, amelyeket még a saját lelkéből nem tudott kitermelni, így van ez a szeretettel is. Ha valaki nem tud úgy szeretni, hogy le tudjon mondani a viszonszeretetének boldogító érzéséről, az még nem rendelkezik a szeretet érzésével. *Aki akkor is tud szeretni, amikor az eredmény az ő önző természetét nem elégíti ki, és akkor is tud áldozni a magáéból, amikor nem kap érte semmit, az már megszerezte a szeretetet.*

Mármost ha valaki ezen a megismerésen keresztül néz önmagába, be kell látnia, hogy bármily nagyoknak, szenteknek és tisztáknak látszanak is azok az érzések, amelyekkel ő bizonyos lelkekhez, vagy bizonyos dolgokhoz ragaszkodik, legtöbbnyire az önzés adta meg a lökést ahhoz, hogy az az érzés benne kifejlődhessen. Mert az ember legelsősorban a saját boldogítására gondol, azt kívánja minden igyekezetével megszerezni és biztosítani a maga részére. Ez pedig a birtvágy, az uralkodni vágyás és a hitetlenség következménye. Nézzétek csak meg közelebbről ezt a dolgot. Ha az emberi lélek valamit magának megszerezni óhajt, attól fogva, hogy megszerezte, az előtte értékét veszíti; azután már nem izgatja őt, nem kívánja

tovább; az első örömkön átesett, a lélek megnyugszik, elérte célját és elraktározza a tudatában azt, hogy az az övé, rendelkezik felette. Miután így a vágyott dolog az övé lett, megszokja ezt a gondolatot, sőt később meg is unja, s megint új célt keres, amellyel bírvágyát kielégíthesse, mivel mindig újabb meg újabb dolgok tetszenek meg neki.

Mikor pedig már sok-sok dolgot megszerzett magának, amikor már sok-sok ilyen kielégülésen átesett, akkor azokat az előbbi dolgokat, melyeket régebben szerzett meg, elhanyagolja, talán el is feledkezik róluk, mert értéküket vesztették előtte. Viszont vannak más emberek, akik meg ezekért a megunt tárgyakért folytatnak óriási küzdelmet és harcot. Így van ez nemcsak tárgyakkal, hanem bizonyos érzésekkel is. Hiszen a múlandó dolgok megszerzése érdekében folytatott küzdelem sem más, mint a lélek érzéseinek csiszolódásához szükséges folyamat, amely mindig jobb és értékesebb dolgok felismeréséhez készíti elő a talajt. Így az embernek bizonyos érzései is, amelyek valaha hevítették, valaha izgatták, elmúlnak, s később mások, magasabb rendűek kötik le a figyelmét és tartják elevenen a vágyait úgyannyira, hogy a régiekre már vissza sem tud emlékezni, vagy ha az emlékezésében fel is keresi azokat az érzéseket, amelyekhez valaha nagy hevüléssel vonzódott, színehagyottnak, fakultnak találja azokat. Ilyenkor az ember csodálkozik azon, hogy is lehetett valaha olyan balga, hogy ezekért a színehagyott dolgokért lelkesedni tudott! És amikor megismeri azokat a magasabb rendű érzéseket, amelyekről még múlandó életében is belátja, hogy értékesebbek, akkor önmaga ítéli el azokat a könnyelműségeket, amelyek őt valaha meggondolatlanságokba vitték.

Ha pedig már, mint testétől megszabadult szellem tekint a földi életet és szemléli azokat a lelki értékeket, amelyeket meg kellett volna szereznie, de amelyek megszerzését elmulasztotta a hiábavaló értékek miatt: nagyon sokszor keserű könnyeket hullat még akkor is, ha nincsenek gyötrő szenvedé-

sei az ő külső lelki burkában. *Ez a fájdalom, ez a szomorúság gyötrőbb minden testi szenvedésnél. Azért én boldog embereknek mondom azokat, akik földi életükben felelősködni, felismerik a valódi értékeket és azokat földi szemeikkel is meglátják; mert a földi szemeken keresztül is az örökkévaló egyéni lélek tekint ki a világba.*

*

Az élet célja tulajdonképpen ez: mindazt a jót megérlelni a lélekben, ami benne van és széthinteni a világba. Boldog ember az, aki minél több jót, minél több igazat tud a világba maga körül széthinteni s minél több rossz hatást, amit maga körül a közvetlen érintkezés folytán tapasztal és érez, fel tud emészteni, fel tud szívni, meg tud semmisíteni, hatástalanná tenni, hogy helyébe igazat, jót, becsületeset nyújtson. **Én mindenkor azt mondom, hogy ez az élet célja, nem pedig az, amit — bár külső formájában csak egy árnyalattal látszik ettől különbözni — a karma igazságának mondanak. Az a kegyetlen törvény, amit az emberek a jóvátétel és vezeklés formájába szorítanak bele, de ami valójában nem egyéb, mint a balgatag emberi lélek tévedése, amely szerint az ő hibái és nyugtalan természete folytán keletkezett események szenvedést okozó hatásait jóvátételnek, vagy engesztelésnek nevezi. Végeredményben óriási eltévelyedés ez, mert ha igaz volna, hogy a szenvedésben felégnének a bűnök és elpusztulnának a gonosz elvek, akkor leghelyesebb volna a világot felgyújtani, és a szenvedésekből és gyötrelmekből minden lélek szent érzésekkel és gondolatokkal ébredhetne fel.**

Ez azonban nem így van. Szükség van a szenvedésekre is, és szükség van a pihenő időre, a megenyhülésre is; szükség van a szép időre és szükség van a borulatra, meg az égháborúra is, mert minden kérdésre kell feleletnek jönnie, minden hatásra kell viszonzhatásnak következnie. Ha valaki rosszat hint el maga körül, szükséges, hogy annak rossz hatásait érezze,

hogy a hatásokból megismerje a rosszat, amit nem kell elkövetnie, amitől őrizkednie kell^{15*} De az emberi lélek, mivel önzésből indul ki, szeretné elvenni a jót, és helyébe szeretné odaadni a rosszat. Ezt azonban az igazság törvénye nem tűri, s így a következményekben minden megmutatja önmagát.

*

Ha a szellemek és emberek mind egyformák volnának, ugyanolyan képességekkel, akkor nem volna semmi változatosság, nem volna öröm az életben és nem volna, ami kíváncsossá tenné az együttélést. *És hogyha már itt, ezen az elfordult és bűnös világon annyi örömet, annyi szépséget tud az Isten a jelenségeken keresztül létrehozni, amelyek pedig megint újra elmúlnak és megsemmisülnek. Hogyha a porban és hamuban megjelenő alakok oly varázslatos szépséget tudnak az ember szeme elé ragyogtatni: gondoljátok el, hogy amikor minden salaktól megtisztulva szabadon emelkedhetik fel a lélek a maga világába, és az ő képességeit tisztán ragyogtathatja, mennyi örömet és boldogságot nyújt az a lét és az az állapot, amelyben az egymást kereső lelkek megtalálják egymást és egymás közelében élve egymás boldogításán munkálkodhatnak!* Ezért érdemes dolgozni! Mert mindenki hiányzik abból a tökéletes egységből, ahova mindenkinek meg kell érkeznie, hogy az egészsé legyen. Mert ameddig vannak szenvedők és tévelygők, addig Isten gondolata és terve — amelynek kiteljesedéséhez egy örökkévalóság szükséges — még nem valósult meg s addig még a boldogság is csak töredék.

Ha nem így volna, akkor nem volna szükséges, hogy a kiegyenlített világokon boldogságban élő szellemek felkeressék a szenvedőket, a tévelygőket, és arra az időre lemondjanak az ő örömukról és boldogságukról, hogy útbaigazítást adjanak azoknak, akik még a sötétben tapogatózva

¹⁵ * Tehát a szenvedéseiknek csak didaktikai céljuk van, és nem szolgálnak „jóvátételül”.

tévelyegnek, és a rossz eredményekben megütközve keserű könnyeket hullatnak, vagy elesve várják a felemelő kezet, amely őket egy-egy lépéssel továbbvezesse. Ti látjátok, *men--nyire nehéz az egyszerű igazságnak tért hódítania az emberi szívekben*; ti látjátok, mennyi önmegtagadásra van szükség, hogy a gögös, dicsőségvágytól sarkalt emberi lelkekbe bele lehessen sugároztatni azt az egyszerű igazságot: az önmagáról való megfélelkezés, a lemondás igazságát, hogy az bennük egy kicsit meggyökeresedjék, egy kissé valósággá váljék. A bírvágy, a dicsvágy, a becsvágy, a hiúság, a feltűnési vágy, az uralkodási vágy mint hatalmas erődítmények állják útját az igazság behatolásának, a világosság terjedésének a földön.

Mindezeket elhagyni annyit jelent, hogy minél kevesebbre redukáljuk a földi tereken az embernek, a szellemnek a szenvedéseit, minél jobban kevesbítjük a terheket, amelyeket az emberszellemnek ezekkel a tévelygésekkel telt fluidokkal magára kell vennie; és ha már felveszi valaki ezeket a nehéz, tévelygésekre hajló fluidokat, minél nagyobb eredmény kísérje azon az úton, amelyen ismét egy magasabb rendű világba emelkedhetik föl a szeretet munkása. Mert az emberlelkek szomjúhozzák és éheznek az igazságot; el vannak fáradva, ki vannak merülve a küzdelmekben, a szenvedésben, és kilátástalannak látszik előttük a menekülés útja. Szükséges, hogy ezeket a szenvedő lelkeket olyan világosság felé vezessük, ahol megtalálhatják azokat a felszabadító erőket, amelyek segítségével elhagyhatják a világot és követhetik Krisztust.

Elhagyni a világot nem azt jelenti, mint ahogy azt annak idején az egyházak gondolták. Mert hiába hagyja el a szerzetes a világot, hiába zárkózik a négy fal közé, ha az uralkodási vágy hatalmában tartja őt, ha magát a többi embernél különbnek, magasabb rendűnek képzei. A világ elhagyása annyit jelent, mint az önmagam világi énjének megtagadása, az én magam gonosz kívánságainak a megsemmisítése. Amiből valaki bármily néven nevezendő

előnyt, vagy kedvezményt akar a maga számára biztosítani, az még a „világot” jelenti. *És ha valakit még a hírnév, a híressé válás gondolata sarkal, még ha olyan áldozatot hoz is, hogy az életét áldozza fel, a „világot” még nem ölte meg magában. Azért nagyon őrizkednie kell az embernek, hogy mikor cselekszik önmagáért, és mikor cselekszik Isten ügyéért valamit, hogy valamiképpen a saját személyét bele ne magyarázza az Isten akaratába! Mert ha valaki így tanít, bárha igazat szól is, bárha helyesen beszél és cselekszik is, mégis, mint ahogyan meg van írva: „legutolsó lesz Isten országában”.*

2. Az öntudat különböző rétegei. ()**

Nappali én, tudatalatti és tudatfeletti én. — Az egyes testöltésekből keletkezett én-ek. — Minden testöltés új út kezdete. — Az elmúlt én, mint a jelen én céljainak ösztönzője. — Mért hozza meg az átaludt éjszaka sokszor a probléma megoldását? — Mért vannak zárva a különböző tudatok? — A kauzáltest kibontakozása. — A kegyelem hivatása. — Az őrszellemek szerepe.¹⁶ — A szellemek hierarchiája a szférákban. — Jákob lajtorjája.

Az emberi tudomány is kétféle tudatot különböztet meg az emberben: a normális vagy napi tudatot és a tudatalatti tudatot. A normális tudat tartalma azoknak az emlékezőeknek a sorozata, amelyeket az egyén a születésétől fogva gyűjtött magának. Ez képez egy *ént*. E mögött az én mögött lappang az a másik én, amit ti tudatalattinak neveztek. Ezt az *ént* én ketté választom, és azt mondom, hogy tulajdonképpen az a *tudatalatti én, amely az ösztöni rétegben, t. i. a test szférájában működő életerőknek kifejezésre törekvő hatásait tartalmazza, míg a napi tudat mögötti másik részt inkább tudatfelettinek nevezném. Ez a szellemi én, vagyis az egyéni lélek, amely függetlenül él a test tudatától.*

Ez a függetlenül élő *én*, ameddig az ember él, mint egy különálló egyéniség szemléli a test életét, bárha az ő akaratát, az ő vágyát igyekszik a földi, testi énen keresztül is kidomborí-

¹⁶ * Lásd „Az őrszellemekről” szóló fejezetet is.

tani. De éppen mert a testnek is van a születésétől fogva egy emléksorozata, amelyeket a külvilág hatásai, benyomásai folytán mint viszont hatásokat, mint tapasztalatokat szűrt le, azért ez a testi lény egy önálló egyén, mert a test sok tekintetben határokat szab a szellemi énnel. A szellemi én a testi én kifejlődésébe befolyást gyakorol ugyan, de idő kell neki ahhoz, hogy magát tökéletesen ki tudja fejezni éppen azok miatt a benyomások miatt, amelyeket a földi életben a testen keresztül szerez, mert a test élete, a test világa mintegy olyan ismeretlen utat tár eléje, amelyet a benső, szellemi énnel is meg kell járnia. **Hiszen ha a szellem minden időben és minden körülmények közt tudná, hogy mit kell cselekednie, ha látná a dolgok fejleményeit és tudná, hogy azok között hogyan kell magát viselnie, és a körülményeket hogyan kell kihasználnia, akkor nem volna próba a földi lét.** De éppen azért van adva a földi élet, hogy a szellemet próbák elé állítsa, hogy e próbák révén olyan tapasztalatokat szerezhessen, amilyenekkel még nem rendelkezik. Tehát a földi én nem azonos a szellemi énnel, hanem *a különböző földi életekben szerzett benyomások és tapasztalatok mind-mind külön-külön emléksorozatok képeznek a szellem körül*¹⁷* vagyis ezek a lélekben el vannak raktározva. **A szellemnek, amikor egy-egy földi élet elmúlt, nincs többé szüksége a végigélt emlékek sorozatára abban a formában és azon a módon, ahogyan azokat végigélte; azért ezekből kivonja a tapasztalatokat, a tudást és ezek a szellemi én felsőbb részében helyezkednek el.**

A szellem azonban mindezekről független életet él. Éli a maga tulajdonképpen, szellemi célokhoz vezető életét. Ezeket az emlékeket önmagában úgy raktározza el, hogy ezek mindig készen álljanak, hogy az ő maga világában és alkalmában bármikor felhasználhassa őket. Ez a szellemi élet. Ezeket a

¹⁷ * Ezek mind megannyi külön én-t jelentenek, amelyek megfelelő körülmények között egyenként is megnyilatkozhatnak.

tapasztalatokat a szellem mint bizonyos bölcsességet őrzi meg magában. (Meg kell jegyezni, hogy én itt csak azokat az állapotokat rajzolom, amelyek itt a földkörüli szférákban és nem messze azokon túl érvényesek a szellemre. De a fejlődés végtelen, és ez az én ismertetésem nem érinti a végtelenségnek és a lehetőségeknek legmagasabb fokozatait.). Most visszatérek a földi szférákba, azok közé a szellemek közé, akik még alig, vagy egyáltalán nem léptek a javulás útjára, csak öntudatlanul haladnak a törvényes úton, mivel érzik, hogy ha a törvényes úton haladnak, a törvény nyomása enged. A következményeknek fájdalmas sorozatából mind jobban-jobban kikerülnek, és időnként egyes cselekedeteiknek, egyes ismereteiknek következményeképp az életükben békét, örömet, enyhülést, boldogságot találnak.

Azonban mivel a lélek minden oldalát nem lehet egy élet alatt kicsiszolni, áttisztítani, minden tekintetben kifogástalanná tenni, azért a szellem mindig dolgozik önmagán. Ugyanis abban a mértékben, ahogyan a szellem látóköre tágul és ismereteinek határai mind messzebbre tolódnak, látja mind jobban maga előtt azokat a problémákat és kérdéseket s azokkal együtt azokat az eseményeket is, amelyek belőle, a szellemből úgyszólván kikényszerítik a feleletet. A szellemnek mindig megvannak a maga igényei és vágyai, de ezek a vágyak és igények annál inkább megnövekednek, minél nagyobb a szellem ismerete, világossága, és minél jobban kibontakoznak s minél mélyebbek és színesebbek az érzései. Ezzel párhuzamosan az életigényei is mind nagyobbak lesznek, és ezektől az igényektől sarkaltatva a szellem mind messzebb és messzebb igyekszik behatolni a jobb és tökéletesebb élet megismerésébe. Amint pedig egy lépést tesz előre, azonnal újabb kérdésekkel és lehetőségekkel találja magát szemben, amelyek mind arra várnak, hogy ő oldja meg azokat. **Mivel azonban a saját lélkében még nem rendelkezik azokkal a tapasztalatokkal,**

azzal a tudással és bölcsességgel, amellyel megoldhatná, tehát kénytelen nekivágni az ismeretlennek.

Minden egyes testöltés az ismeretlenbe való alámerülés, egy ismeretlen útnak a megkezdése. A szellem mindig abban az irányban keres-kutat, ahol megtalálhatja azt, amire szüksége van; és ezt ösztönszerűen érzi, mert semmi más nem adja neki ezt a feladatot, mint a saját maga lelki vágya. Vegyünk példának egy olyan szellemet, aki még csak a földi élet kíváncsúságát ismeri, mivel a földi életben megismerte azokat az eshetőségeket, amelyek előtte kíváncsúsak. Ezer meg ezer ilyen vágy tolul fel a lélekben, így például az uralomvágytól, a dicsőségvágytól, a hiúságtól sarkaltatva megkívánja azt az életet, hogy emberek sorsát intézhesse. S emellett azok megbecsülését és tiszteletét élvezze, s egyúttal olyan testi életet élhessen, amelyben ne kelljen a betevő falatért küzdenie; azután meglegyen a rendes családja: felesége, gyermeke. Egyszóval normális, nem rosszakaratú lélek. Talán egy előbbi életében nehezen küzdött, fáradott, s azt a fáradságos életet az ő tudásához és képességeihez mérten elég jól, vagy legalábbis tűrhető eredménnyel végezte. (Természetesen abban az életben is bőven voltak hibák, botlások, mulasztások és sokszor rossz érzésekkel küzdött a törvény korlátai között, mivel a törvény korlátai nyomták, lehetőségei pedig nem voltak, hogy azok közül nagyobb kilengéseket tehessen.). Ilyen előzmények után ez a szellem, mivel szellemi céljai *még* nincsenek, azokat a lelki vágyait igyekszik kielégíteni, amelyek csak a testben jutnak kifejezésre. Miután tehát ama küzdelmes élet fáradalmait a szférákban kipihente, *az ő tudtán és sejtésén kívül történnek vele a szellemvilágban olyan dolgok* — mivel annak a világnak a rendelkezéseit még nem is értheti — amelyek őt egy jobb, tisztább, nagyobb tapasztalatokat nyújtó élet felé hajtják. **Egyeszerre csak — nem tudva, hogyan és mint történik vele — szellemi életének terjedelme mind szűkebb és szűkebb körre szorul (éppen úgy, mint ahogyan az öregséggel az emlé-**

kezőtehetség és a test élettevékenysége mind szűkebb és szűkebb határok közé szorul). S egyszer csak azt érzi, hogy testhez van kapcsolva. Elfelejt mindent abból a régi énből; az irigykedő, zúgolódó, kívánságokkal telt életet kezdi bizonyos homály befödni: és ez nem más, mint a szülőkhöz való kapcsolódás magnetizmusa. Ezt az erőt az embrió, mikor életre kel, teljesen magába húzza, s ezáltal, mire megszületik, a múlt teljesen feledésbe megy.

Az előbbi élet le van zárva, s annak tudatát, mint egy régi *ént*, a szellem a testben nem őrizte meg, hanem abba a tudatba csak akkor merülhet bele, amikor a test kötelékéből megszabadul, amikor az a bizonyos fluidszalag annyi szabadságot biztosít számára, hogy önmagába visszavonulhat.^{18*} De ő azokat az élményeket, vágyakat, átélt szenvedéseket többé nem úgy szemléli, mint ahogyan ti szemlélitek az életeteket a ti énektekben, hanem mintegy álomban él, és tevékenykedik abban, teljesen megfeledezve arról, hogy ő most egy csecsemőtestet éltet. Ti is így vagytok, mikor fölébredtek az álomból: tudjátok, hogy ténykedtetek, cselekedtetek, de az álom alatt nem vagytok urai önmagatoknak, mert nem úgy cselekedtek, mint ahogy a földi értelmekkel cselekednétek, hogyha urai volnátok annak az állapotnak. Tehát az elmúlt én többé nem egy önálló én, hanem az éneknek csak kísérője, egy emlék, és az is marad ezen túl mindig.

Most már az a szellem, aki azokat az emlékeket végigélte, azokat a vágyakat, amelyek mint kényszerítő erők abban az állapotban a jobb és szebb élet elérésére ösztönözték, ebben az újabb testében is érzi, de most már abból a régi emlékből vett tapasztalat segítségével igyekszik megvalósítani. **Előfordul azonban, hogy azokban az eseményekben, amelyek körülötte feltorlódnak, olyan megoldásra váró problémák állnak a szellem elé, amelyeket az ő tudat felett elraktározott bölcsességével megoldani nem képes. Ilyenkor**

¹⁸ * T. i. az álom alatt

az őrszellem kinyitja számára azt az állapotot, melyben azelőtt élt, azaz visszavezeti őt az álom ideje alatt azokba az állapotokba, amelyek összefüggenek a most megoldásra váró eseményekkel. Végigvezeti őt azokon az elmúlt állapotokon, mert talán hiányos, vagy kevés bölcsességet szűrt le belőlük a szellem annak idején, s azért szükséges, hogy a szellem még tüzetesebben élje át és eméssze meg azokat az érzéseket és hatásokat, amelyek annak idején az ő lelkére nehezedtek. Hogy azokból több táplálékot, több megismerést szerezzen a lélek, és visszaemlékezve azokra, az álom ideje alatt az ő ösztöni énjébe bizonyos eredményt, fájdalomérzést vagy valamire való ösztönzést tegyen félre. Mikor a szellem ezeket éli végig, ismét belezuhan azokba az elmúlt állapotokba anélkül, hogy ismerné vagy uralná azokat, sőt hogy egyáltalában tudná, miféle állapotban van. Egyszerűen elveszti a tájékozóképességét.

Innen van, hogy előfordul, hogy az ember valamely problémával szemben nem tudja, mit tegyen, tehetetlenül áll; de egy átaludt éjszaka után előtte áll a megoldás és egész biztosan tudja, mit kell tennie, mert ezalatt azt az igazságot, amely benne tegnap még nem volt kialakulva, mint kidolgozott, kész tapasztalatot hozza át a nappali tudatába. Nem tudja, honnan szerezte, és mégis tudja, mit fog cselekedni. És hol van az az ember, aki mindazokat a feladatokat, amelyek előtte állnak, kifogástalanul tudná megoldani?! Nincs senki ilyen; de azért az értelméhez és kifejlődött bölcsességéhez képest mindenki megoldja valahogy. S vannak, akik sokszor nagyon rosszul oldják meg, mert az élet az ő szellemi részüknek nem adta meg azt a bölcsességet, azt a tapasztalatot, amelyre szükségük lett volna, hogy vele bizonyos szellemi magaslattal, szellemi jobb állapotot elérhessenek. Ilyenkor a szellem inkább egy alacsonyabb állapotba zuhan vissza, mint ahonnan elindult. Ilyenkor megerősödve és megsokasodva merednek föl előtte azok a kérdések, amelyek még az előbbi életéből is megoldatlanul maradtak és szorongatják őt. Ezek azok a

cselekedetek és mulasztások, amelyeket a törvénnyel szemben elkövetett, s amelyek mint az ő hibájából, mulasztásaiból, sőt rosszaságából származó következmények ezer meg ezer alakban veszik őt körül ösztönző erőkként, és ő kénytelen szemlélni azokat anélkül, hogy megoldást tudna találni. Ezek a legutóbbi földi élet emlékei a velük összefüggő következményekkel. Vannak azonban következmények, amelyek nem a legutóbbi földi életben gyökereznek, hanem egy régebbi életben, és amelyeket sem az egyik, sem a másik életében nem tudott megoldani a szellem. A tudat pedig nincsen nyitva. *A különböző tudatok azért vannak elzárva, hogy ne zavarják a szellemet az ő fejlődésében, mert a pokolnak a legváltozatosabb kínzásait jelentené, ha minden egyes élet emlékezése nyitva állana a szellem előtt.* Mikor aztán a szellem a körülötte felsorakozó és felhalmozódó kérdéseivel, gyötrődéseivel és miértjeivel odáig jutott, hogy azok — mint ahogy a csordultig telt pohárba nem fér több — úgyszólván ellenállhatatlanul szorongatják, a szellem pedig még nem elég érett arra, hogy valamiféle megoldáshoz juthasson, akkor elérkezik az idő, hogy egy másik én emlékezése kinyíljon. Ilyenkor a szellem ismét csak nem tudja, hogyan került bele abba az állapotba, mint ahogy emberkorában nem tudta, hogy miért esik bele sokszor kínzó álmokba. Ez az állapot nem egészen egyezik az öntudatlan álom állapotával, mert ez sokkal élénkebb, természetesebb, valódibb átélés, mint amit az ember a közönséges álom alatt érez. Ez is álom, de az álomállapotnak egy világosabb, és mégis mélyebb fajtája. Még nem ura a szellem ezeknek az ő énjeinek; a léleknek ezt a rétegét még nem fejtette ki, nem dolgozta ki, ennél fogva nem is lehet uralkodnia felette, s azért van, hogy csak mint álomba süllyed abba vissza.

Csak amikor ez az álomféle állapot véget ér, és a szellemi tudat lassan kiemelkedik abból az állapotból, akkor válik a szellem előtt némileg tudatossá, hogy az az állapot tulajdonképpen az elmúlt életének reális átélése volt. Akkor kezd ön-

magára ismerni és abból az önmagára ismerésből levonni azokat a következtetéseket, amelyekre szüksége van azoknak a kérdéseknek a megoldásánál, amelyekre addig hiába keresett világosságot. Ez mindenesetre természetes folyamat, mert a szellemnek, különösen az alacsonyrendű és hiányos tapasztalattal rendelkező szellemnek sokszor szüksége van arra, hogy azt a régi állapotot átélje; *ne csak emlékezzék reá, hanem átélje mindazokkal a hátrányos és fájó érzésekkel együtt, amelyek akkor azokat a mélyebb benyomásokat okozták a lelkében.* Ez a jelenség nemcsak az üléseken, hanem a szellemvilágban is lépten-nyomon előfordul. Ezek azonban anélkül is megtörténhetnek, hogy a szellem arra a következtetésre jutna, hogy ő már élt. S hogyha az ilyen alacsony tudatú szellem még a legutolsó életére is csak alig, vagy semmit sem emlékezik, annál kevésbé emlékezhetik az ő hosszú-hosszú múltjára; hiszen abban rettenetes dolgokat kellene tapasztalnia.

Azonban amennyire a szellem kivergődik ezekből a homályos állapotokból, amily mértékig kiveszi a különböző állapotokból azokat a tápláló tapasztalatokat, amelyekre szüksége van, abban a mértékben kezd derengeni előtte a múlt és anélkül, hogy át kellene élnie, urává válik a múltjának és azoknak az állapotoknak. De mindaddig, míg a múlt problémái megfejtve nincsenek, vagy ameddig nála ennek a múltnak ismerése bizonyos célok elérését hátráltatná, az hét pecséttel marad lezárva a lelkében, amit nem szabad senkinek feltörnie. Amikor a szellem a lelkének alsóbb rendű rétegeit, azoknak az alsóbb rendű rétegeknek minden tévelygését felbontotta, ezzel a felbontással együtt mindenesetre megvilágosodik és az erői átszellemiesülnek. Természetes, hogy akkor már bepillantása van azokba a tévelygésekbe és hibákba is, amelyeket éles szemmel elitél; és mivel már szellemileg felbontotta, ezen a téren számára kísértés már nem jöhet. Ekkor már a lelkének minden rétegét áttekintheti, s ezzel mindenesetre a múltat is, és ekkor válik urává az elmúlt különböző állapotoknak, azaz nem eshetik vis--

szá azokba, amelyek addig számára ösztönzőkül voltak fenn-tartva^{19*}

Vannak azonban fejlettebb szellemek, akik az ő lelkük homályát nagyrészen feldolgozták, de maradtak egyes kicsiny elmaradott részecskék, amelyeket a szellemük még nem tudott átvilágítani, amelyek ennél fogva még nincsenek kibontva, hanem rejtve maradtak. Ezért még az ilyen szellemek is kénytelenek egyszer-egyszer alámerülni, még pedig néha nagyon fájdalmasan, azokba az emlékezésekbe, mert különben nem tudnak magukon segíteni, bárha hitük, munkásságuk és tevékenységük folytán a lelkük többi része ragyogó világosságban tündöklök is. Az a kicsiny pont, az a homály még mindig uralkodik az ő kényszerével felettük. Hiába tudja a szellem, hogy hogyan és miképp kellene annak lennie, ameddig teljesen át nem dolgozta, az az állapot uralkodik felette, amiben hibázott.

Minden múltat ki kell bontani és minden tévedést helyrehozni. A szellemnek meg kell ismernie az okokat, az okokból rá kell ismernie az okozatokra és ezeket az okozatokat fel kell bontania az Isten világosságával, és az isteni igazsággal el kell rendeznie mindent a saját lelkében, meg a mások lelkében is. Ameddig a lélekben ez az elrendezési vágy és törekvés ki nem alakul, ameddig rá nem akar lépni az engesztelés útjára, addig fogva és kötve van azokhoz az állapotokhoz, amelyeket ő maga teremtett meg magának. Ezeket az állapotokat nem lehet az öntudat egyetlen sugarával felbontani, hanem dolgoznia, munkálkodnia kell a léleknek, hogy kibontsa és helyrehozza azokat a kötött és elferdült igazságokat, amelyeket tévelygéseiével ő maga fejlesztett félre. Ezt pedig a lélek önmagában, önmagától semmi esetre sem képes megcselekedni. Hogyha egyszer az állapot ilyen súlyos, nehéz és kemény korlátok közé szorítja a szellemet, vajon képes-e egy lélek is megszabadítani magát,

¹⁹ * Ez az ú. n. ok-test (kauzáltest) kibontakozása.

vajon tud-e egy test is felemelkedni a földről a saját akaratával, hacsak eszköze nincs hozzá?!

Ez az eszköz a kegyelem. Ez adja meg a világosságot, hogy a szellem fölismerje önmagát és az állapotát, hogy tájékozódni tudjon, hogy tulajdonképpen mit is akar, mi a célja, hogyan induljon meg. Mikor aztán már tájékozódott, akkor az ismeret folytán szabad választása van a jó és a rossz között; az eszközöket is maga választja meg és cselekedhet. Miután az emberszellem ennyire fogva van azok által az erők által, amelyeket tévelygéseivel, bűneivel benépesített, hogy meg sem tud mozdulni, hacsak valaki nem támogatja, fel nem világosítja: bizony úgy áll a test levetése után a szellemvilágban, hogyha hite és megismerése nincs, mintha valaki sötét éjben egy idegen világba kerül. Azt sem tudja, hol van, mi van vele. A tudata csak lassan-lassan kezd kibontakozni, és csak sokára tud arra is rájönni, hogy él. Ilyen sors vár rá a halál után, hogyha az abszolút jót nem kereste, az igazságot nem művelte és csak testi, ösztöni életet élt.

*

Itt nyílik tér az őrszellemek munkálkodására. Ezek azok a szellemek, akik ebben a láthatatlan világban az Isten törvényét, az Isten kegyelmét magukban hordozzák, akik át meg át vannak világítva az isteni jóságnak és szeretetnek tudatától és attól a hittől, hogy az Isten nem akarja az ő elveszett gyermekeit sújtani, szenvedtetni, hanem azért teremtette meg ezt a világot, hogy ezeket az eltévelyedett lelkeket kiemelje a halál, a tudatlanság és sötétség állapotából. Ezek a szellemek fokról fokra életet sugároznak bele ezekbe az állapotokba az által a tudás és ismeret által, amely az ő tulajdonuk. Az Isten háztartásában nincs egyetlen gondolat- és érzésfoszlány sem, amely a jót és igazat szolgálja, hogy annak az isteni gondviselés hasznát ne venné. Az őrszellemeken keresztül az Isten gondviselő szeretete érvényesül, mert ezek az ő szeretetükkel és engedelmességükkel készek minden pillanatban az ő Atyjuk akara-

tát teljesíteni, mivel az ő lelkükben az Isten szeretete ég és él. Ezeknek nem megerőltető, hanem boldogító az engedelmesség. **Ezek a szellemek keresztül az Isten gondolata, az Isten szeretete úgy árad át a teremtettségen, mint ahogyan a szív lüktetése a vérereken keresztül hajtja a vért, átmosva és táplálva az egész szervezetet, ők ugyanazt gondolják, ugyanazt érzik, amit az ő mennyei Atyjuk. Ez az ő életelemük, örömük, boldogságuk, így tehát az őrszellemek az Isten kegyelmének hordozói.**

Ilyen szellemek egy-egy szférának a vezetői. Ugyancsak a szféra vezetői közé tartoznak más felemelkedett szellemek, akik a szféra tanítói; ismét mások a törvény szellemei és végrehajtói. Ekként a Gondviselés munkáját felosztják maguk között: ki mire alkalmas, ki miben képezte ki magát, abban szolgál az ő Teremtőjének. Ezek a szellemek az ő megszerzett jójukkal, igazukkal és szeretetükkel ismét más csoportokat vonzanak magukhoz, amely csoportok ezek hatásait az ő jó és igaz érzéseikkel tovább sugározzák. Így fokról-fokra megnépesedik a szféra munkálkodó szellemekkel. Ezek a munkálkodó szellemek mind küldetésben vannak. Mikor pedig ezeket a küldetéseket elvégezték, eredményekkel gazdagon térnek meg az ő világukba, hogy pihenjenek.

A földön is úgy van az: a tanítónak el kell mennie az iskolába, hogy a fejletlen gyermekeket oktassa, és velük foglalkozzék. De ha a tanító szereti is a hivatását, és szívesen bajlódik is a gyermekekkel, ez az ő számára nem jelent pihenést, hanem a tanítónak is van otthona, ahol pihenhet, vannak barátai és hozzátartozói, akiknek körében jól érzi magát. Ez az ő világa, ezért munkálkodik, így vannak ezek a munkálkodó szellemek is. Vannak azután a szféráknak javuló és javult szellemei. Ezek a javult szellemek azok, akik már a maguk körében munkát vállalnak, akik a szférának a jólétéért, az otthon kiépítéséért és mind tökéletesebb és tökéletesebb életnívójának eléréséért dolgoznak. Vannak továbbá minden szférának olyan helyei és

állapotai, amikbe, ha megtévednek a szellemek, mintegy vezeklésül visszavonulhatnak. És vannak büntetőhelyek is olyan szellemek számára, akik annak a szférának a törvényét nem vették figyelembe. Mert nem azonnal süllyed le a szellem valamely szférából, mihelyt egy kicsit megtéved.

*

Egy-egy ilyen nagy, magas őrszellem az őt körülvevő tanító-szellemek csoportját és a gondviselőszellemek csoportját a saját színe, a saját természete szerint választja meg. Ilyen színekre bomlik minden szféra egészen a hetedik szféráig, ahol már minden szín egybeolvad. Ezek a magas őrszellemek azokat a védeniceket, akiket már kiemeltek, akiket már hosszú idő óta vezettek, és akik ennél fogva már meggyógyultak az ő tévelygéseikből, megbízásokkal látják el. És ezek, akiken ők dolgoztak, szintén találnak sok kedves, javuló szellemet, akiket megint ők bíznak meg kisebb küldetésekkel. **Ekként kézről-kézre, árnyalatról-árnyalatra haladva előáll az a bizonyos Jákob lajtorjája, amelyen angyalok szállhatnak le és vihetnek magukkal olyan szellemeket, akik engedelmesekek és fogékonyak a jó és igaz iránt. Ez a kegyelem munkálkodásának az útja.** A lelkek pedig megérik, hogy ki milyen csoporthoz, milyen színhez tartozik.

Azért szoktam én mondani, hogy „az én színemben”, mert én nem taníthatok más szellemek színeiben, hanem csak az én lelkem színeiben, ahogyan t i. én fogtam fel, ahogyan az én lelkemen sugározhat keresztül az isteni ige, az isteni világosság. Ugyanúgy más szellemek is a saját lelkük színein, az ő egyéniségük ragyogásán keresztül bocsátják azt alá. Azért nem lehet mindenkinek a kedvére sem írni, sem beszélni, mert a másik szellem talán más színekhez jobban tud alkalmazkodni, más színeken keresztül talán rokonszenvesebb előtte az Isten igéje és jobban képes azt asszimilálni. **És itt rá kell mutatnom arra a végtelen türelemre és elnézésre, amellyel a Teremtő lehajol bukott gyermekeihez, amikor az ő kedvükért szí-**

nekre bontva engedi keresztül az ő nagy jóságát és szeretetét. Ez a színekre-bomlás már maga is tökéletlenség, már maga is hibás állapot; de még így is annyi boldogságot nyújt, annyi örömet áraszt szét, annyi fölemelő érzést teremt, hogy nyomán egészen új világ, boldogító élet sarjad ki körülöttünk a semmiből, és a mi lelkünket mélységes hálára indítja Isten iránt, aki mindezt a jót a mi hibás természetünkön keresztül is nekünk adta.

*

Az őrszellemek csoportját a kéz öt ujjához hasonlítanám. Ha valamit meg akarsz fogni, nem egy újjal nyúlsz érte, hanem mind az öt újjal fogod össze, és úgy emeled föl. Így az őrszellemek is az Isten ujjai, amelyek lenyúlnak a mélybe, és az Isten szeretetével és gondviselő kegyelmével összefogják a tévedező és hibás szellemcsoportokat és emelik felfelé az Atyához. **Az őrszellemek küldetésben vannak a magas szellemi napokból. Ezt tudva, természetesnek fogod találni, hogy nekem is van őrszellemem. Ilyenszerű megbízatást azonban minden szellem nyerhet, aki az ő hibáiból és tévedéseiből annyira meggyógyult, hogy az ötödik szférában találja meg az otthonát.** Mindenesetre előbb csak egyszerűbb megbízatást, azután mind nagyobbbat és nagyobbbat, aszerint, amint az ereje növekedik.

*

Azután vannak esetek, amikor valaki még nem emelkedett fel ebbe a tisztaságba, hanem még csak munkálkodó szellem, aki a maga tisztításán, javításán dolgozik, még csak tanul, de a felette rendelkező szellem valamely kisebb feladatának elvégzésére leküldi őt alacsonyabb szférába, vagy éppen a földre egy szellem mellé. Nem kényszerből történik ez, mint azt ti gondolnátok, hanem szeretetből és a szellem jószántából. Olyan ez, mint a szülők és gyermekeik közötti viszony. Nem szívesen áldozza-e fel az anya vagy az apa mindenét a gyermekéért, nem szívesen vezettetgeti-e a kicsinyét, hogy megtanuljon járni, és nem

szerez-e neki örömet és boldogságot ez a szolgálat? Az asszony vérrel, könnyel, jajgatással és erőlködéssel szüli meg gyermekét, de abban a pillanatban, amikor megszületett, elfeledkezik minden jajról és szenvedésről, „*mert örül, hogy ember született a világra*”. Így van az is, akinek a szíve át van hatva a jótól és igaztól, és óhajtja, kívánja és a lelkének minden erejét megfeszítve akarja, hogy a jó diadalt arasson és egy-egy lélekben érvényre jusson. A szüléshez hasonló folyamat ez is. Ez a szellem is elfeledkezik minden átélt szenvedéséről és fájdalomról, hacsak a legkisebb jót látja is kikelni, hacsak a legkisebb előhaladást tapasztalja is abban a lélekben, akin ő fáradozott, mert örül, hogy „ember született a világra”.

Mert ameddig a lélek a tévedések útvesztőjében bazarol, addig a halál martaléka; de amikor a jó megszületett, akkor a lélek megszületett az örökéletre. Ameddig a jó csak embrióban van, ameddig nem cselekvőképes, ameddig még inkább a rosszra, mint a jóra van kilátás, addig még bizony szüksége van a léleknek, hogy mellette legyen a jóban előrehaladottabb munkálkodó szellem, egy vezető, aki a lelket a jóban támogassa, az igazban erősítse, cselekedeteiben és elhatározásaiban bátorítsa, hogy megszülethessék a jövő embere, hogy megszülethessék az Isten képére és hasonlatosságára teremtet szellem. *Mert ne gondoljátok, hogy a megtérés valami közönséges folyamat, valami közönséges eredmény.* A megtérés újjászületés. **És valakik emberlelkeket, vagy mondjuk: megtéretlen szellemeket a halál országából, a halál törvényéből az ő jóakarataikkal, fáradozásaikkal, fájdalmaikkal, szomorúságukkal és szeretetükkel át tudnak plántálni az életbe, azok, hogy úgy mondjam, megszülik őket, s ezek valóban az ő lelki gyermekeik.**

Akiknek ilyen lelki gyermekeik vannak, azoknak e lelki gyermekeik növekedéséről, táplálásáról, ruházásáról és neveléséről is kell gondoskodniuk. Tehát csakis olyan szellemek kerestetnek ki arra, hogy a halál országában munkát vállaljanak,

akik már maguk is kiismerik magukat, akik nem félnek és nem rettegnek, hanem bátrak, hívők és bizalmukat helyezik Istenben. Ezért *az Úr Jézus Krisztus az ő igéje által a benne hívő gyermekeinek újjáteremtője, atyja és megváltója.*

3. Az álomélet. (**)

A jó alvás kellékei. — A tudat mögötti gátlások. — A lélek világa nem elhatárolt. — Viszonthatások az asztrál- és mentál síkon. — A szférák áthatolhatatlan válaszfalai. — Az álmatlanság lelki és testi okai. — A szenvedők és szenvedtetők. — Betegségek lelki okokból. — A legbiztosabb módszer.

Az emberi lélek természete nem olyan egyszerű, mint azt ti emberek első pillanatra gondoljátok. Ti magatok élték benne, és mégis magatok vagytok azok, akik abszolúte nem ismeritek és nem is ismerhetitek magatokat, mert ha ismernétek, akkor az életnek minden pillanatát és minden adott állapotát fel tudnátok használni a ti lelki és szellemi életetek javára; a ti egész életeteket úgy rendeznétek be, hogy minden megmozdulástok azt a célt szolgálja, amit magatok elé tűztetek. De mivel nem ismeritek magatokat, mert nem ismeritek a saját természeteteket és annak megromlott tartalmát, azért sokféle elmélettel küzdve igyekeztek az életetekben kiképezni azt az utat, amelyen haladjatok, ahogyan azt ti jónak látjátok és gondoljátok. Az ember abszolúte nem éli azt az életet, amit élnie kellene. Mert az a kirafinált lelki és testi élet, amelyet az emberek ebben az utolsó korszakban jónak és kellemesnek tartanak, éppenséggel ellene van annak, hogy a törvényes természeti erők kiélhessék magukat.

Az embernek és minden teremtetett élőlénynek szüksége van az álomra, vagyis arra a pihenésre, amit az álomnak nevezett önmagába való visszahúzódás nyújt.

Az álom alatt a szellem a lelki világba húzódik vissza, sőt amikor teheti, azaz amikor sikerül neki, a lelki világot is elhagyva a szellemi atmoszférába vonul vissza. Ekkor következik be mind a léleknek, mind a test idegszférájának a felüdü-

lése, amelyet ti modern emberek hiába hajszoltok, hiába akartok mesterséges úton elérni.

*

Elsősorban az emberi részen kezdem el. A testnek megvannak a maga törvényei, amelyek a természettörvényhez kötik még akkor is, amikor az ember a maga akaratával annak minden szálát igyekszik elszagatni. Azért szükséges, hogy az ember a testnek minden érzékvilágát, amennyire az mértékletes úton lehetséges, kielégítse, t. i. hogy a test megkapja a táplálékát, meglegyen a mozgása, a levegője, meglegyen, amennyire lehetséges, a tisztasága. Nem azt a kínos tisztaságot értem én ez alatt, amit a túlkultúrált ember a teste számára megkövetel, hanem azt, ami a test életéhez szükséges. Ez a tisztaság csak annyit jelent, hogy a verejtéktől ne legyen átitatva a ruhája, amelyben pihenni tér, férgektől és mindféle élősdiektől mentes és tiszta legyen a bőre, és rendes, levegőzött helyen nyugodtan hajthassa a fejét álmra.

De legfőképp az szükséges, hogy a test ne szenvedjen nyugtalanságot, vagyis amikor a szellemi tudat behúzódik a lélek világába, az idegeken keresztül ne legyen kénytelen a figyelmét a testből jövő hatások semlegesítésére, vagy feldolgozására fordítani. Szükséges továbbá, hogy az ember fizikailag elfáradjon; szükséges, hogy az idegek foglalkoztatva legyenek azok által a külső világból jövő ingerek által, amelyek bizonyos idegerő-felhalmozódást semlegesítenek, vagyis feldolgoznak. A testi fáradtság és a bőrön keresztül ható ingerek valamennyire elfárasztják az idegeket. Ezért mondják a ti orvosaitok, hogy a hűvös vízzel való lemosás és lecsapkodás, egyszóval minden, ami a külső idegekre hatást gyakorol, és a vérkeringést felfrissíti, az idegeket táplálja, hogy frissebb legyen az erőfejlesztés.

Szükséges végül, hogy lelki békessége legyen az embernek, hogy ne bántsák felettébb lelki izgalmak és aggodalmak, ne bántsák különösképpen testi fájdalmak. Ha

mindez megvan, akkor a szellemi tudat, amelynek nagy része a nappali énben foglalkoztatva van, elhagyja a testet, kikapcsolódik az idegek világából, és beljebb húzódik a lélek világába. És ha ott a lélek világában hasonlóképpen megnyugvás, béke és pihenésre való hajlandóság fogadja, akkor megkezdődik a mélyen alvás, szellem az életszalagot megnyújtva, a lélek világán keresztül, amennyire csak képes, olyan messze behúzódik a saját szellemi szférájába, és ott feldolgozza azokat a problémákat, amelyekkel földi életében foglalkozott. Mert minden szellem, ameddig a földön él, a maga fokozata szerint abban a szférában is benne él, amely szféra az ő természetes munkájával, amelyet a testben végez, megnyílik a részére. A hasonló érzések, gondolatok és törekvések puha, meleg otthont képeznek a számára, és az a világ kiegyenlítődést hoz létre a lélekben feltorlódtott hatásokkal szemben. Megemészti és feldolgozza azokat a hatásokat, legyenek azok jók, vagy rosszak. És mivelhogy ezek a hatások így elhelyezkedtek és bizonyos szellemi eredményt raktak le a lélekben, ez az elhelyezkedettség, ez az elrendezettség kihat az idegszférára — az éteri testnek erre az alkotó vázára — és ezáltal az idegszférában sok dolog elrendeződik.

Tehát a természetes erők elpihennek, és ez alatt az idő alatt a szervező életerő is zavartalanul végzi a munkáját: a test sejtvilágában új alakulatokat hoz létre, régieket, elhasználtakat kiküszöböl, egyszerűen végzi a maga gépies munkáját, amennyiben módjában áll, amennyire az a bizonyos lelki elrendezettség megadja ezt a lehetőséget. Ez a rendes, jó alvás törvényes menete. Azonban vannak komplikált lelkek, amelyekben sok vágy feldolgozatlanul marad és maradt, amelyeket az életben nem tud megvalósítani, mert azok annyira törvénytelenek, hogy már amikor megszületnek, maga az emberi tudatban élő és működő szellemi tudat (lelkiismeret) beláttatja az emberrel, hogy kivihetetlenek. De az emberi élet a maga elrendezettségével — legyen az bár még olyan hiányos — sem nyújtja azt a

lehetőséget, hogy az olyan vágyak kiélhessék magukat. Így a léleknek ezek az elrendezetlen vágyai ott állnak feltorlódva, mint egy rendezetlen csoport; és a szellem — amely az ilyen törvénytelen lelki természetben maga is kényelmetlenül érzi magát — mind az elhúzódás, mind a visszahúzódás alkalmával újra meg újra szemben találva magát ezekkel az elrendezetlen vágyakkal, gondolatokkal és törekvésekkel, hogy ettől a kényelmetlenségtől megszabadulhasson, igyekszik ezeket mintegy befalazni, mintegy betokosítani.

Mindamellettt ezek a betokosított kivihetetlen gondolatok és törekvések a lélek természetéből folyton igyekeznek a felszínre jutni, és mint gátlások továbbra is ott állnak a tudat mögött, úgy hogy bennük a tudat minden egyes megmozdulásával akaratlanul is megütközik. Ezek az ütközések kivetítődnek az idegszférára, s ebben is zavarokat hoznak létre, ezek a zavarok pedig kihatnak a testre, úgy, hogy ezek a gátlások még a szervező életerőt is akadályozzák a maga munkájában. Ezek az ütközések aztán nyomot hagynak az agyban is, úgy hogy az ütközések által sok felhalmozott idegerő szétporlik, ami mind a lelki, mind a testi ében nagy összeesést és kimerültséget hoz létre. Van rá eset, hogy ez az összeesés és kimerültség jólesik az embernek, mert úgy érzi, mintha valami megsemmisült volna benne. Van rá eset, hogy ilyen ütközések alkalmával — amikről a lélek talán nem is tud, amik a lélek benső világában mennek végbe — azok a bizonyos betokosított gondolatok, törekvések, érzések széthullanak, és amikor széthullanak, a lélek önmagában itt-ott megtalálja ezeknek a törekvéseknek ki nem élt erőit. És ez rosszkedvűséget, lehangoltságot, komorságot és olyan érzéseket kelt az emberben, mintha minden, amivel találkozik, amibe beleütközik, oka lenne annak, hogy azok a bizonyos gondolatok, törekvések, vágyak nem élhették ki magukat. Ilyenkor mindenben okot keres és talál, hogy a bosszúságát és elégedetlenségét kifejezhesse és ez mint ingerlékeny, rossz lelki természet jelentkezik.

Ez az az eset, amelyre azt mondjátok, hogy valaki türelmetlen, és minden bántja őt. Ezt okozzák azok a széthullott, szétfreccsent rossz lelkierők. És minél több és nagyobb ilyen betokosított törekvések szétfúródásából származik az ilyen lelki természet, annál kedvetlenebb, türelmetlenebb, haragosabb, elégedetlenebb az ember külső megjelenési formájában. Ilyenek azok a emberek, akikre azt szokták mondani, hogy a kákán is csomót keresnek, mert a lelkükben felhalmozódott elégedetlenséget igyekeznek kivetíteni a világra. Akik ezeket az érzéseket ilyen szabadon szétszórják a világba és a környezetükre, azoknak a testében ritkán képződnek olyan betegségek, amelyek a lelki differenciákból vetítődnek ki, mert ezek, mikor az ő benső rossz hangulatukat kiszórják a világba és látják, hogy másoknak is kellemetlenséget és bosszúságot okoztak, és felülkerülhettek, akkor ez az ő rossz érzésük valamenynyire kielégül és megbékél bennük, mint akik elvégezték a dolgukat. Ezek azután csodálkoznak, hogy nem szeretik őket, hogy az érzések meghűlnek irántuk és kerülik őket az emberek; hiszen ők meg vannak elégedve az ő rossz érzésükben, és ki vannak, annyira-amennyire, egyenlítve és szeretnének továbbmenni, s maguk körül kedvező körülményeket látni. Azonban miután a külvilágot megfertőzték a bensőjük kivetítése által, ennél fogva ez mint viszonthatás a külvilágból — az ő rossz érzésük a hasonló érzésekhez kapcsolódva — megkeresi őket, hogy új differenciákat okozzon a lelkükben. Mert a belőlük széthullott villamos pernyék szétszóródtak, és bárhol találták azt a lélekvilágot, vagy természethullámot, amelyben elhelyezkedtek, hasonlót nemzenek.

A lélek világa tulajdonképpen nem olyan, mint ahogyan ti gondoljátok, hogy egyik ember lelke a másiktól élesen el van határolva. Az asztrálsíkon sokkal inkább összefolyó az élet, mint a fizikain, és még inkább a mentálsíkon, mert ott még azok a szétválasztó hatások sem érvényesülhetnek, amelyek az asztrálsíkon. Ennél fogva mi sem könnyebb, mint hogy azok az

érzések és gondolatok, amelyeket az ember az ő nappali énjében a más lelkek világában életre hívott, sajátmagával kapcsolatban a hatás és viszonzthatás törvénye alapján felkeressék őt, még pedig olyan formákban, amilyenek azok számára éppen készen állnak és nyitva vannak, és úgy sorakozzanak föl a lelke előtt, mint valami ijesztő rémek, sokszor mint lehetőségek, sokszor pedig mint már bevégzett tények. Így ezek a lelki megmozdulások világában eseményeket produkálnak, és amikor a lélek, illetőleg a tudat a nappali én természetéből kivonulva a lelki én világában keresi a megnyugvást, ezek az asztrálformák útját állják, s ő ezekkel az asztrálformákkal kénytelen küzdeni, ezek közt kénytelen elhaladni, ezeket minden képességével hatástalanná tenni, hogy behúzódhasson a szellemi énjének világába. Ez pedig nem mindig sikerül, mert minél több az ilyen gátlás az ember lelkében (azok az ú. n. betokosított vágyak és törekvések, amelyek mint akadályok állnak eléje), annál több vár feldolgozásra és annál küzdelmesebb a lélek élete.

Hogyha a lélek durvább formákba öltöztette ezeket a villamos kisüléseket, akkor ugyanilyen durva formák állnak ott és várnak a lélek, illetőleg a tudat körül felsorakozva, hogy fel legyenek dolgozva, s míg ez meg nem történik, addig folyton akadályozzák az embert a békesség élvezésében. Ha pedig ezeket a kifelé való hatásokat finomabb formában cselekedte, azaz valamiképpen mégis meggátolta a villamos kirobbanást, akkor azok az érzések az ő mélyebb érzésvilágában keresik meg az utat, mindenütt ott, ahol érzékeny pontot találnak. Olyan ez a folyamat, mint a szférái élet: ha valakinek a földi életben csak testies gondolatai és törekvései voltak, az a szférában is testben érzi magát, és testi hatásokat kénytelen elszenvedni, amelyek az idegszférának a feldolgozatlansága és megvastagodása következtében állnak elő. Ezek a hatások dolgozzák fel aztán az idegszférának azokat a megkeményedett részeit, amelyekben a szellem által még felbontatlan, meg nem ismert tévedések és

tévelygések vannak felhalmozva, s amelyek őt azoknak a rossz hatásoknak a kibocsátására kényszerítették.

Azonban ne gondoljátok, hogy a földi ember ebben a nagy zűrzavarban el van hagyatva. A léleknek a jó és igaz után való vágyai a feldolgozott és a szenvedések következtében összeesett, elfáradt erőkben ébrednek fel. Ezek a pihenést és javulást sürgető érzések és vágyak azok, amelyek a léleknek tévelygő részére úgyszólván parancsolólag, és egyben megnyugtatólag hatnak. Mint ahogyan szükséges, hogy a test fizikailag is fáradjon, hogy annak ereje megújulhasson, úgy szükséges a léleknek is elfáradnia a fájdalomban és szenvedésekben, hogy újabb, tisztább erők keringése hathassa át az egész lelki természetet és dolgozhassa át azokat a részeket, amelyek az élet körülményei folytán felbontásra és feldolgozásra várnak. Mert hogyha az úgy volna, mint ahogyan az ember a maga felületes ségével elgondolja, mi sem lenne könnyebb, mint az, hogy egyik állapotból a másikba a vágyak szárnyain átrepülhessünk. Hiszen akkor nem lenne szükséges a földi élet, nem lenne szükséges a mulandóság világába való bekebeleztetés! Hiszen akkor a szellemek is felemelkedhetnének egyik világból, egyik szférából a másikba! **Azonban egyik szférát a másiktól áthatolhatatlan falak választják el azoknak az elveknek a révén, amely elveket a mélyebben álló szellem nem képes asszimilálni, csak akkor, ha már a lélek azoknak a természetét befogadni képes.**

Kell, hogy a lélekben először éhség és szomjúság lépjen fel; kell, hogy a léleknek tévedésektől áthatott részei megütkezzenek az igazság törvényével, és ezáltal szétporlódjék és lehulljon róla a rossz. Mivel a szellem az ő ébredező tudatával mindig nagyobb és nagyobb különbséget tud tenni a jó és rossz között és kiselejtezi önmagából a rosszat, hogy az ütközésekben elfáradt erők, azok a bizonyos megüresedett rétegek telődjenek a szellem új megismerése által nyert világossággal. Ezért szükséges a földi élet, ezért szükséges a testbe való beke-

belezés. A mulandóság világában az emberi lélek a saját tévedéseinek kiélési lehetőségeit találja meg. *Mi lenne, ha az örökkévalóságban a lélek a meglévő erőkből és igazságokból acélnál és gyémántnál keményebb formákat alkothatna, amelyeket nem lenne képes felbontani?! Mert hiszen az örökkévalóság mindennek a formáját megőrzi és megtartja, amit egyszer a szellem alkotott. Akkor csakugyan megvolna az örök kárhozat, akkor soha-soha meg nem tisztulhatna senki, hanem kénytelen lenne örökké a maga tévedésében örök sötétségben járni és sokszor egyetlen tévedéséből kifolyólag örök szenvedésben élni.*

Isten kegyelme létrehozta, megteremtette az anyagi világokat, s az anyag fogva tartja azokat a szellemeket, akik tévesen megalkotott elveik következtében létrehozták azokat a formákat, amelyek megmerevedtek, amelyek részleges életet nyertek, és amely formákat az Isten kegyelme a folytonosan lesugárzó élethullámmzással ostromol, mint ahogyan a tenger partját ostromolják a hullámok. Ez a hullámmzás folyton emel fel a bukottságból részecskéket, szellemködöket, amelyek a lélek érzésein keresztül feltisztulnak, amelyeket az élethullámmzás, mint a napsugár átvilágít és megszünteti bennük a tévelygéseket. Azért szükséges a földi élet, hogy az emberszellem lássa, hogy bármit alkot, ha önmagából indul ki, semmi jóra nem képes, semmi igazra nem tud szert tenni, mert hiányzik belőle az alkotóerőnek, az alkotó elveknek az az, isteni kelléke, az az isteni magja, amit tökéletességnek neveznek.

Bárhogy akarja az ember a jót, mindig egyoldalú lesz az eredmény, mert az ember az ő lefokozottságánál fogva nem képes sem értelmileg, sem érzelmileg magába fogadni az egészet, és így nem képes olyat alkotni, ami az egész megrontott igazság és törvény követelményeinek megfeleljen; ha az egyik részről alkot is valami jót, a másik részről észreveszi, hogy elmulasztott valamit és tökéletesnek vélt alkotásából tökéletlen dolog származott. Ekkor látja, hogy hiába volt az erőpazarlás, a nagy akarás, az áldozat: minden por, hamu és az enyészet tör-

vényéhez tartozik. Csak Isten képes tökéleteset alkotni, olyat, hogy az minden réteget kielégítsen, kiegészítsen és boldogítson.

Bizony, gyermekeim, az embernek nagy akarása és törekvése, amikor a legtökéletesebbnek véli is azt, csak annyi, mint a porban játszó gyermek sárkunyhó-építkezése. Mert jön az evolúció nagy törvénye, amely mint tökéletesen megalkotott gépezet nemcsak az ember nagyot akarásából származó sárkunyhó-építkezést teszi tönkre, hanem maga alá temeti magát az emberszellemet is. Hosszú-hosszú idő telik el azután, ameddig ismét jön egy másik vihar, amely végigszágul a múlandó világon, hogy elsöpörje a felette lévő homokréteget, hogy ismét a napfényre kerülhessen. Nagy dolgok, öserejű hatalmak és erők azok, amelyek a világ sorsát hordozzák, amelyek a világokat ébresztgetik; az ember ezek ellen nem tehet semmit. Csak annyit tehet meg, hogy az Isten által kinyilatkoztatott szellemi igazságokhoz kapcsolódik, hogy először önmagán munkálkodva, önmagából az életbe jót hintessen ki, jó hatásokat kelthessen és azt a természetréteget, amely őt körülveszi, a lelkének lehető legjobb hatásaival telítse. Akkor az Isten által kinyújtott kegyelem vesszeje felemeli őt, megtisztítja a lelkét, újjáteremti egész lényét és felemeli azokba a világokba, amelyekben megnyugvás és boldogság várja őt.

Most visszatérek az álomvilág magyarázatára. Amikor már az életetek első felén túl hadtatok, és tudatosan küzdve önmagatokkal a megismerés által a megtérés és javulás útjára léptetek, akkor a ti szellemetek nagyobb igénnyel lép fel az étellel szemben s a lelki étellel szemben is. Ezek a nagyobb igények nagyobb akarással járnak együtt, minélfogva sok idegerőt használnak el, holott amint mondtam, természetellenes életmódok^{20*} következtében a természeti erőitek is meg-

²⁰ * T. i. a városi ember életmódja, főképp az ú.n. értelmiséghez tartozó emberé.

kívánják a maguk pihenését és kímélését. Azok miatt a differenciák miatt, amelyek így a lélek és a szervező életerő hatókörébe eső réteg között felmerülnek, az életszalag veszít rugalmasságából, és a szellem nem tud olyan hosszú időre távol maradni, mert a test és a lélek harmóniatlan állapota állandóan nyugtalanítja. T. i. a test a maga önző törvényével mind többet és többet akar lehúzni a magasabb világból, hogy továbbélhessen. Így mind jobban és jobban izgatja a lelket, hogy a lélek erőiből a maga számára raktározzon el. Ennek következtében a szellem kénytelen ezeknek a zavaros világoknak a mesgyéjén időzni az álom ideje alatt; kénytelen előbb ezeket kiegyenlíteni, az utat elrendezni s félretolni róla a gátlásokat, hogy végighaladhasson rajta a maga szellemi világába. Ez pedig csak azzal a nyugalommal érhető el, ha a testnek megadjátok azt, ami az ő előhaladásának és gyorsabb erőcserélésének a lehetőségét nyújtja.

A testnek meg kell adni a kellő fizikai fáradságot, szellemileg pedig ne terheljétek túl magatokat, különösen a lefekvés ideje előtt. Ne igyatok semmiféle izgató italokat, ne egyetek nehezen emészthető ételeket és főképp ne egyetek sokat. Gondotok legyen arra, hogy mielőtt az alváshoz készültök, se a gyomor, se a belek ne legyenek megtöltve. Ahogyan jólesik, úgy pihenjétek, s ahogyan a test megszokta, úgy feküdjétek. Amennyiben testi komplikációitok vannak, igyekezzetek azokat kiegyenlíteni, hogy a szervek összhangban működhessenek egymással. A test természete is nagy körültekintést és az igazságnak megfelelően gondos beosztást igényel. A természet erői a lélek erőivel összekapcsolódva kiegyenlítődést sürgetnek, *de ez az összekapcsolódás és kiegyenlítődéskor sohasem történjék a test javára és a lélek rovására, hanem inkább ellenkezőleg.* Tehát a testet nem szabad túltáplálni, mert a túltáplált test erőileg túlsúlyos lesz, a vér anyaga megsűrűsödik, a bűnös természet következtében a sejtvilág erőszakosabbá válik, és percről-

percre a lélektől akarja elvenni azokat az erőket, amelyekkel a lélek harmóniába hozhatja önmagát, amelyek — hogy úgy mondjam — a lélek saját háztartására szükségesek.

*

Tehát miután nem vagytok a tiszta igazság világában, s ennél-fogva lépten-nyomon szenvedéssel találkoztok: ha szenvedni kell, inkább a test szenvedjen, mint a lélek. Mert hiszen majd-nem minden ember lelkében vannak olyan gátló dudorodások, amelyeket el kell intézni, amelyekből a bosszúságok, az ütközések és szenvedések támadnak. Egyik ember fájdalmat és szenvedést okoz a másiknak, egyik elveszi a másikat, az önzés és gőg egymás ellen izgatja az embereket, és véres háborúkat idéz elő, a hiúság egymás legyőzésére és eltiprására indítja őket. A hiú lélek még abban is megütközik, ha a másik valamiképpen több eredményt ért el, ha a másik valamiképpen nagyobb hódítást végzett, s mert több igaza volt, sikeresebben végezte el a munkáját és kedvezőbben alakultak a körülményei. Sőt még abban is megütközik, hogyha valaki az ő tanácsát, az ő akaratát nem respektálja, hanem ahelyett a más tanácsán indul el, vagy éppen az önmaga elgondolását követi. Hátha még képmény és nagy életharcokról van szó! Mennyi ütközést kell egymástól ilyenkor elszenvedni!

De én azt mondom: azért vagytok a földre küldve, hogy tűrjete, mert hiszen itt nem azért vagytok, hogy itt vegyétek el a jutalmatokat, vagy bűnhődéseket, hanem hogy a megpróbáltatásokban a ti jóra való, igaz törekvésetek megerősödjék, és diadallal végezhesétek be a földi életet. Vannak emberek, akiknek kevesebb gátló körülményeik és kisebb dudorodásaik vannak a lelkükön, mert már legyőzték ezeket; és mégis ezeket is éri fájdalom. Hiszen láthatjátok, hogy a mi Urunk, a legjobb, a legigazabb, a legszen-
tebb, a legtisztább, aki elől járt ebben a bűnökkel színig megtöltött világban, sem lehetett meg ütközések nélkül, amíg az életén végigvonult. Tehát még a legtisztább is mindig találko-

zik olyanokkal, akik megütköznek benne, hogyha mindent elnéz, és mindent megbocsát is. Tehát vannak, akik szenvedtetnek, akik a lelkükben felgyülemlett elégedetlenséget, rosszhiszeműséget, rosszakaratot az ő harmóniátlan, elégedetlen, gonosz hatásaikat kiöntik az ilyen harmonikus lelkekre s nekik fájdalmakat okoznak. Ezek a lelkek pedig önmagukban feldolgozzák az okozott hatásokat, s nem hordozzák magukban a keserűséget és nemcsak, hogy nem állnak bosszút, de a lelkük mélyén sem táplálnak bosszúérzéseket.

Ezek az emberlelkek nem keresik fel az ő asztrál énjükkel az őket bántalmazónak a világát, hogy őt nyugtalanítsák, sőt a gondolataikkal egyengetik és simítják azoknak a lelkeknek az útját, akik őket megbántották, mert megértik és tudják, hogy amazok maguk is szenvednek a bennük lévő rossz folytán s azt a bennük lévő rosszat mintegy gépiesen szórják szét a világba. Azonban ezek a fájdalmak, amelyek így a testi, fizikai énben nem nyernek levezetést, nem enyésznek el nyom nélkül. Mert bár ezek a jobb lelkek nem vágnak vissza, hanem önmagukban dolgozzák fel a rossz hatásokat, de ameddig ezeket feldolgozzák, és önmagukban megemésztik, addig rengeteg lelkierejük pazarlódik el, és ezek az elhasznált erők az idegszférában szintén felhalmozódnak s ott izgalmakat és gátlásokat okoznak. És ha a lélekben a gátlások ki is simulnak, de az éterikus testben ott vannak és a fizikai testben betegségeket idézhetnek elő. Nem mondom, hogy amazok (t. i. a szenvedtetők) talán szintén nem kapnának fizikai betegségeket; hiszen minden megrontott lelkierő, minden helyét nem találó lelki atom torlódást, harmóniátlanságot és zavart okoz. Éppen ezért van a sok lelki- és idegbeteg ebben az utolsó korban; és mivel az idegszféra harmóniátlan és a sok elrendezetlen erő felhalmozódása folytán egyik-másiknál már beteg és gyenge, azért, mint mondtam, a testi betegségek is sokszor kifejlődnek. Az álmatlanság tehát az idegvilágnak helytelen elrendezettségétől van. Ti küzdötök ellene, én azonban azt mondom, hogy minden

akarást, amit erre pazaroltok, szüntessetek be; *ne akarjatok* ezen a téren semmit, mert a ti lelki erőitek a ti idegyszférátokkal szemben még a nappali énben is sokszor erőtlennek bizonyulnak, mert nem tudjátok véghezvinni, amit akartok; nem tudjátok meggátolni azokat az érzelmi kirobbanásokat, amelyek létrejönnek, és ennél fogva az idegéletetek mintegy gépiesen követi a lelki világotok életét.

Bízzátok magatokat az Úrra. A lelketeket pedig ajánljátok Istennek, bízzátok az ő kegyelmében és kérjétek Őt, hogy küldje el az ő Szentlelkét, hogy titeket a saját lelki világotokon keresztül a nektek megmutatott világosság szférájába vezessen és ott táplálja a szellemeteket azokkal az igazságokkal, amelyek a ti lelki differenciáitokat megoldják és a ti testben való munkálkodásotokat eredményessé teszik. Adjátok át magatokat az Úrnak, igazi gyermeki, bizalommal, szeretettel és hittel és meglátjátok, hogy az álmotok könnyű, tartós és üdítő lesz, és sokkal könnyebben haladtok át az életen, mint ahogyan azt a ti emberi nagy akarásokkal és emberi törekvésekkel véghez tudnátok vinni. Legyetek egyszerűen gyermekek, éreztétek magatokat úgy, mint a porban játszó gyermek, aki tudja, hogy úgysem maradandó az, amit ő alkot, ő tudja, hogy játszik. Ti is azzal a tudattal zárjátok le a szemeiteket, bármily jót cselekedtetek, hogy hiszen az úgyis múlandó, nem másra való, mint csak arra, hogy az érzéseiteket megtisztítsátok, megnemesítsétek, hogy az érzésvilágotokon keresztül felemelkedhessetek abba a világba, ahol majd valódit és maradandót végezhettek. Tehát, mivel tudjátok, hogy még igen kicsinyek, tudatlanok és alárendeltek vagytok — t. i. alá vagytok rendelve annak a természetnek, amelyből még nem tudtatok kiemelkedni — azért az egész érzés- és gondolatvilágotokat bízzátok Őreá, aki titeket vezet. Ne tulajdonítsatok nagy fontosságot az élet eseményeinek. Minden próba mulandó. Ha szenvedtek a megpróbáltatások alatt,

ha csalódtok, ha fájdalmakat éreztek, gondoljátok el, hogy a ti részetek a boldogságból odaát van az ő kezében letéve. Sírjatok, panaszkodjatok, mint a gyermekek, de nyugodjatok meg abban az ígéletben, amelyet ő adott nektek, hogy Ő veletek van és marad, és kivezet benneteket a tévelygés világából, az ő igazságával, szeretetével és értetek hozott áldozatával.

4. Az őrszellemek és védenceik.^{21*} (**)

Az őrszellemek az Isten kegyelmének hordozói. — Az őrszellem kapcsolata védencével. — Magasabb- és alacsonyabb rendű őrszellemek. — Az őrszellemek készítik el a csoportok fejlődésének tervvázlatát. — Egy-egy hibás lelki oldal kijavítására sokszor 3—4 testöltésre van szükség. — Az őrszellemek névtelenek. — Az álmvilág. — A földön a szellemnek vagy a jóban, vagy a rosszban kell fejlődnie. — Az egyéni fejlődés tervvázlata. — Egy földi élet alatt nagyobb haladhat a szellem, mint évszázadok alatt a szférában. — Miért tudnak az utolsó óra munkásai többet elérni? — Az utolsó idők előre vetett árnyéka. — A meggyújtott gyertyák.

Az őrszellemek annyira magas szellemek, hogy jellemzésükre csak ennyit mondhatok: ők az Isten kegyelmének hordozói. *Ezért nem olyan könnyen lehet a földi embernek összeköttetést kapnia az ő őrszellemével,* csak abban az esetben, ha mint szellem már olyan utat futott meg és olyan állomásokat ért el, ahol sok terhet lerakhatott a lelkéről, sok olyan dolgot, amelyeknek nyomán a lelkében bizonyos Úr maradt. Az ilyen Úrt a fejlődésnek ezeken az állomásain az őrszellem, vagy az általa kiküldött segítő szellem tölti be azokkal a szükségességekkel, amelyek új erőt adnak, új ambíciót keltenek, új célokat tűznek a szellem elé; mert hogyha ez nem következne be, akkor a szellem megtévedhetne, és nem tudná, hogy merre vegye fejlődésének irányát. Ezt azonban ne tekintsetek földi szemekkel, mert ez annyira szellemi és lelki megmozdulás, hogy az ilyesmit a földi ember az ő földi életében csak nagy-nagy befutott pályák után észlelheti.

Az őrszellemek a lelki természet hasonlósága szerint kapják védenceiket, mégpedig nemcsak egy védencet, mert egy-egy ilyen magas szellemnek, aki az Isten kegyelmének hordozója, sok-sok védence van, akik a lelki hasonlóság folytán éppen ezáltal a szellem által nyerhetik meg az ő lelki fejlődésükhöz szükséges erőket, utasításokat és világosságot. Azonban ne úgy képzeljétek ezt el, mint amikor a földön

²¹ * Lásd „Az öntudat különböző rétegeiről” szóló fejezetet is.

valami hatalmasság kiadja a nála alacsonyabb rendű hatalmaknak az utasításait, hogy azoktól megint egy kisebb rendű hatalom kapja azt és így tovább; nem. Úgy képzeljétek ezt el, hogy amiként a szivárvány színeiben az árnyalatok egymásba folynak, úgy van ez a szellemvilágban is. Mert hiszen egy a cél minden teremtettt lélek részére, mégis sokféleképpen osztódik az el, amikor megtörik a fénysugár. Az őrszellemek, akik bizonyos lelki természetekben — mondjuk bizonyos színekben dolgoztak és dolgoznak, az e színekben élő és ténykedő szellemek vagy emberek természetét annyira ismerik, s azok gondolatait és törekvéseit annyira tudják és érzik, hogy az ugyanazon színben élő csoportok egyéneinek minden lelki rezdülése az ő lelkükben olyan pontokat érint, hogy erre bármely pillanatban visszhangot tud alábocsátani a nála alacsonyabb fokú védenc lelkébe. Az ilyen őrszellemeknek a maguk helyén, a maguk állomásán nagyon sok tennivalójuk van. Mert hiszen ők nemcsak ezeket a rezgéseket veszik fel és továbbítják, hanem ők maguk is munkálkodnak és dolgoznak azokban a fluidokban, azokban a csoportokban, amelyek reájuk vannak bízva, mégpedig mindegyiknek érdekéért külön-külön, valamint az egésznek együttes érdekeiért, hogy azokat a fejlődés rendjén előbbre vigyék.

Ezekben a csoportokban képződnek azután rétegek azok szerint a minősítések szerint, amelyeket a maguk haladásával a szellemek megalkotnak, illetőleg kiképeznek. Ezek a kiképzések mind a szférákban, mind a földi életben bizonyos kidolgozott tervek szerint alakulnak. Ezeket a terveket az őrszellemek a maguk csoportjában előkészítik, kialakítják és a beteljesülés felé terelik. És sokszor az ember lelki sorsa aszerint változik, aszerint alakul, amilyen hűen hozzásimult ahhoz a tervhez, amilyen igazán betöltötte a reábízottakat, vagyis azokat a feladatokat, amelyek a kialakulás pillanatában adattak eléje. Minden szférának vannak magasabb rendű őrszellemei, és minden szférának minden rétegében vannak külön őrszellemek, akik

egy-egy ilyen csoportnak a vezetésével, irányításával és fejlesztésével vannak megbízva. A fejlődés rendjén pedig aszerint, hogy kik hova érkeznek be, minden egyes színben, minden egyes árnyalatban változnak az őrszellemeik, mivel így a haladás rendjén átkerültek, átolvadtak egy másik árnyalatba. Eképpen tehát az őrszellem személye is változhat aszerint, hogy a védenc milyen színhez, milyen árnyalathoz hasonul.

*

Mindaz az igazság, amit mi adunk nektek, amit ti magatok is felfogtok az értelmetekkel, nem válik azonnal természetetekké, sőt ezek ellen az igazságok ellen nem egyszer a ti emberi természetetek minden kis atomja fellázad és ellenszegül. De ha elméletileg el is fogadjátok a jót, az igazat, kidolgozni nem tudjátok, mert ahhoz még hiányzik a lelketeknek teljes áthatottsága, vagyis a kapottnak teljes átértése, míg abba teljesen bele nem dolgoztátok magatokat. Csak nagy vázlatokban tudjátok elképzelni a jót, azért áll az előttetek sokszor olyan keresztülvihetetlen, olyan nehezen megközelíthető formában, mert a lelketek természete még nem bírja, még nem sajátotok. Csak akkor válik sajátotokká, amikor már a lelketek természetének minden atomjában az a törvény él, az a törvény mozgatja és írja elő a vágyaitokat, alakítja a gondolataitokat és törekvéseiteket, és csak akkor juttok abba a helyzetbe, hogy azt jól-rosszul megvalósítsátok. Az olyan kialakított lelki forma (ideál) — amilyen az igazság megismerése folytán mindegyikötök lelkében él, amilyenekké lenni szeretnétek, amilyennek elméletben magatokat elképzelitek — mindig valami modell után alakul ki, mégpedig mindig az után a legközelebbi modell után, amit el tudtok képzelni. Mert hiszen a távoli modellt nem is tudjátok a ti szellemi tekintetekkel megközelíteni. Tehát a szerint a bizonyos modell szerint alakul ki a lelketek. És amikor ez a modell — mondjuk, hogy az az őrszellem, akihez lélekben hasonlítotok — kialakult, akkor ez a modell azokat az erőket, azokat a szükséges kellékeket adja a lelketek fejlődésének útjára, ame-

lyeket ti felhasználhattok. (Vagy amelyeket éppen elhanyagoltok, és nem használtok fel, mert nem tudjátok tökéletesen kidolgozni azt, amit elméletben magatokban kialakítottatok). Így sokszor egy-egy lélek, aki már tudatosan dolgozik a maga javulásán, egy-egy nehéz pontnál, amely az ő lelkének a gyengéje, amelyen elbukott, sok erőt pazarol el, ameddig azt valamiképpen ki tudja alakítani aszerint a modell szerint, amelyet képzeletben magának megalkotott.

Nem akarlak titeket a következőkben megijeszteni, — mert hiszen sokszor megmondtam nektek, nemcsak vigasztalásképpen, hanem mint valóságot, hogy az embernek hogyan lehet legközelebb jutnia kitűzött céljához. Csak azért mondom ezt, hogy az ember lássa be az ő erőlködésének nagy hiábavalóságát, ha a legszükségesebbet nem tudja a lelkében kialakítani: *vannak szellemek, akik három, négy, sőt több életet is a lelkük egyetlen oldalának a kicsiszolásával töltenek el, és mégsem képesek azt kidolgozni.* És egészen addig, ameddig egy-egy ilyen célt el nem érnek, egyugyanazon őrszellem hatásköre alá tartoznak. **Azt mondtam, hogy az őrszellemek az Isten kegyelmének a hordozói. Tehát a lelkük telítve van — mert szükséges is, hogy telítve legyen — az Isten szeretetének azzal a kifogyhatatlan mértékével, amelyet ez az ő nagy munkájuk megkíván. Ezért ők azok, akik természet szerint legjobban megértik védeneciket.** Ők az Isten kegyelmének áradatában mintegy folytonosan sugárzó és előre, lefelé hulló szeretet-permetben élnek. Ők a nevüket, az egyéniségüket nem domborítják ki, mert minél tökéletesebb munkát végez valamely szellem, annál több ilyen szeretetsugarat vonhat magához és bocsát keresztül a saját természetén. Ők a Szentléleknek azok a munkásai, azok a felfogó állomásai, akik az egész lényüket csakugyan beleolvasztották abba az isteni akaratba, abba az isteni szeretetbe, amelyet szolgálnak, és amelyben élnek, folyton-folyvást munkálkodva. És munkájuk eredményét mint boldogságot, mint örömet élvezve, mint Istennek igazán

hűséges segítői és gyermekei, akiknek már nincsen számadásuk sem az egyik, sem a másik szféra természetével. Ők az emelői és előbbre vivői azoknak a szféráknak, amelyekben munkálkodnak.

Tehát akik az Isten akarata szerint élnek és munkálkodnak; és a törvénybe belekapcsolódnak, legyenek azok bármilyen alacsony fokozatú szellemek: azokat a fénysugarakat magukhoz vonják. Mert hiszen pontról-pontra vannak átvevői és továbbadói azoknak a sugaraknak, amelyek étellel telítik ezeket a régiókat. Az őrszellemek, a szellemvilágnak ezek a vezetői, minden széppel, jóval és igazzal megtelítői, az emberek előtt mintegy elképzelhetetlen új világnak, valóságos életnek a megvalósítói és formába öltöztetői. Ők azok, akik rendről-rendre minden kis eredményt a jónak szolgálatába állítanak; ők azok, akik az egész természetet alakítják, ők azok, akik pontosan számon tartanak mindent, mindent összegeznek, és mindent úgy alakítanak, hogy abból a jó mint hatóerő az azt létrehozó szellemre minden körülmények között áldás gyanánt hulljon vissza.

Tehát többen vannak, akik segítenek, többen vannak, akik a haladáshoz és az eredmények létrehozásához hozzájárulnak. Mindenki, bármilyen gyenge egyén legyen is, az ő igyekezetével minden kicsiny jóval hozzájárulhat ennek az új életnek, ennek az új világnak a megalkotásához. Mert mindennek, ami jó, a maga értéke szerint kell fennmaradnia és hatókat kiváltania; viszont mindennek, ami rossz, el kell válnia, mint salaknak, és meg kell szűnnie, mert a rossznak nincs létjogosultsága. Azok a szellemek, akik itt a föld légkörében élnek és dolgoznak, olyan viszonylatban vannak a magasabb szférákkal és világokkal, mint maga a gyenge emberszemély a lelkében elméletileg kialakított ideáljával, a modellel. Valamennyire mindig hasonlít a magasabb rendűhöz, csak minél alacsonyabban áll, annál durvább és érdekesebb az anyaga, míg végül, ahol teljesen összeolvad a jó a rosszal, ott mint valami ko-

hóban, úgy izzik együtt a kettő, hogy ez izzás következményeképpen kiolvadjon és elválják a jó a rossztól.

Mondjuk, ez a föld felszínének az állapota. A földön is van minden szépből, jóból és igazból, és van a rosszból, a gonoszból, az ítélet alá rekesztettből. A jó azonban itt elvesztette a maga tökéletes formáját. A rossz is elvesztette a maga tarthatatlan formáját, mert a föld felszíne nem tűri meg azt, ami tökéletesen elvetnivaló és nem bírja meg azt, ami sokkal magasabb rendű. Tehát sem fény, sem sötétség nincs, hanem van egy átlagos homály e kettőnek összeolvadásából. A földi ember ebben a homályban él. S hogy ez a homályosság meg ne tévessze egészen azt a szellemet, aki a hús-testben végzi a maga munkáját, azért van felette egy réteg, amellyel az emberi lélek kapcsolódhat. Ez a réteg az álmvilág. Az álmvilág mintegy átmeneti állapot, a magasabb rendű világokból lesugárzott igaz és jó átvételére szolgáló réteg. Amely lélek a földi testben megérzi a jónak hatalmát, és ahhoz pártol, az az álmállapotában abba a világba helyezkedhetik át. Amely lélek pedig a rosszhoz pártol és a rossznak szánja az ő egész földi életét, azaz a rossz követésére, a rossz vágyak megvalósítására használja az ő erőit és lehetőségeit, az az álmvilágban a föld fokozatánál sötétebb árnyalatban veszi át mindazokat a gonoszságokat, amelyek őt a földi életben foglalkoztatják, megkeményítik és a kárhozatra előkészítik.

Ezért bír nagy fontossággal, hogy a földi ember hova pártol, mit tart igaznak, mit tart helyesnek; hogy a jóhoz pártol-e vagy a rosszhoz? Ha a jóhoz pártol és teljes akarattal a jóhoz szegődik, úgy hogy nemcsak véletlenül, hanem már öntudatosan azon munkálkodik, hogy a jóban olyan munkát végezhesen, amely az ő létét megszilárdíthatja, akkor el kell készülnie a megpróbáltatásokra, mint ahogyan meg van írva, hogy a szülő asszonynak fájdalmai és szorongatásai vannak. **Mert aki tudatosan a jóhoz pártolt, aki egész lelkével a jó szolgálatára adta magát, annak nehezebb az állapota, mint azoknak,**

akik a választat még nem érték el. Sőt nehezebb azoknak a sorsánál is, akik a rosszhoz pártoltak. Mert fel kell erősödnie mind a jónak, mind a rossznak. A jónak fel kell erősödnie annyira, hogy a föld színvonalában azt a jót elérhesse, amely jó őt a hozzákapcsolódott, reáragadt rossztól megszabadíthatja; a rossznak is el kell érnie azt a vonalat, hogy attól a jótól, ami még hozzátapadt, szintén megszabadulhasson, vagyis hogy lekoptathassa magáról azokat a vágyakat, amelyek őt még a jóvá levés felé vonzanák.

Azért kell itt az ütközések világában annyit szenvedni, mert ha a szellem ezt a haladási fokot akár lefelé, akár felfelé elérte: mindenesetre elveszi a saját lelki irányának az eredményét. Ez pedig abban áll, hogy ha a jóhoz kapcsolódik, bárha még maradt is rajta némi árnyéka a rossznak, de az a jó, amit a lelkében kifejlesztett, túlsúlyban van a rossz fölött, vagyis a jóban erősebb lett, mint a rosszban, akkor az a maradék rossz lehull róla. Viszont a rossznak a rosszban kell erősebbnek lennie, és ő is elnyeri a rossznak eredményét. Azaz azt, hogy hull lefelé, és folyton hosszabb és hosszabb turnusok következnek az ő szellemére nézve, hogy a föld felszínére kerülhessen, mert lassúbb az a mozgás, amely őt továbbítja és lassúbb az eljárás, amely őt felbontja, vagyis minősíti, így sokszor igen-igen hosszú idő múlva kerülhet a testbe az a szellem, aki a rosszat választotta irányelvül. **Aki pedig a jót választotta, annak fokozatosan gyorsul a mozgása és mindazok, amik az ő lelkének a fejlődésére szükségesek, mindig jobban és jobban a lelki szemei elé adatnak, gyorsabban és rövidebb időközökben találkozik és jut hozzá azokhoz a kiengesztelésekhez és azoknak a törvényeknek a kibontásához, amelyek az ő lelkében még nem oldódtak fél, amelyek még nem szabadultak fel, amelyeket még a nem-tudatos őriz.** Ebben a munkában, amit a szellem ilyenkor végez, már nagy segítséget nyer azoknak a szellemeknek a részéről, akik ezekben a szférákban minden szeretetükkel és minden igyekezetükkel azon vannak,

hogy mentsék, ami menthető. Ilyenkor ezek a magas, hatalmas őrszellemek egy tervet készítenek annak a természetnek megfelelően, amelyet a javulni vágyó magában hordoz, és ezt adják eléje a szellemnek, mint az ő lelke számára előírt és követendő utat. Aki dolgozni és haladni akar, az ezt a programot betölti, — akár a szférákon, akár a földi életben — mindazokkal a cselekedetekkel, mindazoknak a megtanulásával és elvégzésével, amelyeket ez a program előír, hogy az ő lelke azt a formát ki képezhesse, amely szerint ki kell alakulnia.

Hasonlatul a nők kézimunkáját hozom fel: kiterveznek valami gondolatot, és azt rajzban megrögzítik; aki azután azt meg akarja csinálni, annak azt pontosan, részletről-részletre úgy kell kidolgoznia, ahogyan az a mintában meg van rögzítve. A védencnek is az őrszellem által elkészített terv szerint úgy kell a megvalósítandó gondolatot realizálnia, hogy az egészen azt a formát vegye fel, amilyent az ő őrszellem képvisel. Ameddig ezt elvégzi, addig annak az őrszellemnek a csoportjához tartozik, s az az őrszellem segíti őt. Az őrszellem munkájában, amely egy nagy egészet képez, vannak munkások és vannak tanulók is, akiknek részletmunkái külön-külön ilyen szorgalmi feladatokat jelentenek. Így kapnak egyes szellemek, mint őrizők, mint tanítók, mint vezetők is ilyen feladatokat a földi emberek mellett, sőt még a szférabeli életekben is.

Azért amikor az ilyen kisebb rendű szellemek azt mondják: én a te őrszellemed vagyok, nem hazudnak, mivel az ilyenek talán egy fél életen keresztül, vagy az egyik talán az ifjúság idejében, a másik talán az érett kor idején vállal munkát egy-egy földi ember mellett. Amelyet a tulajdonképpeni magasabb őrszellemtől kap mint részfeladatot, mivel a munkába vett léleknek éppen azt a részét kell akkor kidomborítania, amely munkára éppen ő alkalmas. Így van az, hogy egy földi életen keresztül két vagy három őrszellemet is kaphat a földi ember, egyiket a másik után. — Pl. tegyük fel, hogy valaki egy alacsonyabb szférából ölt testet, s mikor a lelke találkozik azzal a

nagy ütközőponttal, amely az ő életmintájában valami nagy esemény megkezdését vezetné be, találkozik a megtérés gondolatával, a lelki életnek a megmozdulásával, akkor ebben az ütközésben elbukik. Ha elbukott és nem emelkedett fel, akkor megmarad azon a színvonalon, amelyről elindult és így nem dolgozhatja ki azt a tervet, amelyet számára az őrszellem előírt, s valahol az alsóbb vonalon időzik egy újabb ütközésig. (Mert megtörténhet, hogy négyszer-ötször is találkozhat a szellem azokkal a lehetőségekkel, amelyek őt felrázzák, akár fájdalommal és szenvedéssel, akár örömmel és áldással.)

Mindezeket a lehetőségeket számításba veszi az őrszellem védencének fejlődési útján. Ha azután a próbát kiállja és a számára előírt színvonalat eléri, úgy hogy csakugyan felébred a lelke, és a jóhoz pártol, akkor megkezdődik a terv megvalósítása, s ezzel a szellem emelkedése. És akkor az, aki addig mellette volt, más munkát kap, ő pedig egy magasabb rendű vezetőt. Azután, ha esetleg újból találkozik egy fordulóval, és nagy gyorsasággal hagyja maga mögött azokat a vonalakat, amelyek őt a kidolgozásban előbbre vitték, s egy nagyobb ütközéssel esetleg megint feljebb emelkedik, akkor újból másik vezetőt és másik őrzőt kap. **De ez alatt az egész idő alatt még mindig ugyanannak a magasabb rendű őrszellemnek a fennhatósága alatt marad.**

Ha azonban lefelé csúszik, akkor elveszti őrszellemét, és alacsonyabb fokozatú őrzővel kell megelégednie. Sőt vannak, akik egészen kihullanak őrszellemük tervéből, s ilyen esetben csak akkor nyerhetik el, hogy egy ilyen tervbe újra besorozzák őket, ha önként újra bekapcsolódnak a törvénybe.

*

A fejlődés minden vonalán vannak magasabb rendű és alacsonyabb rendű őrszellemek, akik munkálkodnak, vezetnek, fejlesztenek a saját lelkierjükkel és vigyáznak azokra, akik abba a természetbe tartoznak, hogy elvégezzék a munkájukat. Mert minden léleknek külön-külön elvégzendő munkája van, hogy

részletmunkáik egy egészet képezzenek. Mindennek pontról pontra el kell végeztetnie, minden kicsiny hézagnak be kell töltenie, hogy ne kelljen visszatérni a rosszul elvégzetthez. A szférákban rengetegen élnek, akik mind különböző hivatásokat töltenek be. Vannak, mint mondom, minden rétegben, minden törvényben, minden színben és árnyalatban tanuló szellemek, és vannak tanító szellemek; vannak dolgozó, munkálkodó szellemek. Vannak, akik ezeknek a munkáit átnézik, felülvizsgálják; és vannak, akik mindezeket összegezik és egybeolvasztják, hogy az összhang, a tökéletesség minden vonalon meglegyen, és hézagot ne szenvedjen.

Mert minden fokozatnak megvan a maga viszonylagos tökéletessége, amely szerint ki kell alakulnia. Hiszen láthatjátok itt a földi életben is, amelyet ti magatok is annyira hézagossnak és kezdetlegesnek ítélték, hogy az egységesen elgondolt tervek kivitelezése annyi részletmunkával jár, hogy abból minden embernek ki kell vennie a maga részét, hogy hézagok és hiányok ne maradjanak, amiknek a köz kárát vallhatná. Mennyivel több és gondosabb munkára van szükség ott, ahol semmi felületességet nem tűr meg a folytonosság! És bizony minden léleknek mindent el kell végeznie az utolsó pontig, ha előre akar jutni.

*

Azért mondom én nektek, földi emberek, hogy *az alázatosság az erényeknek, úgyszólván a gyökere*. Mert akiben nincsen alázatosság, az mindent csak felületesen tud elvégezni, és a nem alázatos lélek sokkal többet szenved, mert sokkal többet kell kísérleteznie, ameddig rájön arra az igazságra, hogy mindent pontosan és alaposan kell elvégeznie. És jobb, ha az ember a kevesebben hű és pontos, mint ha a sokat felületesen végzi el, mert hogyha alázatosan és jól elvégzi a munkáját, több örömet nyújt neki nemcsak a földi, hanem főként a lelki élet; s nagyobb emelkedik így felfelé, mint ha sokat akar, és keveset tud végezni. Előbb mindent pontosan meg kell tanulni, hogy

amikor az ember kezd valamiben munkálkodni, ne kelljen újra meg újra visszatérnie azért, mert rosszul végezte el azt a munkát. **A földi embernek egy nagy fogyatéka van: hogy mindig nagyot akar, mindig túlemelkedik, mindig a nagy, alig áttekinthető vonalak érdeklik. És alighogy az Isten létezéséről tudomást vesz, alighogy elhiszi, hogy van egy nagy hatalom felette, aki az egész világmindenséget teremtette és fenntartja, máris az istenség titkait keresi, kutatja, azokba akar behatolni az ő sok-sok tökéletlenséggel és hiábavalósággal megrakott lelkével, amellyel felületesen száguld keresztül azokon a részleteken, amelyeket a maga munkájával be kellene töltenie.**

Főképpen a spiritizmus követőinél láthatjátok ezt a nagy felülemelkedni akarást. Az ember részben azért él a földön, hogy elvégezze a munkáját, részben azért, hogy a szelleme nagyobb igazságokat ismerjen meg, többről vegyen tudomást a földi értelmén keresztül, mint amit a maga szellemi, esetleg bűnhődő szférájában találhat. Amit a benső én a külvilágból mint igazságot meghall, és érzi, hogy az az ő számára vigasztalás, világosság, táplálék és erőforrás, azt erősen megragadja, a maga világában kidolgozza, és azzal egyidejűleg nagyobb pontossággal végzi el azt a munkát, amiért ide küldetett. Ezáltal kiszámíthatatlan nagy gyorsasággal emelkedik a szellem, annyira, hogy egy helyesen elvégzett földi étellel sokkal nagyobb emelkedik, mint ha évszázadokon keresztül a maga szférájában végzi el azokat a munkákat, amelyeket az ő fejlődési vonalán elvégezhet. Mert itt mindenféle szellemmel érintkezik, és a folytonos ütközések által mindannyiszor hull le valami tökéletlenség, tévedés, hiábavalóság a lelkéről. Mindannyiszor megragadhatja a tiszta igazságot, és a maga természete szerint kialakíthatja azt magának. Ezzel szemben a szférában csak a hasonló igazságokat teheti magáévá, mert nincs érintkezése más szellemek igazságaival, *nincsenek ütközései*, és így hosszú ideig megmarad abban az állapotban, amiben volt,

ameddig t. i. őt a testöltés törvénye meg nem fosztja azoktól a szellemi lehetőségektől, amelyekben otthon érezte magát, és amelyek az ő élete számára mintegy keretet képeztek.

*

Azonban én azt mondom nektek: jóllehet az őrszellemek az Úr kegyelmét hordozzák, és ők azok, akiken keresztül mind a földi, mind a szellemi életbe minden jó alásugárzik. De nektek, földi embereknek, akik megismertétek a mi Urunkat, a Jézus Krisztust, akik az ő tanításai nyomán olyan világosságot nyertetek, amely világosság annyira vakító, hogy a lelki szemeiteket sokszor be kell hunynotok — és be is hunyjátok, amikor egy-egy nagyobb válaszut előtt állotok — **nektek nem az őrszellemetekhez kell imádkoznotok, amikor valami jót, valami igazat el akartok érni.** Ti emberek vagytok; az emberré levés — a testöltés — titeket óriási előnyökhöz juttatott azáltal, hogy ti a földön a Krisztus kegyelmébe belehelyezkedhettetek, az Isten által nyújtott segítséget magatokhoz vonzhattátok és szabad akaratból, szabad választásból Ővele szövetséget köthettetek. Így, hogyha ahhoz az ígérethez, amelyet Ő itt hagyott az embereknek, szorosan hozzákapcsolódtok és a tekintetetekkel mindenkor, és mindenben Őt keressétek, Őt kérdezitek, imáitokban az Ő segítségét kéritek, és a szíveteket neki tárjátok fel: nem is hiszitek, milyen egyenes utat választottatok, nem is tudjátok elhinni, hogy milyen óriási előnyben vagytok a szférákban élő szellemek felett!

Mert a szférákban élő szellemek az ő cselekedeteiknek, hitüknek, szeretetüknek, vágyaiknak eredményeiben mintegy meg vannak kötve. Ők, ha jobb állapotban vannak is, ha boldogabbak is, mint ti, akkor is *csak abból a hitből táplálkoznak, abból a hitből merítik az ő összeköttetésüket Krisztussal, amit itt ezen a földön, az ő földi életükkel maguknak kialakították. A mi Urunk mindent a földi ember megtéréséért, a földi ember megmentéséért cselekedett, és azért, hogyha a földi emberi állapotban élő szellemek szabad akaratukkal Őreá*

tekintenek, és Tőle várják az irányítást: azon az útvonalon, amelyet Ő végig kiépített, amelyen Ő az ő kegyelmét és szeretetét itt hagyta, a földi emberek óriási támaszt, segítséget és erőforrást találjanak.

Nem is tudjátok elképzelni, micsoda nagy dolgot művelnek azok, akik minden cicoma és emberi képzelődés nélkül hisznek az ő Megváltójuknak, és mindent elhagynak, mindent feláldoznak őérette, hogy őt egészen a magukénak mondhas-sák. Azért mondom én ezt nektek, hogy felnyissam a szemeteket. Azért fogjátok ezt az én tanításaimban mindvégig mint legfontosabb, leghathatósabb eszközt találni, amellyel én titeket a szellemvilágon keresztül vezetni akarlak. Mert akik Krisztusban hisznek, és itt egy földi életen keresztül odaadnak, fölálldoznak mindent, ami az ő földi életüknek akár adott, akár megszerzett, akár ellopott, tulajdona: *azok részére nincsen az a lassú szférái haladás, nincsen külön tanulás. Nincsen jóvátétel, sőt nincsen természettörvény, amelybe lépten-nyomon bele kell ütközniük; azok ebben a hitben és önmaguk feláldozásában olyan óriási erőket olvasztanak ki az ütközésekből, a szabad akaratból választott áldozatokból a maguk számára, hogy minden, amihez nyúlnak, minden, amihez fognak úgyszólván megolvad a kezeik között. Nem a földi ember eredménye ez, hanem azé a hité, amellyel ő az igaz Isten törvényéhez hozzákapcsolódik.*

Ez a hit az, amely megolvasztja a régi világot, és új világot teremt az ember haladási útjára. **Azért az utolsó óra munkásai sokkal többet tudnak elérni, mint akik a nap hevéét hordozták, mert éppen az utolsó órában a hit ereje mindennél nagyobb^{22*} Az utolsó óra munkásai már áttekinthetik azokat az útvonalakat, amelyeken keresztül mások idáig munkálkodtak és olyan eredményeket értek el,**

²² * Mert akik nem hittel ragaszkodnak, akik nem hittel fogják meg ezeket az igazságokat, azok ezeket nem is tarthatják meg.

amelyek nem voltak kedvezők, nem voltak kielégítők, s ebből levonhatják a konzekvenciákat. Hiszen a világ gondolkodása, a világ érzése mindinkább siet és rohan ahhoz a végső megállapításhoz, amelyben a sátán felemeli a fejét: azzal a kevés bölcsességgel, azzal a kevés tökéletességgel, amit a világ a lelki fejlődés terén eddig elért, megállapítja, hogy az ember intelligenciája az isten, ez uralja a világot. És a materializmus terjedésével már kezd nőni a sátánnak a feje, amelyet felemel az Isten ellen, és meg akarja ölni az Isten Fiát, meg akarja ölni az istenhitet és kergeti a szülő asszonyt, hogy elnyelje azt a hitet, amelyet az szül.^{23**}

Azért az utolsó időkben azoknak, akik hisznek, a hitükért üldöztetéseket kell szenvedniük. Azonban az Isten az igazán hívóknak segítséget nyújt, mert elnyeli a mélység a fenevadat.^{24*} **És akik az igaz Istent imádják, akik a szellemi Istent keresik és megtalálják, akik a hitükért odaadják és feláldozzák a testet, a testnek minden kívánságát, s mindazt az előnyt, amit a földi élet nyújthat, és érvényre juttatják az isteni gondolatot, az Isten Igéjét: azok az utolsó óra bajvivői, akikkel befejeződik ez a korszak. Ezek vezetik végig a világosságot, a betlehemi csillagot és a keresztet, hogy akik még megmenthetők, és akik felnéznek erre a csillagra és erre a keresztre, ha még gyengék a hitben, el ne essenek, hanem látva azoknak erős hitét és önmegtagadását, akik őket vezetik, megmenekülhessenek. Ezek azok, akik az utolsó órában végigvezetik a földindulások között azokat, akik hiendők lesznek az Úr beszédjének.**

Ezért az utolsó óra munkásai ugyanannyi fizetést kapnak, mint akik a nap hevét szenvedték. Ezeknek az Isten segítséget nyújt, új utakat nyit. **Ilyen út a spiritizmus is, amely arra való, hogy megmentse az anyagelvű tudomány töréből azokat a lelkeket, akik még eljuthatnak az üdvösségre.**

²³ ** A „Jelenések könyve” allegóriái.

²⁴ * Ld. „Jelenések könyve”

Azért újra meg újra azt mondom nektek: ne legyetek könnyelműek azzal az adománnyal, amelyet az Isten nektek adott: ne dobjátok félre, és ne tartsátok értéktelennek! Mert ha a lelketekben visszhangot kelt az Úr Igéje, ha a lelketek előtt felragyog az az igazság, amely a ti lelketeket gyönyörűséggel árasztja el, és megmutatja a kibontakozás útját, és azt, hogy mit kell cselekednie a földi embernek. **És ti azt megértitek, mert az Isten megadta nektek a lehetőséget, hogy ezt be is bizonyítsátok: álljatok őrt azon a ponton, ahova az Úr állított benneteket addig, ameddig levált titeket másokkal. Ne tegyétek félre, és ne vonjátok ki magatokat abból a munkából, amit az Isten kegyelme reátok bízott!** Én mondom ezt nektek; mert *nagy dolog az ellentét világában a Krisztusról, az Istenről, bizonytságot tenni.* Neknek pedig, akik megértettétek az ő akaratát, bizonytságot kell tennetek az életetekkel, a munkátokkal, hogy vehessetek bűneitek bocsánatát az Isten kegyelme folytán, azt a kiengesztelést, amellyel ő a ti lelketek számláját rendezi a természettörvény követelésével szemben.

Ti lehettek, és ti vagytok is a világ világosságai, gyertyák, amelyeket égi kezek gyújtottak meg, mert nem földi ember beszédjéből hittetek, hanem az Isten bizonyágtétele folytán, mert az Isten bebizonyította a ti halandó énetek előtt a szellemvilág létezését azokkal a meggyőződésekkel, amelyeket napról-napra nyertetek és nyertek az ő ajándékaiképpen. Ő ezekkel gyújtotta meg a ti lelketek világosságát; és ha Ő gyújtotta meg, akkor azt nem magatoktól szereztétek, nem a ti érdemetek az, hogy dicsekedhessetek vele; hanem ha dicsekedtek, az Isten kegyelméért való hálaadással dicsekedjétek. A meggyújtott gyertyákat pedig nem fődik be, mert szükséges, hogy azok világítsanak mindazoknak, akik a házban vannak, hogy tájékozódni tudjanak, hogy elvégezdhessék a maguk kicsiny részletmunkáját. Mert hiszen azért gyújtotta meg az Úr a gyertyákat és ő maga is azért vonult végig a földi világ történelmén, mint világító üstökös, hogy ennél a világosságnál

mindenki hazataláljon, aki eltévelyedett. Mert nélküle sötét az érzelmi és értelmi világ, el van tévelyedve az útvesztőkben. Ő az egyedüli, aki ezeket az útvesztőket keresztültörte, és megolvasztotta a saját igazságával azokat a nehéz, kemény vaspáncélokot, amelyek elfedték a kijáratot. Az ő élete, halála, feltámadása, mennybemenetele és a Szentlélek csodája olyan folyton megújuló esemény, amely megolvasztja a homályosságot és a sötétséget. Folyton tart ezen az úton azoknak átvonulása, akik itt ezen a földön mint emberek megismerték őt, elhitték az ő igazságát és cselekedeteikkel megpecsételték az ő hitüket.

Ti pedig megpecsételhetitek azzal, hogy a ti életeteket csakugyan az ő beszéde, az ő Igéje szerint alakítjátok át és mindent feláldoztok, mindent odaadtok, amit ez a világ adott, és amivel a mulandó emberi személyetek rendelkezik, arra az áldozati oltárra, amelyen Ő áldozta a legnagyobbat. Tehát ameddig tart ez az áldozat, ez a ti részetekről napról-napra való áldozat, addig égjen a ti gyertyátok és világítsatok, **ne engedjétek teret a sötétség vészmadarainak, amelyek ezt az utat is ellepik majd az idők végezetére. Tehát ti álljatok rendületlen hittel és bizakodással, mint akik tudják, hogy Istennek szolgálnak, ameddig a ti Uratok munkát bíz reátok, s ameddig azt mondja, hogy álljatok őrt és hirdessétek az ő igazságát, az ő Igéjét!**

HATÁSOK ÉS VISZONTHATÁSOK.

1. Az ima hatása. (**)

Müller György. — Magasabb szellem alacsonyabb fantomban. — A megtérés hatása az asztrális, mentális és fizikai világra. — Még az időjárás is az emberek érzésvilágához igazodik. — Isten törvényei a lélek természetének megfelelő igazságok. — A magasabb rendű elvvel beoltott lélek. — A lélek az új testöltésben már az előbb elfogadott magasabb rendű elvben ébred fel. — A tömeglelkek miért nem képesek hatni a környező világra? — Az alsóbbrendű természet legyőzése maga után vonja a hatóerők óriási megnövekedését. — Az egymásért való imádkozás hatása. — A magasabb rendű érzéshullámvázis legyőzi az eshetőségeket. — Az átok hatása. — A visszatérő átok.

Kérdés: Kedves Vezetőnk! Egy férfiúról szeretnék előt-
 ted említést tenni, egy Isten kegyelmével bőségesen megáldott
 hívő lélekről, akinek élete és Krisztusban való munkálkodása
 reám rendkívül mély hatást tett. Müller Györgynek hívták az
 illetőt,^{25*} aki annak dacára, hogy jóra való és becsületes szülők
 gyermeke volt, már zsenge fiatalságában annyira elzüllött,
 hogy 14 éves korában — miközben anyja a halállal vívódott (és
 meg is halt) — az utcákon részegen csavargott; később lopott
 és börtönbe került. Hazudozó, korhely, tolvaj és börtönviselt
 volt már akkor, amikor még mint egészen fiatal ember a teoló-
 giára került, — természetesen minden hit nélkül — hogy a papi
 pályát elvégezze.

Ez az ember jóval később egy hívő társaságba került,
 ahol egy térden állva bensőségesen imádkozó férfi látása an-
 nyira hatott rá, hogy ő maga is megkísérelte térden állva imád-
 kozni. Több visszaesés után végre hite és Krisztushoz való ra-
 gaszkodása annyira megerősödött, hogy ez az ember, aki ki-
 csapongó ifjúságával az egészségét is tönkretette, úgy, hogy
 férfikora kezdetén a legsúlyosabb betegségekből való fel-
 gyógyulására már remény sem volt. Későbbi élete folyamán
minden anyagi eszköz nélkül és anélkül, hogy bárkitől is valaha
 valamit kért volna, pusztán az imádkozás erejével odáig jutott,
 hogy kétezer gyermek számára tudott árvaházat létesíteni, és
 kétezer gyermeket tudott naponta ellátni, bár soha senkitől nem
 fogadott el olyan adományt, vagy pénzt, amelynek eredete nem
 volt tiszta, és mocsoktalan. Nem egyszer előfordult, hogy árvá-
 inak másnapra már nem volt mit enni adnia, és ő letérdelt
 imádkozni abban a biztos hitben, hogy Isten az imádságát
 meghallgatja. És sohasem fordult elő, hogy imádsága, meg-
 hallgatásaképpen a szükséges segítség meg ne érkezett volna,
 úgy, hogy az imádság meghallgatása csaknem mint kísérleti
 tény egészen kétségtelenné vált. De imádkozott más anyagi

²⁵ * A könyv címe : „Müller György” — A Bethánia egyesület kiadása.

dolgokért és akadályok elhárításaért is, amelyeknek teljesülése az ú.n. „józan emberi értelem” előtt lehetetlennek látszott és egyetlenegyszer sem fordult elő, hogy az ilyen természetű imádsága is idejére be nem teljesült volna. Ez az ember, aki már fiatal korában kicsapongásai folytán roncs volt, 93 évet élt és 70 éves korában indult missziós prédikáló körútjára Európába, Ázsiába, Amerikába és 17 esztendeig hihetetlen munkateljesítménnyel rengeteget dolgozott Krisztus országának építésén. Élete a meghallgatott imádság bizonyítéka volt. Az a körülmény, hogy az imádságnak ezer meg ezer esetben való kétségbevonhatatlan meghallgatása nemcsak embereket, hanem a természeti erőket is megmozgatta, azt bizonyítja, hogy a minket környező természeti világ történéseibe a mi lelki erőinkkel hatékonyan bekapcsolódhatunk, és azokra befolyást gyakorolhatunk.

*

Emellett életem során számtalanszor megfigyelhetni véltem, mintha az események és történések, amelyek az én éneket körülvevtek, figyelmeztetni akartak volna, hogy ezt vagy azt ne tegyem, vagy bátorítottak volna, hogy valamely más dolgot megtegyek. Ez azt a gondolatot ébresztette bennem, hogy ha az ember eléggé tiszta lélekkel és eléggé magas értelemmel bírna, a külső körülmények intéséből leolvashatná, illetőleg megsejthetné azt az irányt, amelyet cselekedeteivel követnie kell. Ezt a sejtelmemet igazolni látszanak az asztrológiai megállapítások, amelyeknek értelmében a világtestek bizonyos helyzetei bizonyos lehetőségeket és eshetőségeket hoznak létre — helyesebben mutatnak — míg más konstellációk más időpontban egészen más lehetőségeket és eshetőségeket látszanak kinyitni, vagy elzárni.^{26*}

Kérlek, kedves Vezetőnk, légy oly jó és világítsd meg előttem ezt a kérdést és ezt a gondolatmenetet, hogy meny-

²⁶ * Erre a részre a feleletet az I. kötetben „A környező világ hatása az emberre” című közlemény tartalmazza.

nyiben helytálló ez, vagy mennyiben nem felel meg az igazságnak magasabb szellemi szempontból tekintve.

Felelet: Azzal kezdem, hogy mi azt az embert, akit említettél, ismerjük. És mindazokat ismerjük, akik megtértek és megtérésük által erős, hatalmas mozgásokat idéztek elő a szellemi síkon. Amikor a látszatvilágban ilyen életek állnak előttek, amelyekben *látszólag* elbukik a szellem (nem mondható, minden esetben, de az esetek nagy részében) az okozza ezt, hogy az a lélek, aki abban a testben megjelenik, önmagában erős egyéniség ugyan, de egy alacsonyabb fokú harmadlagos életerőbe öltözködik csak azért, hogy nagyobb legyen a megpróbáltatása. Ismétlem azonban, hogy az így előforduló elbukásokat valamiképpen még csak ötven százalékig se bíráljátok el ezen az alapon, mert valójában alig lehet az esetek 10—15 százalékát erre a lapra elkönyvelni. **Bebizonyosodik itt, hogy „a lélek kész, de a test erőtlen”. Mert magától értetődik, hogy minden lélek javulási, tisztulási és fejlődési céllal kerül a fizikai síkra. Még a legelvetemültebb sem azzal a szándékkal jó a földre, hogy ezt, vagy azt a bűnt véghezvigye, hanem mind valamennyit a legjobb szándék viszi a testöltésbe.** Vannak azonban kivételes esetek, amikor magasabb fokozatú, de még nem egészen kész, fejlett szellemek — ki tudja miért és minek a helyrehozása végett — alacsonyabb erőkben kénytelenek testesülni, mert lélekben erősöknek érzik magukat; érzik t. i., hogy a kellő mennyiségű magnetizmusuk, meg szellemi világosságuk megvan. Az ilyen szellem biztos abban, hogy a saját fokozatának megfelelő harmadlagos életerőkben könnyen célt érne, de neki szüksége van arra, hogy ezeket az alacsony életerőket is magasabbra emelje és ezért ölt ezekben testet.^{27*} Mármint a születés után a harmadlagos életerő hat a lelki erőre és eltompítja a szellemi világosságot; ha pedig ez el van tompulva, akkor nincsen irányító, nincsen veze-

²⁷ * Lásd az I. kötetben a „Hétköznapi és vasárnapi testöltések” című fejezetet.

tő, és a szellem ki van téve az élet piszkos hullámmzásának, amelyben vergődve sokszor meg is történik, hogy elbukik. És mivel a törvény alól ő sem kivétel, a bűnt nyomon követi a bűnhődés. A bűnhődés mint vezeklés hat a szellemre, és e kellemetlen hatás folytán a szellem feleszmél, egy pillanat alatt felismeri a ködöt, amelybe került és lelkének minden erejét megfeszítve dolgozik azon, hogy ebből a ködből és a piszkos hullámokból kiemelkedjék.

Ezek azok a hirtelen jött megtérések, amikor a szellem és a lélek elég erős ahhoz, hogy mintegy hirtelen felébredjen a megismerés által az ő magasabb világában, és egyszerre ott érezze magát a saját atmoszférájában. Mivel pedig a földi testben elbukott, ennek tudata mintegy védőbástyája a léleknek, hogy valamiképpen el ne bizakodjék, mert a bűntudat ott él a lélekben, amely folyton mint szeges ostor csapkodja a lelkiismereten keresztül. **Ez az eset volt Müller Györgynél is; amikor megtért, az ő szellemi erejének teljességével átdolgozta az ő lelki erőit és azokon keresztül a testi erőket is.**

Hiszen tudjátok, hogy a testi erőkkkel vagytok a föld légköréhez, a lelki erőkkkel pedig az asztrális és mentális világhoz kapcsolva. A szellemi erők, amelyeket t. i. a szellem küzdött magának, mutatják meg az ő értékét, vagyis azt, hogy mennyi világosságot tud magáénak vallani, mennyi világosságot, tud ezeken keresztül a földi életbe kibocsátani, magából kisugározni, mert ennek a mennyisége az ő tulajdonképpeni értéke. *Egy ilyen megtéréssel a szellem a megvilágosodás folytán egyszerre urává lesz mind a három világnak, és mind a három világban erőket hoz mozgásba az ő hitével.* **Müller György az ő imádságával azért tudott olyan nagy mozgást kiváltani, mert mind a három világra egyszerre tudott hatást gyakorolni az ő hitével, mely az ő szellemét összekapcsolta az Isten kegyelmével, s olyan erőket mozgatott meg, amelyek egymásra hatva képesek voltak véghezvinni azokat a csodaszerű eredményeket. Ez a lehetőség senki előtt sincs**

elzárva, aki hisz és aki hitének erejével fel tud emelkedni abba a magasságba, ahonnan mind a három világot megmozgatni képes. *De nem azért, mintha erre őt a saját ereje képesítené, hanem azért, mert az ő hitének erejével Isten erejébe kapcsolódik,* és az isteni erő, amely az egész világba szétomlik, éltet és mozgat mindeneket, a hit által megmozgatva hatalmas alsóbbrendű szükséges erőket hoz mozgásba. Az a lélek, aki imádkozik, a föld atmoszférájának földi nyelven megnevezhetetlen erőit mozgatja meg, amelyek lélekről lélekre, gondolatról-gondolatra ömlenek át, összekapcsolják a hasonlókat a hasonlókkal, s ezáltal hatalmas erőket tömörítenék és bizonyos célba indítva olyan hatásokat hoznak létre, amely hatások már a fizikai világban is megjelennek, *s amely hatásokat áldásként érezhették, vagy átokként az esetben, ha a fizikai világ ellene van a jónak.* Minden lélek, aki magában ezt a hitet ki tudja fejleszteni, és feltétlenül bizakodik abban, hogy vele a célját el is érheti, ha az első próbálkozások alkalmával talán nem is kíséri siker a látható világban, de a láthatatlan világban mindenestre hatalmas erőket mozgat meg. De amint hitében erősödik, a fizikai világban is képes lesz eredményeket kiváltani, mert azt mondja az Úr: *„Ha hisztek, hegyeket is képesek vagytok megmozgatni”.*

Most azokról az eseményekről beszélek, amelyek a jelenvaló világban környeznek titeket, amelyeket a kérdésedben te is említettél. A jelenségek világában az események úgy vonulnak el, mint a felhők az égen, amelyek kicsiny részecskékből tevődnek össze, míg alakot és formát nyernek azok szerint a gondolatok és érzések szerint, amelyek az éterben tömörülnek. **Mert én azt mondom nektek, hogy még az időjárás is az emberek csoportjainak lelki befolyásolása alá esik. Más különben nem mondta volna az Úr, hogy: „ha megtartjátok az én parancsolataimat, akkor megsokasítom az olajat, a búzát és a bort, és az én áldásomat tapasztalni fogjátok”,** mint ahogyan a zsidóknak megígérte, hogy az ő áldása rajtuk

lesz látható és érezhető módon, és megsokasítja őket, mint a tengernek fövényét, — ha az ő törvényét követik. Már pedig Isten igéi, *Isten törvényei* nem mint száraz, pusztá rendeletek adattak, hanem mint *a lélek természetének megfelelő igazságok*, amelyek a lélek természetét vissza akarják vinni eredeti tisztaságába.

Isten nem gyönyörködik az emberek szenvedéseiben, a lelkek vergődéseiben és kínjaiban. Isten törvényének a szeretet a tartalma és az alapja, már pedig a szeretet csak akkor boldog, ha boldogíthat. Istennek fáj az ő gyermekeit szenvedni látni. És mégis szükséges, hogy Isten hagyja a szenvedéseket az embereken, mert az emberek és szellemek eltértek Istentől, és az ő eredeti természetüktől, amely természetük is Istentől eredő természet, mivelhogy Ő az embereket és a szellemeket a „saját képére és hasonlatosságára”, azaz az ő lényege szerint teremtette. Ennélfogva az ember természete is isteni jellegű. De mivel az ember elfordult az ő igazi természetétől és meghasonlott önmagával és az igazsággal, azért vannak rajta a szenvedések és azért nem találja meg azt az életető elemet, amelyre a lélkének szüksége van. Mivel pedig azt önmagában nem találja meg, hézagok és fogyatkozások állnak elő. És mivel önmagából tökéleteset nem bír kibocsátani, ennélfogva a kölcsönhatás folytán a természete is hiányos és hézagos lesz, és az ember mennyei igazi lényege nem tud kielégülni. Nem tud betelni a szükségességekkel, amelyek nélkül pedig nem lehet boldog és megelégedett. És minél kevesebb az isteni lényeg az ember természetében, annál kevésbé képes úgy élni, hogy ez az élet betölthesse az ő vágyait.

Így mindig szükségesebbé válik a pótlás, amely pótlást nem az Egyből, nem az eredetiből veszi a bukott lélek, hanem mindig a lehetetlenből, a „*nincsből*”, a képzeletből. Mindig olyanokból akarja a vágyait kielégíteni és a hiányt pótolni, amely dolgok semmik, lehetetlenek, nem igazak, mert nem az igazi lényegből valók, hanem a léleknek a fantáziájából, —

ahogy az emberek kifejezik magukat: „a levegőből” — és azt akarja megvalósítani, arra akar építeni. Tehát nem Istenből, vagyis a *valóságból*, hanem a nincsből, a lehetetlenből. **Így a hiányok folytonos halmozódása folytán beáll a szenvedés, a lelki és ennek következtében a testi, nyomorúság.** És ameddig a szegény lélek meg nem tér, addig mindig keresgél, mindig tévelyeg, mindig a lehetetlent akarja valósággá tenni, és így egészen a kárhozatig süllyed le. És amint süllyed, mind jobban és jobban elveszti mozgékonyágát, a világosságot, és mind nehezebben és nehezebben találja meg a lehetőséget a hiányok pótlására. **Utoljára már körülötte minden lehetőség kihal, megsemmisül, mert nincs körülötte igaz lényeg többé. Minden hazugságra épült, mindent a lehetetlenből akar elővenni.** Mivel pedig az igazság lényege megszűnik körülötte, így az élet lehetősége is mind szűkebb és szűkebb térre szorítkozik, míg végre teljesen megdermed, mert nincsen többé az elfogyatkozott élet hiányát miből pótolnia.

A „Kegyelem törvény világa” című munkámban látható, hogy a kárhozat törvénye a törvények egymásba való kapcsolódása révén bele van kapcsolva az Isten kegyelmi törvényébe is. A kárhozatba süllyedt szellemeket, akik az ő megsűrűsödött elveikben és gondolataikban fogva vannak, az Isten kegyelme megkeresi, az azokat körülvevő természetet felporlasztja és minden egyes atomnak külön-külön életsugárzást ajándékozik. Egyszerűen felébreszti a dermedt szellemeket, és ebben az újraébredt életlehetőségben sodorja tovább, irányt szab nekik, kiszélesíti a természetet, minősíti és osztályozza az életeket. S ekként mindig jobban és jobban kibővíti az életlehetőséget a szellem körül megdermedt természeti erők felhígításával, vagyis az életbe való bekebelezésével. Így teremődik meg a fizikai sík. Nézzetek csak meg egy magvacskát. Abban benne szunnyad az egész élet. Ki tudná megmondani, hogy abba a kemény héjba elzárt kicsiny, semmit nem mutató magban mi minden van benne! Ilyen magnak tekinthető maga a

megdermedt föld is életre ébresztése előtt: önmagától sohasem tudott volna életre kelni. Hogy a magból az élet kibontakozhassak, ahhoz mindazok a kellékek szükségesek, amelyek a csírázást megindítják: bizonyos fokú melegség, nedvesség, bizonyos savak és erők, amelyeket a földből kivon, amikor a kemény burkot a benne rejlő életerő szétfeszíti. Nézzétek csak meg egy kemény héjú gyümölcs magját, pl. az őszibarack magját: olyan szilárd, hogy még szétörni is alig tudjátok; de a magban rejlő élet hatalma szétfeszíti azt, mert a benne rejlő élet nagyobb erő mindennél, holott ti azt mozdulatlanságánál fogva holtnek gondolhatnátok. A megfelelő körülmények közé került magban azonnal megkezdődik felfelé és lefelé az élet. Lefelé a gyökerek által a talaj erőihez van kötve, felfelé pedig a neki szükséges levegőt és fényt keresi; kiemelkedik a földből egy kicsiny, alig látható növényke, amit az ember, ha nem vigyáz, könnyen eltipor. Azonban lassan növekedni kezd, leveleket hajt, azokon keresztül lélegzik, magába szívja a levegő erejét, a nap fényét és a föld atmoszférájának egyéb tápláló erőit. Először kicsiny fa lesz belőle, aztán mind nagyobb és nagyobb, mígnem eléri a virágzás idejét. Akkor megjelenik rajta a gyümölcs és a gyümölcsben új magvak, és ezek mindegyikében ismét benne van az élet: egy-egy újabb fának az élete.

Az ember lelke is ilyen mag, amely a földhöz, a porhoz van kötve a test által. De még mielőtt testbe juthatna, már bele van szorítva egy kemény burokba: a test erőinek halmazába. Ez az a kemény burok, amely a lelket fogva tartja. Tulajdonképpen mi hát lényegében az, ami fogva tartja? A lélek elvei, a lélek tévedései, amelyek őt a megfelelő talajba, az ő természetével adequat természeti erőkbe vonzották bele, és ott tartják fogva mindaddig, ameddig jobb és tökéletesebb elvekben nem fejleszti ki önmagát, hogy jobb állapotba kerülhessen. Itt felhívom a figyelmeteket a fák nemesítésére. A kertész az ő szaktudásával és tapasztalatával az alacsonyabb rendű kicsiny fát (vadonc) egy másik, magasabb rendű, de hasonló jellegű ággal

oltja be, amely szebb és jobb eredményt ígér, és ugyanakkor minden vadhajtást lenyes róla, hogy azok el ne szívják az új oltvány erejét, hogy minden erő az új, nemes ágba duzzadjon bele, és ott fejtse ki a magasabb rendű elv szerinti hatásokat. És a kicsiny oltvány hatalmas ággá növekedik. A gyümölcs, amelyet terem, nem a régi elveket követi többé, mert az az alacsonyabb rendű erő, amely új irányt kapott, az új, magasabb rendű elveket (princípiumokat) szolgálja és magasabb rendű életirányt követ. *A régi elveszett, meghalt, és ereje az újban él tovább.*

Ez a megtért lélek sorsa is : minden egyes léttel egy-egy magasabb rendű életelv oltatik belé. Nem a test szerint, mert annak a hajlamai megmaradnak, hanem a lélek szerint, amely elfogadja a magasabb rendű elveket, és az őt körülvevő erőket ennek a jobbnak a szolgálatába állítja. Ez sem a régi szerint terem aztán gyümölcsöt, — t. i. nem a test tévelygő hajlamai szerint — hanem az új irány, a magasabb rendű princípium szerint. Az a gyümölcs aztán, amelyet így terem, ismét egy magasabb rendű életnek adja meg a lehetőséget. *Tehát amikor a lélek új testben ébred fel, nem azok szerint az elvek szerint fog élni, amelyeket elhagyott, hanem amelyeket már elfogadott, és amelyekben élni kívánt.*

*

Miután a lélek ennyire össze van kötve a magasabb és alacsonyabb rendű világgal, természetes, hogy hatásokat is tud kiváltani, különösen akkor, amikor már annyira felemelkedett, hogy akarateréjével az alsóbbrendű énjétől, annak hajlamaitól el tudott szakadni. Illés imájában kérte, hogy három évig ne legyen eső, és három évig nem esett. Azután ismét imában kérte, hogy legyen eső és akkora eső lett, hogy elöntötte az egész vidéket. **Ha a ti hitetek annyira erős, meggyőződésetek annyira megállapodott, hogy az isten lelkével közvetlen kapcsolatot tudtok létesíteni, ti is tapasztalni fogjátok, hogy ha ezért, vagy más ilyenért imádkoztok, az Isten Lelke megadja azt,**

mert a természet erőire a ti hitetek olyan óriási erővel nehezedik reá, hogy azok a ti akaratotoknak engedni lesznek kénytelenek. Én nem mondom, hogy a töletek távol eső természet, hanem ami hozzátok közel esik.

A következőkben nem akarok ellentmondani ennek a kijelentésemnek, de hogy önmagatokkal szemben túlzott véleményyt ne tápláljatok, távolabbi eszmékhez vezetlek benneteket. Ti benne éltetek a világban és mindenféle szellem és minden fokozatú ember környez benneteket. Ezek mindegyike a maga törvénytelen törekvésével kavarván meg a körülöttetek lévő éteri világot, hatásokat vált ki s ezzel megakasztja a természetet a maga rendszeres munkájában. Ti ebben a zűrzavaros világban ilyen zűrzavaros szellemek közé vagytok beállítva, és még nem nagyon régen ti magatok is részt vettetek a zűrzavarok létrehozásában, és segítségére voltatok azoknak az erőknek, amelyek, ha nem is tudatosan, de tudattalanul ellene vannak minden jó és igaz megvalósulásának, egyszerűen azért, mert a bennük latens rejlő elvek szembehelyezkednek az igazsággal és a jóval.

Ezek az erők önmagukban is rendszertelenek, ellentétesek és hatásaikban a jóra törekvő ember lelkében is ilyen tendenciákat váltanak ki. És hogyha az ember csak egy pillanatra is eltéveszti szeme elől rendeltetését, és ha azt csak egy pillanatra is kiengedi a gondolatai köréből, már ott vannak ezek a külső hatások, amelyek az atmoszférában folyton nyugtalanító és izgató befolyást gyakorolnak az ember lelki világára. Hol kétségbeesésre, hol leverő hangulatra, hol bűnökre ösztönözve, s a testi tudatban vágyakat ébresztve, amelyek nem felelnek meg annak a törekvésnek, amelyet a lélek maga elé tűzött. Ezek mind ellentétes és gátló erők, amelyek az ember életében úgy akarnak érvényesülni, mint ahogyan a szennyes ár ragadja magával a könnyű, értéktelen tárgyakat. Ilyen a törvénytelen-ségeknek áradata, a törvénytelen gondolatok és érzések hullámlázása, amelyek szembehelyezkednek a jóval, és erőszakosan sodorják magukkal a szilárd alapot nélkülöző emberlelkek so-

kaságát. És azok a könnyű lelkek, akiknek nincsenek elveik, sőt talán a gondolataik sem járnak mélyen, hanem éppen csak a test szükségletei körül, és a test örömeinek és vágyainak betöltésén túl nem törődnek semmivel, áldozatul esnek a szenvedés ár e sodrásának, amely őket a tömeglelkek útjára tereli és a hullámokban majd fel, majd lesodorja őket. Most, hogyha akad egy-egy ember, aki ebben az áradatban meg akar állni, annak nagy erőmennyiséget kell kibocsátania, hogy maga körül ezeket a könnyű lelki termékeket el hagyja folyni, és részükre ne nyissa meg az ő elfogadó erőt, hanem csak felfelé, a magasabb, tisztább, eszményibb világ felé. Ezek az ő kibocsátott erői az alsóbbrendű világgal megütköznek és emiatt egyszersmászor nagyon fájdalmas ütközéseket kell elszenvednie; olykor ezektől az ütközésektől ki is merül, elfárad és ilyenkor a lelkébe kellemetlen, nem harmonikus érzések tódulnak be a megnyílt résen, és kételkedővé, bizalmatlanná válik; nem tud imádkozni és nem tud úgy hinni, mint azelőtt; és nem; egyszer még a külső körülmények is reá zúdulnak. *Ezért van szüksége a hívő léleknek arra, hogy igen-igen sokszor önmagába térjen és a felsőbb világok felé forduljon, mert különben még az erőseket is elsodorja ez az áradat.*

*

Ezért van szükségetek arra, hogy igazán tudjatok imádkozni és felemelkedni ebből az áradatból. Mert ha a hitetek nem erős és a szeretetetek nem olyan igaz és nem olyan teljes, amilyennek lennie kellene ahhoz, hogy le tudjátok győzni ezeket az áramlatokat, akkor nem vagytok képesek ilyen csodaszerű dolgokat véghezvinni. És azért is nem uralhatjátok a körülöttetek lévő természeti világot és a körülöttetek zajló hullámvázakat, mert még gyengék vagytok, mert még alig-alig hogy megtértetek, ennél fogva alig tudtok alsóbbrendű természetetek felett uralkodni. Bár ti akarjátok azt, azonban nem vagytok mindig elég képességgel megáldva, mert a lelketeket még nem egészen adtátok át a szellemi céloknak, hanem a ti alsóbbrendű énetek

még mindig nagyon erősen él és érezteti hatását a szellemi énekekkel szemben.

Mert ha elég erősek volnátok elszakadni alsóbbrendű énepektől, a ti emberi szokásaitoktól, tévedéseitektől, bűneitektől, bizonyára meglenne az az erőmennyiségetek is — mert hisz az az *alsóbbrendű természet legyőzése*^{28*} *után óriási módon megnövekedik* — amellyel feltartóztathatnátok a körülöttetek lévő hullámvázakat, és a könnyű lelkeknek gondolatain és érzésein keresztül hatásokat válthatnátok ki láthatatlanul, sőt akaratlanul is egyszerűen a ti érzéseitek által. Ismétlem, ha elég erősek vagytok a körülöttetek lévő hullámvázak rossz hatásai alól kivonni magatokat és azok helyett magatokból jót kibocsátani. **Hogyha a lélek képes a rosszra is nyugodtan, békésen jó feleletet adni, azaz jó hatást nyújtani a rossznak ellenében, s ezáltal jó erőket termelni az atmoszférában, akkor már óriási módon feltartóztathatja a gonosz hullámvázát és megragadhatja azokat az erőket és hatásokat, amelyek a természetes világban élnek, hogy az ő céljának szolgálatába állítsa azokat.** Persze ehhez erős hit kell. Mert a jó az az egyetlen valami, az a tartalom, melyet ha a lélek megragad, bármilyen világban is eredményeket ér el vele. Mert a jó és igaz követése jelenti az erőt. S aki ebben az irányban halad, az olyan delejes erőket vonz magához, amelyek megtörik a villamos erők hatásait, és mintegy áthatolhatatlan bástyát építenek a lélek körül, amelyen belül biztosítva van a lélek békéje, — *(ez a felsőbbrendű világgal való érintkezés áldása), mert nem hat rá az alsóbbrendű világ nyugtalanító érzése és a bizonytalanság nyomasztó hatása, amely alatt az árral úszó lelkek nyögnek.*

²⁸ * Illést a holló táplálta; Keresztelő János sáskával és erdei mézzel táplálkozott, ruházkodása minimális volt; az apostoloknak nem voltak emberi, földi igényeik. Ezek alsóbbrendű természetüket legyőzték.

Az ilyen egyén megőrzi a nyugalmát, a békéjét — ahogy mondani szokták a „hidegvérét” — és mindig tudja, hogy mit kell cselekednie; nem veszi el a fejét, mert nem fogad el izgalmat keltő hatásokat. Nem mondom, hogy mindig a legjobban cselekszik, mert mindenki csak a maga fokozata szerint cselekedhetik a világon, de minden esetre mindig jobban és helyesebben cselekszik, mint az izgatott tömeg, a könnyű, semmit érő lelkek, akik szenvedélyeiktől hányattatnak. Hogy a lélek ezt a békét megszerezhesse, szükséges, hogy tudjon imádkozni, és hogy az imádságnak világossága és ereje áthassa a lelkét, és abból a legjobbat felfelé emelje, és összeköttetést létesítsen a nála jobb, hatalmasabb erővel, hogy visszatértében hatni tudjon az alsóbbrendű erőkre.

A szeretetnek hatalmas ereje van. Ha igaz szeretettel gondoltok valakire és imádkoztok érte, az viszonthatást kélt abban a lélekben. És bárha addig talán közönyös volt irántatok, szeretet ébred a lelkében; ha pedig kevés volt a szeretete, az megnövekedik és megnagyobbodik benne. Ha egymásért imádkoztok, a szeretet az imádság révén megkeresi a másik lélekben a legelrejtettebb zugokat és nyílásokat is és hozzáfér a lélekhez ott is, ahol a rábeszélés és jóakarát nem képes megközelíteni a zárkózott, vagy gőgös lelket. Az imádság azonban hozzáfér (mert az imádság olyan, mint a legfinomabb léghuzat, amely megkeresi és megtalálja a legparányibb réseket is) és célhoz segíti azt a gondolatot és vágyat, amelyet az imádkozó lélek magából kibocsátott. Müller György is csak azokra tudott hatni az imádság által, akik hozzá relatíve hasonlóak voltak, vagy akik az ilyen lelkek közvetlen közeli eshetőségeibe bele voltak helyezve.

Azonban Isten útjai kiszámíthatatlanok. Sokszor az ember jót akar, és nem jó lesz belőle, mert az eshetőségek nem kedvezők a jónak megvalósítására; máskor a rosszakaratnak is jó lesz az eredménye, mivel az eshetőségek így voltak előkészítve. Nem azon az úton teljesedik be az ember kívánsága,

amit magának kiszámított, mert *az Isten útjai és módjai az eshetőségek hézagain keresztül is megadhatják az imádkozó léleknek azt, amit hittel kér, bárha az eshetőségek nem kedvezők is körülötte.* Az eshetőségeket megkerüli a magasabb rendű érzéshullámszám, és a jó az eshetőségeken keresztül sok rosszat megmásíthat, mert a rossznak nincs létjogosultsága.

*

Most rátérek az átok kérdésére. Mert ha van ezen az úton áldás, van átok is; ha meg tudja az ember mozgatni a jó erőket, meg tudja a rosszakat is. Az elkeseredést a lélekben valamely vélt igazság megsértése idézi elő; olyan igazság t. i., amely csak töredéke az igazságnak, ami az illető számára azonban a jelenben hatalmas nagyra növi ki magát. Ha valaki az ilyen igazság ellen vét és másnak a lelkében elkeseredést vált ki, abban nagy, hatalmas erőtümeget mozgat meg, amely erőtümeg (különösen, ha az igazságnak valamilyen alapjára támaszkodik, és abból indul ki) az átoknak olyan ígézetet ad (szuggesztív), — mikor azt kívánja, hogy ez vagy az történjék az illetővel (aki t. i. ellene vétett) — hogy az elraktározott és az eshetőségekben latens rejlő erők (amelyeket az idő és az állapotok elhagynak maguk után) felélednek, és mivel az elkeseredett lélek úgy kívánja, idő előtt akcióba lépnek. Ezek az események a készen álló eshetőségek folytán egykor úgyis bekövetkezendők voltak ugyanazzal szemben, aki az igazságtalanságot elkövette, azonban az elkeseredett lélek bizonyos jó (igaz) erőket is megmozgat az ő részén lévő igazság révén, amely jó erők még nem egészen tiszták és békességesek és emiatt hajlanak a hasonló hatások felé. **Ezért van, hogy az ilyen vágyak és gondolatok, amelyek hittel és teljes akarat-erővel bocsáttatnak ki, megkeresik a legközelebbi eshetőségeket, és idő előtt beteljesedik az az „igazságos” átok, amely az elkeseredett lélekből kiindult.**

De ehhez — ismétlem — szükséges, hogy az igazságnak bizonyos részét magában hordozza. Mert ha a lélek ezeket

az elégtételt váró erőket nyugalmi állapotukból kimozgatta, de nem volt igaza, akkor a hatás őt magát mint kibocsátót éri utol, mert az erőknél valahol meg kell nyugodniuk, valahol beteljesülést kell találniuk. *S ha a hatás igazságtalanul indított útra, akkor az visszatér a kiindítóhoz, és rajta teljesedik be minden az utolsó pontig.*

*

Ha az ember teljes hittel imádkozik, akkor az ő kis világát és a hozzá közelálló kis világát telítheti jó hatásokkal. Nem függesztheti fel az igazságot, de hatásaiban olyan eredményeket válthat ki, hogy elodázhassa, s felfüggesztheti a bűnhődésnek bekövetkezését. Ha valaki másról ilyen szenvedéssel teljes viharokat elhárít a maga jóakarásával, szeretetével és imádságával, akkor nemcsak annak a feje felől hárította el a felhőket, hanem önmaga felől is. Mert az ebből származó jók — amelyek talán csak kicsiny atomokból állnak — a hasonlóság törvényénél fogva egyesülnek, s összevonzatnak egy bizonyos igazsággá, amely alakít, dolgozik, hat a jövőben, az eshetőségek világában, és ezáltal sok rosszat megsemmisíthet és elenyészteszethet. Mivel pedig a rosszat, mint a jó útjában álló akadályt elhárítja, ezáltal a jót sokkal közelebb hozza, mint hogyha a törvényen keresztül várta volna az eshetőségek folyamán a bekövetkezést.

Ilyenformán az ember sok rossz kármát felbonthat, mint ahogyan a tornyosuló felhők elé harangozni szoktak, hogy azokat eloszlassák a hangnak rezgésével. Így a jó cselekedetek által a rossz kármákat meg lehet enyhíteni úgy, hogy mire az eshetőségek szerint azokkal találkoznia kellene az embernek, áldást hozó esőt hoznak a fenyegető vészes felhők. Erre azt mondhatná valaki, hogy ilyenformán az, aki gazdag és befolyásos, könnyen megmásíthatja a saját kármáját. Én pedig azt mondom, hogy sokkal nehezebben, mert igen kevés lélek az, aki az alkalmakat a maguk idejében ki tudja használni, hacsak nem Isten Lelke szerint cselekszik. Isten Lelke szerint pedig

nem lehet másként cselekedni, csak úgy, ha imádkozik az ember, hogy az Isten Lelkét magához vonzza.

Újra meg újra oda kötök ki, hogy bármilyen oldalról szemléljük is a dolgokat, Isten nélkül nem képes az ember semmire; a legkedvezőbb eshetőségeket is rosszul használja ki, míg Istennel a terhes eshetőségek is áldássá válnak az életében. Mert jót cselekedni csak úgy lehet, ha Isten Lelke vezérli az embert. Ha az isteni Lélek hatja át a megtért földi ember lelkét, akkor az tisztítja a gondolatokat, nemesíti a vágyakat, békességet, nyugodt gondolkozást és helyes megértést ad. Ha Isten Lelke utasítja az embert, az az érzésébe nyúl bele és megsúgja, hogy mikor, kin és hogyan kell segítenie, hogy áldást hozó legyen arra is, akin segít, meg önmagára nézve is. Az Isten Lelke szerint való szeretetből jött cselekedet mindenkor áldást hozó.

*

Az ember a fogamzás pillanatában bekebeleztetik azokba az erőhullámvázásokba és azokba az állapotokba, amelyeket fel kell dolgoznia. Ezek pedig az ütközések megszámlálhatatlan sorozatát rejtik magukban. Azt azután nem tudhatja senki, bárha a titkos tudományok egész tömegét áttanulmányozza is, hogy mikor, hogyan és mit cselekedjék, hogy magának az életet kedvezőbbé tegye, mert hiszen az ütközések folytán hatások jönnek létre, és egyik hatás szüli a másikat. Az élet különböző hatások felvételéből és leadásából áll; és az ember a külső világ eseményei szerint nem tud soha eligazodni, mert hiszen ha minden simán menne, akkor sohasem állana be ütközés, és nem tudnának leválni a lélekről a szögletek és leválasztanivaló salakok, és nem tudná a lélek azokat a mennyei szikrákat kibocsátani, amelyek megvilágítják előtte az utat. Ütközéseknek és harcoknak kell lenniük és csak az a fontos, hogy ezek a legjobb eredményeket hozzák ki, amit csak a lélek önmagából kitermelhet. Mert *leeshet valaki a legmélyebbre, csalódhat a legnagyobb mértékben, de Isten kegyelme mindezt az ő számára jó*

hatásokká változtathatja. Hatalmas ismeretekre tehet szert, nagy szenvedések jöhetnek rája, amelyek az ő erőit óriási módon megnövelhetik, és mint az írás mondja: „*Akik az Istent szeretik, azoknak minden javukra válik*”.

2. Fogadalom és ígézet. (**)

A fogadalom értelmezése. — A kötelmek. — A fogadalom visszahatása. — Az ígézet. — Az átok. — A rossznak jóval viszonzásából eredő mágikus hatások. — A passzív erők hatalmasabbak az aktív erőknél. — Minden hatás ígézet. — Szabadulás az ígézet alól.

Tudjátok, hogy a szellem a megismert igazság szerint igyekszik kifejezni a saját énjét, és ha valamit jónak ismer meg, s a maga értelmével be tudja világítani annak az eszmének, annak a gondolatnak az őreá nézve előnyös részeit és ő azokban feltalálja magát, azaz megtalálja a maga megnyugvását, békéjét, fejlődési lehetőségeit, akkor abban az eszmében otthon érzi magát. És hogyha módja és alkalma van rá, hogy azt az eszmét meg is valósíthassa, mindenesetre igyekszik azt az alkalmat megszerezni, hogy abban kiélhesse magát. Így van ez nagyon sok lélekkel, akik hinni kezdenek, és ez az ő hitük őket boldoggá teszi, és lelkesedésükben elhatározzák, hogy ebben az eszmében szolgálnak Istennek. Így papokká lesznek és végzik az ő szolgálatukat jól-rosszul, amennyire őket erejük és világosságuk képesíti, és amennyire az ő alsóbbrendű énjüket, amelyet a testtel együtt felvesznek, ennek a szolgálatnak alárendelni képesek. Mert nemcsak a test az akadálya annak, hogy jó és tökéletes szolgálatot végezzenek, hanem a nagy lelkesedés dacára az ő alsóbbrendű, hibázó, tévedő természetük is. Már pedig mindenkire elkövetkezik az idő, amikor vizsgáznia kell, és az életben kell tanúbizonyságot tennie az általa elismert jó és igaz eszméről; így ezeknek a szellemeknek is, akik az Isten szolgálatára kötelezték magukat.

Miután pedig a papi rend tudja azt, hogy az ember mennyire gyenge, mennyire hajlik a rosszra, a törvényteleniségre (mert ha mégoly erős szellem van is bekebelezve

a test erőibe, a testen keresztül mindig próba elé állítja őt a végzet), azért ők a maguk kebelében bizonyos szabályzatokat, bizonyos törvényeket írnak elő. Amelyeket be kell tartaniuk, és amelyeknek alá kell magukat rendelniük azoknak, akik ezt a szolgálatot vállalják. Ez a fogadalom. Így az emberi társadalom egyes alakulatait mind bizonyos jelszó, bizonyos elv köti össze, amely irányt mutat az ő törekvésüknek, s amely számukra bizonyos *kötelmet* jelent. Megvan a maguk kötelme a tisztviselőknek, az orvosoknak, papoknak, katonáknak, stb. Például a katonák kötelmét a zászlóra való felesküvés jelképezi. A zászló a jelkép, amelynek az a gondolat, az az eszme ad értéket, amely hozzáfűződik, s amire a katonák esküsznek. Ettől fogva már a zászlónak nagy értéke, erkölcsi értéke van, amelynél fogva uralkodik a lelkek felett az esküvés révén.

Így van ez a papsággal is. Ők is bizonyos kötelékbe, rendbe tartoznak, és amit ez a kötelék előír, (t. i. az egyház és az egyházatyák) hogy hogyan kell szolgálni az Istent, mivel ők azt úgy tartják jónak és helyesnek, az kötelező azokra, akik ebbe a kötelékbe belépnek. Így ha valaki egy rendbe lép, legyenek bár annak az előírásai a leghetetlenebbek, ha azokat betartja, akkor azok öelötte szentek, azok adják meg neki az erkölcsi súlyt és jelentőséget. Ez tartja össze a rend tagjait, ez teszi a rendet egységgé. Valaki pedig megszegi azokat a szabályokat, ha látszat szerint benne maradt is a rendben, az lélek szerint már nem tartozik közéjük, mert megszegte a kötelmet, és hűtlenné lett az eszméhez. Ilyenformán a papság, jóllehet nem tesz esküt sem a földi törvénynek sem semmiféle hatalomnak, vagy kényszernek, hanem ami mindennél szorosabb: fogadalmat tesz, még pedig Istennek. **Ti azt már tudjátok, hogy Istennek ezekre az elkötelezésekre nincs szüksége, mert ameddig az ember megtartja azt, amit magára nézve kötelezőnek tekint, addig az az eszme rendületlenül fennáll, ha pedig fogadalmat tett és azt nem tartja be, ahhoz hűt-**

lenné lett, akkor az az eszme már így is úgylis elvesztette az értékét előtte.

Pedig az írásban is megvan, hogy amit Istennek fogadtok, azt megtartsátok. **Azért jobb, ha az emberi lélek nem tesz fogadalmat, és nem kötelezi magát semmire, ha úgyszemint képes megtartani.** Sokan vannak, akik fogadalmat tesznek anélkül, hogy azt komolyan meggondolnák, anélkül, hogy annak valódi értékét magukra nézve kötelezettségnek tartanák, egyszerűen csak azért, hogy mindazokat az előnyöket, mindazt a tiszteletet, mindazokat a kiváltságosoknak járó formákat, amelyek az illető kötelemben élőknek az emberek részéről kijárnak, a maguk számára megszerezzék. Azonban az eszme benső értékének nem adják meg a maguk életéből kijáró részt annak dacára, hogy annak az eszmének köszönhetik felemelkedésüket. De sokan vannak olyanok is, különösen a fiatal lelkek között, akik mikor fogadalmat tesznek, még talán nem ismerik az életet, s el vannak telve attól az áhítatos érzéstől, ami az ébredő lélek első virágzása. Azonban jön később az élet a maga megpróbáltatásaival, amelyek a súrlódás által kiváltják a lélekből mindazt a jót, mindazt az igazat, amit a lélek már egyszer megragadott, de ugyancsak kiváltják mindazt a gyengeséget és gyarlóságot is, amit még ennek a megismert igazságnak az erejével nem tudott magában legyőzni.

Így vannak, akik hirdetik a bűnt, a lemondást, a tisztaságot, az alázatosságot, egyszóval mindazt, amit hirdetniük kell, ők maguk azonban még 50 százalékra sem valósítják meg mindazt, amit hirdetnek. Mert időközben belátják, hogy az erőfeszítésük úgylis hiábavaló, s meginognak a hitükben és elfordulnak attól az ideáltól, amelyet maguk elé tűztek, és elanyagiasodnak. Mikor azután elérkezik számukra a szellemvilágban a leszámolás ideje, és látják mindannak káros következményét az ő életükre, amit elmulasztottak. S ezzel szemben látják annak az eszmének a diadalát más lelkeken, akik hűek maradtak, talán éppen olyanokon, akiknek ők prédikálták azt, s akik megtalál-

ták benne békéjüket és előhaladásukat, mert hittek benne. Akkor — mivel nincsenek vele tisztában, hogy mi a fontos és mi a lényegtelen — a körülmények megzavarják az ítélőképességüket, és akkor igazán nagy értéket kezdenek tulajdonítani azoknak a szabályoknak, amelyeket nem tartottak be, éppen azért, mert a lelkükben az ő megszegett fogadalmuk nagy ellentmondást hí életre. És hogy ezt az ellenmondást kiegyenlítsék, elsimítsák, a megtérésük első mozzanata az, hogy vissza akarnak térni a fogadalmuk betartásához, mivel éppen a fogadalmuk be nem tartása miatt szenvednek annyit. **Ellenben ha nem tettek volna fogadalmat, hanem kérték volna Istent, hogy segítse őket keresztül emberi gyarlóságukon a jóság elérésére, és beismerték volna, hogy maguktól semmire sem képesek, akkor a lelkük alázatosabbá lett volna, s ez által az alázatosság által függő helyzetben lettek volna az Isten könyörülő irgalmával.**

Azért ha az ember, érezvén a lelkének gyengeségei és gyarlóságát, esküvel, vagy fogadalommal szegezi le, hogy nem lesz hűtlenné, nem fordul el attól az ideáltól, amit maga előtűzött: ezzel a lelkében bizonyos ígét, egy kényszerítő erőt alkot meg, egy hatalmat hív életre a maga gyengeségével szemben, amely hatalom aztán, mint ígézet — miután ő adott neki életet — él és érezteti a hatását. Ez az ígézetnek egyik alakja. Mert az ige nem más, mint a gondolatnak és érzésnek az akaratban való kifejezése, azaz a gondolatnak, érzésnek és akaratnak megtestesített formája. Maga a törvény is ilyenféle dolog: az érzésnek, gondolatnak és akaratnak megtestesített megjelenése. Az eskü és a fogadalom azonban még ennél is nagyobb hatalom, mert ezzel a lélek mintegy az örök igazságot hívja ki, az örök igazságból merít bizonyos mennyiséget az ő érzésének, gondolatának, akaratának a megrögzítéséhez és leszegezéséhez.

Tehát a fogadalom kötelező. Ha valaki elég oktanul fogadalmat tett, akkor azt tartsa is meg. Mert *ha nem tartja meg, akkor az az ige, amelyet ő rögzített meg, kiteljesíti rajta azt az igaz-*

ságot, azt a törvényt, amelyet tulajdonképpen a fogadalomtevő maga teremtett meg.

*

Az átok is ilyenféle ige. És éppen azért az átkot sem bonthatja fel senki más, mint csak maga az, aki az átkot ki mondta. Sajnos, az emberek nagyon sokszor átkozódnak és nem tudják, hogy ezzel milyen erőket kötöznek és rögzítenek meg. Mert hiszen az alacsony, tévelygő és bűnökkel terhelt lélek az ő átkának rögzítő erejeként nem foghatja meg a magasabb lelkierőket, csak az ő lelkéhez hasonló fokozatú erők rétegébe nyúlhat, sőt sokszor még az ő lelkénél is alacsonyabb rendű erők halmazából merít, hogy azokkal azt, aki ellene vétett, vagy akit az ő érzésével bizonyos ponthoz akar rögzíteni, megkötözzé. **Nem tudja a szerencsétlen, hogy amikor ő azt az embertársát, azt a másik vétkezőt megkötözi, ugyanazzal a kötelékkel önmagát is megkötötte.** Hiszen az Isten törvénye is megmondja, hogy: *„Ha ti meg nem bocsátotok az ellenetek vétőeknek, a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket”.* Bocsássatok meg, és nektek is megbocsáttatik. Ne peccétejlétek meg a bűnt, s ne kössétek meg ezáltal embertársatokat olyan igazságokhoz, amelyek a fejlődés folyamán így is úgyis feloldódnak, átlátszóbbakká, tisztábbakká lesznek az ember szeme előtt, amikor már a szellem magasabb világossággal hatja át azokat. És akkor felismeri a másoktól eredt szenvedésekben is azokat az áldást hozó lelkierőket, amelyek az ő lelkében élő szép és magasztos erőket felszabadították.

Így van az, hogy akik az Istent szeretik, azoknak minden javukra válik. Nincs az a tévelygés, az a gonosz, amelyből a maguk számára ki ne vonnák az őket segítő erőket, amelyeket az isteni gondviselés javukra fordít. Mert a rossznak látszóból is a jót vonják ki az Isten segítségével. A legmagasztosabb vegyi folyamat az ember lelkében akkor megy végbe, amikor a rosszat nem viszonzza rosszal, hanem jót cselekszik a rossz helyett. Ez a mennyei oldószer,

amely a gonosz fluidokat feloldja, megtisztítja, átvilágosítja, a gonosznak gyökerét megsemmisíti, életképtelenné teszi. Ellenben ha az ember a gonoszat gonosszal viszonozza, mit tett egyebet, mint hogy a gonoszt rögzítette, a gonosznak létjogosultságot adott az életben?! Már pedig *ameddig az ember azon munkálkodik, hogy a gonosznak létjoga legyen, addig ő maga sem szabadulhat a gonosztól*, mert a gonosz még a leghívebb rabszolgájának is gonosszal fizet, egyszerűen azért, mert jóval nem rendelkezik. Azért az ember ne átkozódjék, hanem inkább kérje Istent, hogy az ő szent Lelkének világosságával és erejével hassa át azokat a sűrű és homályos rétegeket, amelyek az egyes embereket és embercsoportokat körülfonják, amely homályon keresztül nem képes a szellem tájékozódni, és a benne levő rossz izgatására mindaddig cselekszi a rosszat, amíg fel nem oldotta azt a jónak valamilyen alakulata. Ezzel szemben aki a rosszat jóval viszonozza, az oldja és bontja a természet-törvény kínzó hatását, oldja a szenvedések keserűségét s megerőtleníti a gonosz hatalmát a földön.

Hogyha látná az ember, hogy egy-egy alkalommal, amikor legyőzi magában a gonoszt azzal a jóval, amit az értelmével igaznak és helyesnek ismer el, az erőknek milyen hatalmas áramai indulnak meg belőle: bizony nagyobb erőfeszítést fejtene ki a rossz legyőzésére. Mert ilyenkor, mint ahogy a fény áthatja a sötétséget, és léttel telíti meg a „semmit”, éppúgy az ember lelkéből is ismeretlen erők indulnak útnak, és ami ezeknek útjába kerül: sötétség és gonosz, elveszik annak hatóerejét és feloldják azt. Ez volt az oka, hogy amikor a Megváltó földi életében megszálló, gonosz szellemekkel találkozott, akiket egy kézmozdulatával, egy szavával kiűzött a megszálltakból, legelső sorban is a gonosz szellemek ismerték fel az ő isteni hatalmát, legelőször is azok tettek mellette tanúbizonyságot. „Miért győztörsz minket idő előtt?” — kérdezték. Mert a kezének felemelésével, gondolatának és akarátának egyetlen sugarával olyan erőket indított meg önmagából, amelyek oldottak és bontottak,

és abban a pillanatban, amikor a gonoszban alásüllyedt lélek érezte ezeknek az oldó és bontó hatását, úgy érezte magát, mint mikor a jéggé fagyott vízre forró sugarat bocsátanak, amelynek hatása alatt elolvad annak minden ellenálló képessége.

Mert a delejesség felbontja a villamosságot; a hatalmas delejes erő az ő vonzásával megsemmisíti a taszító erőt. A vonzóerőnek nem képes senki és semmi ellenállani és ez uralmat biztosít neki. Az emberek azonban nem látják ezt a folyamatot, így ennek a hatását elképzelni sem tudják. Mert hiszen az emberek előtt az erő nem a vonzásban, hanem a taszításban nyilvánul meg; az emberek csak a ténykedő, hatni vágyó, aktív, uralkodó erőket ismerik el erőkül; a passzív, a szenvedőleges erőket, amelyek a türelemben, elnézésben, alázatosságban, a kitartó jóakaratban nyilvánulnak meg, nem ismerik el hatalomnak, mivel ezek elsősorban az *én* alsó természetében elhelyezkedő és meghúzódo villamos erőknél a legyőzését tennék szükségessé. Éppen ezért e két erőfajta közül a passzív erő a hatalmasabb. **Tulajdonképpen ígézet alatt áll minden; ígézet maga az a fogalom is, amelyet az emberek az igazságról alkottak, és évezredek keresztül nemzedékről nemzedékre hagytak, s amely az igazságot úgy értelmezi, hogy az az igazság, amit a nagyobb erő, helyesebben az erőszak képvisel, s amelyet az erőszak védelmez meg. Így született meg az önzés igazsága.** Ezen az önzés igazságán keresztül gyötrik szenvedtetik egymást az emberek, és pusztítják egymást népek és nemzetek, mert előttük az az igazság, amit az önzés és erőszak diktál. **Isten igazsága azonban más; Isten igazsága a szeretet. A szeretet tartja fenn a világot. A szeretet hosszú-tűró, megalázkodó, önmagát feláldozó hatalom. A szeretet teremti és formálja át a világot és az egyes embert. A szeretet életet, örömet és boldogságot ad.** Az embernek az az egyik legnagyobb tévedése, hogy a szeretettel szemben gyűlölettel áll, az igazsággal szemben hazugságot szól és cselekszik, hazugságból akarja felépíteni és fenntartani a világot, és a saját

boldogságát is ezzel akarja munkálni. **Ez az igézet tartja fogva az embereket, mert elhiszik, hogy ez az igazság. Azonban mihelyt az emberi lélek elhiszi, hogy nem ez, hanem a szeretet az igazság: egyszerre megváltozik az egész mozgási iránya,** és igyekszik az erőit egy másik igézetnek, egy másik igének, egy másik hatalomnak, egy másik valóságnak a szolgálatába állítani.

Az ember gyarló, gyenge és homályos értelmű lény; azért ameddig ebből a homályból kivergődik a világosságba, sok ilyen hamis igézet szövevényébe akad bele fejlődésének útján. Ilyen kicsiny csomó ebben a szövevényben a fogadalom, is. *Hogyha vét ennek az igézete ellen — amelyet mint igazságot maga rögzített meg a maga számára — ez mindaddig nem engedi őt továbbjutni, míg ezt be nem töltötte, ki nem elégítette.* Azonban ha a lélek az Isten kegyelmétől áthatva meg tudja érteni a nagyobb világosságot, a nagyobb igazságot és szellemben fel tud emelkedni e fölé az igézet fölé, és belátja, hogy ez csak egy kicsiny pont a relatív igazságból, amelyen ő elbukott, és hogy Isten kegyelme felemelheti őt anélkül, hogy ő erőlködne. Csak az ő nagy akarását kell az Isten kezébe átadnia, és hagynia kell magát az Isten kegyelme által vezetettnek: *akkor ennek a rögzítettségnek a hatóereje megszűnik az ő számára.*

BŰNBÖCSÁNAT ÉS KEGYELEM

1. A bűnbocsánat misztériuma. (**)

A bűn, mint az isteni szervezet betegsége. — A bűnbocsánat mértéke. — A földi lét történései az örökélethez viszonyítva. — Mi az igazi szolgálat? — A naponként való áldozat. — A jó cselekedetek, mint az elbizakodás forrásai. — Hogyan lesznek az utolsókból első? — Kik előtt marad titok a kegyelem? — Krisztus az egyetemes karma feloldója. — A világ vége.

A bűnbocsánat kérdése olyan elfátyolozott és homályos dolog a földi ember előtt, hogy erről, bármilyen biztonságban legyünk is mi, akik már ezeken a dolgokon túl vagyunk, nem nyújthatunk nektek olyan teljes képet, hogy abban lépésről lé-

pésre kiismerhessétek magatokat, mert ez az Isten határozott akaratával és kívánságával ellenkeznék. A földi ember fogalmai földiek, tárgyhoz, testhez kötöttek és ti csak az ilyent nevezitek realitásnak. Amikor két földi tárgyat egymás mellett szemléltek, s azok közül az egyiket megfogván, egy másik meghatározott helyre állítjátok, akkor azt mondjátok, hogy az egyiket eltávolítottátok a másiktól. A lélek dolgaival, a lélek érzéseivel azonban nem lehet így eljárni. A lélek érzése eltávozik és ismét újra meg újra visszatér egyugyanazon dologhoz, olyanhoz, amelyről az ember a tudatában sokszor már egészen világosnak látszó számadást tett. **Így a földi ember sohasem tudja megállapítani az Istennel szemben való helyzetét sem, és úgy rendezni, hogy azt a tudatában úgyszólván tökéletesen megpecsételhetné és leszegezhetné; mert ha a földi ember ezt megtehetné, az őt szellemi túlemelkedettségbe, szellemi gőgbe ejtené.**

Mivel az emberi lét a szellemnek csak átmeneti állapota, azért a földi ember ezekről a dolgokról nem alkothat magának teljes képet. Mikor a földi ember halálának napja elérkezik, és átjut a szellemvilágba, még pedig lezárt számadással, ott, abban a világban, ahol minden teljes valóságban ütközik elő, és ez a valóság szembeállítatik az Isten törvényével, az Isten bölcsességével, igazságával, szeretetével: akkor mint egy elképzelhetetlenül fényes tükörben látja meg önmagát. Még pedig úgy, hogy minden hibáját, minden fogyatékosságát, minden bűnét annyira felerősítve látja, mint ahogyan a tudósok szemlélik a mikroszkópon keresztül a mikroorganizmusokat. És akkor a szellem — ha még olyan rendezett számlája van is — kénytelen belátni és megállapítani a maga kicsinységét, tökéletlenségét, hibás voltát. Mert amikor abba a fényes tükörbe beletekint, akkor látja, hogy minden bölcsesség, minden tudás, minden jóra való igyekezet alig egy kissé mozdította meg a benne élő lelki természetnek azt az irányát, illetőleg alig egy picinyt térítette őt el abból az irányból, amely őt hibás termé-

szeténél fogva a végzetébe taszíthatta volna. **Tehát én, testvéreim, mást nem mondhatok nektek, mint csak azt, hogy áldjátok az Istennek azt a kibeszélhetetlen nagy jóságát és szeretetét, amellyel az ő igazságának és bölcsességének világosságát és nagy jóakarátának azt az erejét és hatalmát a szívetekre irányította, amelynek hatására a szívetekben az ő akaratához, az ő igazságához és szeretetéhez hasonlítani vágyó élet indulhatott meg.**

Úgy képzeljétek ezt el, hogy Isten az ő felfoghatatlan, kibeszélhetetlen nagyságával betölti az egész teremtettséget. Hiszen ahol az életnek csak egy paránya is felfedezhető, ott ő mindenütt jelen van, és neki mindarról tudomása van, mint ahogyan az embernek tudomása van minden egyes szervéről. És ha valamelyik szerv beteg, akkor az értelem mindig jobban és jobban oda van kényszerítve, mert azt a részt át kell hatnia a léleknek megsokszorozódott életerejével, hogy az az életerő hatalmas lendülettel kiközösítse a szervezetből a kóros, bántó, ellentétes anyagot, *amely a szervezetben lévő folytonosságot, harmóniát megzavarta. Ugyanígy minden bűn, minden félreértés, minden meg nem értés, amivel az emberi szellem az Isten törvényének ellenáll, minden akaratkifejtés, amellyel az Isten törvényét hatásaiban meggátolni igyekszik, olyan, mintha az Isten élő szervezetében, az egységben egy betegség volna, amely az Isten, szeretetének fájdalmat okoz. Annak a nagy, kibeszélhetetlen szeretetnek, amely mindig csak adni és adni, boldogítani és minden élő, amit megteremtett, szeretetével telíteni akar. Minden félreértés, amely ezt a szeretetet gonoszsgal viszonozza, és ellene cselekszik, fájdalmat okoz Istennek, és a halálnak munkáját végzi, mert megbénítja az élet erőit, amikor az Isten cselekvő erejét a saját téves gondolata és törekvése szerint más irányba akarja lendíteni. Egy ilyen fájdalmas, beteg pontja az élő mindenségnek ez a ti világotok is félrefejlett szellemparányaival, akik Isten akaratát félreértik, és minden igyekezetükkel és törekvésükkel ellene állnak an-*

nak. S ezzel öntudatlanul és akaratlanul a maguk boldogtalanságának, és gyötrelmeinek a megteremtését mozdítják elő. Mert hiszen hogyha az értelmükben tudatossá válnék, hogy mit tesznek akkor, amikor nem az Isten törvényét cselekszik: egy pillanatig sem állnának ellen, hanem engednék, hogy rajtuk keresztül az Istenből kisugárzó élet hasson és cselekedjék. Mert ez az élet, hogyha gátlásokat nem találna útjában, mindenütt boldogítani tudná, és mindenütt újjá tudná teremteni ezeket az elcsenevészedett szellemvilágokat, és akkor ezek a szellemegyedek is megtalálnák a maguk boldogságát, egyszerűen azért, mert keresztülengednék magukon az Isten akaratát.

Nos tehát, amikor egy-egy ilyen kis szellemparányra az isteni szeretetnek nagyobb melegsége sugárzik, akkor ez a szellemparány, aki már-már ébredezőben van az ellentét behatásának álmából, ráeszmél annak a tudatára, hogy milyen képtelenségeket cselekedett addig, ameddig álmodott, s egyszerre szeretné tudni, hogy az Isten milyen mértékig bocsátotta meg a bűneit, mennyit írt jóvá az ő bűnbánatából, az ő megtéréséből, hogy a múltak miatt nyugodt lehessen. **Azonban nemcsak az emberek között, de általában az összes megteremtett szellemek között sincs olyan szellemi hatalom, aki odaállhatna a Teremtő és az általa teremtetett szellem közé és megállapíthatna, megpecsételhetne egy mennyiséget, azt mondván: „eddig le van zárva, ez el van intézve”. Nem, ezt egyes egyedül Isten tartja fenn Magának.** *Minél alázatosabban, minél nagyobb bűnbánattal és akaratának minél nagyobb odaadásával tekint a szellem az ő elesettségére, az ő botlására, az ő félreértésére: annál nagyobb életfolyamatát, annál nagyobb megbocsátással, az isteni szeretettel annál intenzívebb összeolvadással találkozik, amellyel az Isten megsemmisíti, sőt csírájában kiirtja azokat a hibás hajlamokat, amelyek a tévedéseket a lélekben létrehozták.*

Értsétek meg testvéreim: Isten az ő szeretetével hívja az embert, de nem azért, hogy vele számadásba kezdjen, nem azért, hogy az embernek „eltörölje” a vétkét, hanem azért, hogy az emberen keresztül az örökkévaló szellemmagot segítse egyre felfelé azokon a fokozatokon, amely fokozatokra fel kell emelkednie, amely fokozatokon el kell végeznie mindazokat a munkákat, amelyek meghozzák számára az ő szellemi, lelki fejlődését.

Olyan ez a szellemmag, mint a kicsiny bimbó, amelyben már ott él az ígéret, hogy belőle pompás virág legyen ragyogó színekkel és kábító illattal. S amikor lehull a virág, ott meglátszik majd az a kicsiny gyümölcs, amelynek meg kell érnie, zamatossá, édessé, illatossá kell válnia, hogy azt a célt szolgálhassa, amiért őt olyan hosszú fejlődési úton vezette sor-sa, amely célért annyi mindenben keresztül kellett mennie. Mert csak amikor érett gyümölcs lett belőle, akkor éri el azt a célt, azt a rendeltetést, amelyért őt az isteni Gondolat, az ő végzete előhívta. Talán a mennyei asztalokon kell megjelennie, vagy talán az isteni végzés mást rendelt felőle; talán meg akarja általa mutatni a maga művét azoknak, akik még fejlődőben vannak, hogy higgyenek, hogy lelkesüljenek, s hogy el ne téveszék a célt szemük előtt. Minden egyesnek be kell töltenie azt a gondolatot, amelyet felőle az ő Teremtője elrendelt. De hogy ezt elérhesse, fokról-fokra le kell olvasztania önmagáról mindazt, ami átmeneti, amit magára öltözött; fokról-fokra át kell alakulnia éppúgy, mint ahogyan a piciny bimbóból virágnak, abból pedig gyümölcsnek kell fejlődnie, mindazokkal a kellékekkel, amelyek őt egészsé teszik, hogy úgy jelenhessék meg. Tehát, testvéreim, hogyha ezeket a lelki szemetek elé tudjátok állítani, akkor látni fogjátok, hogy ez a mostani állapot csak egy állomás. Nem itt van a végcél, nem itt van a rendeltetés; Isten akarata, Isten gondolata távolabbi célt tűzött elétek. Olyan célt, amelyet ma még fel sem tudtok fogni, el sem tudtok képzelni. Mint embereknek azt adta a lelki szemeitek elé, hogy

szemléljétek és lássátok meg, hogy a tévelygés nemzi a bűnt, ez pedig nemzi a következményeket, amelyek romlást, szenvedést, gyötrelmet, megdermedést, halált eredményeznek.

Ugyan kicsoda szabadíthatna meg, kicsoda válthatna meg titeket ebből az állapotból, hogyha nem az Isten kegyelme, aki lehajolt értünk, aki az ő fényével, világosságával besugározhatja a mi lelkünket, és mindazokat kihozhatja belőle, amik benne vannak a lélek magvában, abban a lényegben, amely lényegnek legmagasabb kifejlődésében el kell érnie azt a minősítést, amire őt az isteni akarat előhívta. Hogy ez mi, hogy mit kell az egyiknek, és mit kell a másiknak elérnie, azt senki meg nem mondhatja nektek. **Isten azonban tudja, mert Isten minden egyes teremtettt lélekkel egy-egy külön szálon keresztül összeköttetést tart fenn.** És amikor az Isten ezen a szálon keresztül tökéletesen és akadálytalanul belesugárzik a teremtettt lélek lényegébe, és azt megduzzasztja, akkor a léleknek úgyszólván minden egyes kicsiny életmagvacskáját életre és fejlődésre indítja. Ezáltal a lélek titokzatos szépségeket, titokzatos jószágokat, mélységeket és bölcsességeket hozhat ki önmagából. *És mindezt az Istennel való kapcsolódása által érheti el.*

Ha a lélekben voltak és vannak olyan pontok, amelyek még homályosak és tökéletlenek, amelyeket még át kell hatnia az Isten besugárzásának: akkor ez mindenesetre olyan tény, amelyet semmiféle megpecsételéssel, semmiféle lezárt igazság-minősítéssel nem lehet megsemmisíteni, megtagadni, mert hiszen az ember bukott szellem, és bukásával elvesztette azokat az isteni tulajdonságokat, amelyek Istennel kapcsolatban a legteljesebb mértékben ragyogtak az élet megnyilvánulásaiban. És mivel ezeket elvesztette, ennél fogva elvesztette a velük járó következményeket is, azokat az áldásokat, amelyek az ilyen ténykedésből fakadhattak. Mert az ember, mint életre hívott isteni szikra, szintén ténykedik, szintén teremtt, mozog, alkot, mivel ez az ő isteni természetéhez hozzátartozó jelenség. De önmagát semmiesetre sem múlthatja felül senki. Ez is olyan igazság,

amelyet megmásítani nem lehet, mert természettörvényi axióma. Mindenki csak azt adhatja, ami az ő lényegéből fakad, amire képes, amit a saját természetéből előteremthet. Ha ez az élet fertőzött, hibás, akkor nem hozhatja felszínre azokat az isteni szépségeket és titokzatos gyönyörűségeket, amelyek összezugszorodva lent pihennek a tudatnak meg nem világosított rétegeiben. Mivel pedig az a tudat, amely a felszínen van, amely él, hibás, ennél fogva csak hibásat tud kivetíteni magából a szellem. Ha az ablaküveg sötét foltokkal van bepiszkolva, vagy befestve, a világosság csak hiányosan fog besugározni a szobába: ugyanígy az Isten mivoltát, az Isten törvényét is hibásan fogja fel a bűnös szellem, mert az ő bűnei és tévedései olyan foltok és homályosságok a lelken, amelyek nem engedik keresztül az Isten világosságát, hogy az az ő benső világában minden réteget teljesen átvilágíthasson. Azonban hogyha ez a benső lényeg, az isteni szikra, az értelemnek és érzelemnek törvényes összeolvadásában észreveszi azokat a hátrányokat, amelyek bűnei és tévelygései folytán az ő életének állapotaiban kialakulnak, és fel tudja fogni a magasabbat, a jobbat, és elindul azon a szálon, amelyet fel tud fogni, amelyet el tud fogadni, és a gögjét fokról-fokra levetve, alázatossága révén azt a szálát erősen megragadja és engedelmesen megy arra, amerre őt ez a szál vezeti: akkor *az engedelmessége folytán olyan ismeretekre tehet szert, olyan tapasztalatok gazdagíthatják, amelyek az ő világosságát megnagyobbíthatják*. Ezzel elkezdí az a homályt, amelyet hibás természete vetít a tudatára, letisztítani. És ha ehhez a tisztogatáshoz az Isten kegyelmét egész lelkével magához vonja, akkor ez a tisztogatás sikerrel is jár. A siker pedig azt hozza létre az életében, hogy mint új teremtmény, mint új ember jelenik meg önmaga előtt, az ő szellemi énjé előtt.

*

A kegyelem folyton keres, kutat; nem fárad el abban a törekvésben, hogy az isteni szeretettől eltávolodott emberlelkeket étellel és világossággal hassa át. Azért *a földi élet eseményei, a*

földi élet történései, a földi ember elbukásai és felemelkedései — bármilyen érthetetlennek és talán nehezen elfogadhatónak tűnik is ez fel előttetek — tulajdonképpen a nagy örökkévalóságban, az örökéletben nem jelentik azt a nagy fontosságot, amit az ember ezeknek tulajdonít.

Tulajdonképpen nem az dönti el a szellem sorsát, hogy mit cselekedett, mert a cselekvés csak egy-egy időszakra szól. Mert minden cselekvés, legyen az bár jó, mégis alámerül a jobb által okozott örvénylésbe, s aki a jónak tudatában ellene áll a jobbnak és meg akarja ennek a mozgását gátolni, már maga is beleesett a tévedésbe, mert nem tudta, hogy minek áll ellen, mit gátol meg.

Mi okozza, hogy a jóra és igazra törekvő és az igaznak valamennyire birtokában lévő lélek is ellene áll a jobbnak? Az, hogy az emberi lélek — még ha a jónak ismeretével bír is — még sincs a teljes megértésnek, a teljes világosságnak a birtokában, és a léleknek csak egy része van összekötve azzal a jóval, amelyet megragad, és amelytől a megváltását várja, a másik része pedig még a tudattalanban szunnyad. Mert ha az ember lelkének minden része fel volna szabadulva a bűn és tévelygés hatása alól, akkor az ő isteni lényegével meg kellene éreznie az igazságot; és hogyha a lelkének minden része át volna hatva az alázatossággal, az Isten iránt való engedelmességgel, akkor is okvetlenül megérezné azt, hogy mi a jó és mi a jobb. De mivelhogy az ember nem tökéletes, hanem nagyon is telve van tökéletlenséggel, azért az a kicsiny jó, az a kicsiny igaz olyan az emberi külsőn, mint az ezüst papiros, amelybe egy férges alma van csomagolva.

Amikor már a léleknek minden rétegét áthatja az isteni igaz, az isteni jó, akkor annak szabaddá vált részei túlhaladnak az „emberi” értelmen, az „emberi” tudáson, és már nem az ér-

zékszerveken keresztül kezd tájékozódni a világban,^{29*} különösen a gondolat- és érzésvilágban, hanem túlnő ezeken az állomásokon, és a végtelenben keresi és találja meg élettevékenységének terét, és a végtelenben kapcsolódik a jobb gondolatokhoz. Ez azután olyan folyamatot nyit meg a számára, amely urává teszi őt emberi tudatának és az emberi tudat nem áll megmerevedve, megmakacsodva a jobb előtt, mint valami kemény kéreg, hanem abban a pillanatban, amint érintkezésbe kerül a jó a jobbal, átolvad, belesimul, és önmagán keresztül engedi azt. A fejlődés nincs befejezve az emberi léttel még akkor sem, ha a legmagasabb tudással, a legragyogóbb igazságokkal birtok is, mert ezeket az igazságokat a ti lelketekben fel kell dolgoznotok. Mégpedig nemcsak az értelmekben, hanem az érzéseitek világában is; és munkálkodnotok kell azokban a rétegekben, amelyek még előttetek is homályosak. Keresztül kell mennetek olyan állapotokon, meg kell oldanotok olyan kérdéseket, amelyeket csakis azzal a ti átvilágosodott értelmekkel és az Istentől áthatott érzésvilágatokkal tudtok megoldani. **A ti megszerzett bölcsességeket kipróbálják azok a helyzetek és állapotok, amelyeket át kell világítanotok a saját bölcsességeitekkel!** Tulajdonképpen ez a ti munkátok a földi életben, ez a ti kötelességeitek.

Amikor az isteni végzés a szellemet olyan helyzetbe és olyan állapot elé állítja, amely előtte homályos, amely emberi értelemmel egyáltalában fel nem deríthető, és át nem világítható, akkor az ő lelki érzése odaáll ütközőül az események elé, amelyek mind ráhullanak, őt megsebesítik, fájdalmat okoznak neki. Amikor így jártok, és amikor a ti nemes és nagy elhatározásokkal azt mondjátok: „jó, nem tudom másként megoldani, mint csak azzal, hogy magamat feláldozom, hogy a jó érvényesülhessen”: mindannyiszor a bennetek lévő tévelygés, rossz,

²⁹ * Vagyis nem földi ismeretszerzés (olvasás, tanulás, stb.) útján igyekszik a lelkét gazdagítani, hanem felülről, intuíció által jut mind nagyobb és nagyobb megismeréshez.

homályosság oldódik fel abban a világosságban, abban a szeretetben, amelyet a ti magasabb énetek elfogadott. Csak akkor lesz az a ti természetetekké, akkor lesz az egyéni sajátotokká, akkor lesz a ti erőttökké. És minden ilyen alkalommal megsza- badul egy-egy rész a lelketekben, amelyet a bűn és tévelygés fogva tartott.

Azért ne búsuljátok, ha egyszer-másszor háborúságot kell szenvednetek; ez az az idő, amikor a lélek érik. Azért mondja az Úr: *boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért*” ; mert ha a igazságot engedik érvényre jutni és érte feláldozzák a békességet, a boldogságot, amelyet az ő testi életükben élvezhetnének (de érte meg kellene tagadniuk az igazságot), akkor a saját boldogságuk elérésén munkálkodnak. Mert hiszen akkor tesztek igazi szolgálatot, ha a magatokéból adtok valamit, — nem Istennek, mert hiszen Istennek arra szüksége nincsen, mert Ő mindennel bővelkedik, Ő mindig és folyton csak ad. **Hanem az Isten ügyének, — amikor áldozatok árán is keresztülengeditek magatokon az igazság világosságát, hogy az a világosság fényeskedhessek azok előtt, akik még nem képesek a testen keresztüllátni,** akik még nem tudják a testi örömek és boldogságok értékét más értékkel felcserélni, mert még benne vannak a testben, még csak a testi szemeiken keresztül láthatnak, csak a testükön keresztül érthetnek. Ezek előtt ti, akik átvilágosítottatok, mint egy titokzatos világ titokzatos polgárai jelentek meg; mint küldöttek, akiket az Úr azért küldött, hogy őket az ő testi életükből felébresszettek. *Ne várjatok ezektől hálát, vagy elismerést; várjatok csak az ő természetükből folyó természetes cselekedeteket, amelyeket meg kell émsztenetek azzal a ti egyéni jótokkal és igazatokkal, amelyet Istentől nyertetek,* s amit földi életetekben továbbadhattok azoknak, akik még csak most kezdenek ébredezni a szellemi világosságra.

Amikor ez a megismerés a lelketekben egészen valósággá válik és felragyog előttetek az isteni igaznak és jónak

képe, akkor az a ti lelketek előtt akkora érték, hogy érte mindent odaadtok, amit ez a föld nektek ideig-óráig nyújtott. Hiszen a halállal — ha még olyan jól és megelégedetten éltetek is — el kell válnotok ettől az állapottól, és akkor meglátjátok, hogy az Istenhez való ragaszkodás, az ő igazságához való támaszkodás a ti részetekre nagyon boldogító cserét, nagyon boldogító változást hozott létre. És miért? Mert fel tudtátok ismerni az örökkévaló értéket és odaadtátok érte a mulandót, ami nem is volt a tiétek. Amit csak ideig-óráig kaptatok arra a célra, hogy ebben az átmeneti állapotban a lelketek szabadakaratból választhasson, és cselekedhessék a saját javára és előnyére. *Hogy tehát jól cselekedhessék, szükséges, hogy napról-napra megölje magában az ember a mulandóhoz ragaszkodó testet, a test vágyait; napról-napra feláldozzon magából valamit, napról-napra odahelyezze az ő imádságait jóillatú áldozat gyanánt az Úr lábai elé. Hogy napról-napra vigyen fel valamit az áldozati oltárra önmagából.* Ez az áldozat kedves az Isten előtt; ennek az áldozatnak a füstje megtalálja felfelé az utat. És Isten ebben az áldozati füstben megjelenik az ember lelkének világossággéppen, erőképpen, és az ember meghallja a lelkében az ő Istenének szavát. S félreismerhetetlenül megérzi azt az útmutatást, amelyen őt az ő Teremtője vezeti felfelé azon az úton, amelyen az ő egyéniségének ki kell bontakoznia és minden kicsinységének, minden gyengeségének, minden gyarlóságának el kell múltania, át kell változnia. Hogy az Isten kegyelme minden gyengeségeért, minden gyarlóságaért, minden hibájáért örök értékeket adjon neki lelki tulajdonságokul cserébe. Mert valamit az ember az Isten oltárán feláldoz, azt nem áldozta hiába: Isten sokszorosan megjutalmazza őt azért és ad neki a romlandókért romolhatatlan javakat, mulandókért örökkévalókat.

*

Borulj le hát, embertestvérem, az Úr oltára elé és így imádkozzál: „Uram, te látod az én lelkemet, az én fogyatékoságomat, az én tévelygéseimet és azt, hogy az én ki-

csínységemmel, erőtlenségemmel, homályos látásommal nem vagyok képes megváltoztatni a megtörténtekeket. Hajolj le hozzám a te kegyelmeddel és töröld el az én vétkeimet, az én hibáimat és gyarlóságaimat és hintsd el a lelkembe a teelötted kedves érenyeket; nyisd meg az én lelkemet, hogy ami rést nyitottál, azon a te világosságod sugara mind erősebben behatolhasson és átvilágítsa, átkeremtsen engem a te akaratod szerint! Tégy engem Uram, engedelmes szolgálóddá, hogy megérthessem mindenkor és mindenben a te akaratodat, hogy ellene ne álljak, bele ne ütközzem a te akaratodba, a te rendelésedbe !”

És kérd őt, hogy fogadja el a te lelkedet és tisztítsa meg a szívedet minden bűntől és bűnre való hajlandóságtól. És akkor érezni fogod, hogy ő kegyelmével lehajol hozzád, elcsitítja a lelked aggodalmait és meggyújtja az ígélet örökmécsesét a te lelkedben, hogy remélhess, és ebben a reményben erős lehess mindazokkal a küzdelmekkel szemben, amelyek még reád várnak, hogy győzedelmeskedhessél felettük.

Semmi esetre se gondolkozzál úgy, hogy „az Úr megbocsátotta az én vétkeimet, tehát nyugodtan átköltözködhetek és meghalhatok, mert senki sem fogja szememre hányni az én bűneimet!” Semmiképpen ne gondoldj ezekre, mert amikor ezeket a gondolatokat meggyökeresedni engeded a lelkedben, és ezekre támaszkodsz, ezekben bizakodsz, akkor olyanféle lesz a te támaszkodásod és bizakodásod, mint amikor a vízbefúló a szalmaszádba kapaszkodik. Mert *ameddig a lélek a teljes tisztaságot el nem érte, mindaddig hajlandó az elbizakodásra*, hajlandó az Istennel való szembehelyezkedésre. De hogyha az emberi lélek tudja és érzi az Istentől való függést, tudja és érzi, hogy ő csak a kegyelem szálán emelkedhetik felfelé, akkor lassan-lassan elsorvad a gőg, és mellette megerősödik az Isten iránt való nagy szeretet, az az érzés, amelyet az Isten minden ember lelkéből ki akar termelni. **Mert Istennek erre az őhozzá való ragaszkodásra, az őhozzá való szeretet-**

re van szüksége. Nem cselekedetekre, amelyek révén a lélek a tudatban felduzzasztja, és nagynak képzelet magát, és elbizakodottá válik! Mert ebben az elbizakodottságban minden tökéletességnek látszó erényével együtt süllyed lefelé a lélek a bukásba.

*Ha ez a gög megmarad, akkor ez közéje áll a két szeretetnek és a két szeretetláng nem tud összekapcsolódni, így magára marad a lélek, és ismét járja — minden igazságnak látszó világossága mellett is — azokat az útvesztőket, amelyeket ő maga épít a saját megtévesztésére. Ez a gög és elbizakodás azonban az Isten iránt való szeretet fejlődése alatt szenved és elsatnyul. Isten a legmélyebben esett szellemeket is — ha azok teljesen megalázzák magukat és a felfuvalkodottságukat, a gögjüket megsemmisítik önmagukban, és az ő tisztább Istenhez vágyó érzéseiket tárják eléje — megáldhatja, megsegítheti, felemelheti és megtisztíthatja. Mert ő látja azt, hogy abból a lélekből mit és mennyit lehet kihozni, mert ő, a Teremtő Atya tudja, hogy mit helyezett és hogyan helyezte azt el abban a lélekben. Tehát senki ne álljon oda ítélkezni, hogy ez, vagy amaz ekkora, vagy akkora bűnt követett el! Azért mondja az Úr a magukat erényeseknek tartó hithű zsidóknak: „Vigyázzatok, hogy a gyilkosok és paráznák meg ne előzzenek benneteket az Isten országában!” *. Íme ezeket, akik ilyen nagyot vétettek és nagyot zuhantak, de a lelkük mindent vállal, mindent megtagad, ami őket „valakivé” teszi, s egyedül csak Isten kegyelmére támaszkodnak. Isten felruházhatja olyan lelki ruhával, hogy a következő fordulónál még azok sem ismerik meg, akik megvetették őket, sőt felnéznek rájuk, mert olyan lelki erényekkel meggazdagodva, térhetnek meg a következő testöltésből, hogy ragyogásukkal felülmúlják azoknak a megjelenését, akik fogcsikorgatva tudták csak betölteni a törvény betűit. Ez az a titok, amit a zsidó nép, amely a külső, kézzel írott törvénytől nem akar eltávolodni, nem tud megérteni, és nem akarja elfogadni az Isten kegyelmének a szavát. Ez az a titok, ame-*

lyet nem tud a keleti vallás sem magáévá tenni. Ez az az igazság, a kegyelem igazsága, amelyet az Istentől eltávolodott emberlélek nem képes megérteni, mert nem tud megálázkodni, nem tud önmagáról lemondani, nem tudja az önmaga énjét az áldozati oltárra odadobni abban az örömben, hogy őt az Isten megkereste, hogy megtartsa.

Ez az a titok, amelybe olyan nagyon nehéz belehelyezkedniük még azoknak a szellemeknek is, akik az Isten igazságát boncolgatják. Ez az a titok, amit nem tudnak megérteni a bölcsek, a papok, akik életeket töltenek ennek a tanulmányozásával. Mert a lelkük át meg át van kötözve a halál pólyájával, a szemük előtt még le van eresztve az az arcfedő, az a függöny, amely miatt előttük Isten a maga mivoltában meg nem jelenhetik. Aki Krisztust megérti, aki a Krisztus szeretetét a maga lelkében valamennyire fel tudja dolgozni, és magáévá tudja tenni, az nem keresi, **nem kutatja a nehéz, kemény igazságoknak szögletes korlátokkal elhatárolt útjait. Hanem egyszerűen Krisztus lábaihoz térdel, és azt mondja: „Uram, én nem keresem az igazságot, és nem keresem azokat a nehéz és érthetetlen törvényeket, amelyeket a végzet elém szab, és az én bűnös voltom elém állít, hanem keresem a te irgalmadat.** És keresem az engedelmességet, hogy mindenben a te akaratod szerint cselekedhessem, és mindent hálával és jóindulattal fogadhassak, bármerre vezetsz, és bármit adsz is nekem, hogy soha meg ne ütközzem benne, hanem mindent a te jóakaratodnak, a te szeretetednek tulajdonítsak.”

Aki így átadja a szívét a Krisztus újjáteremtő, átalakító munkájának, az megértette a Krisztus szavát, és mint újjáteremtett szellem érkezik meg a szellemvilágba. És új ruházatot, új képességeket, új lelki megjelenési formát ad neki az Úr, egyszerűen csak azért, mert megtagadta önmagát és engedelmeskedett a Krisztus akaratának mindenkor és mindenben. Az ilyen semmi ellen nem zúgolódik, hanem mindent megért és mindenben az Isten ajándékát és jóakarátát látja.

Ezért mondom én nektek most, az utolsó időben, testvéreim: igaz, hogy van okozati törvény, igaz, hogy meg kell fizetni mindent az utolsó fillérig, igaz, hogy szoros a kapu és keskeny az út, amely az üdvösségre vezet: de Krisztus az, aki a megtértek előtt jár és járt; Krisztus az, aki világít a sötétségben, mert Ő az Élet és ő az Igazság. Azokat a más igazságokat — a karma igazságait; a történesek igazságait — az évezredek és évszázadok hibái, bűnei és gyarlóságai alkották vasnál és acélnál keményebb rétegekké, és állították oda a szellemek visszatérési útjába akadályokul. De Krisztus, a mi Urunk, nem azt mondja, hogy: neked fel kell olvasztanod az acélt, és fel kell morzsolnod a kősziklát, amely a te gőgödből alakult keménnyé; Krisztus nem azt mondja, hogy neked, földi embernek, a két kezeddal kell kimerítened a tengert és a két kezeddal felfognod a vízesést! Ő nem kíván tőled lehetetlent. A földi embernek csak kicsiny ereje van és kicsiny utat képes megtenni. A csiga bármilyen nagy igyekezettel indulna is neki, nem tudná körülutazni a világot, mert az lehetetlen. Így, ha valaki jóvá akarná tenni az ő tökéletlenségében és Istentől való elfordultságában elkövetett vétkeit, amelyeket az Istentől való elpártolásának talán évmilliók óta tartó útvesztőjén cselekedett, vajon képes lenne-e erre egyáltalában?!

De Krisztus az, aki ezt a kemény törvényt a kezébe vette, és magára vette az ő testbeöltözésével, áthatotta és újjáalakította az ő szellemének igazságával, az isteni igazsággal; Krisztus az, aki szeretetének melegével felolvasztotta a sziklát, megolvasztotta a vasat, isteni erejével megállította a vízesést, amely zuhogva hull alá a kárhozatba, a megsemmisülésbe azokkal a lelkekkel, akik veszendőbe mentek.

Újjáalakul a világ, megolvadnak a kősziklák a számadás nagy napján, és megszabadulnak azok a lelkek, akik a kősziklába belekeményedve várják a felszabadulást, párává, gőzzé válnak a tengerek és megszabadulnak azok a lelkek,

akiket a tenger zár magába. Nem az ember cselekszi ezt, hanem az Isten hatalmas ereje. Az Isten szeretete az, amely magához vonzza azokat a lelkeket, akik ehhez a szeretethez hozzátapadnak. A szeretet még itt jár és munkálkodik; körüljárja a világot az Isten szavával, az evangélium szavával, és mindazok a lelkek, akikben megmozdul az érzés, az a titokzatos mélységbe alásüllyedt valami. Az az isteni mag, amely megérzi a hazahívó szót az evangélium szavában, megérti az őt hívó isteni igazságot, engednek ennek a hívó szónak, ennek az erőnek, amely őket az üdvösség útjára tereli.

Ez az a titokzatos erő, amely egybegyűjti azokat, akiknek élniük kell a veszedelem napján túl is. Ez az a titokzatos erő, amely folyton él, munkálkodik, és életre ébreszti azokat a hűsszíveket, amelyekben még nem aludt el a lélek érzése. Felébreszti, és munkára hívja az embert, hogy beírja nevét az érzésével, a lelkének fellobogásával, az Istenhez való vágyódásával, egy rövid életen keresztül való cselekvésével az élet könyvébe, hogy az ítélet ne fogjon rajta. Hogy az igazság ítélete ne kárhoztassa őt, hanem az Isten kegyelmének összeszedett csoportjában a Krisztus palástjával letakartak közé sorolva megtalálhassa az új életet, az új fejlődési lehetőséget, míglen egészen elnyeri azt, hogy újjászületve teljesen ismét Isten gyermekévé lehessen.

*

Azért azt mondom nektek, embertestvéreim: létezik a karma igazsága, de a Krisztus törvényével szemben tehetetlen. Ne abból következtessetek tehát, hogy valakinek a földön szenvednie kell, vagy boldognak látszik; vagy mert valakivel szerencsétlenségek és bajok történnek, talán az Isten nem kegyelmezett neki.³⁰* sokszor áldozatul kell esnie a testnek minden javaival, hogy a lélek megmenthető legyen. Ne keressétek tehát az ilyesmiben az igazság kitöltését, az ítéletet,

³⁰ * Lásd Jób történetét!

hanem keressétek az Isten irgalmát, amely mintegy égő lángból menti ki azokat, akiknek azt talán egy pillanatig végig kell szenvedniük. Ha így tekintitek az Isten irgalmát: nem emberi szemekkel, hanem az örökkévalóba tekintő szellemi szemekkel, akkor látni fogjátok, hogy az Isten nem olyan mértékkel méri az igazságot, mint az emberek, és nem úgy mutatja meg az ő kegyelmét, ahogy azt az emberek elképzelik, és magukban kialakítják, hanem *minden lélekhez külön szól*. S ha a lélek mindig engedelmesen fogadja az ő szavát, és mindig meghajtja előtte a fejét, akkor minden, ami történik, legyen az emberileg jó és kíváncsú, vagy rossz és szenvedtető: javára válik, mert a lélek önmagára ismer azokban a tanulságokban, amiket egy-egy ilyen szenvedés révén szerez. Mert *mindegy az a lélek számára: szenvedve, vagy örömteljes állapotban villan-e ki az a szikra, amely megvilágítja az ő egész lényét*. Legtöbbszörre a szenvedések azok, amik az embert a dolgokba való mélyebb betekintésre ösztönzik, és legtöbbszörre a szenvedések azok, amik a lélekből az értékesebbet, a tisztábbat kiolvasztják, és a salaktól elválasztják.

Azért szűnjetek meg az Istennek felőletek végzett dolgairól emberiesen gondolkozni, hanem a helyett áldjátok az ő szent nevét, hogy elküldötte a mi Urunkat, aki az utat megvilágította, amely úton az embernek magát napról-napra fel kell áldoznia. Azaz az ő bűnös, terhelt lényét az áldozati oltárra kell tennie, hogy az ő örökrelelőhívott szelleme megszabadulhasson a kárhozattól, és részt vehessen abban az örömben, amit számára az ő Atyja fenntartott.

2. Valakiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsáttatnak nekik; akiknek megtartjátok, megtartatnak. (Ján. XX. 23.) ()**

Kiken nem lehet segíteni? — Visszaélés a bűnbocsánattal. — A szeretet első foka a lemondás. — Mi az egyetlen szilárd pont a teremtettségben? — Isten sohasem büntet. — Az élet tükre. — A föld az ember, az ember a föld.

— Mikor szabadul az ember a földről? — A szellem ragyogó felemelkedése. — Amikor nem lehet, és amikor meg kell bocsátani. — A megbocsátás ezoterikus értelmezése. — A mennyei ember. — A bűnbocsátat analízise. — Mi vádol be az Úr előtt?

Fenti kijelentését az Úr akkor mondta, amikor egyszermind előrebocsátotta: „Vegyetek Szentlelket”. Tehát első-sorban ez a fontos, hogy: „Vegyetek Szentlelket”. Ezt pedig akkor mondta a tanítványainak, amikor azokat útjukra bocsátotta, amikor munkát bízott rájuk, amikor elküldötte őket azzal a bizonyos céllal, amelyet eléjük tűzött. Akkor mint kísérő útmutatást jelentette ki számukra: *„Valakiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsátatnak nekik, akiknek pedig megtartjátok, megtartatnak.”*. Tehát *a tanítványoknak* adatott hatalom a bűnök megbocsátására is a Szentlélek által való felruházottságuknál fogva. Nyilvánvaló, hogy ez nem emberi, hanem Istentől adott kiválasztottság, mivel *a tanítványok már akkor bizonyosságot tettek az Úrról*, bizonyosságot tettek arról, hogy Jézus a Krisztus, aki eljövendő volt.

Hogy ők bizonyosságot tettek ebben a világban, az az ő lelküknek az Igazsággal, az Isten Szellemével való kapcsolódását tette nyilvánvalóvá, vagyis azt, hogy ők eleve ki voltak választva arra, hogy megismerjék őt azon a Szentlelken keresztül, amelyhez ők már születésük előtt kapcsolódva voltak. Az Isten Lelke, az Igazság Szelleme bennük élt, vezette őket és ennek a világosságánál ismerték fel az isteni igazságot, az Igét, aki testbe öltözött. És ez a testbeöltözött Ige is bizonyosságot tett róluk azáltal, hogy az Igazság Szellemébe újból felöltöztette őket, tágabb kört írt le körülöttük. És ez az Igazság Szelleme hatalmat adott nekik más lelkek, más szellemek felett. Ezáltal, hogy ezt a hatalmat az Isten Lelke rájuk ruházta, *ez a hatalom nem az övék volt, hanem a rajtuk megnyugodott Szentléleké*. Ez a rajtuk megnyugodott Szentlélek használta őket mint edényeket a maga munkájának elvégzésére, hogy akik általuk hisznek, azoknak a szíve, lelke és értelme megnyíljék az ő beszédjükön keresztül az Igazság Szelleme számára.

És ez az Igazság Szelleme át tudja világítani azokat a lelkeket, akiknek a megkeresésére elküldettek, hogy ezeken a lelkeken ők ne csak uralkodjanak, hanem ezekkel szemben a legnagyobb irgalmasságot is gyakorolhassák, bűnöket bocsáthassanak meg, oldozhassanak és kötözhessenek. Ez nem az embernek, a testnek adott hatalom, hanem a bennük rejtőző isteni Léleknek a hatalma.

Ez az isteni Lélek pedig azt tette, hogy akik az ő beszédjükön keresztül hittel teltek meg, és ez által a hit által befogadták az Isten Szentlelkét, azok hasonló ajándékokban részesülhettek. Ezt a kijelentést az Úr a tanítványoknak mondta. Azután a tanítványoknak is lettek tanítványaik, akik megtértek az ő beszédjükre, és akiknek a lelke szintén megnyílt az Isten Szellemének, amely lélekről lélekre ömölve és keresztül-sugározva árasztotta szét a világba azt az igazságot és világosságot, amelyet az Isten Fia hozott a földre. S amit a tanítványoknak mondott az Úr, azt ezen a Szentlelken, a Szentléleknek ezen a sugárzásán keresztül minden tanítványának mondja, akik hisznek és hitükön keresztül képesek az egész lelküket átadni az Igazság Szellemének, hogy az munkálkodjék rajtuk, és az ő mulandó emberi énjükön keresztül az örökkévaló igazságokat cselekedjék és hirdessék a maguk beszédjével, érzésével és cselekedetével. Mint ahogyan már többször mondtam, az ember élete nem csupán a mulandó élet eseményeinek a végigéléséért adatik, hanem kettős céllal. T. i. akik hisznek és megtérnek, és akikben az Igazság Szelleme elvégzi azt a munkát, amellyel átmenti őket az örökkévalóságba, azok megtartanak; nem magukért, hanem azokért az igazságokért, azokért a valóságokért, amelyek az ő életüket betöltik. Akik pedig nem fogadják be ezeket az ő kicsiny földi életükben — bárha találkoznak az Isten Lelkével, azzal az isteni sugárral, amely őket is keresi a kegyelemmel, hogy megtartsa, ők azonban a tekintetüket elvonják és a mulandó felé fordítják — azok számára a földi élet nem jelenti azt, amit a megtért lelkek számára. Ezek

elvesznek az ő bűneikben; az ő életük nem jelent semmit, mert ők nem írták be az örökkévalóság könyvébe, az élet könyvébe magukat az életük eseményeivel, gondolataikkal, beszédeikkel, érzéseikkel.

Ezek az isteni Lélek nem tudott megnyugodni és nem tudott általuk cselekedni. *Azért az ő kicsiny életük ismét visszasüllyed a porba, s úgy múlik el, mint a fűnek, vagy a fának az élete, amely tavasszal virágot hoz, nyáron gyümölcsöt, azután elhullatja a magvát és meghal. Így múlik el a mulandónak élő ember élete is, mert az ő élete nem jelentett semmit az igazság világában. Nincs súlya, nincs jelentősége; por és hamu az, amit gyűjtött; az élete nem jelent többet, mint egy marék port, amit hogyha feldobnák a levegőbe, elviszi a szél és a por ismét eggyé lesz a porral. És a kézbe vett porszemekből senki sem tudja megítélni, melyik porszem volt az, amely élt és cselekedett, és melyik volt a többi.* Isten kegyelmében és hosszútűrésében nyugszanak ezek a lelkek, és várják az életbeszólíttatásukat. Ha pedig gonoszt cselekedtek, gonoszságuk gyötretésében várják a szabadulást, amelynek lehetősége el van rejtve a szemeik elől.

Tehát amint Krisztus elbocsátotta tanítványait, és amint az ő tanítványain keresztül tanítványokká lettek azok, akik hittek, és ezeknek a beszédjein keresztül ismét újabb tanítványok lettek, úgy mindnyájan, akik átértik és átérzik az Ige nagy fontosságát, tanítványaivá lesznek a felismert Krisztusnak, és tőle várják és remélik a maguk felmentését a hiábavaló élettől. Mert ameddig az Isten kegyelme meg nem keresi, és meg nem szólítja, addig mindenkinek csak hiábavaló élete van. Csak amikor a kegyelem szava elhangzik és az egyének lelki fülei éberek és meghallják a kegyelem szavát és a léleknek, mikor erre felfigyel, legelső gondolata az, hogyan cselekedjék, hogy az igazsághoz, az Istenhez kapcsolódhasson: *akkor kezd az életnek jelentősége lenni. És aki felfigyel és odaborul a Krisztus lábaihoz, hogy az ő beszédét hallgassa, hogy megtölthesse a lelkét a Krisztus által adott Igével, hogy megtudhassa és*

megtanulhassa, hogy az ő bűneit és tévelygéseit, az ő hiábavaló életének haszontalan törekvéseit sorban hogyan rakhassa le a Krisztus lábaihoz, hogy helyettük az Isten igazságának előírt kötelezettségét örömmel teljesen vállalhassa magára: az átlép a mulandóból az örökkévaló életbe.

Tehát mindazok, akik meg akarnak térni, figyelnek a hívó szóra, figyelnek arra, amit Krisztus mond. Ekkor már mindegy, hogy ki hogyan, miként ismerte meg Krisztust; hiszen mindnyájan az Isten Lelkének a közegei és közvetítő eszközei vagyunk. Ezeken a közegeken keresztül az emberi lelkek felfogják az Isten világosságát, és a lelkükbe zárják azt. Mindenesetre a legelső és fő szükségesség, hogy a lélek a bűneitől, az ő addigi természetétől, hiábavalóságaitól megszabadulhasson. Már pedig, ha nincs bűnbocsánat, ha az Isten meg nem bocsátja az emberek vétkeit, akkor nincsen senki, aki üdvözülhessen; akkor nincsen senki, aki a porból felemelkedhessek, mert a bűn lekötözi az ember lelkét, a bűn uralkodik az emberi lelken. *Istennek a bűnös lélek iránt megnyilatkozó legelső kegyelmi ajándéka a bűnbocsánat.* Isten bűnbocsánatot ígér mindazoknak, kik megtérni szándékoznak, akiknek a lelkében a vágy felébred aziránt, hogy jobbakká, igazabbakká legyenek. Azt mondja az Úr: „*Valakiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsáttatnak nekik; akiknek pedig megtartjátok, megtartatnak*”. Mert az igazság törvénye kötözi a bűnös lelkét a bűnhöz, aki nem akarja a Krisztust befogadni, aki nem akarja az igazság Lelkét szolgálni, aki bár áhítozik bűnbocsánatra, de megtérni nem akar, a bűneit, fogyatékságait elhagyni nem hajlandó, sőt tetszeleg bennük. **A lelki tisztulás és javulás útjára lépni nem akar, s nem hajtja meg a fejét a reá kirótt engesztelő törvény előtt. Ezeken nem lehet segíteni, ezeket nem lehet feloldozni, mert még csak mint emberek fogadják el, de a lelkük nem fogadja el az Isten felkínált bűnbocsánatát, mert az Isten felkínált bűnbocsánata a megtéréshez, a megtisztulásra való törekvéshez van kötve.** Isten előlegezi a bűnbocsánatot, de

az embernek ezzel az előlegezett bűnbocsánattal nem lehet és nem szabad visszaélnie. *Éppen azért nem oldoztathatnak fel ezeknek a bűnei, mert az ilyenek csak mint emberek fogadják el a bűnbocsánatot, de a lelküket nem adják át ennek ellenében az ő Uruknak és Teremtőjüknek, aki a testté lett Igén keresztül szól hozzájuk, hanem a lelküket megtartják önmaguknak és a múlandó élet örömeinek, céljainak, törekvéseinek szolgálatába állítják még azt a kegyelmet is, amit Istentől előlegezett ajándékképpen kaptak. Ezzel szemben, akit a Szentlélek munkába vett, és aki az egész lelkét úgyszólván alárendeli a Szentlélek behatásának, az nagy lelki ajándékokat nyer, mint ahogyan meg van írva, hogy „nem mértékkal adja az Isten az ő Lelkét”. A Szentlélek ajándékát nem lehet megvenni, Istennel nem lehet alkuba bocsátkozni, nem lehet azt mondani, hogy ezt vagy azt megcselekszem, hogy a Szentlélek ennyi, meg ennyi kegyelme vagy ajándéka rajtam kitöltessék.*

Az ember nem veheti meg a Szentlélek ajándékát sem böjtöléssel, sem nagy cselekedetekkel, vagy sok imádkozással; még akkor sem veheti meg, ha önmagát égő áldozat gyanánt áldozza fel — ha „az ember” akar. Az embernek, amikor az Isten törvényébe lépett és elfogadta a bűnbocsánat ajándékát, egyszer s mindenkorra lekötöztettnék kell magát éreznie az Isten kegyelmével szemben; nem lehet többé akarnia, *csak engedelmeskednie*, bizakodnia és várnia az Isten ajándékaira, arra, hogy az Isten felvegye őt kegyelmébe és irgalmába, s amikor az Isten felvette őt, kitöltse az ő Lelkét a testen keresztül is reája. Azért az ember önmagától nem tehet semmit, hanem csak akkor, ha az Isten Lelke indítja arra, hogy cselekedjék. Különösen nem tehet a lelkiekben, a szellemiekben semmit; nem oldozhat, és nem kötözhet. Az ember vétkezik, amikor az Isten elé áll és alkudozásba akar kezdeni, hogy az Isten ezt, vagy azt cselekedje meg vele. Azért mondom én nektek: az alázatosság a legfőbb erény, amelyet az embernek, mint legszükségesebb kelléket kell megszereznie. Maga a hit is

Isten ajándéka. Mert az, hogy az emberek azt mondják: „én hiszem ezt, vagy azt” — csak az ember lelkére vetített egyetlen sugár, amely világosságot nyújt addig, ameddig a lélekre ráesik, de abban a pillanatban, amikor az a sugár kialszik, ott marad az ember a sötétben. **Tehát a hit Isten ajándéka, nem pedig az ember lelkének a vívmánya.**

A reménység különösen nagy ajándéka az Istennek, mert ez a hittel összeöllekezve megnyugvást, békességet és bizonyosságot hint el az ember lelkében. Akinek a hite ingadozó, annak a reménysége is halványan és homályosan világító kis mécsecske, amelyet hogyha a kételkedés és a bizonytalan kilátások szellője csak egy kicsit is megérint, igen sokszor egészen kialszik és homállyal, sötétséggel borítja el a jövő kilátásait. Ilyenkor a lélek kétségbeesik, és nem azt cselekszi, ami kívánatos, hanem azt, amitől félt, amit nem akart. A szeretet, — óh a szeretetben áll a legbizonytalanabbul az emberi lélek! Ami az emberi lélekben szeretetnek látszik, az legtöbbször csak önző szeretet. Az önző szereteten keresztül nagyon nehezen tanul meg az emberi lélek úgy szeretni, hogy az a szeretet ne az ő lelkének és testének a keretét képezze, hanem hogy ő adjon, ő szolgáljon inkább másoknak. Az önzetlen szeretet legelsősorban lemondáson épül fel. *Ameddig valaki nem tud lemondani, addig nem tud önzetlenül szeretni.* Ameddig nem tud valaki önzetlenül szeretni, hanem csak önző szeretete van, addig még az önző szereteten keresztül a gyűlölet mérge és fulánkja is ott él a lélekben és cselekszi a gonoszt.

E két véglet között, t. i. a gyűlölet és az önzetlen szeretet között hömpölyög a bűnök, tévelygések és félreértések árja. Ez az ár hordozza magában azokat a fájdalokat, azokat a sebeket, azokat a szenvedéseket, amelyek megtépik a lelket és elgyengítik, kimerítik az erőt, elsötétítik a kilátást. S amelyek nyomása alatt kicsinnyé törpül a hit, ellankad a remény és kétségbeesés száguld végig az élet országútján, és szedi áldozatait azok között a lelkek között, akik megtartották az életüket ön-

maguknak, azaz akik a múlandó életből éppen semmit sem akarnak odaáldozni az örökkévalóság, az igazság oltárára. Akik önzők, hamisak, hazugok, testiesek, hiúk, gőgösek; akik mindeképpen a maguk hiábavaló, kicsiny életét tekintik központnak, az egyedüli értéknek, amely körül az emberi értékek csak azért vannak, hogy ők azokból az értékekből hizlalhassák fel önmagukat. Mivel pedig a gonosznak nincs önmagában való élete, nincsen létjoga, tehát akik a gonosznak — azaz az ördögi eszmének — a szolgálatába szegődtek, azoknak életében az teljesedik is ki. Azért az ilyen selejtes lelkek az életnek csak azt a kicsiny, múlandó részét nevezhetik a magukénak, amely itt a testben érhető el. Ezek nem tudják megrögzíteni a maguk életét; ezeket viszi, sodorja a rotáció szele, amely hol ide, hol amoda ragasztja őket és ők kénytelenek mindezt elszenvedni, mert semmiképpen sem urai önmaguknak, sem az ő halvány életüknek.

Egyetlen bizonyosság, egyetlen lehetőség van az élet rögzítésére: az Isten igazságába való bekapcsolódás, az Isten törvényében való munkálkodás. Ez az egyetlen szilárd pont az egész teremtett mindenségben. Ez az a megrendíthetetlen irány, amelyhez hogyha a szellem szabad akaratából hozzátapad, és ezt választja élete céljául, akkor, mint ahogyan az írásban áll, nem homokra építette az ő házát, és jöhet az árvíz, jöhet a szélvész, nem bír hatalmat venni fellette, mert ez az igazság, ez az egyetlen valóság fenntartja őt.

*

Amikor azt mondja az Úr: „*Valakiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsáttatnak nekik, akiknek megtartjátok, megtartatnak*”. Ezzel nemcsak az ő tanítványainak, hanem azoknak is szólt, akik majd a késő időkben válnak tanítványokká, akik majd lelkük szerint hozzákapcsolódnak az ő igazságához, az ő Igéjéhez, abban élnek és munkálkodnak. És betöltik azokat a küldetéseket, amelyekhez őket az ő fejlődési és tisztulási tör-

vényük hozzáköti, és képesíti őket emberekkel, lelkekkel bántani, és elszenvedni tőlük mindazokat a bántásokat, amelyek az ő munkálkodásukkal együtt járnak. Mert valahogyan *azt ne képzeljétek, hogy mindenkinek meg van írva a sorsa, hogy ezen meg amazon a fájdalomon keresztül kell mennie, mert azok neki szükségesek. Hiszen hogyha így volna, akkor minden bűnnek, minden gonoszságnak megvolna a maga előírt tere és a maga elvégzendő munkája. Mivel azonban a gonosznak sem létjoga, sem Istentől előírt munkája, cselekednivalója nincsen, mert minden, ami gonoszság, ami bűn, az elpártolás Isten törvényétől, az szembehelyezkedés az isteni jóval és igazzal: ennél fogva éppen ellenkezőleg, minden bűnnek nemhogy létjoga és létcélja nincsen, hanem mivel mégis létezik, vele szemben bűnhődés, megtorlás, igazságszolgáltatás áll fenn!*

Tehát valaki cselekszi a bűnt, szolgálja a bűnnek; aki szolgálja a bűnt, az szolgálja a gonoszt, a gonosz pedig a leghűbb szolgájának sem fizet jóval, egyszerűen azért, mert nincs neki. Tehát valaki a gonoszt cselekszi, az a gonosz következményét aratja. A gonosz következmény pedig nem jön Istentől! Isten nem bünteti a gonoszt sem; a gonoszság bünteti önmagát azokban a következményekben, amelyek mintegy minden cselekedetnek, minden megmozdulásnak a fejlődését hordozzák magukban. Mert mindennek fejlődnie kell; mindennek van következménye. Valaki beírja a nevét az ő életével, megmozdulásaival az élet áradatába, ez az életáradat: *a természettörvény azt tükrözi vissza az ő részére.* Mindenki beleírja az életbe, az élet folyamába a maga megmozdulásaival, a maga egyéniségével az ő szívének érzéseit, gondolatait és cselekedeteit, s így az életáram, a természet mindenki számára ugyanazt tükrözi, amit belehelyezett; *ha odaállasz a tükör elé, az a tükör a te cselekedeted következményeiben ugyanazt mutatja vissza, ami te vagy.*

Azért küldetnek a törvényből kiesett szellemek a maguk rögzített világaiba a saját erőikben, hogy ebben a rögzített álla-

potban — ahol mindennek bizonyos fejlődési turnust kell követnie, s ahol mindennek a maga természete szerint megadatik az a korszak, az a fejlődési lehetőség, amikor és ahogyan önmagát kimutathatja, vagyis önmagáról bizonyosságot tehet — ők is a maguk természetének bizonyosságát szolgáltatassák, és ezzel magukat megismerjék. Az almafa csak almát terem, a szilvafa csak szilvát s ezzel a természettel önmagáról tesz tanúságot és ad bizonyosságot. Így a rossz felé hajló szellem is a maga cselekedeteivel önmagáról ad tanúságot, és a természettörvényben azt találja meg, amiről tanúságot tett. A szellemvilágban nem volna elég tanúságuk ezeknek a bukott elvekbe süllyedt szellemeknek, mert hiszen ott sokkal gyorsabb a mozgás, illetőleg lassúbb a lélek fejlettségi fokozata szerint.^{31*} Ellenben a földi világban a természetes erők Isten törvényébe vannak zárva. Isten az ő tiszta életáramaival ébresztette fel a bukott szellemmagvakat, és oldotta fel azokat a megrögzött formákat, amelyeket a föld mint ilyen is mutat. A hegyek az emberszellem gőgjét, a mások fölé emelkedni vágyását, hiúságát, hatalmaskodását, makacsságát, konokságát, önteltségét mutatják. A bennük elrejtett ércek és kövek mind-mind az emberi léleknek külön érzéseit, külön jellemvonásait példázzák. *Nézd meg az egész világot és meglátod benne önmagadat.*

De ez a világ szép, ez a világ majdnem tökéletes, mert az Isten kegyelme felolvasztotta és elválasztotta a vizeket a szárazföldről; nincs káosz, nincs felfordulás; *a minősítési törvény által minden atom a maga helyére csoportosítva várja a maga feloldozását és ismét lelki erővé való átalakulását.* Nézzétek meg az állóvizeket, amikor csendes, szélmentes, viharmentes állapotban vannak: a nap sugarait és az ég kékjét tükrö-

³¹ * T. i. sokkal gyorsabb a szabad szellemké, akik az ő jójukkal és igazukkal gyorsabban és többet tehetnek, ellenben sokkal lassúbb a földi szellemké, akiket a hasonlóság törvénye elválaszt a magasabb szellemektől, akikről tanulhatnak.

zik vissza. Nem az ember szívét mutatja-e ez? Amikor békeséges, az ég tükröződik benne vissza: a szép, a jó és az igaz; azonban amikor vihar korbácsolja, haragos hullámokat vet és dobálja az érzés — mint a hajót a haragos hullámok — és halált hordoz magában. *A föld az ember, az ember a föld.*

De éppen azért, ami a földön van, mindarra szüksége van az embernek, mert hiszen ő az, és az ember hozzá van kötve ezekhez a tápláló és éltető elemekhez. Az ember föld nélkül nem él meg, mert ide van rögzítve. Innen csak akkor mehet el, hogyha azokat az erőket ismét lelki erőkké, lélekké dolgozta át, amely erőket ő rögzített ide, amely erőket ő maga keményített meg, s amely erőknél fogva ő is ide van kötve. Amikor a lelkében a gőg alábbhagy, amikor önzéséből megtér, amikor belátja, hogy kétszínű hazudozásaival és nagyot akarásával nem juthat semmire sem, és megtér Istenhez. Felveszi az Isten törvényét, ebben lépésről lépésre megtanulja mindazokat az elvégezni valókat, amelyek őt itt, ebben a kicsiny világban olyan munkához kötik, amelyet ha elvégzett, viszonylagos békesség és boldogság birtokába jut. Azonban ha ezt a törvényt megismerni nem akarja, mert ebből a törvényből a maga számára mindig csak a megütköznivalót keresi és találja meg, akkor mindig szűkebb és szűkebb mozgási lehetőséget nyújt neki sorsa, mindig kisebb és kisebb hatóerővel rendelkezik, úgyannyira, hogy a létlehetősége, a testbeöltözés lehetősége is mindig hosszabb és hosszabb időturnusokra tolódik el, egyszerűen azért, mert megmaradt a bűneiben. És akkor ismét egy kicsiny ponttá zsugorodik össze a maga világában, s akkor a saját világának nem ura többé, *hanem alárendelt porcsomóvá válik, amely számára szűk börtönt képez.*

Csak az Isten törvényét megismerve haladhat felfelé a lélek a tisztaság, a jóság, az igazság útján, míg végül elhagyhatja e föld rögét, s akkor szabadságot élvez, ténykedik a földfeletti szférákban a saját erőivel, amelyeket a földi kötöttség állapotából felszabadított és lelki erőkké alakított át. Ezekben a

felritkult s folyton ritkábbá és szabadabbá váló lelkierőkben a szabadsága is folyton nagyobbodik és az őt addig vezérlő fény szellemi világossággá alakul át benne. Azután szellemének a lelki erőkből való kiemelkedésével Istentől kapott fényben és erőben gyarapodva, a lelki erőket is átminősíti szellemi erőkké, fokról-fokra állandóan kivonva belőlük azokat az értékesebb parányokat, amelyeket az ő szelleme a maga megmozdulásához és tevékenységéhez, mint átszellemesített erőket használ fel. Nincs kötve többé a föld rögéhez, hogy szellemi munkáját végezhesse; szellemi szabadságot élvez, tanul, fejlődik mindig tovább és tovább, s nemcsak azoknak az erőknél lesz urává, amelyeket ő emelt fel, hanem azoknak is, amelyeket ténykedése, munkálkodása által magához vonz. Ezek az erők új otthont nyújtanak neki, s *ahova őt az Isten kegyelme küldi munkálkodni, ott, abban a napköziségben ezzel az ő otthonával együtt telepszik le, s ezen az új munkahelyén is tulajdonképpen abban a szférában él, amelyhez tartozik.*

Hogyha ti az emberekkel beszéltek és az emberek titeket meg nem hallgatnak, a ti igazságotokat, a ti szereteteket, a ti jóra törekvéseket nem veszik figyelembe, és az az ő lelküket nem ragadja magához, hanem elfordulnak tőletek, sőt esetleg gyűlölettel és szeretetlenséggel viszonyozzák a ti szereteteket: **ti semmiképpen meg nem bocsáthatjátok ezt az ő vétkeket. Akár ellenetek vétkeznek, akár az Isten törvénye ellen; nektek tehát nincs módotokban, hogy őket az ő bűneiktől, és ezáltal az ő nyavalyáiktól és kötöttségüktől megszabadíthassátok. Mert a titeket átvilágosító lélek nem követhet el erőszakot, hanem meghagyja az embert a maga szabad akaratában.**

Az a bocsánatkérés, amelyre a kétségbeesett bűnöst, a büntetéstől való félelem kényszeríti, még nem jelenti, azt, hogy ő a bűnnel, mint olyannal, csakugyan szakítani, is akar. De ha egy lélek belátja bűnösségét, hibás voltát és akarna, szeretne a bűntől megszabadulni, de képtelennek érzi magát rá, mert

gonosz természete, elfajult lelkierői nem engedik őt szabadon, hanem újra meg újra megcselekedtetik vele a gonoszt. Ha az ilyen lélek kéri, hogy „bocsásd meg az ellened elkövetett hibámat”: *a bennetek élő lélek, az Isten Lelke kényszerít titeket, hogy megbocsássatok neki*, mert látjátok, hogy lelki nyomorék, lelki gyengeségben szenved és képtelen felemelkedni. Tehát ilyen esetben anélkül, hogy bárki is erőszakkal kényszerítene, érzitek a lelketekben az indíttatást, hogy meg kell bocsátanotok, hogy ő a bűntől és a bűn következményétől megmenekedhessek.

De akinek még kedves a bűn útja, aki még úgy érzi, hogy ő helyes és jó úton jár, amikor gonoszul cselekszik, s a lelkében egyáltalán nem ébred fel az a gondolat, az az érzés, hogy bocsánatra szorul: ti annak a vétkeiért meg nem bocsáthatjátok. Ez természetes, mert az még magában hordozza az ő bűneit és azok következményeit, tehát nem szabadíthatjátok meg őt bűneitől; és vétkezzék az illető akár ellenetek, akár a világ ellen, vagy az Isten ellen, nem bocsáthatjátok meg az ő bűneit. **Mert a megbocsátás nem annyit jelent, hogy nem álltok az igazság szavával bosszút rajta, nem annyit jelent, hogy nem toroljátok meg a bűnt, hanem, hogy a ti érzéseitekben felmentitek őt.** *Ha valaki azért kér bocsánatot, hogy a bűnnek a következményétől, a szégyentől vagy a fájdalomtól megmeneküljön, az még nem jelenti azt, hogy csakugyan rá is szolgált a bocsánatra.* Ti elnézhetitek az ő tévelygését, de meg nem bocsáthatjátok egészen addig, ameddig a lelketekben élő isteni Lélek helyteleníti és elmarasztalja őt az ítéletben.

Amikor azonban azt látjátok, hogy csakugyan megbánta és szeretne tőle szabadulni, de nem tud, és érzitek, hogy neki szüksége van rátok, és az Isten Lelkétől indítatva odamentek és a hóna alá nyúltok, hogy felemeljétek és megszabadítsátok őt a bűneitől és tévelygéseitől, jól cselekedtek; mert hiszen ti magatok sem vagytok tökéletesek. Mert az, hogy az Isten útjára léptetek, még csak azt jelenti, hogy a lelketek megtalálta az

irányt, a célt, amely felé haladnotok kell, de még ezen az úton is hordozzátok a lelketekben mindazokat a tökéletlenségeket, hibákat és tévelygéseket, amelyeket valaha magatokra szedtek. *Ezek a hibák, ezek a tökéletlenségek, ezek a tévelygések azok, amelyek megütözköznek egymással az életúton. Nem a lélek a lélekkel, hanem azok a hibák és ferdeségek, amelyek a lélek kinövésai, tökéletlenségei és helytelenségei.* Azért akik az Isten útján haladnak, szükséges, hogy önmagukba tekintsenek, szükséges, hogy napról-napra önvizsgálódást végezzenek, feltekintve Krisztusra, aki a tökéletes, az ideális, a mennyei Ember képét mutatta meg. Mert *mindenkinek, aki feltekint őreá, azután önmagába tekint, szegyenkezve kell belátnia, hogy mennyi tökéletlenség, mennyi hiba, mennyi ferdeség és kinövés van az ő lelkén, amely semmiképpen sem teszi őt hasonlóvá az Eszményhez.* Pedig minden ember lelkének hasonlítania kell ahhoz az Eszményhez, akit Isten azért küldött ide a bűnbe alámerült földre, hogy az emberi léleknek legyen egy Ideálja, akihez magát hozzámérje és kiképezhesse. Valahányszor az emberi lélek elégedetlenül zárja le ezt az összehasonlítást, mindannyiszor kérje az Úr elnézését, bocsánatát, segítségét és az Úr mindannyiszor lehajol, mindannyiszor végez valamit az emberi lelken. *Sokat nem végezhet, mert a bűn úgy hozzánőtt az emberi lélekhez, hogy ha azt az Úr hirtelen el akarná távolítani, az kibírhatatlan nagy fájdalmat okozna az emberi léleknek. Ő mindennap simít valamit, minden egyes összehasonlítás után végez valami újjáteremtő munkát a lelketekben.* Míg végül annyira meggyógyítja, megerősíti, megtisztítja és átalakítja a lelketeket, hogy utatok végével ki kell alakulnia bennetek a hasonmásnak, azaz, ha nem is tökéletesen, de valamiképpen hasonlítania kell a lelketeknek Ahhoz, aki azt mondta: „arról ismerlek meg titeket, ha egymást szeretitek”.

Ez a szeretet az, ami a lélekben a legtermékenyebb erőket fejleszt ki; ez a szeretet az, amely megnyihíti az út fáradalmát. Ez a szeretet az, amely a fájdalmakat elfeledteti; ez a szeretet

az, amely észrevétlenül újjáteremti az emberi lelket. De hogyha ez a szeretet gyenge bennetek, akkor nem tudtok sem elnézni, sem megbocsátani, sem munkálkodni embertársaitok lelkén. Aki pedig munkálkodni akar, aki az ő Urát csakugyan követni akarja, annak éppúgy meg kell magát aláznia, mint ahogyan ő megalázkodott érettünk; annak önmagát éppúgy fel kell áldoznia a szeretet oltárán, mint ahogyan Ő feláldozta önmagát azokért, akik Benne hittek és azokért, akik ezeken keresztül még hiendők lesznek.

**Tehát semmiképpen sem bocsáthattok meg olyan-
nak, aki erre a bocsánatra nem szorult rá, mert még el sem
kezdte a magába nézést, még fel sem ismerte, hogy micsoda
az a bűn, amelyet elkövetett. A bocsánat érzése oldó és bon-
tó folyamat, amely annak a lelkében, aki ellen a vétket el-
követték, a részvét, a sajnálkozás, az irgalmasság és könyö-
rületesség kifejezésében olvad fel és válik tökéletes bűnbo-
csánattá.** De vajon érezhet-e részvétet, könyörületességet, ir-
galmat a lélek olyannal szemben, aki arra még egyáltalában
nem szorult rá, mert még követi a bűnt, még jól érzi magát a
saját igazságában, a saját ferdeségében, a saját tévelygésében?
*A szeretet érzésének olyan magasan kell kifejlődvé lennie a
lelkekben, hogy ez az előlegezett bocsánat készenlétben álljon
abban az időben, abban a pillanatban — bármikor következik
is az el — amikor arra annak a másik léleknek szüksége van.
Mert akinek a lelke megkeményedik, az nemcsak, hogy a bos-
szúállás érzésétől nem tud megszabadulni, de még kevésbé ké-
pes a szeretet oldó és bontó ténykedő erőit hozzájuttatni annak
a lelkéhez, aki arra rászorul, hogy felemelje és megtisztítsa őt
bűnéből. Az ilyen pedig még nem Krisztus tanítványa. Ezzel
szemben pedig ha a hibát, a vétket elkövető fél nem tudja a
lelkében a szeretetnek megbánó, jóvátenni kész igyekezetét fel-
ébreszteni, hanem szintén megmarad a maga keménysége mel-
lett: akkor az ilyen két lélek között nem jöhet létre a bűnbocsá-
nat, a kiengesztelődés, a feloldozás és a megtisztulás.*

Ennek a két érzésnek a kiegyenlítése és újra szeretetté való átdolgozása nagy munkát igényel az ember lelkében. És ennek a munkának mégis meg kell történnie, ennek a munkának mégis végbe kell mennie, mert nem lehet megkötözöttén Isten elé állani. Nem lehet Isten trónja elé állanod, hogyha reád a te felebarátod *jogosan* neheztel, Vagy *jogosan* vádol az ő érzése. Még ha az ajka nem szól is, sőt ha a lelkében mentetet is, de ha a szívének fájdalma újra meg újra belesajog, és megzavarja a te lelkednek a jó felé való törekvését, akkor a te lelked mintegy hideg zuhannyal végigöntve veszi tudomásul annak a másiknak a közeledését, ami fádalommal tölti el a lelkedet. *Ez az érzés az, amely vádolólag lép fel az érzések világában Krisztus előtt.* Kimondani nagyon könnyű a megbocsátást, és ti emberek dogmát csináltok abból, hogy meg kell bocsátani, és bocsánatot kell kérni. Pedig *a bocsánatkérés és a bocsánatadás a legnagyobb és legszentebb dolog, amely emberlélek és emberlélek között végbemegy.*

Azért, ha valaha vétettetek embertársatok ellen, ha valaha vétettetek a világ ellen, az igazság törvénye ellen: akkor minden igyekezetetekkel, minden érzéseetekkel azon kell lennetek, hogy mindezt kiengeszteljétek. Hogy ami fájdalmat, félelmet, bizonytalanságot, szeretetlenséget ébresztettetek a lelketek ferdeségével és tökéletlenségével azokban a lelkekben, akiknek az érzése titeket vádolhat, ezt az érzést átváltoztassátok „míg az úton vagytok”, míg a földön éltek. Mert amit itt ezen a földön kiegyenlítetek egymás között, amit itt ezen a földön eloldoztok, az a mennyben is oldozva lesz, de amit itt ezen a földön nem tudtok feloldozni, nem tudtok újból szeretetté és bizalomná átváltoztatni, az az érzés megmarad, és az ellenetek tanúskodik, amikor ti már boldogok akartok lenni. Amikor a zavartalan békesség honába érkeztek, amikor a magatok lelkének kiművelését már elvégeztétek, és a lelketek már ragyog azoktól a tudományoktól és azoktól az érzésektől, amelyeket, mint a csiszolt gyémánt a maga sugarait, kivetítetek a teremtés-

re: csak egy lélek legyen is ott, akiben eltemettétek a szeretet érzését a nehezteléssel, a félelemmel, a fájdalommal, s nem hordtátok le azt a hegyet: annak az érzése vádolni fog benneteket.

Azért bocsássatok meg egymásnak és legyetek belátók. Még akkor is bocsássatok meg az egyes félreértéseket, hogyha nem tudjátok, miért lett az. Mert hiszen félreérthetitek egymást, nem láhattok egymás lelkébe, és sokszor a félreértésen keresztül fájdalmakat okoztok egymásnak anélkül, hogy szándékosan tennétek. Azért igyekezzetek egymás lelkében mindig a jobbat feltételezni, hogy meg ne sértődjete, és ne vádoljátok egymást esetleg egy félreértés miatt. **Mert minden félreértés, minden kis vád egy-egy árnyék az előtt a fény előtt, amely titeket Istennel, az Isten szeretetének sugárzásával köt össze.**

3. A megváltás titka. (**)

A régi és az új igazság. — Felelősség a mások lelkéért. — Mi képesít a boldogságra? — A vizeklő életek. — Nemzetek fénykora és elhanyatlása. — Krisztus eszméjének megváltó hatása. — Kiknek nem árt a halál? — A feltámadás titka. — Isten országának értelmezése. (1933. április 17. Húsvét.)

Sok spiritistának a hite inkább emberi, mint szellemi alapokon épül fel, és ez náluk később nagy próbáknak képezi alapját. Az ilyen ember t. i. emberi oldalról, nem pedig az ő benső lelkében megszerzett tulajdonságok révén nyeri a hitben való megerősödést. Ezért azután a lélek nagyon gyengén tud ebből táplálkozni, mert a külső emberi én, az emberi lelkesedés nagyon megszüri a szellemi igazságokat, mert a „külső ember” nagy mennyiséget foglal le a maga számára az igazság megértése körül. Ebből táplálkozik az ú.n. médiumi hiúság is, a hatni vágyás. Az uralomvágy, ami végzetessé válhat azok részére, akik nem tudnak belülről kifelé, az ő emberi énjükbe elegendő világosságot bocsátani. Az ilyenek azt hiszik, és meggyökereznek abban a tévhitben, hogy ők különös, kiváltságos lelki képességekkel rendelkeznek, s azért bármennyire akarják is

magukat más emberekkel azonosítani, képtelenek rá, mert az önmaguk és mások között lévő nagy különbség érzete ennek útját állja.

Ennek következtében attól is meg vannak fosztva, hogy más emberek lelkébe betekinthessenek, és mások lelki érzéseit magukévá tehessék. Így hovatovább annyira elkülönülnek, hogy a lelküknek ezeket a ferdén fejlett tulajdonságait és érzéseit mint igazságokat más emberekre akarják ráerőszakolni. Mindez azután olyan hibás lelki hajlamokat fejleszt ki bennük, amikből nagyon nehéz meggyógyulni még a szellemvilágban is. Nagyon sok megaláztatásnak, fájdalomnak és csalódásnak kell érnie az ilyen lelkeket, míg ez a betegség lemúlik róluk. És minél jobban kedvez a földi élet ezeknek a hajlandóságoknak, annál jobban megszilárdul bennük az a feltevés, hogy helyes úton járnak, és a legteljesebb igazság birtokában vannak. Így ezek a lelkek maguk zárják el magukat a magasabb és jobb igazságok befogadásától, és azért nem tudnak javulni és tisztulni. Azonban az Isten akaratának minden ereje megfeszítésével sem tud semmiféle emberi hatalom sokáig ellenállni. És amikor az események egymásba kapcsolódva annyira feltorlódnak, hogy mindegyik fluid megéri — mert bizonyos idő múlva minden fiúdnak meg kell érnie, és eredményt kell felmutatnia, akár jóban, akár rosszban, — mint az árvíz mindent elönt maga körül, ezek is elsöprik, és eltakarják a meglévő fluid-építkezést. És vele együtt mindazokat a helytelen és tökéletlen formákat is, amelyek egy bizonyos fokig, bizonyos állapotig otthont és táplálékot nyújtottak azoknak a szellemeknek, akik a jobbat még nem ismerték és jobbra nem voltak teljesen felkészülve.

Eljő azonban ezekre nézve is a fejlődés rendjén az az időpont, amikor elégedetlenné lesznek az addigi táplálékkal és valami jobb, táplálóbb, nagyobb erejű igazság után kezdenek kutatni. Mikor azután idáig elérnek, akkor rájuk nézve azok a régi igazságok, mint túlhaladott álláspontok erejüket veszítik

(mert a régi fluidok kiélték magukat) s ezzel egyidejűleg azok a személyek is eltörpülnek, és hatásukat veszítik, akik abban a fluidban dolgoztak, tekintélyt szereztek és uralmat biztosítottak felettük.

A léleknek megvan az a képessége, hogy a jobbbhoz hasonuljon, ha kellő alázatossággal rendelkezik, mert akkor ez az alázatosság őt az értelmén keresztül vizsgálódásra és keresésre indítja, s hajlandó lesz a jót a jobbért felcserélni. S így a jobbat elfogadván, annak hatását, ami számára addig jó volt, mint befejezettet önmagában is megszünteti, s mint cél nélkül valót elhagyja, és a jobbat igyekszik megtanulni, és benne dolgozni, abban fejleszti ki magát, s abban fejt ki erőt. Tulajdonképpen ez a hivatása minden léleknek, nemcsak annak, aki bármiféle úton-módon emberek fölé van helyezve. Annál szűkebb, hogy akik emberlelkek sorsát tartják a kezükben, ezt tanulmányozzák és a felelősség teljes tudatával és érzetével, lankadatlan szorgalommal és buzgalommal ebben dolgozzanak és munkálkodjanak. A saját lelkéért is felelős az ember, de még nagyobb a felelősség a mások lelkéért; és *annak, aki emberlelkek sorsát intézi, sohasem szabad sem testi, sem lelki énjének semmiféle előnyéért feláldozni mások lelkének érdekét.* Mert azok a más lelkek is imádkoznak, azok is éppúgy kedves gyermekei Istennek, aki azokat is éppúgy az üdvösségre akarja vezetni, mint azt, aki maga is vezetőnek hiszi és tartja magát.

És ha az emberi lélek megmarad a maga tökéletlenségében és kényelmeskedésében, hogy bizonyos előnyöket megszerezzen és megtartsa magának, akkor igen sokszor megtörténik, hogy a tanítványok felülmúlják a fejlődésben tanítójukat, és a vezető hátrább marad a fejlődésben, mint a tanítvány. S mivel a tanítványok az ő újonnan megszerzett igazságukkal, újonnan felfedezett érzéseikkel és világosságukkal újabb fluid-körzetet teremtenek maguknak, ebből az következik, hogy a régebbi vezető az ő fluidjaival és igazságaival együtt félre állítatik, és elveszíti azokat az előnyöket, ame-

lyekhez ragaszkodott. Ezt hozza számára a fejlődés törvénye. Ez pedig természetesen nem nyújt számára megelégedést, hanem csalódást, fájdalmat és szenvedést. Ez annak a következménye, hogy a lélek még csak nagyon kevésbé ismerte meg az igazságot a maga valójában.

Vannak a földre küldve emberszellemek, akiknek az életet csak most kell megismerniük, akiknek abból a bizonyos letargiából csak most kezd az öntudatuk kibontakozni, még csak most kezd az érdeklődésük minden iránt fölébredni. Ezek az ú.n. „szerencsés” emberek, akiknek semmiféle lelki erényük, a jóban semmiféle járatosságuk nincs, és mégis mintha az élet bársony bölcsőben ringatná. Úgy viszi, és úgy kényezteti őket, mint az anya a gyermekét, és úgy mutogat meg nekik mindent, hogy az érdeklődésüket felkeltse. És amikor felébred a lélekben az érdeklődés az élet szépségei iránt, éppen mint a gyermek, mohón kap minden szép és jó után, és mindent magáévá akar tenni, mert a lélekben felébredt megromlott ösztönök őt erre készítetik. A lélek gyermekkorra ez, amikor a lelki képességek még csak alig bontakoznak ki. Az önzés eddig a fokozatig mintegy ébresztőül szolgál, mintegy az első durva vonásokat rajzolja meg. Mert hiszen a begubózott lélek, aki még nehéz és terhes természetével alighogy kifejlődött, az anyagnak nagy és terhes fejlődési munkáját és osztódását végigszenvedte, elfárad, és ahogyan mondtam, letargiába, olyan „minden mindegy” állapotba esik.

Amikor a fizikai síkon mint ember megjelenik, először szükséges, hogy az életnek alsóbbrendű oldalait ismerje meg, az ú.n. ösztöni életet, hogy azután a lelki élet ébredésével megszeresse az életnek világosabb, színesebb részét is és érzések ébredjenek az ösztönök helyében. Hiszen már mondtam, hogy csak a lelkileg egészen fejlett szellem képes boldog lenni; *a boldogság érzését csak a finom rezgésekre is reagáló lélek tudja önmagában elhelyezni és elosztani.* Mikor a tudat fejlődni és az értelem csiszolódni kezd, akkor ezzel együtt, bár nagy és

durva vonásokban, az érzelmi élet is kezd kialakulni. Mert még csak azután kezd az emberi lélek a jóról meg a rosszról valamiféle fogalmat alkotni magának, amikor már a rossz hatásokat is megtapasztalja. Végig próbálja, és végig tapasztalja tehát a szenvedéssel teljes életeket, amelyek — mint ahogyan a szobrász vésője alól a felesleges kődarabok lehullanak az értéktelenbe — úgy a lélekről is lefáragják azokat a felesleges cselekvési vágyakat, azokat a felesleges mozdulatokat, amelyek durvák, kíméletlenek és cél nélkül valók. Ezek a durva vonások is úgy maradoznak le a lélekről a fáradtság folytán, amely egy ilyen élettel együtt jár. A halál után pedig a szellem megpihenve a szellemvilágban, mindezekről tudomást vesz és helyesnek találja, hogy mindazoktól megszabadult. Mert a megtisztult és a szenvedések által megformált lélek — bár nem tudja, de megsejti azt, hogy ezek az újabb formák, amelyeket az elmúlt szenvedések által nyert, az élet magasabb rendűségébe nyitnak számára utat. S akkor előtte állnak az életek sorozatai, amelyeken keresztül dolgozva, fáradva tapasztalatokat gyűjtött; és amellet a fejlettebb világban, ahova helyeztetik, fejlettebb életkörülmények között mindig jobban és jobban fejlődik az értelme és rájön arra, hogy ez által az élet által tanul és tanulni kényszerül, mert a fejlettebb élet körülményei mindig újabb tanulni- és megismernivaló feladatokat rónak rá. Ameddig pedig ezeket a feladatokat meg nem tanulja, el nem végzi, addig folyton ütközésnek van kitéve.

Ezek azok az életek, amelyeket ti vezeklő életeknek neveztek. Nem vezeklő életek ezek tulajdonképpen, hanem a lélek fejlesztésére szánt alkalmak. Mindenesetre a fejletlen léleknek összes mozdulatai, amelyeket az ő ténykedéseivel tesz a világban, bűnös, tévelygő, szenvedést okozó, esetlen és tökéletlen mozdulatok, amelyek szükségképpen szenvedés teljes eredményeket hoznak létre. A fejlődés folyamán ezeket hol cselekszi, hol meg magán tapasztalja a szellem. Mert a fejlődés iránya nem meredek, csak felfelé haladó, mint

ahogy azt ti gondoljátok, hanem hullámvonalszerű: tanulás, ismeretszerzés jelenti a felfelé emelkedést, azután a megtapasztalás, a tanulságok elszenvedése jelenti az alámerülést. Mert a szellemnek a dolgok mindkét oldalát meg kell ismernie, és mindazt, amit egy bizonyos ideig tanult, fel kell dolgoznia magában, hogy a következő életében, a következő ténykedése alkalmával azokat a szenvedést okozó mozdulatokat, amelyeket akkor tett, mellőzze, finomabbakká tegye, hogy a következő ténykedések, amelyeket a lefelé való haladásában elvisel, kevesebb szenvedést, kevesebb hátrányt rejtssenek magukban.

Ezt láthatjátok népek, nemzetek életében is. Minden nemzet életében van egy fénykor, amikor az a fluid kiéli magát és feljut a csúcsra; azután következik egy homályos korszak, amikor mindazt, amit ténykedéseivel létrehozott, következményeiben meg kell ismernie, hogy tapasztalatot merítsen belőle. Mindezekből nyilvánvalóan következik, mi a szellem feladata: hogy öntudatlanul is meg tudja érezni azt, hogy ha ténykednie kell, minél tökéletesebben ténykedjék. Tehát fokozatosan meg kell tanulnia a jót, hogy azután ezt a megtanult jót az életében, a ténykedéseiben érvényesíthesse. Mert ameddig csak tanul valamit a lélek, addig az még nem az övé, addig az még nem megszerzett tulajdona, hanem csak akkor, amikor már nemcsak megtanulta, hanem a maga számára meg is valósította azt.

Aki Krisztust igazán megismeri, Krisztushoz igazán megtér — tehát nem a névhez, a külső formához, hanem a Krisztusban megtestesült Eszméhez — az, ha nem is egy élet alatt, de két-három élet alatt egész biztosan átalakítja a lelkét. Amikor pedig már ki van fejlődve a lélekben a Krisztus eszméje, azután már nincs kitéve olyan nagy hullámlásoknak a fejlődésben, mert a Krisztus igazsága, a Krisztus eszméje a léleknek minden egyes részét mintegy átvilágítja, és annak ténykedését a tudatban kialakítja. Ez a hatalmas, nagy mozgatóerő az, ami megváltja a világot, mert semmi más eszme, semmi más elv erre nem képes. Nézzétek meg a bölcselőket, nézzétek meg a

vallásokat, tanulmányozzátok át mindazokat a vezető eszméket, amelyek valaha voltak, és amelyek ma vannak, és e világ szellemeit vezetik. Van-e csak egyben is olyan oldó és bontó hatalom, van-e egyben is az egész világot, az egész lelket átalakító olyan gondolat, boldoggá tenni szándékozó akarat, mint amit a Krisztus igéjének töredékes írásaiban is megtaláltok?! Van-e egyetlenegy eszme, amely a szeretetet helyezi a legmagasabb trónra, amely a szeretet törvényét teszi igazsággá? Találtok-e bárhol is annyira mélyen lehajoló, annyira az emberi lélek mélységeit kutató és átalakító hatású gondolatot és vezető eszmét, amely felvehetne a versenyt Krisztus igazságával, vagy legalábbis megközelíthetné azt?! Mert a Krisztus eszméje nem más, mint az örök, nagy Élet vérkeringése, életműködése. A bűn az a betegség, amely ezt az életműködést megakadályozza, az az elfajult világsszellem, amely a bukással úrrá lett az elesett szellemcsoportokon. Az Istenben az élet egyre tart, tökéletesedik, terjed. Isten, a legtökéletesebb Élet, önmagából teremt, önmagából tökéletes szellemlényeket hoz létre, mert tökéletes az életkeringése. Minden sejt elvégzi a maga munkáját, minden sejt telítve van életárammal, szaporodik, növekedik; minden sejt külön életfeladatot teljesít.

A ferdén fejlett emberi elv, az Istentől eltávolodott szellem is akarja ezt utánózni. Hiszen az Isten képére és hasonlatosságára való teremtettsége folytán szeretné ő a mennyei állapotot, a boldogságot, egészséget, rendet, békességet és harmóniát élvezni, de ez számára lehetetlen, mert benne minden sejt meg van fertőzve, és nincs egy összetartó kapocs, nincs törvény, amely egyiket a másikkal megbékéltetné, hogy egyöntetű munka, egyöntetű törekvés álljon elő. És így csoportok, sejtek halmazai halnak el a tévelygés és bűn következtében, mert nincsen bennük életlehetőség. Krisztus tanítása ezt a nagy embert, az összemberiséget, ezt az életre kelt sejthalmazt, ezt a megépített életet át akarja hatni a maga isteni erejével, fényével, isteni irányával és benne a vérkeringést, az életkeringést újra meg

akarja indítani azáltal, hogy összhangba akarja hozni a sejteket és meg akarja gyógyítani a bűnbocsánat által az egyeseket. Az egésztest összhangba akarja hozni azáltal, hogy életfeladatokat tűz elé, életcélt mutat neki. És nemcsak hogy megmutatja, hanem a belőle áradó szeretettel és világossággal folyton-folyvást egyengeti is az utat, és mindegyikkel külön-külön törődve vezet, és bátorítja őket a küzdelemben.

Mert hiszen az elfordult irányú sejtekkel ütközései vannak azoknak, akik már felvették magukba a mennyei életáramot. Hogy tehát ebben az ütközésben el ne essenek, hogy ne haljanak meg, ne semmisüljenek meg, azért adta nekik a *reményt*, hogy el ne szakítsák Istennel az összeköttetést még akkor se, ha a halál árnyékában, a halál folyosóján állnak, és ha látszólag ebben a földi világban az ellentét győz is. Mert hiszen a túlerővel szemben az egyes ember — bármennyire fel legyen is ruházva erényekkel — nem tud megállni, áldozatul esik a testi életnek. De a testi élettel ne essék áldozatul a hit, a remény, hanem a test levetése után ez az ép lélek, aki felvette magába a mennyei erőt, újra talpra álljon, és megerősödve a hitében nyereséggel zárja le az élet küzdelmét. Mert az áldozatnak, az igaznak a halála, aki a Krisztus útján haladt, a test levetésével óriási vegyi folyamatot indít meg. T.i. aki igaz és hű marad és a testét áldozatul dobja: bár meghal a földi, látható világban, de az az erő, amit ő a szeretet oltárára áldozott, élő, ható, tevékeny hatalom, amely megtámadja a bűnnek, a halálnak a hatóerejét, semlegesíti és megfosztja azt hatalmától. Ez a Krisztus halálának és megváltó munkájának titka: hogy az a test, amely meghalt a keresztfán, illetőleg minden egyes életparány, amely Krisztusban átváltozott, mert felszabadult a testi kötöttség állapotából, életárammá változik arra a lélekre nézve, aki elhitte, illetőleg elhiszi, hogy Ő az Isten Fia.

Az a test folyton-folyvást ontja az életáramot önmagából azoknak a gyenge lelkeknek a részére, akik ennek a világosságnak a hatókörébe esve hisznek az ő istenfiúságában, az ő

igazságában, abban, hogy Ő itt volt, itt járt és cselekedett. *Ez a hit, ameddig még a lélek nem tudja, nem ismeri ennek az átalakító hatását, a külső világban végzi el az emberen ezt a munkát, amely előkészíti őt arra, hogy a magasabb énjével keresesse, kutathassa azokat az igazságokat, melyek alsóbbrendű énjére, alsóbbrendű énjének hibás, tévedező természetére bomlasztólag és oldólag hatnak.* A hit által feloldja a bűnt és annak következményeit, eloszlatja a nyavalyákat azáltal a világosság által, amelyet Krisztus feléje sugároz, és melyet ő a hit által magáévá tehet. És valaki megtagadja önmagát, az ő emberi „igazságát”, és képes a szeretet oltárára áldozni emberi énjének azokat a részeit, azokat a rétegeit, amelyek őt az önző, testi élet felé vonzanak e világ törvényei szerint: *az részesévé lesz ennek az oldó és bontó mennyei hatásnak, amely megszünteti a bűnök, a szenvedéseket. Az a lélek meggyógyul tévelygéseiből, és elmaradnak a szenvedései; megszűnnek reánézve a kötöttségek, mert Krisztus feloldozta őt az ő áldozatával. S valakik ilyen erőkkkel rendelkeznek, azoknak nem árt a halál, azokat nem fogja be a koporsó, mert hiszen azok meg sem halnak. Ami rajtuk és körülöttük meghal, azok a testi erők, amelyeknek halála már azokban a pillanatokban megkezdődik, amikor ők képesek áldozatot hozni az Igazság és a Szeretet oltárán. Ezek számára a halál csak átváltozás a kötöttségből a szabadságba, az életből, a nyomorúságból a boldogságba.*

Ez a feltámadásnak a titka. Ez a húsvétnek az a boldogító öröme, amelyet a földi ember még nem tud megérteni, mert még nem érzékelheti ezt; de érzékeli a lélek, mert a lélek az, amely már bele tud tekinteni Krisztus igazságába, annak hatalmas erejébe, amely ezeken az igazságokon keresztül halhatatlan testet teremt számára, új Eget és új Földet teremt körülötte. Ebben az új világban új életkörülmények fejlődnek számára: bűn nélkül való tiszta élet, mert ezek az igazságok megteremtik az Isten Országát. Ezért mondta az Úr: „Tibennetek van az Isten Országa”. Mert ameddig az ember lelkében

nem fejlődik ki az Isten Országa és annak igazsága, addig keresheti a teremtet világnak bármely részében, az az ő számára hozzáférhetetlen és megtalálhatatlan. A ti lelketekben kell az Isten Országának kifejlődnie; ott kell megindulnia annak az építő és teremtő folyamatnak, amelyet Isten indít meg. Nektek nem kell semmi mást cselekednetek, csak hinnetek, hogy Isten elküldötte az ő egyszülött Fiát. Őt hallgassátok, Tőle tanuljatok. És amikor megtanultátok Isten igazságait, akkor munkálkodnotok és dolgoznotok kell azért, hogy az Isten országa kialakulhasson, megteremtődhessék először bennetek, azután pedig a körülöttetek való világban.

Mindennek fel kell szabadulnia a kötöttség állapotából, mert *Isten jónak és igaznak teremtette az embert, boldogítónak az életet, gyönyörűségnek a világot*; csak a bűn, a tévelygés az, ami fogva tartja az egész természetet; ez tartóztatja fel az isteni akarat kiteljesedését. Ti vagytok az Isten igazságának letéteményesei: értelmes és érző emberszemlék. Bennetek kell megindulnia az erjedő folyamatnak; nektek kell átalakulnotok, körülöttetek kell a vastag rétegeknek, a tévelygés, a szeretetlenség, a gonosz hajlamok és a bűnök sötét rétegeinek feloldódniuk. Hogy az Isten gyermekei — akik ti, testvérek, vagytok — egymást felismerhessék, hogy *felismerhessétek egymásban a kialakult isteni formát, a Krisztus ábrázatát*. És ha ti megértitek egymást, ha a ti lelkekről engeditek lebontani a hiúság, a gőg, a bizalmatlanság, az önzés rétegeit, az indulatosságot és mindazokat a nehéz terheket, amelyek egymástól elválasztanak benneteket, és amelyek titeket lehúznak az anyagba, a nyomorúságba és kötöttségbe, akkor — ha mindezek elmúltak körülöttetek — boldogan ölelkeztek össze. És abban az egymásra találásban, egymás felismerésében megtaláljátok a ti szerető mennyei Atyátok gondolatát, akaratát, mert akkor már be is teljesítettétek azt. Akkor önmagatokon és egymáson látjátok megnyugodni Isten nagy áldásait, önmagatokra és testvéreitekre látjátok reásugározni az ő áldásainak azt a fényzőnét,

amely olyan bőséges, hogy csak hosszú idő elteltével tudjátok feldolgozni. Mert *az a boldogság, az az öröm olyan nagymennyiségű, olyan óriási tömegű, hogy az örökkévalóság végtelen idejére lesz majd szükségetek, hogy azt átértsétek, átérezzétek, magatokba felszívhassátok és asszimilálhassátok.*

AZ ÁLDOZAT.

3. Az áldozatról általában. (**)

Az áldozat keletkezése és fogalma. — A bálványok szellemi háttere. — Az áldozat mint tisztulási eszköz. — A misszió-szellemek áldozata. — Alacsonyabb- és magasabb rendű áldozat. — Krisztus áldozata. — Az áldozat, mint a szellem színvonalának fokmérője.

Minden vallásban ismert fogalom az áldozat. Az emberi lélekben ugyanis le van fektetve bizonyos érzés, amely a szeretetnek, ragaszkodásnak, a hozzátartozandóságnak olyan formában ad kifejezést, amely szerint arra kötelezi magát, hogy önmagából valamit adjon. Ahol a szeretet teljes, ahol a szeretet minden részében, minden rétegében ki van töltve, ott nem szükséges, hogy a lelkek áldozatot hozzanak egymásnak, mert ott az áldozathozatal a léleknek, a lélek természetének olyan szükségessége, amit észre sem vesz, ami tehát tényleg nem megy áldozatszámba. A szeretet törvénye olyan törvény, mint p.o. a lélegzés törvénye: a kellő mennyiséget a tüdő felveszi a légkörből, kiválasztja belőle mindazokat a kellékeket, amelyekre a testnek szüksége van, ami pedig fölösleges, azt kibocsátja magából. A szeretet működése is ilyen. A szeretet lélegzése fenntartó szükséglete a léleknek. A szeretet kíván felvenni a másiktól valamit és kíván önmagából leadni valamit, hogy *ezáltal közös atmoszféra, közös érzésvilág fejlődjék ki*, melyben mindkét fél megtalálhatja a maga lelkének szükséges kellékeit. Istennek szintén szüksége van a szeretetre, jóllehet Ő önmagában szeretet; és mégis szükséges, hogy feléje szeretet áradjon azok részéről, akiket ő szeret. Éppen a szeretetnek ez a szükségessége adja az Isten kezébe a teremtes munkáját, és teremti önma-

gából hozzá hasonló értelmes lényeket, akiknek arcán és szívében lássa az ő szeretetének boldogító hatását, s azok boldogságának örüljön Ő is. Mert ez a szeretet törvénye. *És ez a szeretet nem szűnik meg terjeszkedni, nem szűnik meg újabb és újabb csodákat teremteni, nem szűnik meg minél fenségesebb és magasztosabb dolgokat előhozni az isteni Lélek mélyéről és az őhöz hasonló lelkek mélyéről is.* Tehát ez a közösség, ez a szeretetben való eggyé olvadás cselekedetekre, új dolgok létesítésére buzdítja azokat a lelkeket, akik benne élnek. Így a szeretetnek mindenkor bizonyos ragaszkodást, bizonyos összetartozást kell felmutatnia az életnek bármiféle alakulataiban és formáiban, mégpedig nemcsak az értelmes, hanem még az értelmetlen lények között is. Az értelmetlen teremtmények, vagyis az állatok, szintén vonzódnak egymáshoz a hasonlóság törvénye szerint és együtt érzik magukat erősnek, együtt érzik magukat jól, mert érzik, hogy egymásra vannak utalva. Így bármily bűnös, bármily alacsony fokra lesüllyedt szellemek kerülnek is együvé ember- vagy szellemállapotban, mindenben érzik egymásrautaltságukat. Még ha szinte elviselhetetlen is az együttélés, mégis szükségesnek találják, hogy egymással valamiféle kapcsolatot létesítsenek.

*

Mikor az ember lelkében felmerül az a gondolat, hogy van rajta kívül egy más valaki, vagy valami, van egy az ő akaratát nem respektáló hatalom és erő, akitől, vagy amiktől félni lehet, mert az nála sokkal nagyobb és hatalmasabb: akkor rögtön az az érzése lép előtérbe (mert az ösztön azt súgja, hogy valamiképpen jóindulatra bírja azt a hatalmat), hogy annak valamit adjon. Így születik meg az istenfélelem, vagyis az Isten előtt való megjelenésnek az a gondolata, hogy valami, ami az ember előtt kedves és kíváncs, bizonyára az előtt a hatalom előtt is kedves lehet, s ha azt neki felajánlja, ezzel engedelkenységre, elnézésre, engesztelődésre bírja azt. Így szívében és lelkében azzal hajol meg az előtt a hatalom előtt, hogy odaadja neki azt, ami-

vel rendelkezik, ami öelötte értéket képvisel. *Ez az áldozat eredete.*

A földi hatalmasoknak is ajándékokat adtak az emberek, ezzel dokumentálva az előttük való meghódolást; és ajándékot adtak nekik akkor is, ha a jóindulatukat akarták megszerezni. Így igyekeztek ajándékot adni a Láthatatlannak, akit nem tudtak, de sejtettek maguk fölött, így jelent meg az embernek nagyon mélyen lefokozott szellemi állapotában az áldozatnak az a formája, amelyet a régi időkben mindenféle elismert hatalomnak szívesen adtak az emberek. Mivel az ember értelmetlen volt, a jót a rossztól elválasztani nem tudta, így mindenféle hatalomnak, amelyet csak maga fölött látott, vagy hitt, ilyen áldozatokat igyekezett bemutatni.

Természetes, hogy ilyen áldozatok nem voltak szükségesek az egyedülvaló igaz Istennek. De az embereknek nem volt helyes fogalmuk az igaz Istenről, hanem olyan hatalmakat is Isten gyanánt tiszteltek, amely hatalmak igen-igen messze voltak az igaz Istentől s igen sokszor a téves eszmék és állapotok, sőt az ellentétes igazságok kinyilatkoztatóit is istenek gyanánt imádták, és ezeknek is áldozatokat mutattak be abban a formában, ahogyan azt az az eszme, amelyet ezek kinyilatkoztattak, megkívánta. Ez volt a bálványoknak való áldozat. **A bálvány önmagában semmi; az igaz Isten mégis mindannyiszor utálatosnak és büntetésre méltónak jelenti ki a bálványoknak való áldozást. Ennek oka pedig az volt, hogy a bálványok mögött mind-megannyi téveszme rejlett, amelyek eltérítették a gondolatokat és érzéseket arról az egyenes útról, melyet az igaz Isten mutatott, s amelyre azokat a lelkeket hívta, akik ki voltak választva, hogy annak az időturnusnak a végére elérhessék megtisztulásukat.** Az áldozatok által az ember az ő lelkéből gondolatokat és érzéseket ad annak a hatalomnak, amelyet maga fölött elismer; az ő lelkének azokat a világos sugarait, amelyek nemcsak itt, erre a világra és erre az életre szóló nagy és szent igyekezetét bizonyították, hanem a

szellemi világban is új utakat, új ösvényeket vágtak ki számára. Természetesen a fejletlen lélek nem tudta megítélni, hogy azok a hatalmak, mint eszmék felülről, vagy alulról kerültek-e a fizikai világba.

Az ember t. i. hibás természeténél fogva önző. Az önzés a hét főbűn egyik legerősebb és leggonoszabb fajtája, amely olyan erősen tartja fogva a lelket, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel, önmegtagadással és lemondással tud ettől az érzéstől valamiképpen szabadulni. És éppen mivel az önzés ennyire erős és hatalmas az ember lelkében, minden, amivel rendelkezik, mindaz, amihez a vágyai kötik, amiről álmodozik, amire gondol, amit elérni szeretne, olyan erősen hozzá van növe, a lelkéhez van kötve a vágyak szövvénye által, hogy még a halállal sem tud lemondani róluk. Sokszor újabb meg újabb testöltések szükségesek, hogy egy téves eszméről, gondolatról, vágyról le tudjon mondani a lélek. Ilyenkor a Gondviselés alkalmat ad neki, hogy előbb elérje ezeket a vágyakat, hogy mikor elérte, közelebből megérinthesse, és belássa, hogy hiábavalóságok voltak. Mikor az ember lelke ennyire hozzá van növe minden fűszálhoz, minden faághoz, minden levélhez, minden talpalatnyi földhöz és az emberi kéz által létrehozott mindenféle produktumhoz a földi világban: nagy dolog, hogy ezeket az előtte kedves dolgokat egy ismeretlen hatalomnak odaadja, feláldozza. De még nagyobb dolog, hogy sokszor még az életét és a testét is feláldozza ennek a hatalomnak! Azt jelenti ez, hogy akinek odaadta, az sokkal nagyobb értéket képvisel előtte, mint önmaga, mint az ő egész földi megjelenése. Mikor tehát az ember azt adja oda, amihez a lelke annyira hozzá volt növe, akkor a lelkének legszebb, legértékesebb, legjobb részét adja bele az áldozatba. **Ezáltal az áldozat hatalmas jelentőségűvé válik, mert hiszen a lelke volt mindabban, amit áldozatul felajánlott. Tehát az áldozat mindig az emberi lélek magasabb, tisztultabb érzéseit van hívatva megmutatni.**

Mikor Mózes által kijelentetett a törvény, a Jehova-Isten, aki a zsidó népnek Magát a törvény által megmutatta, szintén áldozatot kívánt. **Nem azért, mintha öelötte — mint ahogyan az írásban is meg van mondva — kedves lett volna, vagy értéket jelentett volna a bakoknak és a kosoknak vére, vagy hamuja, hanem értéket jelentett az az érzés, amit a benne hívó és őt követő csoport feléje nyújtott. Azt akarta az Úristen az áldozat által, hogy a lélek az ő legszebb érzéseit adja bele abba a hitbe, amellyel hozzá közeledik.** Ezért apróra részletezett törvényt adott az Úr Mózes gondolatvilágán keresztül, mintegy képekben kidolgozva az igazságot, hogy ezáltal az embernek könnyen felfoghatóvá tegye az áldozat törvényét. Azt, hogy miként kell az Istenhez tartozó léleknek önmagából kitermelnie azokat a szép és becsületes törekvéseket, amelyeket ezeken az áldozatokon keresztül a világot vezető isteni Lélek kezébe vett, és amely szálak által továbbvezette azokat a lelkeket, akik hittek és igazán és őszintén átadták magukat az igaz Isten vezetésének. Mert nem mindegy volt az, hogy kinek áldozott a nép és hogy mit áldozott. Mert *valaki az igaz Istennek áldozott, az igaz Istennek a Lelke fogja őt kezébe; valaki pedig a bálványoknak áldozott, a bálványok mögött rejlő téveszmék ura: az azokban élő szellemcsoport fogta őt kezébe és vezette tovább.*

Tehát a látható áldozat itt a fizikai síkon ment végbe, a láthatatlan áldozatok és azok eredményei pedig már a láthatatlan világban fejlődnek tovább, és épülnek belőlük új szférák, új gondolatok és rétegek, amelyek harcolnak és küzdenek a saját fejlődésükért. Küzdenek a gonosszal a gonoszban, hogy elérhessék a jót, amelyet természetüknél fogva elérni óhajtanak; de ugyancsak az ő romlott természetük folytán nincs kizárva, hogy nem fognak-e a tévedéseknek még gonoszabb útvesztőiben továbbidőzni. Ezért mondja Mózes: Ne menjetek a nézőkhöz, és ne tudakozódjatok azoktól, akik a sötétségben keresgélnek, és minden olyan jelentőség nélkül való dolgoknak jelen-

tőiséget tulajdonítanak, amelyek nem az igaz Istentől valók. Mert támaszt nektek az Úr prófétát közületek (t. i. az Istent követő csoportból), azt hallgassátok. Ad az Úr feletetet azoknak, akik hűségesen és igazán megtartják az ő törvényét, megsegíti azokat az ő nehéz bajaikban, ha hittel és imádsággal fordulnak hozzá, és szívük szerint megadják azt az áldozatot, amelyet számukra elrendelt az Úr. Mert nem az áldozatokban gyönyörködött az Úr, hanem azokban az érzésekben, amelyeket Ő diktált, amelyeket Ő az áldozatok mellé előírt, t. i. a parancsolatok és törvények megtartásában és az igazság követésében, mert *az Igazság mellett mindenütt ott van már a Szeretetnek nagy törvénye.*

Mivel azonban az emberek, ha felfelé törekszenek is, de természetüknél fogva nagyon romlottak, ennél fogva mindig úgy szerették volna, hogy tovább is az ő romlott természetüknek élhessenek, azonban az Isten kegyelmét és szeretetét, a hozzá való közelséget és az ebből folyó áldást is szerették volna — hogy úgy mondjam — kierőszakolni. Azért az áldozat külső formáját, a betűt megtartották, de a lényegét mellőzték, mert ahhoz már az kellett volna, hogy a lelkük is átalakuljon. Azért azt mondja egyik helyen az Úr: „*Irgalmasságot akarok és nem áldozatot*”, mert azt mondja az Úr: „*Iszom-e én az áldozatoknak, a bakoknak vérét és eszem-e bikáknak húsát?*” **Tehát nem az Úrnak volt szüksége azokra a bőséges áldozatokra, hanem az embernek, hogy az önzésben elmerült lelkéből valami olyant nyújtson, ami kedves Isten előtt.** És mivel a zsidóság állattenyésztő nép volt, így az állat képviselte azokat az értékeket, amelyeket az ő Istenének nyújtani tudott. Így jöttek létre az állat-áldozatok és a törvény szerint úgy végeztettek azok, hogy bennük a lélek megtalálja a maga szent törekvéseit is. Mert amikor a papok az áldozatra szánt állat vérével meghintették a szent sátort, a templomot, végül az embert, aki az áldozatot adta, akkor ebben bizonyos tisztulás, bizonyos lelki felemelkedés ment végbe, valami közösség léte-

sült azzal a lélekkel, aki a föld fizikai síkján az isteneszmét előbbre vitte.

Tudjátok, hogy mindennek, legyen az élő, vagy holt anyag, élő fluidjai vannak. Ezeknek a fluidoknak az a rendeltetésük, hogy a beléjük helyezett gondolatoknak és eszméknek, amelyek őket előbbre viszik — miközben a körforgást végzik és Isten felé törekszenek — közegül (vehiculum) szolgáljanak. Így mindennek megvan a maga helye és rendeltetése a fejlődésben, ahol mindazokat a gondolatokat és eszméket le kell adnia, amelyek hozzá fűződnek. Semmi sincs hiába; minden talpalatnyi föld termése, minden szem gyümölcs nemcsak úgy véletlenül terem, vagy jut a fizikai síkra, hanem mindennek megvan a maga rendeltetése és célja; *azért mindenről el kell számolnia a léleknek, aki felette rendelkezik, vagy aki törvénytelenül hozzányúl.* **Sem a gazdagság, sem a szegénység nem Istentől való, mert Isten nem szerezte sem a gazdagságot, sem a szegénységet, hanem mindezeket az ember alacsony állapota és terhelt volta hozta létre. Mivel azonban létrehozta, ennél fogva ki is kell bontania.** Azért nincs olyan gazdagság, amiről ne kellene elszámolni, és nincs olyan szegénység, amelynek ne lenne meg a maga célja, s ne lenne meg benne a lélek előmenetelére szükséges eszköz. Ameddig az ember a földön él, addig minden atomjával a földhöz van kötve, s neki a lelkéből fel kell hoznia a jót és a rosszat, hogy vele a fizikai síkon hatásokat érjen el. Ténykednie kell a maga fokozata szerint, hogy ezek a hatások eléje álljanak a lelkének és ösztökéljék őt továbbtovább az úton előre, hogy belátva tévedésének nagy hátrányait, keresse a jót, az igazat, az istenit és tévedésétől az önmaga akaratával tisztuljon meg.

Ameddig lélek az érzéseivel és vágyaival az anyagvilág útvesztőin botorkál és hol ide, hol oda nyit be, addig hol itt, hol ott rögzíti őt meg tévedésének, homályos lelki állapotának eshetősége. De még amikor megismerte Istent, az isteni törvényt, és ebben a törvényben némi előmenetelt tett, s már a vad és

elfordult ösztöneit a helyes útra terelte is az isteni törvény és az erkölcsi érzéke valamennyire megtisztult és kifejlődött, sőt már szert tett némi alázatosságra, engedelmességre és istenfélelemre is, és szíve szerint igyekszik a jót követni. Még akkor is mindig vannak az életében olyan ütközései, amelyekből alig-alig képes ép lélekkel kilábolni. Ezek mind nagy szorongattatásokat okoznak nála, amelyek a szabadulás fele vezető utat egyengetik számára. **Mert a föld, a fizikai világ az ilyen lelkek számára nem az érdemek elismerésének, hanem a megpróbáltatásoknak a hazája. S ameddig az Isten a nyers ösztönökkel, tudatlansággal és sötétséggel terhelt gyenge lelkeket áldozatok rendelésével vezeti a fejlődés útján, addig azoknak, akik ezeket az áldozathivatásokat betöltik,** tehát akik már értelmileg elég világossággal, és érzelmileg elég melegséggel rendelkeznek, újabb meg újabb átalánosító fluidokat kell magukra öltetniük, és ezzel olyan vágyakat, gondolatokat és érzéseket kell a lelkükbe felszedniük, amelyek őket bizonyos küzdelmekre készítik elő. Ez azonban nem történik hiába, mert ezzel a küzdelemmel, amelyet az önmagukban rejlő rosszal és a téves hajlamok leküzdésével vívnak meg, ha győznek, az anyagi erőknek és a nyers természeti erőknek nagy részét szellemesítik, magasabb fokúvá teszik.

Az ilyen lelkek megjelenése és földi élete a földnek akkor is nyereség, ha semmit nem cselekszenek is. Ezt azonban nem lehet megmondani a világnak, mert akkor mindenki hajlandó lenne arra, hogy magát ilyennek tartsa és elbizakodjék. Csakhogy a törvény nem elégszik meg az ilyen léleknek csupán a testbeöltözésével, és azzal, hogy a magára öltött fluidokat átszellemesíti és átvilágosítja. Hanem a körülötte élő nyers ösztöni világ, a tudattalanban nyüzsgő szellemi fluidok olyan izgalmakat és keveredéseket hoznak létre körülötte, amelyekkel szintén meg kell küzdenie. Az állapotoknak olyan elrontott, olyan céltalanná vált, lefelé süllyedő áradataiba kebeleztetik be, amely áradatot saját erőivel, a saját törekvésével kell megállí-

tania lefelé zuhanó útjában. Ez az az állapot, amelyben az ember sokszor így szól: miért van mindez? Hiszen nem cselekedett semmit, nem vétett senkinek semmit, sőt mindent jól akart cselekedni, és mégis minden ellene esküszik, mégis mintha minden nagy, széles, ellene áramló folyóvá változnék, hogy megsemmisítse őt, azt a lelket, aki éppen ennek a folyónak a közepén van céltalannak látszó küzdelemre beleállítva?! Miért sújtja az Isten azokat, akik az ő útján haladnak? Miért bünteti azokat, akik a világnak csak áldására lehetnek? Miért kell nekik szegényen, nyomorultul élniük és napról-napra imádkozva várniuk még a mindennapi kenyeret is, míg azok, akik a világnak csak gonoszat adnak, akik rendelkezéseikkel csak zavarják a harmóniát, és sok-sok szenvedést okoznak, vígan élnek, sőt tobzódhatnak a jólétben?!

Ez az igazságtalannak látszó sors nem azért van, mintha az Isten az igazakat elvetné a szeme elől, hanem azért, hogy ezek az igaz lelkek ott a rohanó árban mint feltartóztató gátak álljanak a gyenge lelkeket magukkal ragadó hullámokkal szemben, és feltartóztassák azokat, hogy a lefelé zuhanók egy pillanatra megálljanak útjukban, és magukhoz térhessenek. Mert *Isten a magasabb fokozaton már nem elégszik meg az embernek a fizikai síkon nyújtott áldozatával.* Mert micsoda áldozat lenne az egy lélek számára, aki már eloldózkodott az önzés kötelékeitől, hogy Istennek adjon valamit abból, amit neki is az Isten adott? Az Úr a gazdag ifjúnak még azt mondja: „*Add el mindenedet és kövess engem*”, az írásmagyarázónak azonban így szól: „*A rókáknak barlangjuk van, az égi madaraknak fészük, de az Ember fiának nincsen fejét hova lehajtsa*”. A rókáknak és a madaraknak van hova lehajtaniuk a fejüket; a maguk rendje szerint mindegyik megkészíti az ő megjelenéséhez szükséges keretet, de az Ember fiának, vagyis *a legmagasabb rendű ember megjelenésének nincsen fejét hova lehajtania, mert Ő áldozatul jött. Ő föláldozza önmagát. Ő nem élhet önmagának, az ő lelkében élő*

szeretet feloszlik és felveszi a mások szenvedéseit és baját; gyógyítani és kiengesztelni igyekszik ott, ahol mások sebeztek, ahol mások tévedtek és gonoszat cselekedtek. Ő a gonosz következményeinek enyhítésére él a világon.

Aki elérte a maga emberi kifejlődését, vagyis betöltötte a törvényt, amennyire azt a lélek emberileg betölteni képes, annak az Isten törvényébe kell belelépnie. Annak nem fizikai áldozatokat, annak lelki, érzésszerű áldozatokat kell felmutatnia. Annak szól az, amit Krisztus ír elő. Amíg az ember a fizikai világban él és lelki fejlettségét nem éri el, addig az ő ellenségén bosszút áll, mert nem is tehet másként, miután önmaga felett való cselekedetre nem képes. Aki azonban az ő fejlettségét, azaz azt a fokot elérte, amikor az Isten törvényébe át kell lépnie, annak már az ellenségéért is imádkoznia kell, azzal is jót kell cselekednie, mert *a szeretetnek nagyobbnak kell lennie önmagánál; önmagát kell feláldoznia a szeretet oltárán, hogy ne a bűnre hajló fizikai én éljen benne, hanem éljen benne a szeretet, amely mindent megigazít, mindent helyreállít, mindent betölt. Ez az isteni szeretet.* És aki Krisztus útjára lép, aki úgy kíván élni, mint aki Krisztusé, aki az Igét a lelkében hordozza és az Ige benne él, ő pedig az Igében, az megértette Krisztus áldozatát és Krisztus áldozatában ő maga is benne él. Mert a Krisztus áldozatában *el kell égnie, meg kell semmisülnie, keresztre kell feszíttetnie a személyes énné, hogy az isteni én élhessen az egyénben.* Az embernek keresztre kell feszítenie testi vágyait, testi törekvéseit, testi igazságát; keresztre kell feszítenie az ő jogait, amelyek őt, mint embert, mint a fizikai világ egy jelenségét megilletik.

A Krisztus igéjében élő ember nem a földi embert reprezentálja többé, hanem azt az eszmét, amelyben neki magát fel kell áldoznia. Ez az eszme pedig azt kívánja, hogy az „én” minden egyes alkalommal, minden egyes ütközésnél a szeretet oltárán hamvadjon el, hogy az isteneszme legyen élő és uralkodó hatalommá, hogy a szeretet oltárán elham-

vadt „egyéni én” helyébe az „Isten gyermeke” támadjon fel. Ameddig azonban a lélek az anyagtól, az anyagi embernek minden vonatkozásától meg nem szabadult, mindaddig kísérleteznie, mindaddig próbálkoznia kell, hogy miként hánthatja le magáról a tévedésnek utolsó maradványait is, hogy megszabaduljon tőlük és elérhesse vágyainak azt a megvalósítását, amiről lelke emelkedettebb pillanataiban álmodozott.

Mikor a zsidók a törvényt kapták Mózes által, sátor-építésre is kaptak az Istentől utasítást. A sátor — amelyet különböző színű selymekből, rézből, ezüstből, aranyból és cédrusfából alkottak és különféle kárpitokkal ékesítettek, — arra volt hivatva, hogy az Isten Lelkét — mintegy fluidumát — és a népnek a lelkét az imádság lelke által összekösse. Tehát Istennek szent templomául építették a sátrat. Amikor pedig elérkezett az ígélet beteljesülése, akkor megépült a jeruzsálemi templom. Mindaz jelkép, amit én mondok. Nagy, hatalmas birodalomná lett a kiválasztott nép, sok ékességgel, dicsőséggel és gazdasággal. És mégis mindez elpusztult, mert mindez a fizikai világnak, a fizikai embernek a nagyságát, dicsőségét és fejlettségét volt hivatva megmutatni. **A nagy, hatalmas, dicsőséges jeruzsálemi templomba jöttek az egész birodalomból imádkozni az emberek, mert azt mondták, hogy ott van, benne lakik az Úr, mert ott őrzik az Istennel kötött frigy megpecsételésének dokumentumait. És mindez elmúlt, mindez semmivé vált, mert emberi volt.**

Krisztus lelkében pedig az Ige szállt alá. Az embernek is le kell rombolnia minden önmagába és emberi méltóságába vetett hitét, és le kell hajolnia a kicsinyhez, a jelentéktelenhez, a kis gyermekhez, — mert hiszen *Krisztus az ő egyszerűségében és kicsinységében mint egy kis gyermek képviseli az igazságot a földön. Az embernek is olyan kicsinnyé, olyan jelentéktelenné kell válnia, mint egy kis gyermeknek, hogy megérthesse, és magáévá tehesse az isteni Gyermekek által kijelentett nagy igazságot.* Abban a nagy és fényes templomban is olyan

kicsiny volt az isteni igazság, mint amilyen kicsiny volt a betlehemi jászolban megszületett Krisztus. Az embernek fejlődése során fokról-fokra áldozatokat kell bemutatnia Istennek. De ameddig az ember még abból sem tud adni, amit az Isten adott neki, azaz a külső dolgokból sem tud szívvel áldozni, addig még nagyon kicsiny és jelentéktelen az ő hite és az Istenhez való ragaszkodása és éppoly vékony és gyenge az a szál, amely őt a boldogsághoz vezet. Sőt amikor a külsőről már eléggé le tud mondani, elég sokat oda tud adni, de az emberi méltóságát még megtartja, addig még mindig igen kicsiny benne az Istenhez való ragaszkodás. Csak amikor mindenről lemond, mindent odaad, mikor egyedül Istennek akar engedelmeskedni és engedelmességből vállalja azt a helyzetet, azt az állapotot, amelyet neki Isten nyújt — nem büntetésből, nem megvettetés folytán, hanem azért, mert az Isten az ő végzésében úgy látja jónak, hogy határköül állítsa őt oda egy zuhanó csoport elé, hogy feltartóztasson egy egész áradatot a lefelé való zuhanásban. Vagy csak feltartóztasson egyetlen lelket is — és ő ezt a feladatot Istenbe vetett hittel, imádkozó lélekkel, buzgó törekvéssel viszi véghez: akkor töltötte be feladatát. Mert ezzel dicsőségre vitte önmagában a Krisztus eszméjét, és nagyobbab áldozott a szeretet oltárán, mint akik templomokat építtetnek, és akik nagy hangon dicsőséget hozó, nagy jótekonyságokat gyakorolnak az emberek előtt. Mert ő igazán áldozott, igazán a magáéból adott.

Az ilyenek a rosszat nem viszonzózzák rosszal, nem állnak bosszút, hanem jót cselekszenek a rossz helyett; nem kívánják el a másét, hanem megelégednek azzal, amit nekik Isten adott. Nem hivalkodnak semmiféle külsőséggel, nem tekintik magukat feljebbvalóknak senkinél, vagy jogosultabbaknak a jóra, a dicsőségre, hanem hordozzák a keresztet béketűréssel, Istenbe vetett hittel; és szeretettel bánnak mindazokkal, akiket a sors közelükbe rendelt. Ezek megértették az Isten szeretetét. Ezért az ő áldozatuk és béketűrésük Isten előtt a legkedvesebb, és a leghatalmasabb oldó- és bontószere a bűnnek. A termé-

szetbe elrejtett gonosz fluidok, amelyek az ő lelkükön keresztül folynak, azt meg nem mérgezik; sem a hiúság, sem a gőg, sem a bosszú meg nem rontja a lelküket, és el nem tántorítja őket az Úr által előírt érzésektől, mert *a lelkükben a Krisztus él és ő cselekszi a jót*. Ezeknek folyton imádkozniuk kell, mert különben azokat a terheket, amelyek az általános emberi tévedésekből erednek és rájuk nehezednek, nem volnának képesek elhordozni. Ezeknek a lelkében nem gyepesedik be az áldozati oltár, mert nekik sűrűn kell áldozniuk, úgyszólván napról-napra, sőt óráról-óra, mert minden egyes gonosz szó és cselekedet, mely körülöttük elhangzik és történik, és amely őket bántja, az ő lelkükből nem ébreszt hasonlót, hanem *az ő lelkük, mint ütközőpont a maga tisztább erejével megsemmisíti ezeket a gonosz fluidokat*.

Ez a leghatalmasabb áldozat, amire a maga emberi mi-voltában senki nem lenne képes, hogyha előtte Krisztus nem hozta volna ugyanezt az áldozatot. Erre az ember nem lenne képes, mert az ember csak ember marad, és az ő emberi természete nem képes megtagadni önmagát, csak a benne elrejtett isteni természet által, hogyha az az Isten Szellemével az ima által kapcsolódást nyer. Ha a Krisztus áldozata, amelyét Ő adott a legnagyobb, a legszentebb áldozati oltáron, át nem hatná az ember lelkét, és meg nem tisztítaná azt bűnös természetétől és gonosz hajlamaitól: senki sem lenne képes semmiképpen arra, hogy önmagát megtagadva, az áldozati oltáron magát feláldozza. De mivel Krisztus odaadta magát a legszentebb áldozatul, hogy a tévelygés fejedelmét legyőzze a szeretet által: *ez a nagy erő, ez az isteni nagy hatalom feloldódott a láthatatlan természetben, és lélekké vált, amelyet a hit és az ima erejével magához vonhat minden hívő lélek, aki hisz a jónak végérvényes diadalában*, az Isten örök hatalmában. És akiben a hit olyan erős, hogy hegyeket képes megmozdítani, vagyis a hegyeknél hatalmasabb, nagyobb eszméket, fogalmakat, gondolatokat képes megdönteni.

Az ilyen ember az ő hitével odaáll Krisztus mellé, és az ő imádsága révén Krisztus Lelke áthatja őt, s képessé teszi arra, hogy önmagát megtagadja, megtagadja önmagában a vétkező, téves hajlamú embert, hogy lelkét az imádság erejével az Isten hatalmas Lelkével összekösse. És így képessé legyen az önma-ga feláldozásának munkáját véghezvinni. Nem gögből, nem nagyot akarásból, hanem *az igazságnak a szeretetbe való beolvasztása által*, a legnagyobb áldozattal, amire csak az ember az Isten Lelkével képes, hogy önmagát odaadja az Istennek az engedelmesség által, amikor azt mondja: „*Legyen meg Uram a te akaratod*”; amikor kijelenti, hogy ő nem akar semmit, hanem Isten akaratát kívánja teljesíteni. *Ebben van a legnagyobb titok, amit a külső ember meg nem ért. Boldog az a lélek, aki a hit által ezt a titkot valamiképpen megközelítette!*

2. Az „isteni igazság” misztériuma(**)

Az „Igazság” kérlelhetetlen szentség. — A „Törvény” igazsága és a „Kegyelem” igazsága (isteni igazság). — Karma és jóvátétel. — A „karma”, mint a kegyelem eszköze. — Az áldozat, mint új erőforrás. — A bűn az életet megszűkíti. — A korszellemek reprezentánsai. — Az igazi megtérés értelmzése. — Az „áldozati bárányok”. — A mulandó ember megszűnése és a szellemember megszületése. — Mikor érik meg a lélek az áldozat hozatalára?

Most a keresztény hit áldozatával szembehelyezem a pogány kármát. Az igazság egy, amit semmiképpen nem lehet megváltoztatni. **Ez a kérlelhetetlenség és változhatatlanság a vétkező lélek előtt teljesen hozzáférhetetlenné teszi az igazságot, mert hiszen az igazság szentség, és Isten tulajdonságai közé tartozik. Nem lehet valami jó, nem lehet boldogító, nem lehet helyes és harmonikus, csak ha igaz. Az igazságnak betöltése tehát az első és fő szükségesség ahhoz, hogy a lélek önmagában önmagát, t.i. a szellemet feltalálhassa.** Ameddig a lélek önmagában önmagát fel nem találja, addig egyáltalában tájékozatlanul áll a világmindenségben, mert *csakis az nyújthat neki valami tájékozódást ebben a szétkuszált,*

és helytelen irányban haladó természetes világban, *ha önmagában megtalálja az isteni szikrát, és önmagában fel tudja találni az Isten tulajdonságait. Miután azonban az emberi lélek itt a földön annyira bukott, olyan mélyen aláesett, hogy az abszolút igazságról még csak fogalma sem lehet: ennél fogva az igazságot sem önmagában, sem a körülötte lévő világban feltalálni nem képes, mert ez az egész világ bűnnel és gyarlósággal van tele.* Minden időben a tévelygések voltak azoknak az eszméknek a rugói, amelyekkel a világot a szenvedésekből, fájdalmakból kivezetni igyekeztek. Így tehát, mivelhogy a földi ember az igazságot nem ismerheti, abból egyáltalában ki sem indulhat; így nem indulhat el az ő gondolkozásában az Abszolút felé az igazság útján, mert *az az igazság*, amit a földi ember fel tud fogni, meg tud érteni, mindenkor ütközésekbe, fájdalmakba és széthullásokba vezeti őt.

*

Mózes törvénye az isteni törvénynek mintegy nagy, vázlatokban megfestett képe azt az igazságot állítja az ember elé, amely igazság az ember külső formájához, az emberi megjelenéshez van szabva. És bár ez nem teljes és nem tökéletes igazság, mégis annak a léleknek, aki hinni és haladni akar, óriási segítő eszköze. Az első parancsok az Isten egyedülvaló létét, egyedüli hatalmát, mindenekfelett valóságát hirdetik, azután pedig az emberi léleknek Istentől való függését tárják a szem elé; a többi parancsolatok pedig mind-mind az ember lelkének a másik lélekhez való viszonyát tárgyalják, illetőleg egyengetik, hogy az ember önmagát milyen rendhez tartsa. *Ennél a rendnél fogva az Igazság mint a virágnak a magja lassan erjedésnek, kibontakozásnak indul a lélek bensejében, és kitermeli, kihozza a szarát, a törzset, a leveleket, azután majd kihozza a virágot, végül azt a mennyei gyümölcsöt, amely megadja a léleknek azt az örömet, amire szüksége van, hogy igazán boldog tudjon lenni.* Mert ameddig még azt mondja a törvény: „ezt ne tedd, mert ilyen meg ilyen büntetéssel sújtom, a te hiá-

bavaló törekvéseidet”: addig mindig ott áll a félelem, a rettegés az emberi lélek mellett, mint valami merev karó, amely nem engedi őt a törvénytelenség felé hajolni. *De ebben az állapotban az ember nem érez semmi felemelkedést, annál kevésbé örömet, ami ennek a nyomán mint áldás, mint égi harmat, az emberi lélekre reá hull. Azért Mózes által — mintegy kárpótlásul — azt mondja a törvénynek Ura: „Aki mindezeket a rendelkezéseket megtartja, azon megsokasítom az én áldásomat és a földi jókban, a kíváncsú dolgokban megáldom őt, hogy az ő lelke meg legyen elégedve.*

Azonban amikor az ember elérte azt a fokozatot, hogy az istenfélelembe, a rendelkezések betartásába belenövekedett — mert hiszen bele kell növekednie — amikor már az isteni áldások által lélekben és tartalomban megerősödött, akkor eljönnek az idők, amikor ezek az áldások lassanként ismét visszavonattak. És az emberi lélek ott áll elégedetlen és szomorú érzéssel az ő Teremtőjével szemben, és csüggetően kérdi: „Uram Istennem, miért büntetsz engem, mikor én a te rendelkezéseidet az én gyenge erőmhöz képest igyekszem betölteni és hű vagyok a te törvényedhez? Íme, mégis indokolatlan szenvedések és csalódások lepnek meg, és én itt állok egyedül, nincsen kihez, nincsen hova fordulnom, nincsen kiből bizakodnom, mert hiszen Te is elfordítottad tőlem a te orcádat! Vajon érdemes-e jót cselekedni? Van-e Isten, aki szemléli az emberek életét és sorsát, hogy a jót megjutalmazza és a rosszat az igazság törvényével sújtsa?” **Amikor a lélek idáig jutott, akkor szüksége van egy magasabb rendű igazságra, egy magasabb rendű fogalomra, hitének nagyobb erejére, amely mélyebbre hatol és a titkok világába elrejtett dolgok felszínre hozására törekszik.** Tanulmányozza azt az „igazságot”, amellyel most került szembe, mert ez az „igazság” az ő számára többé nem hoz békét, nyugalmat, áldást; hiszen éppen azzal az eddig ismert igazsággal szemben, amely szerint ő él és cselekszik, megpróbáltatásokat és gyötrelmeket tapasztal, míg a gonosz vígan él, és

azoknak, akik az igazságot nem keresik, sőt lábbal tiporják, jó és megelégedett életük van! Akik még a karma igazságára támaszkodnak és a „szemét-szemért” törvényben élnek, azok még nem jutottak fejlődésüknek arra a magaslatára, ahonnan az isteni titokba betekintésük lehetne. Ameddig a külsőséges ember önmagában nem keresi és találja meg a dolgok megoldását, és *ameddig nem talált rá a benne lévő isteni lényegre, addig hiábavaló neki kármáról, az engesztelésről beszélni, mivel az ilyen lélek ezt fél sem foghatja, mert meg sem értheti az Isten tulajdonképpen való kegyelmét.*

A szemet-szemért törvény, a pogány karma törvénye, amely életről-életre kíséri az emberi lelket, nincs megoldva, nincs megtöltve az elszenvedett fájdalokkal, amiket az ember egy másik léleknek okozott, mert abban a másik lélekben nemcsak egy lélek lakik, hanem benne van a Világlélek, az Isten Lelke is. A megtörtént dolgot pedig meg nem történtté nem teheti senki az Igazságnak hatalmas mivolta előtt. *Ha egy ember elveszi egy másik ember életét, meghalhat száz halállal, de azt, amit elvett, vissza nem adhatja. Tehát ezen az úton jóvátétel, kiigazítás nincs.* A bűnt bűnnel és szenvedéssel meggyógyítani nem lehet. És ha annak a gonosznak — akinek a lelke, mint a viharzó tenger telve van tajtékkal, ádáz gyűlölettel, gonosz vágyakkal, felszínes formaságokkal, önző, mindent letipró erőszakossággal — a testét kerékbe törnék is és hogyha róla apránként tépnék is le a húst, hogy az „igazságnak” elég tétesék, annak szenvedése és gyötrelme száz életen keresztül sem tudja jóvátenni azt, amit gonoszul cselekedett.

Nem magukban a történetekben és eseményekben van a tulajdonképpeni hiba, vagy a tulajdonképpeni engesztelődés, hanem a lélek mélyén történő átváltozásban, vagy ennek az átváltozásnak a hiányában. *Ott van elrejtve az igazság, amit a földi ember meg nem közelíthet. De Isten az ő mindenhatóságával, az ő erejével, az ő titkos, rejtett igazságával lemerül a mélyre, a láthatatlanba, ami az embernek még a gondolatai és*

érzései előtt is ismeretlen és titokzatos, és ott végzi él az ő kegyelmével azt a csodát, amely megváltoztatja, átalakítja, újjáteremti, újjászervezi a lelket, a lélek természetét. Ezt cselekszi a Kegyelem. Ennek a kegyelemnek csupán eszköze a karma. Ez tehát nem maga a kiengesztelődés, mert hiszen a karma maga semmi, és azért, mert valaki ebben bizakodik, száz és ezer életem keresztül sem változtathatja meg az igazságot. Hanem a Kegyelem újjáteremtheti, átalakíthatja, új forrásokat, új életlehetőségeket nyithat meg a lélekben, amelyek eltakarhatják a régi bűnnek, a régi tévedésnek a forrását. Sőt, mint ahogyan a betegségeket is szokták úgy gyógyítani, hogy a betegség-okozó mikrobákat betokosítják, s azok elszigetelve nem árthatnak: *a Kegyelem a léleknek ezeket a bűnre hajlamos apró, kicsiny részecskéit is a jó források megnyitásával szintén betokosíthatja, elzárhatja, és beláthatatlan hosszú időkre tétlenségre kárhoztathatja.* Vajon hogyan lehetséges az, hogy ez létrejöhessen? Az áldozat által.

*

Most lássuk a pogány elméletet, a kármát és a földi élet megjelenéseiben és adott állapotaiban előforduló eseményeket, amely adott állapotok a bűnbe alásüllyedt világnak folytonos forrongása által jönnek létre, és mint ilyenek képezik az élet adottságait. Maga a bűn az ember eltévelyedett felfogása folytán éppen azáltal jön létre, hogy az életet minél élvezhetőbbé akarja tenni. Mivel azonban helytelen utakat-módokat alkalmaz, ezáltal éppen folyton szűkebb terjedelművé teszi az életet, s a szabadságot mindinkább megszükiti, t. i. az életnek a távolabbi rezgéseit (azaz a jövőt) szorítja mindig szűkebb és szűkebb határok közé, míg végül teljesen lehetetlenné teszi. Mivel pedig a lélek természetében elrejtett élet küzd ez ellen a természetellenes tendencia ellen, azért ebben a küzdelemben időről-időre nagy, felfokozott erők bontakoznak ki. És a Világlélek, amely folytonosan harcol a halál ellen, a kárhozatnak és a megsemmisülésnek lehetősége ellen, nagy evolúciókat hoz létre. Ezek az

evolúciók pedig nagy tömeg fluidokat, nagymennyiségű erőket dobnak felszínre a rejtettből, s mintegy új forrásokat nyitnak meg a rejtett világból, hogy a túlérőre kapott kárhozatra vivő eszmék és erők — amelyek hatalomra törtek és veszélyeztették a világ lelkének továbbfejlődését és terjeszkedését — ezekkel az új gondolatokkal és eszmékkel, mint nagyobb és hatalmas erőforrásokkal szemben ne érvényesülhessenek. Új alakulatok jönnek tehát létre; új eszmék és gondolatok nyernek kifejezést azokban a szellemekben, akik testet öltenek. Azok az ember-szellemek pedig, akik ezekbe a gondolatokba beleélik magukat — mert tetszik nekik ez az új eszme, ez az új igazság — úgy tekintik magukat, mintha ezeket a gondolatokat ők gondolták volna el, és ők építették volna ki, nem pedig úgy, ahogyan az történik. Hogy miután ezek a gondolatok és eszmék felszínre kerültek, ezek hozták magukkal a fizikai síkra azokat a szellemeket, akik ezekben a gondolatokban munkálkodtak.

Természetesen ezek a szellemek sem mentesek a hibáktól és tévedésektől; hiszen minden jó és üdvös dolog, ami a világra jön, magával hozza a maga árnyékát, mert nincs egyetlen gondolat sem, amelynek árnyéka ne volna a testben és a test képzetével bíró szellemek között.

Ezeknek az új áramlattal ide került testetöltött szellemeknek meg kell küzdeniük a régi elvekkel, a régi gondolatokkal; azaz meg kell küzdeniük az önmaguk által hozott új eszmék hátrányos eshetőségeivel. És mivel ezek az árnyak a világnak és az egész természetnek alakulásaiban — még az állat- és növényvilág felfelé törekvésében is, és az ember gondolati énjének a határainál is — minden eshetőségben percről-percre ott állnak, hogy meggátolják a léleknek messzebb való kisugárzását, rezgését: tehát az evolúció minden egyes életformával új alakulatok, új formák felszabadulását hozza felszínre. Ezeknek az új alakulatoknak tért kell hódítaniuk, meg kell hódítaniuk az atmoszférát. Így ez az új alakulatok reprezentánsainak ütközéseket kell elszenvedniük, mert az árnyak, amelyek nekik ellenál-

lanak, nem az övéik, hanem az elmúlt, letörölt rétegéi; az előttük élt emberek téves és hibás elveivel, gondolataival és azok eredményeivel kell megküzdeniük, abból a jót kivonniuk, a kétes értékűt kidobniuk, vagy szétválasztaniuk, az abszolút használhatatlant pedig megsemmisíteniük. Tulajdonképpen ezekből a küzdelmekből áll minden egyes testetöltött szellemnek az élete, hogy önmagának, a lelke rezgéseinek helyet, módot és lehetőséget teremtsen a világban, összekösse ezeket más emberek gondolataival és érzéseivel, s azokkal kapcsolódva az összesség jobb és maradandóbb rezgéseit megtalálja a maga részére, ebbe magát beledolgozza s ezáltal a saját lelkének is bizonyos időkre való fennmaradását munkálja ki.

A földön nem lehet csak úgy élni, mint ahogy azt az emberek gondolják: teljesen ártatlanul. Abszolút ártatlanság nincs, mert ez csak annyit jelentene, mint tudatlanság; a tudatlanság pedig nem erény. Dolgoznia kell az emberi léleknek akár jót, akár rosszat és mindenki a maga lelkének tárházából hozza fel az értékeket, amelyekkel rendelkezik, de természetesen a tévedéseket, meg a hibákat is. Felszínre kell hoznia a jót, amely a lelkében szunnyad, amelyhez sokszor vágyak, lelkesedések (sokszor egy-egy részletigazság) vannak kapcsolódva, s amellyel önmagának a fennmaradását biztosítja a lélek. A benne lévő tévelygéseknek pedig azért kell felszínre jutniuk, hogy ütközéseket szenvedve, a lélek megismerhesse azok tarthatatlan voltát, és lemondjon róluk, vagyis meggyógyuljon belőlük. Ez, bár kicsiny dolognak látszik, az ember életében nagyon is számottevő igazság. Vannak lelkek, akik egyáltalában nem tudnak jót felszínre hozni, és csak azért vannak a világon, hogy fogalmat szerezzenek maguknak a jóról. Természetes, hogy az ő lelkük mozdulatai károsak, fájdalmasak és nem kívánatosak a csak valamivel fejlettebb lelkek számára sem. Mennyire nem kívánatos a náluk sokkal fejlettebb lelkek számára az ilyenekkel való együttélés! De az érzéseknek, gondolatoknak, törekvéseknek ez ütközései

által minden lélekben hull szét valami rész a mulandóból. Ez pedig azért van, hogy az örökkévaló erősödjék. Ha ráüttök egy gyémántdarabra, gyémántszilánkok hullnak szét; és ha ráüttök egy gránitdarabra, akkor gránitdarabok hullnak szét. Ha az ütközések folytán az igaz és nemes lélek szenved, és széthull az ő érzése. Az igaz és nemes fájdalom, mint apró gyémántszilánk szikrázik szét a világba, a Világlélek felszedi, felsodorja azt és ahova hull, ahova vonzatik, ahová irányíttatik, ott ragyog, ott világosít, ott érzelmi melegséget szít; gyújt, lelkesít és átalakító, újjáteremtő munkát végez.^{32*} A gonosz lélek érzése pedig ahová hull, mindenütt fájdalmat, nyomorúságot, elégedetlenséget, zúgolódást és kárhozatot teremtő erőket ébreszt fel. Így az erők keverednek, az erők vonzatnak és taszítatnak, de különböző életek folytán mégis kialakul minden léleknek az új termése. *Senki sem távozik el a földről ugyanazzal a lélekkel, ugyanazokkal az elvekkkel és gondolatokkal, amelyekkel jött, mert új igazságokat, új megismerést alakított ki magának a tapasztalatok és ütközések révén. Bár széthullatott magából bizonyos rosszat, bár rossz hatásokat hozott létre az életével: mindegy. Ezek a hatások ott állnak, ott sorakoznak fel a Világlélekben, a világ „természetében”, hogy újabb ütközéseket hozzanak, és újabb alakulások jöjjenek létre. Tehát nem tesz semmit jóvá, hogyha hasonló körülmények közé kerül a lélek, és hasonlóan szenved, mint ahogyan szenvedtetett; és nem fizet vissza semmit, nem engesztel ki semmit; hanem a tapasztalat által új erőkre, új ismeretekre tesz szert, amelyek benne új világosságot gyűjtanak, és új törvényt szabnak eléje. Ez az új törvény vezeti azután őt el többé-kevésbé messzire attól a régi tévedéstől, amelyből ezek a nem kívánatos eredmények származtak. Ameddig a lélek önmagából nem tud jót széthullatni, ameddig önmagából nem tud semmi igazat kitermelni, sőt még*

³² * P. o. a mártírok, hitvértanúk s az ú.n. „szentek” életének és szenvedéseinek példaadó hatása.

csak a részletigazságot is igen-igen gyengén tudja a maga és a mások részére érvényesíteni: addig, még ha ütközéseket szenved is, nem hoz velük semmiféle áldozatot, mert hiszen ez az ő tulajdonképpeni atmoszférája. **A gyilkos, ha meggyilkolják, a tolvaj, ha megkárosítják, semmiféle áldozatot nem hozott azzal, amit elszenvedett, mert hiszen csak a saját törvényét élte. Mert amennyit az ember másnak cselekszik, ugyanannyit magának cselekedett, mert ugyanazokat az eshetőségeket szaporította, ugyanazokat a lehetőségeket dolgozta ki, amelyektől szenvedni fog.**

Ha azonban az ember megtért, és a lelkét már át megátitatta az Isten kegyelme, annyira, hogy gonoszát még akkor sem cselekszik, ha az a gonosz ütközéseket hozott is létre az ő életében: akkor az ütközések által az ő lelkéből nemes és tiszta érzés, igazságszeretet és engesztelés hull szét a világba. Amikor teljesen megtért és át tudja ezeket gondolni, és ami a fő, át tudja érezni, és nem félelemből cselekszi a jót, nem a félelem tartja vissza a hamisságtól, hanem a lelkének igaz érzése, a lelkében kifejlődött szeretet vezeti őt: akkor már az isteni Lélek nyilatkozik meg benne. **Tehát nem a cselekedetekben áll az igazi megtérés, hanem az érzésben; mert a cselekedet még lehet utánzat is, de az érzést nem lehet utánozni, annak igazának, tisztának, isteni eredetűnek kell lennie.** Ezt az isteni eredetű igazságot Krisztus adta az emberiségnek és általa lett ismertté az Ige. Ő adta a világnak a megoldást, hogy nem a külsőben, **hanem csak a bensőben igazulhat meg az ember; nem a cselekedetek emelik őt fel, hanem az érzések, amelyekkel a cselekedeteket véghezvitte.** Számtalanszor rámutatott Krisztus az igazi jó cselekedetekre, a lélekből jött jóra, amely nem keresi az emberektől nyerhető dicsőséget, hanem annak örül, ha az igazságnak és a szeretetnek érvényesülését szolgálhatta. Amikor valakinek az életében ez az érzés, ez a titkosan érzett jó megnyilatkozik, abban az Isten Lelke van, és az

az Isten Lelkének részesévé válva cselekszi az igaz jót, s akkor ő az igazságnak valóban közvetítője.

Aki azonban ezt felismerte és az Isten Lelkétől indítatva vágyakozik arra, hogy így cselekedjék, az a külső világtól, az álarcos világtól sok gúnyban, megpróbáltatásban és üldöztetésben részesül. Mert a külső világ az álarccal megjelenő igazságnak örül, hogy ha valakit még tévedésben talál, azt megleckéztesse. **Ez a tettető világ még büntet, megaláz, zsarnokoskodik; az isteni igazság pedig feláldozza önmagát, hogy eltakarja a másiknak a tévedését, hogy megsemmisítse annak a hibáját, hogy helyébe az igaz jót ültesse;** lépten-nyomon áldozatot hoz és a szeretet oltárára helyezi az ő adóját az elnézésben, a türelemben, az önfeláldozásban, amikre az ilyen lelkeket az élet lépten-nyomon kényszeríti. Aki az Isten Lelkétől átítatott szeretetben és igazságban él, az nem keresi a feltűnést, a dicsőséget, mert érzi, hogy a tévedő világ a dicsőséget az érdemteleneknek adja. Mert a világ szereti azokat, akik olyanok mint ő; a világ szereti a nagyra törőket, és azokat, akik imponálni tudnak. Akik a külsőségben való érvényesülést keresik, akiknek az érzésvilága hitvány, akik nagy és hangzatos jelszavak alatt kicsiny, értéktelen dolgokat cselekszenek. A világ hódol ezeknek; **a világ szereti azokat, akik a jóságukat fennen hirdetik; és meg is jutalmazza az ilyeneket elismerésével.** Ezért az elismerésért az ilyenek még áldozatot is hoznak, de nem a szeretet oltárán teszik azt le, hanem a dicsőség oltárára, hogy a nevük fennmaradjon egy kis ideig, hogy az ő lelküket táplálhassák abból a múltó dicsőségből.

De akik az Isten dicsőségét keresik, az igaz jó erejében és hatalmában hisznek, azok természetüknél fogva egyszerűek és szerények; bátrak, de nem hivalkodók; lelkesedők, de nem kiabálók. Nem hunyászkodnak meg azok előtt, akik a ferde utakat járják, de nem is támadják azokat hibáikért, tévedéseikért; védekeznek, de védekezésük nem bántó, nem sértő, mert hiszen hibáik és gyengéik nekik is vannak és tudják, hogy ők sem töké-

letesek, csak igyekvők. Nem törnek pálcát mások felett; nem tartják számon mások bűneit és tévedéseit, hogy azokkal alkalomadtán visszasújtsanak. Megbotolhatnak, sőt el is eshetnek, mert hisz ők is emberek — és mert a tévedés és a bűn, mint élő sövény, át- meg átszővi a világot, és eltakar minden igazat és jót, — de felkelnek, mert imádkoznak, és az Isten Lelke ismét talpra állítja őket. Csalódnak, mert csalódnuk kell; hiszen a világ nem váltja be a lelkük vágyait, és a lelkükben sok fájdalmat terem az általuk széthintett jó és az annak nyomán rájuk ható rossz. Könnyeznek, de nem esnek kétségbe; kételkednek, de nem válnak hitetlenekké; erőlködnek, de ki nem merülnek; dolgoznak, de munkájuk nyomán ritkán élvezik a megelégedés boldog eredményét. Mindamellet el nem csüggednek, mert hitüknél fogva érzik és tudják, hogy az Isten az ő számukra nem azt az eredményt tartotta fenn, amit az ő törekvéseikkel és erőfeszítésükkel alig-alig tudtak felszínre hozni. Hanem az Isten az ő kegyelmének gazdagságából olyan létlehetőséget teremt az ő lelküknek, az ő megjelenési formájuknak, amely az ő eredményeiket, az ő cselekedeteiket, az ő érdemeiket messze-messze felülmúlja.

Ezek az igazi küzdők, ezek az igaz emberek, ezek azok, akiknek szükségük van az Igére és arra, hogy egymást megértve haladjanak és támogassák egymást az úton, mert nekik az egész világ ellenségük. Ezek azok, akik találkoznak Krisztus igéjében, s összeszövődik a lelkük érzése, és sohasem válnak szét többé még az örökkévalóságban sem, mert az együtt átküzdött és átszenvedett munka szorosan összekovácsolta a lelkük érzéseit. *Ezek azok, akik áldozatot nyújtanak a világnak.* Mert valaki a sajátjából, az ő feleslegéből, az ő gazdagságából ad, az a saját emberi dicsőségét szolgálja, s habár a legjobb akaratral cselekszik is, mégsem adott örökkévaló értéket, mert hiszen a mulandót adta. És legyen bár a hála nagy, sokszor még a síron túlra is kiható, akkor sem örökkévaló érték az, mert hiszen csak a változások világában adott olyan dolgo-

kat, melyek egy időre az ő lelkének biztonságot és létlehetőséget nyújtottak. *De felszedni a rosszat, a szenvedést, a Világlélekben összegyülemlett és a zűrzavaros ütközések által keletkezett összhangtalanságot, ennek nyomása alatt élni és helyébe hitet, igazságot, szeretetet, békét nyújtani az életben minden teremtet léleknek. Nem bántani senkit, hanem Istenbe vetett hittel és imádkozó lélekkel elszenvedni minden sérelmet: ez az az áldozat, amely az ember lelkét megtisztítja azoktól a hátrányos emberi tévedésektől és bűnöktől, amelyek mindvégig kísérik a lelket, s mindaddig vele maradnak, ameddig csak emberi testben kell megjelenie.*

Jót adni a világnak; az embernek önmagáról megfelelően a jót, az igazat cselekedni, s helyébe a rosszat, a törvénytelen bűntetés vágya nélkül, vagyis az „igazság” kihívása nélkül, viszonzás nélkül elszenvedni: ezzel ritkítjátok a bűnt. Ezzel tisztítjátok a magatok lelkét, és ezzel irtátjátok ki azoknak a tévelygéseknek és bűnöknek a lelketeken maradt eltokosított maradványait. Amelyek az isteni kegyelem folytán sokszor sok testöltésen keresztül latens pihennek és várják az alkalmat, amikor felébredhessenek.

Így adjátok át magatokat atomról-atomra az isteni törvénynek. Atomról-atomra adjátok át magatokat az abszolút Jónak mindenféle állapotban, amit csak végig küzdötök a világban: szegénységben és gazdagságban, dicsőségben és gyalázatban, nyomorúságban és nagy hatalomban. Atomról-atomra adjátok át magatokat, és így fogyasszatok el a múlandó embert, hogy amikor a múlandó ember az ő vágyaival és gonosz természetével egészen megszűnt, felébredjen az Isten gyermeke: az újjáteremtett szellemember. Itt, ebben a krisztusi igazságban megszűnik a pogány karma. Itt a „szemet-szemért” törvény el van törölve, meg van semmisítve, mert hisz csak addig az igazságig érvényes, addig a fejlődési fokig jelent valamit, ameddig a Mózes törvénye ér, ameddig a lélek valahogy megtanulja, hogy mit nem szabad cselekednie és mit kell cselekednie.

Amikor a lélek tudja, hogy mit kell cselekednie, sőt *a benső lélek indíttatásának engedve sokszor szeretné is cselekedni, akkor megkezdődik számára az áldozatok ideje, az áldozatok korszaka. S valaki nem tud áldozatot hozni, mert nem tudja önként odaadni magából az értéktelent, attól az isteni törvény lassanként mindazt elveszi, amihez a lelke ragaszkodik. S ha a lélek túlságosan ragaszkodik, visszaadja neki, de vele együtt mindazok a keserűségek és terhek, azok a nyavalyák is visszaadódnak, amelyek a tévedésbe került igazság nyomán fakadtak.*

Mert ugyan mi az a földön, ami az ember szeme előtt kíváncsú és ne lenne a tévedés gyümölcse? Mi a gazdagság, a dicsőség, az öröm, a földi boldogság? Mind egy-egy tévedésnek az összesűrítése. Az egyedül Isten szerint való boldogsága a léleknek: az Istenben való megnyugvás, a léleknek a jóban, az igazban való öröme, amely nem ragaszkodik a múlandó dolgokhoz, hanem gyönyörködik az Isten igazságában, és annak érvényesülésében, örül az Isten ajándékainak, hálákat ad értük, de nem ragaszkodik annyira hozzájuk, hogy kétségbeesnék, ha Isten azokat elvenné tőle. Ez az, amire az Úr tanított bennünket. És valaki még nem tudja odaadni az ő emberi énjének kedves dolgokat, valaki még nem tud tűrni, valaki még nem tud elnézni, nem tud engedelmeskedni, nem ismeri a békességes tűrést, nem tud szerény lenni, nem tud kevéssel megelégedni és a kevésben is örömet találni: az hiába mondja, hogy ő az Isten útjait ismeri, *addig még az Isten igazsága az ő számára érthetetlen nyelven van mondva. Imádkozzatok, hogy az Isten ilyen lelket adjon nektek, az imádságnak azt a lelkét, amellyel megérthessétek az áldozatokban, a próbákban, a fájdalomban Istennek hozzátok való szeretetét, amellyel ki akar emelni benneteket e mulandó világ kárhozatos életkörülményei közül, és lássatok bennük hívó szót az ő országába.* Keressétek az Isten országát és annak igazságát. *Ami békét a ti lelketek számára a viharok közt szereztetek meg, az a béke a tiétek, marad és képesít titeket Isten igazsá-*

gainak megértésére, s arra, hogy bennük örömet, ujjongó örömet találjatok, amelyek átérzéséhez nem kell meghalni, nem kell megkóstolni a halált; mert az ilyen lelkek számára a halál nem más, mint átváltozás, megszabadulás a test terheitől.

De ameddig ezt meg nem ismeritek, addig a halál szigorú törvény, addig a halál szoros korlátok közé szorító hatalom, amely a lelket a maga világába zárja be, hogy mindazokat a hatásokat, amelyeket ő a világba kisugárzott, és mindazokat a hatásokat, amelyeket a világ felelt és világ fog felelni az ő hatásaira - átélje.

*

Amikor mindezeket át tudjátok gondolni és meg tudjátok érteni, akkor a Krisztus nagy áldozatát is megértitek, amellyel Ő lehetővé tette, hogy a hívő embergyermek megszabadulhasson a múlandó világ hatalmassága alól, a kárhozattól, a bűntől, hogy egészen szabaddá lehessen. *De ameddig a lélek ezt az igazságot meg nem ismeri, egy lépést sem tud felemelkedni. S legyen bár az emberek előtt elismert legnagyobb erények birtokában, s cselekedje bár az igazságot annyira, hogy a kés éléhez hasonlítson az ő igazsága: mégsem tud megszabadulni a földtől, a „törvénytől”. Mert ameddig a részletigazsághoz vonzódik, amit még hatalomnak tart, addig ez az „igazság” ül felette törvényt. S ameddig ő nem nyújt semmit ennek az igazságnak a megszélidítése, enyhítése érdekében, mindaddig zordnak, kietlennek, gyötrőnek és hatalmaskodónak fogja találni az igazságot. Mikor azonban ő is nyújtott valamit, amikor nem keresi a részletigazságot, hanem az „igazságon” (a kötelességen) felül cselekszik, vagyis áldozatot nyújt, akkor az igazság megenyhül, s a komor bazaltszikla szelíd virágoskertté válik számára.*

3.

Isten áldozata.^{33*} ()**

Miért adta Isten a szabadakaratot? — Ádám bukása. — Az engedelmesség szükségessége. — Az engedetlenség vaksága. — Isten az emberben. — Isten üzenete minden egyes lélek számára. — Isten fájdalom és szomorúsága. — Isten áldozata Krisztusban. — A szenvedés, mint engesztelő eszköz. — Miért késnek Isten áldásai? — Az örök áldozati oltár. — „Test és vér nem veheti az Isten országát”. — A bűnök elenyészésének titka. — Akik „kívül” maradnak. — A megtérés definíciója.

Kérdés.^{34}**

Kedves Vezetőnk! Gyakran tesznek fel az emberek ilyen kérdéseket: Ha már az Isten úgy teremtette meg: a szellemeket, hogy közülük némelyek elbukhattak, és így végtelen szenvedések sorozatán át juthatnak csak el a boldogsághoz: hogyan nyernek ezek kárpótlást a tisztán maradottakkal szemben, akik kezdetől végig boldogságban élnek? Én a tékozló fiú allegóriájában látom e kérdés megvilágítását; mégis kérlek, szíveskedjél ezt bővebben megmagyarázni.

Felelet:

Ez a kérdés tulajdonképpen burkolt szembehelyezkedés Istennel a bukott szellem részéről, aki az ő „igazságát” keresi, mert még egyáltalában nincs tisztában a dolgokkal. A bukott szellem is érzi az igazságnak mindenre kiterjedő hatalmát, és igyekszik az igazságnak egy csücskét megragadva azoknak is valamiképpen táplálékot nyújtani, akiknek az még tulajdonképpen nem jár, akik még önála is messzebb vannak. Ez felületes gondolkozás és felületes „akarás”. Feleletem a következő: A tékozló fiú példája megközelíti ugyan, de nem tartalmazza erre a kér-

³³ * Szoros kapcsolatban van az I. kötetben közölt „A szellembukás magyarázata” című tanítással.

³⁴ ** Ezt a kérdést egyik kortagunk kívánta előterjesztetni, akit — különösen a teozófiával foglalkozók részéről — többször ostromoltak ilyenféle kérdésekkel.

désre a teljes feleletet. **Mert tulajdonképpen ebben a kérdésben az a végső csattanó, hogy ha az Isten tudta, hogy a szabadakarat folytán egy nagy rész el fog bukni, miért teremtette őket, és ha már teremtette, miért adta azt a lehetőséget, hogy elbukjanak? Ez a dolgok lényegét kutató, firtató emberi elmének hibás következtetése, s az ellenszegülő, bukott szellemnek az az erőlködése, hogy Istenre hárítsa az okot, amiért neki szenvednie kell.** Szabad akarat nélkül lehetetlen a tökéletesség elérése, S ha Isten az ő képére és hasonlatosságára teremtett szellemgyermekait nem ajándékozta volna meg a szabad akaráttal, a választani tudással, akkor a teremtmény soha meg sem közelíthetné azt a fokozatot, amelyre Ő ezzel az ajándékkal már a teremtés alkalmával predesztinálta a szellemet.

Aki ezt a kérdést felteszi, az nincs tisztában azzal az ajándékkal, amit az Isten az ő szellemgyermekének adott; és nincs tisztában azzal a fokozattal, amelyet az embernek be kell töltenie, és amire őt az ő Teremtője csak ebben a lefokozott világban is helyezni kívánja. Mert hiszen ebben a lefokozott világban is úr az ember; bármilyen tévedések, csalódások és szenvedések után jön is rá arra az igazságra, amit meg kell ismernie, mégis feltétlen ura ezen a világon mindennek. Ha nem volna ura, akkor nem tudna soha rájönni azokra az isteni mélységekre, és nem tudna következtetni azokra a magasságokra, amelyeket el kell érnie; akkor nem volna előtte soha tiszta a látóhatár, a fejlődés útja, s nem volna a teremtés koronája, hanem rabszolgája. Az Istennek teremtményei iránt való nagy szeretetét és azt az akaratát, hogy teremtményeit boldogokká tegye, bizonyítja a szabadakarat ajándéka. *Sem nem próbául adta azt az Isten, hogy ezáltal őket megtévessze, — bár tudta, hogy el fognak bukni, mert hiszen az óriási lehetőség megvolt rá — sem nem azért, hogy ebből tanuljanak, hanem hogy ráébredjenek arra a tudatra, hogy ők kicsodák. Mert csak amikor az*

emberi lélek ráébred arra, hogy ő kicsoda, akkor kezdi sejteni, hogy a Teremtő kicsoda!

Csak ekkor kezdi megérteni az ő feladatát, és tulajdonképpen csak ekkor kezdi keresni az ő életének a célját. És csak mikor ezt megtalálta, akkor lép rá teljes erejével arra az útra, amelyen azt a célt el is érheti. **Akik még ilyen kérdéseket tesznek fel, azok még a porban ülnek. Mert még ha sokat tudnak is, és gondolkozó emberek is, a lelkükben ott ég a lázadás, a zúgolódás, az Istennél szembehelyezkedés tűzének szikrája; még el vannak telve azzal az áldatlan haraggal, amely az úgynevezett Paradicsomból való kiűzés után eltöltötte a méltatlanokat.** Ez még mindig az az érzés, amely még nincs a beismerés fokán. Hogy Isten mivel kárpótolja őket, azt ne keressék, és ne kutassák, mert Istent nem vonhatja kérdőre a teremtetett lény, hogy miért cselekedett így övele. Amikor azt mondtam, hogy Isten szabadakarattal ruházta fel az ő teremtményét, ezzel minden meg van mondva. Ha a szabadakarátú szellem tévedett, mert levette a tekintetét Teremtőjéről, és nem töltötte be pontról-pontra a feladatát, hanem hézagosan, hiányosan végezte azt — bár megmondatott neki, hogy mindent pontról-pontra be kell töltenie — ezért csak nem illetheti Istent semmiféle kérdőre vonás!

De amint már egy előbbi nyilatkozatomban^{35*} is mondtam, a bukott szellemeknek egy része a tévedés után nem sokára rájött arra, hogy nem helyes, nem jó a hézagos alkotás, s ezek siettek vissza az elhagyott útra. Lerombolták addigi gondolataikat, megsemmisítették magukban kiépített elveiket, és az Isten által megmutatott úton és törvényben haladtak tovább. Azonban voltak, akik nem látták be hibás ténykedéseiket, mert elnéztek azok felett. Ezzel tehát máris elvesztették azt a jogot, hogy a maguk igazát kereshessék, annál inkább azt, hogy az ő mennyei Atyjukat kérdőre vonhassák az ő miértjükkel. **Tehát**

³⁵ * „A szellembukás magyarázata” (Titkos tanítások I. kötetében).

az ő számukra ez a miért mindaddig felelet nélkül marad, ameddig csak beismerésre nem jutnak, és önmagukban meg nem találják a feleletet, hogy: ezért. Az elsődök bukása a mi bukásunk: az Ádám bukása az utána következő nemzedéké. Mindaddig húzódik ennek a tévelygésnek, ennek a hiányos fejlődésnek a sorozata az emberek és szellemek életein végig, ameddig csak arra a kérdésre önmagukban meg nem találják a választ, ameddig önmagukban meg nem látják azokat a hibákat, tévelygéseket, igazságtalanságokat, gonoszságokat és gonoszra való hajlamokat, amelyek a boldogságnak és boldogításnak útját állják.

Fel kell ismernie az embernek, hogy önmagától képtelen megváltoztatni a természetét, mert a bűnöknek és tévelygéseknek óriási halmaza fekszik előtte, rajta, benne és körülötte, s ezek hatalmas erővel uralkodnak felette. Mikor az ember mindezt beismeri, szükséges, hogy a lelkében beismerje a saját kicsinységét, tehetetlenségét; szükséges, hogy keresse az ő mennyei Atyját, összekapcsolódjék vele, és *az általa nyújtott kegyelmet elfogadva* rálépjen arra az útra, amelyet Ő mutat neki, és megtanuljon engedelmeskedni. *Ez az első szükséges, mivel az engedetlenség volt az első, amivel vétkeztek,* mikor erejük és hatalmuk tudatában nagyoknak érezték magukat, és úgy ítélték, hogy szükségtelen engedelmeskedniük. Az engedelmesség törvényéből kilépve, mennyei Atyjuk és önmaguk közt elszakították a folytonossági köteléket, amely addig szorosan összefűzte vele őket. Folytonosan az engedetlenség elvében élve, mind jobban-jobban tágították az összeköttetést, míg végre teljesen elfordultak Istentől, Isten törvényétől, sőt oda jutottak, hogy egy részük tagadja Isten létezését. *S mivel ennyire eltávolodtak az életet adó és életet fenntartó forrástól: nem várhatnák más jövőt, mint a halált, a kárhozat törvényét.* Tehát erre önmagukat tették méltókká. **Nem Isten készítette számukra a kárhozat törvényét; ők maguk alkották azt maguknak.** Tehát a szellemek megalkották a halál törvényét a

maguk számára, Isten pedig az ő kimeríthetetlen szeretetével szükségesnek találta, hogy kegyelme által időről időre ebbe a halál törvényébe életet fuvalljon. És életre, visszatérésre hívja azokat a lelkeket, akik dermedtségükben valamiképpen rájöttek arra az első kicsiny igazságra, hogy jó lenne valamihez vagy valakihez tartozni. Valakinek engedelmeskedni, mert a halál törvényében mindig kisebb és kisebb az alkalom, a mozgási lehetőség, azaz mindig kevesebb az életlehetőség. Így aztán azok, akik a belépük rejtett isteni természet révén és a szenvedések folytán megérik ennek a szükségességét — mert a lelkükben felébred a vágy valami jobb után — az anyagi világon időről-időre az életbe hívatnak; beborítja őket a kegyelem napsugara, a lelkük felenged, a bűn megoszlik^{36*} (nem eloszlik!) az ő lényükben úgyannyira, hogy a tudatukban hely és alkalom adatik a megtérés lehetőségére és a kegyelem elfogadására.

Ezek a szellemek, amikor a föld világába érnek, annak, ami náluk nagyobb, ami felett uralkodni nem tudnak, elkezdenek engedelmeskedni, mert a sok szenvedés, fájdalom, csalódás rávezette az ő ösztöni énjüket arra, hogy aki náluk hatalmasabb, annak szükséges engedelmeskedniük. Ezért a különböző vad népeknél megtalálhatjátok azokat a különböző istenekeket,^{37**} akiket imádnak, míg ezzel szemben a felvilágosult ember, a felfejlődött lélek, amikor az ő hatalmának tudatára ébred, egyszerre megtagadja az Istent. Nem látjátok-e ebben az első bukás analógiáját? Mihelyt egy kis hatalomra tesz szert a lélek, mindjárt függetleníteni akarja magát Istentől. **Ugyanez játszódik le ebben a ti korotokban, úgyszólván az utolsó órákban: a felfejlődött, ragyogó szellemű ember, aki fennáll, alatta a mélység, felette az ismeretlen magasság, még**

³⁶ * T. i. a bűn halálos dermedtséget okozó egysége szétszóródik, szétlazul a legkülönbözőbb, apróbb-nagyobb vétkekre, hibákra, rossz hajlamokra, stb.

³⁷ ** Lásd az „Áldozatról” az I. részt

testben él, még hernyó, de már istennek képzei magát. Még uralkodik felette a halál törvénye, még a legkisebb tévedés halálát okozhatja, és mégis fennen hirdeti, hogy nincs Isten! Akik pedig hiszik, hogy van Isten, akik hiszik, hogy az ember bűnbeesett szellem testesülése, tehát tudják, hogy az emberiség tévelygései folytán jutott ebbe a szenvedésteljes állapotba, azok egyszerűen arról álmodoznak, hogy micsoda kárpótlást nyújthat nekik Isten, amiért a szenvedéseken keresztül tanulják meg újra megismerni őt, azt, hogy van egy náluk erősebb, mindenhatóbb Hatalom.

Mert ezek, bár a szellemükkel és értelmükkel át tudják fogni a mindenség gondolatát, de annak a törvénynek a mélyére nem tudnak hatolni, amely ezt a mindenséget előhívta és fenntartja. Ők csak érzik az ő nyomasztó, kínos állapotukat, amelybe jutottak; érzik az ő vergődésüket, de még nem értek el odáig, hogy azokat az igazságokat teljesen a magukévá tudnák tenni, amely igazságok megmagyaráznák nekik, hogy az örökkévalóság kezdet és vég nélkül való. És hogy tulajdonképpen az ő életük nem onnan kezdődik, amikor ők elbuktak, hanem onnan, amikor őket az életre előhívta az ő mennyei Atyjuk. És bármily apró kis szakaszokra van is osztva az életük a múltandóság világában, *amikor ezektől a tévelygésektől megtisztulva haladnak ismét tovább a fejlődés útján felfelé, ez az ő életük boldogsággal és dicsőséggel teljes élet lesz megint, amelyben az ő eltévelyedésük csak egy kis kitérést, egy kis kerülő utat jelent, ha még olyan hosszú időt vett is igénybe.*

Mert amikor ezek megérnek annak belátására, hogy *ők voltak a hibásak*, és hogy a saját boldogságukat ott kell elkezdeniük megmunkálni, hogy az Isten által adott törvénynek minden pontját be kell tölteniük. És minden kis hézagot ismét ki kell egyenlíteniük és hiánytalanná tenniük, — mert a bennük felébredt igazságérzettel és ítélőképességgel már meg tudják ítélni, hogy az a helyes és jó, ahogyan azt Isten kívánja tőlük —. akkor lázas szorgalommal, hűen és igazán, önmagukat tel-

jesen odaadva látnak hozzá a mulasztottak pótlásához. Mint ahogyan a kinyílt virág kelyhét kitárja a nap sugarainak és a harmatnak; ők is kitárják majd a lelküket, hogy az Isten szeretete és kegyelme besugározhassa azt, hogy minél többre legyenek képesek. **Mikor majd ebben az érzésben az ő egész lelkükkel meg tudják érteni Istennek nagy, boldogító akaratát: akkor nem fogják többé keresni a „kárpótlást”, mert úgy érzik, hogy Isten mindenért kárpótolta őket.** Mert egy csepp az Isten szeretetéből, melyet a lélek igazán, egészen kitárt érzéssel magába szív, olyan hatalmas újjáteremtő erő, amelynek hatása alatt felenged a lelkükben minden neheztelés, minden bánat, és akkor minden szenvedés elvan felejtve, ki van törölve az emlékezetükből. Hogy a szellemek ilyen elfogadókká válhassanak, hogy ilyen nagy szomjúhozással vágyakozzanak az Istennel való összekapcsolódásra: ezt szolgálja az a szenvedés. Az a fájdalom, az a sóvárgó vágy, amely őket izgatja, zaklatja, kergeti előre a fejlődés útján, hogy keressék, kutassák az alkalmakat, amelyek révén azokra az igazságokra rájöhesse nek, amelyek a lelküket áthatva, engedelmessé tudják őket tenni. Mert ameddig a lelkük fel nem nyílik, s ennél fogva meg sem telhetik ezzel az isteni szeretettel, addig nem is költözhetik bele boldogság. S bárha Isten a földi szemekkel tekinthető legnagyobb kincseket és értékeket halmozná is áldásként rájuk, ameddig a lelkükben nem érzik az Istent, addig mindezek csak külső formák lesznek, amelyek ismét elmúlnák, elsuhanak mellettük, lehullanak róluk anélkül, hogy megértenék belőlük Isten akaratát, Isten szeretetét.

Oly titok ez, amelyet nem lehet megértetni azokkal a lelkekkel, akik csak az eszükkel keresik az Istennel való kapcsolatot, akik az igazság töredékein keresztül szeretnének valahogyan bejutni az ismeretek világába. Nem; ez lehetetlen; mert legyen bár az igazság töredéke a legszebb, a legtisztább mennyei igazságból való: azért csak töredék az, amely nem tudja a lelket üdvözíteni, nem tudja előtte megnyitni a mennyek kapu-

ját. A léleknek magának kell megtelnie Istennel; a léleknek magának kell összeolvadnia Isten Lelkével. A léleknek önmagának kell átélnie ezt a csodálatos, szent titkot, amit nem lehet szavakban kifejezni, amit egyik lélek a másiknak át nem adhat. Minden egyes léleknek a maga külön, saját összeköttetése ez az Istennel; minden léleknek külön-külön kell ezt éreznie, mert minden lélekhez külön-külön szól az Isten szava. Igen, azok a szellemek, akik nem buktak, vagy az első tévedésen átesve belátták Isten nagy igazságát és szeretetét, és ragyogón állt előttük Isten jósága és nagy igazsága — ami maga a valóság, az Isten lényege — azok eltelve Isten szeretetével mindig boldogok ebben az ő állapotukban, az Istennel való összeköttetésükben. Ez az ő lelküket kibeszélhetetlenül édes, boldogító érzéssel táplálja, erővel és tehetségekkel ruházza fel; pillanatról pillanatra vezeti és vezérli őket újabb ismeretek, lehetőségek és boldogságok felé.

De ezeknek a lelkében is mint egy komor árnyék ott él és kísért a szenvedők jajkiáltása. És bár az ő lelkük túláradó szeretetéből szívesen juttatnának tévelygő testvéreiknek, és az ő boldogságukat szívesen megosztanák azokkal: éppen itt van a nagy baj, mert azok az ő kincseiket nem fogadják el,^{38*} hanem maguk zárják ki magukat azok élvezéséből. Hiszen *Istennek éppen ez a fájdalma, szomorúsága, hogy azok a szellemek, akik megszakitották vele az összeköttetést, eltaszítják maguktól mindazokat a lehetőségeket, amelyek őket ismét összekapcsolhatnák vele és ezáltal a boldogsággal. Isten szomorkodik, Isten szeretete fájdalmat érez a mellőzés miatt. Isten szeretete vele van az eltévelyedettekkel is, mint egy szomorú sóhajtás, mint egy sötét bánat. Isten, aki úgy szerette a világot, hogy az ő egy-szülött Fiát adta váltságul: elhagyja az ő kilencvenkilenc hozzá simuló, az ő szavát leső juhát, és megkeresi a századikat, az eltévelyedettet. Isten szeretete áldozatot hoz Krisztusban, ami-*

³⁸ * Mert meg sem értik, ennél fogva értékelni sem tudják azokat.

kor leszáll a mélységbe, a sötétségbe, a boldogtalanság világába és felveszi ezeket a nehéz, tévelygő fluidokat, ennek a tévelygő világnak a nehéz törvényét, és ennek a nehéz törvénynek is a legutolsó fokozatára száll alá, amikor a gyilkosok, a banditák sorába számláltatik és a hazugokkal, a gonoszokkal egy szegyenfára feszítetik fel.

Mert hiába gyógyított betegeket, hiába támasztott fel halottakat, hiába hirdette az Isten igazságát, hiába szórta szét az Isten igéjét. Hiába szabadította fel a lelkiismeretet, és hiába tett csodákat: a tévelygésekkel telt emberi lélek nem fogadja be a szeretetet, nem hajol meg Isten előtt, hanem az ő tévelygéseinek labirintjában űzi, kergeti az igazságot, és bemocskolja. Az ő saját bűnének, gonoszságának szennyes levével végigönti, megrugdossa, arcul veri, arcul köpi azt, *mint az ő bűnének, az ő tévelygésének testbeöltött formáját.* És a tévelygése annyira megy, hogy nevet, mulat rajta, mert a lelkétől annyira messze esett az igazság, a boldogságnak a lehetősége. Nem érti meg a szavát az igazságnak, nem nyitja meg a szívét a Segítőnek és nem nyújtja oda a kezét, hogy vele közönsnek érezhesse magát. Az emberi lélek messze esett Istentől. Közte és az Isten közt levő űrt a tévelygésnek, a bűnnek, a gonoszságnak a szelleme tölti be; ez von sűrű sötétséget az értelmére, ez von keménységet az érzelmvilágára. Ezért nem ismeri fel a hangot, nem ismeri fel a cselekedetet, amelyen keresztül az Isten szól hozzá. Mert a szíve kemény, az értelme elfajult; nincsen összeköttetés Isten és az ember közt. *Ebben a házban áldozatul esik a test, amelyet az Isten szeretete felvett magára, hogy ebben az áldozati tűzben, a szereteten keresztül megpuhuljon, felolvadjon, megsemmisüljön a bűn, a tévelygés ereje, hogy ezen a szenvedésen keresztül járhatóvá legyen az út az emberi lélektől Istenig, hogy ezen a szenvedésen keresztül megtalálja az utat az Isten szava az ember szívéhez. Ezáltal a szenvedés a törvény kiegyenlítésére, kiengesztelésére adott eszköz marad. A szenvedés Isten vegyészetében a bűn megsemmisítésére, átdol-*

gozására adott oldó- és bontószer lett, amelyen keresztül a szenvedő emberi lélek megtalálja önmagát és megtalálja Istent. Mert sem az eszével, sem a szívével meg nem találhatja, ameddig e világ igazságát követi, mert a világ igazsága keresztre juttatja az Isten igazságát; a világ szeretete töviskoszorút nyom a fejére és keresztülszúrja a szívét az Isten szerint való szeretetnek, mert nem érti meg azt. Csakis ezen az áldozaton, a Golgotán keresztül érti meg a szenvedő lélek az Isten szavát azokban a reménységet keltő igékben, amelyek örökre itt maradnak a szenvedő emberiség részére: *„Jöjjetek Énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterheltek, és Én megnyugosztalak titeket”*. Mert amikor már a szenvedések puhává tették a szívet, és más irányba igazították az értelmet, amikor már a szenvedő ember más igazságot keres, mint e világ tomboló igazságát: *akkor találkozik a Golgota útján a szenvedő Emberrel, aki előtte ment s akkor érti meg annak az akaratát*. S akkor, mivel a szíve szomjas, megérti a biztatást, s megfogja Annak a kezét, Aki őt hívja és igyekszik követni Őt.

Csak amikor már megérti az emberi lélek a Krisztus szavát, és vállalja azt, hogy az ő igazságtalanságait, gonoszságait, amennyire csak lehetséges, jóváteszi, azaz Isten akarata szerint fog élni, az eléje adott és kiszabott munkát el fogja végezni: csak akkor lehet arról beszélni, hogy azok az életei, amelyek az Istennel kötött ilyen szövetség után következnek, Istenben való életek. *Ameddig az ember a saját esze járása szerint akar élni, aszerint akarja az igazságot követni, és a világot boldogítani, addig mindig tévelyeg, még ha a legjobbat, a legigazabbat akarja is cselekedni*. Ebben az elfordult fejlődési folyamatban, amelyben a világ van és a benne levő emberek élnek, csak egyetlen út van az Isten igazságának megértésére és az Isten kegyelmében való élésre: *a Golgota útja*. Csak ez tisztíthatja meg a lelket mindazoktól a salakoktól, mindazoktól a rárakódott tévelygésektől és gonosz hajlamoktól, amelyek

olyan hosszú idő óta halmozódva, kemény kérget képeznek körülötte.

Azért nincs bűnbocsánat szenvedés nélkül. Mert ameddig az ember nem szenved, addig még a múlandó világ igazsága él benne, addig még nem képes megérteni a szenvedőt. Míg valakivel igazságtalanság nem történik, addig nem tudja, mi az igazság; amíg valaki maga is nem csalódott, addig nem tudja, milyen fájdalmat okoz a másik ember lelkének a megtévesztés, olyan reménységet, olyan hitet, olyan várakozást ébresztve benne, ami egyáltalában nem valósulhat meg. A világ pedig csak ezt adhatja, mert a világ ebből épült fel, a világ ezt fejleszti tovább: a káprázatot, a hazug csillogást, a nyersséget, a durvaságot, a szeretetlenséget, a gyűlöletet, az önzést. S akik még ebben jól érzik magukat, akik még úgy vélekednek, hogy ez az élet, azok semmiképpen nem mehetnek be mennyeknek országába, mert azok még nem is ismerhetik az Isten országát.

Az Atya mindent odaad a megtérő tékozló fiúnak, Isten mindent ráruház a megtérő bűnösre, kegyelmének gazdag áldásaival árasztja őt el, *mihelyt azokat befogadni képes.* De láthatjátok napjaitokban is, hogy mihelyt az ember az igazságról csak valami kicsiny ismeretet szerez is — habár a lelke még telve van tévelygésekkel, bűnökkel és bűnre való hajlandóságokkal, és habár azt a kicsiny igazsággrészcskét talán sok szenvedés árán tudta csak Isten kegyelméből megszerezni — a benne lévő gőg máris azt súgja neki, hogy ennek a fénylő világosságnak széthintett sugarai az ő dicsőségét, az ő személyes énjének fensőbbiségét, megkülönböztettségét vannak hivatva dokumentálni az ő embertársai előtt. Az ember lelke nehezen tudja megérteni, hogy aki másokat akar boldogítani, annak *szolgálatot kell vállalnia Isten oltára körül, a szeretet oltára körül; abban a szolgálatban napról-napra fel kell áldoznia a maga énjét, énjének minden járulékát azon a folyton égő áldozati tűzön, abban*

a tűrésben, elnézésben, abban a kifogyhatatlan szeretetben, amellyel mások tévelygéseit önmagában megemészti, hogy helyettük folyton-folyvást szeretetet, megértést, megbocsátást, segítséget nyújtson.

Aki még nem tudja önmagában megemészteni mások tévelygéseinek, bűneinek hatásait, az még a világ igazságához fordul, amely igazság így beszél hozzá: „Hiszen te mindig csak jót adsz, neked pedig mindig rosszal fizetnek; miért cselekszel mindig csak jót, miért kell neked önmagadat mindig feláldoznod, hogy mások visszaéljenek a te áldozatoddal, a te jóakarattal és kihasználjanak téged?! Építs magadnak ezekből a te előnyeiddől várat magad körül, vedd körül magadat tisztelettel, kényelemmel, dicsőséggel, végy magadnak megkülönböztetést az emberektől, mert hiszen te jobb, igazabb, becsületesebb vagy másoknál, és te ennél fogva közelebb állsz Istenhez, az üdvösséghez. Te már ismered az igazságot, te tudod, mit kell cselekedned; te nem cselekszed a bűnt, hanem a jót, és így igazság szerint neked több jogod van arra, hogy Isten országába bejuss, mint a tévelygőknek, akiket te tanítasz és oktatsz az Isten dolgaira. Így suttog a sátán azoknak a fülébe is, akik Isten kegyelmi ajándékaképp az igazság ismeretére eljutottak. Ezért szükséges, hogy az ember a maga megismert igazságával meg ne álljon, és hozzá ne kezdjen magában semmiféle munkához, ami az ő üdvösségét szolgálná, ha nem csakis az Istennel való teljes összeköttetés és szövetségre lépés által, amely összeköttetésben az Isten szeretete sugározza be a lelkét. És akkor ez a lélek, akinek Isten elnézi és megbocsátja a hibáit és tévelygéseit, odaáll ütközőül az Isten szeretete és a tévelygő emberiség közé és a tévelygéseket, a bűnöket a saját lelkével felfogva, szelídséget és jóakaratot tanúsít azokkal szemben. Ebben a munkában, ebben az egyszerű szolgálatban megy végbe az Istennek igazán megbocsátó nagy ereje és kegyelme.

Mert az embernél „jöllehet a lélek kész, de a test erőtlén”. Lehetetlen, hogy akik testben élnek, üdvözülhessenek; lehetetlen, hogy a testi ember a maga igazságával és okoskodásával az Isten országát megláthassa. *„Test és vér az Isten országának örökségét nem vehetik”*. Hanem igenis elérheti azt az ember *az önfeláldozó munkában, amelyben a tévelygések, a bűnök és hibák, amelyek a földi ember természetéből erednek, feloldódnak és megsemmisülnek* abban a szeretetben, amellyel az ember a tévelygők ügyét szolgálja. Hogy akik ma még tévelyegnek, akik ma még nem ismerik Istent, azon a jóságon és szereteten keresztül, amelyet tapasztalnak, megismerhessék az eszményi szépet, az eszményi jót, habár még nem is a maga tökéletes mivoltában. Mivelhogy az ember, bármennyire törekszik is, az ő hibás természetével teljesen nem veheti fel a keresztet, teljesen nem járhatja végig a Golgotát anélkül, hogy az ő lelkét is meg ne fertőztesse a maga hibás, bűnre hajló természete. De ebben az önmagára ismerésben, ebben az önmagát méltatlanná tevésben, ebben az önmaga lekicsinyítésében, az önmaga bűneinek tudatában, amellyel ezt a munkát végzi, az Isten kegyelmének napja felszívja, megsemmisíti az ő bűneit. Megtisztítja őt a bűnre való hajlandóságtól, megigazítja, átváltoztatja, újjáteremti a lelkét, hogy megdicsőítse őt az országában, amikor elérkezik az az idő, hogy magához hívja azokat, akiket kiválasztott az üdvösségre.

Ebben az egyszerű titokban, amely a „földi ember” előtt mindvégig titkos dolog marad, megy végbe az Isten nagy kegyelme és üdvözítő akarata. Ezt csak azok értik meg, akik elhívtak és kiválasztattak. **Elhívtak ugyan mindazok, akiknek a lelke megérett arra, hogy az igazságot keressék, kutassák; akiknek a füle már érzékeny arra a hangra, amely felülről jön. De ezek közül soknak a szíve még telve van engedetlenséggel, öndicsőítéssel, önértékeléssel, egyszóval a gógnak még éledő parazsával, és az elhamvadt parázs hamujával.** Elhívtak ezek is a szolgálatra, és vállalnak is szol-

gálatot, de még nem a szívükkel szolgálnak, hanem a testükkel; s mivel a lelküket még nem adták át Krisztusnak, vagyis az élő, testté lett Igének, így *a testükön keresztül még mindig a sátán foglyai. És bár számítanak és reménykednek az ő üdvösségükben, azért mégis kívül maradnak, mert több bennük a számítás, több bennük az önértékelés, semhogy az Isten felolvaszthatná és megsemmisíthetné azt.* Isten csak akkor olvaszthatná föl és semmisíthetné meg, ha a lelküket átadnák neki; de ők a lelküket megtartották maguknak. A lelkük hibás természete még erősebb bennük; még ezeket a hibákat nem akarják levetkőzni; még nem látták be, hogy egészen át kell adniuk magukat, hogy az ő egész lényüket át kell formálnia Isten kegyelmének, hogy egészben megjelenhessenek Isten országában. Ezek az életük-ből csak egy kicsiny részt, a lelkükből csak egy kis hangulatot adtak át, a többi rész még mindig a világé, a világ szeretetée.

Ezek azok, akik kívül maradnak; ezek azok, akik vádolnak, zúgolódnak, szitkozódnak és átkozódnak az ajtókon kívül. Ezek azok, akiket az ítélet szele elsodor máshová, mert ezek azok az örökké lázadó lelkek, akik a lázadást tovább szítják és elhitetik azokat, akik hozzájuk hasonlók. Ezek a Judások, akik a menny kapujához közel a kárhozatot szerzik meg maguknak. Ezek azok az engedetlenek, akik bár egy fejlődési turnust végig csináltak, mégis, amikor az ítélet elkövetkezik, még mindig megmaradnak bűneik és tévelygéseik mellett, mert a lelkükből nem irtották ki az engedetlenséget, még nem tudtak teljesen lemondani az ő nagyságukról, az önmaguk túlértékeléséről. **Ezek azok, akik perlekednek az Istennel, akik „igazságot” emlegetnek, mert még mindig benne vannak az ő bűneikben. És jóllehet, nagyot cselekszenek, dolgoznak és munkálkodnak Isten országáért, az Isten igazságát mégsem veszi be a lelkük.** Ezek azok, akik majd azon a nagy napon azt fogják mondani: „Uram, Uram, nem a te nevedben prédikáltunk-e, a te nevedben sok nagy és hatalmas

dolgokat nem cselekedtünk-e?” — És ezekre mondja az Úr: „Nem ismerlek titeket!”

*Azért vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! Mert minél többet tud az ember, minél fényesebben ragyog az értelme, és minél mélyebbre hatolnak az érzései, minél inkább megtölti a körülötte képződő szférákat rezgésekkel: a lelkében egy kicsiny tévelygés, egy kicsiny gög, az engedetlenségnek egy kicsiny szikrácskája annál veszedelmesebben gyújt, és felégeti az egész fejlődés eredményét. És akkor hiába volt a tudás a bölcsesség; hiába voltak a szenvedések is: ő mégis kívül marad azon a kapun, amely elválasztja a juhokat a kecskéktől. A megtérés tulajdonképpen ez: teljes önálárendelés és engedelmesség Istennek. Ismerje fel az ember mindenben és minden időben az Isten akaratát, és ne akarjon semmit önmagától, hanem várja be, hogy az Isten hogyan akar rendelkezni felette. **Ne akarjon az ember még csak tanítani se, mert az Istennek nincs szüksége arra, hogy az ő országát avatatlan emberszellemek terjesszék és hirdessék. Isten kiválasztja azokat a pásztorok közül, a bölcsek közül és a próféta-lelkek³⁹* közül, akikre az ő országának terjesztését bízta. És akiket kiválaszt, azokat elhívja, és akiket elhív, azokat megigazítja; ezek pedig a megigazulás által Istennel szoros kapcsolatot nyernek, átadják magukat Istennek, az ő Atyjuknak és Isten megadja nekik, hogy mikor mit szóljanak.***

De aki nincs kiválasztva, akire az Úr nem bízta azt, hogy az ő országáért síkra szálljon, az, ha angyalok nyelvén szólna is, egyetlen lelket sem tud megnyerni, hacsak azokat a lelkeket az Úr előzőleg nem szólította, egy titokzatos hatalom által elő nem készítette, Magához nem vonzotta. Egyetlen lélekbe sem tudja senki beleplántálni az Isten igazságát, hacsak

³⁹ * Ez a három típus volt az, amelyhez tartozók észrevették a Krisztus születését. (A pásztorok az egyszerű lelkek, a bölcsek: a kereső és kutató lelkek, a próféták pedig, akik elejétől fogva elhívtak.)

az a lélek nem vágyakozik, nem óhajt az után, hogy az Isten országáról és annak igazságáról valamiféle tudomást szerezzen. Aki érzi ennek szükséges voltát, és kéri Istent, bárha a legyszerűbb módon is, az Isten kiválasztja azt arra, hogy tudjon róla. Az ilyenekkel Isten összeköttetést tart fenn, vezérli őket útjukon, és rájuk árasztja az ő áldását, az ő kegyelmét. És ezek megtudják azt, amit tudniuk kell — nem érdem szerint, hanem Isten kiválasztása szerint.

Mindezek után pedig a kérdésre ez a feleletem: Isten annak adja, akinek akarja, hogy megértse az ő országának titkait. Akinek Isten nem adja, az úgyszólván hiába keresi. Isten szereti az engedelmes emberlelkeket, és azokat nem érdem szerint jutalmazza, hanem az ő szeretetének és kegyelmének kiáradása szerint.

Befejezés. ()**

A lehanyatló korszak. — Az uralkodó eszme. — A bűnbocsánat takarója. — A szent tűz átalakító hatása. — Az új reformáció. — Az Eszme sorsa. — A hit és a tudomány harca. — A spiritizmus világossága. — Az új haza.

Azok az idők, amikor a magvetés folyik — mint amilyen az Úr Jézus idejében is volt — telve vannak annak az időnek, annak a kornak zavaros felfogásával. Az elmúlt korszak levegője, szellemi és lelki igazságai azok, amelyek olyankor betöltik az emberek gondolkozását és érzésvilágát. **Ilyenek a mostani idők is, amelyek egy eljövendő korszak, előestéjét képezik, amikor a holnapra való gondolatokat, érzéseket és igazságokat vetjük és vetitek ti is el, míg körülöttetek telve van a légkör az elmúlt idők, az elmúlt korszak emlékeivel.** Azok az emberi lelkek, akik ezzel a korszakkal elmúlnak, ennek az atmoszférájával hosszú-hosszú időre pihenni térnek; az ő gondolataik, felfogásuk, igazságaik velük együtt sírba szállnak. Csupán akiknek a lelkük ébren van, akiknek a lelkét megérinti annak az életnek a szellője, mely felülről jön és végighulámzik a világon, a világon élők gondolat- és érzésvibrációin: azok érzik, hogy valami van a levegőben, hogy változás előtt

állnak. De ezek sem tudják, honnan, merről jön a változás, mi okozza azt a különös feszültséget, amely a máát a holnaptól elváltatja. Kínosan érzik magukban is ezt a változást és szenvednek a külső nyomás alatt, de a lelkükben már elfogadták a mennyei szellő által hozott újat, frisseket, világosabbat, üdítőbbet, és mintegy az emberi akaratukon kívül megragadja azt a lelkük, mert érzik és a tudatalatti énjükben meg vannak róla győződve, hogyha élni akarnak, és a lelkük előmenetelét akarják munkálni, akkor ehhez az égből alászállt eszméhez kell pártolniuk.

Ezek legtöbbszörre már mint szellemek elfogadták az igazságot és magukban sok fogadkozással és kemény elhatározással jöttek a földre, hogy részt vegyenek ebben az átalakuló és átalakító munkában, mint ahogyan ti is részt vesztek benne. Boldogok mindazok a lelkek, akik megérik az idők szelét, akik megérik, hogy jönnie kell valaminek, ami átalakítja a világot, mert úgy, ahogy eddig volt, nem maradhat. Ez az új eszméáramlat lelkeket vonz, lelkeket sodor magával, és mindjobban és jobban terjed szét a világon az ébredés a lelki megmozdulások, a lelki feleszmélések alakjában. Nézzetek szét: a lelkek mindenfelé fáradtak és keresik, kutatják a megoldást; keresik, hogyan lehetne jobb, igazabb és *több* életet élni, mert elfáradtak a saját tévelygő eszméik következményeinek feldolgozásában. Elfáradtak és szeretnének megpihenni; szeretnék a lelküket felfrissíteni, hogy az újabb, a jobb, a tisztább, a becsületesebb áramlatban munkálkodhassanak a saját lelkükön. Azért látjátok, hogy az egész világon mindenfelé hirdetik az evangéliumot. Az egész világon mindenfelé széjjeljárnak, és hirdetik a megtérésnek, az újjászületésnek szükségességét. A spiritizmus is egyik ilyen ága, ilyen mellékfolyója annak az eszméáramlatnak, amely a világon keresztülfolyik és végzi a maga munkáját az emberi lelkeken.

Boldog az, aki észreveszi az idők jeleit, és engedi magát felébresztetni ez által az áramlat által! Mert ki miben munkál-

kodik, kit miféle eszme szív fel, szükséges, hogy az annak az eszmének a diadalra jutásában fáradozzék, szükséges, hogy áldozzék az életéből. Amikor pedig az az eszme diadalra jut, ki mit tudott benne munkálni, ki mit tudott érte áldozni, *az az eszme annyit fizet vissza az ő munkásainak.* És hogyha az az eszme Istentől való és az igazságot, a kegyelmet hirdető, akkor boldogok lehetnek azok, akik annak az eszmének a szolgálatába szegődtek és elfeledkeznek érte az ő múlandó életükről, az ő testi szükségleteikről, igényeikről, önző emberi céljaikról, s ahelyett a lélek céljának szolgálatában élik le az ő kicsiny életüket. Ez az eszme ezért felemeli, és áldásaival árasztja el őket. Ezért mondom mindnyájatoknak, akik ebben munkálkodtok, akik ennek az eszmének a húsává és csontjává váltok, ennek az eszmének oszlopaivá erősödtök, amely oszlopokon annak az eszmének fénye, ragyogása nyugszik: minél igazabb munkásai voltatok, minél többet áldoztatok önmagatokról az eszme dicőségére, diadalra juttatására, annál több fény, erő, áldás hull reátok vissza. És *hogyha el tudtok feledkezni önmagatokról, a testi éneitekről, a szeretet Istene is elfeledkezik a ti múltatokról, a ti tévelygésben eltöltött életeitekről és eltakarja azokat minden hibájával és tévedéseivel együtt és bevonja feledéssel.* És azok mindenkor fedve is maradnak, hogyha ti azt a takarót, a bűnbocsánatnak, a kegyelemnek a takaróját fel nem emelitek, azaz, ha vissza nem tértek elhagyott bűneitekhez.

Azért mondom, hogy új élet, új tavasz, új virágfakadás áll azok előtt, akiket az eszme fel tud szívni. A régiek elmúlnak, megszűnnek kísértéseikkel, szomorú és bánatos emlékeikkel együtt; új élettér, új kezdet előtt állnak azok, akik ennek az eszmének a szolgálatába szegődtek. Így volt ez akkor is, amikor még gyermekkorát élte az isteni eszme a földön; azok a lelkek, akik annak idején felismerték és elfogadták az eszmét, már mind a nyugalom, a békesség és a harmónia világában élnek; nem háborítja őket többé senki és semmi, mert megtalálták mindnyájan az ő hazájukat, amit Krisztus ígért azoknak,

akik Őt követik. De mindegyiknek kellett valamit tennie, valamit adnia önmagából, a maga életéből, a mulandó életből; mindegyiknek kellett valamit odatennie az áldozati oltárra a lelkének, a szívének tiszta érzéséből és nemes törekvéseiből. Nem mondom, hogy annak a kornak az emberei tökéletesek és hibátlanok voltak, hogy mentesek voltak tévedésektől és tévelygésektől, de *a lelkükben ott élt a meggyújtott szent tűz, amely az ő átalakulásukat, átformálódásukat végrehajtotta.* Ennek a szent tűznek a világossága és melege napfényre hozta és leolvasztotta a lelkükről a tévelygő emberi én hibás és botló gondolkozását és talán alacsonyrendű érzéseit. A régi énjük megszűnt. De szükséges volt, hogy ez a tűz elevenen égjen a lelkükben. Ők voltak Krisztus igazságának első fáklyavivői; ők voltak a világító lámpások abban a sötét rengetegben, amelyben az emberiség bolyongott. Az ő világosságuk elárasztotta a sötétséget, és be tudott szűrődni azokba a barlangokba is, ahova a bűn mindazokat a lelkeket bevonszolta, kik hajlottak a gonosz szavára.

Egyes korok, egyes századok világosak voltak az áldozatok tüzeitől. Ezek az áldozatok tiszta utat hagytak maguk mögött, amerre elhaladtak, mert ezt az utat az ő lelkük áldozatával megtisztították a ragadozóktól, a prédára lesőktől, amíg rajta az ő világosságuk végigvonult.

Azután azon az úton is ismét sötét lett. Mert az Egyháznak is volt aranykora, amikor magas, tiszta érzésű lelkipásztorok, az Úrnak igaz követői, a maguk életével pecsételték meg azt az igazságot, amelyet a szívükbe fogadtak, és amelyet a földi világban valósággá tettek. Aztán megint jöttek a „béresek”, akik az eszme köntösét magukra vették, de a szívüket, a lelküket nem világította át, és nem alakította újjá az eszme. A ragyogó külső, a köntös fénylett rajtuk, de ez alatt a ragyogó köntös alatt gonosz cselekedtek, megcsúfolták az eszmét, és az ő életük ismét sötétséget hagyott a földi világban, és a földi emberek megint nem tudtak tájékozódni, mert a bűn tombolt és a

sátán szedte a maga áldozatait. **Mikor pedig már egészen el-sötétedett a látóhatár, akkor az Isten Lelkétől ihletett szolgák ismét megtisztították, ismét felemelték, ismét ragyogó-vá tették, újjáalakították a bűnnel, tévelygéssel és gonosz-sággal beszenyezett és befedett ragyogó eszmét. Megtisztí-tották az emberi gonosz okoskodásoktól, és így mutatták meg újból a világnak. Ez volt a reformáció.**

*

Ma új reformáció küszöbén áll az emberiség. Ismét ki kell emelni az eszmét a megszokás, a közönyösség koporsójából, az anyag szemfedője alól, és ismét meg kell mutatni vele az utat az emberek tömegeinek, hogy akik elfáradtak, akik megelé-gel-ték már az emberies lelkesedést, és akik Istent keresik, meg is találhassák Őt.

De ez sem marad meg így, ahogy ma van, mert amikor az Eszme az emberek előtt ragyogóvá van téve, amikor az Eszme ismét vezető szerepet tölt be, akkor megint rávetik magukat az átlaglelkek, akik vezetőkké, irányítókká teszik meg magukat; és mikor már az Eszme megint minden ember előtt elfogadható és befogadható igazsággá válik, akkor az átlaglel-kek közönyén, önzésén és emberi természetén ismét darabokra törnek. Ez az Eszme ma még rongyosan és úgyszólván meg-csúfoltan kénytelen járni az emberek előtt; de eljön az idő, amikor majd szép ruhában jár, és általánossá válik. S akkor azoknak, akik nem csupán a külső formát, az Eszme ruházatát látják, de annak benső valóságát, ismét szükségük lesz olya-nokra, akik a lelkük megmentésére alkalmasak, és akiket ezek a lényeket kutató és szellemi szomjúságtól üzőtt lelkek keresnek, és mint elrejtett forrásokat meg is találhatnak.

Ezért kell nektek most dolgoznotok, ezért kell nektek most itt lennetek és foglalatoskodnotok ebben a munkában, hogy az a forrás, amikor ti már elmentek, utánatok is még min-dig találjon egy keskeny kis ereckére, amelyen keresztül le-folyhat a szomjúhozó vándorok felüdítésére. Hogy azok a lel-

kek, akik az ő átalakulásukat, az ő újjászületésüket elvégezték és az ő megtérésükkel egy jobb, tisztább létállapotba emelkedtek, mintegy első réteget képezzenek és munkálkodjanak azoknak a lelkei, akik meg ők utánuk következnek. Mert mindig voltak és mindig lesznek az embercsoportokban olyan elkésett és gyenge lelkek, akik az ébresztés idején még alvó állapotban nem tudtak tájékozódni, mert nem tudták, honnan jó a szó, mire figyeljenek, mit tartsanak meg, és mit hagyjanak el. Most is telve van ez a ti korotok olyan lelkek tömegeivel, akik akarnának a jóhoz, az igazhoz pártolni, de nem tudják, hogy kinek, minek adjanak igazat, s hol találhatják meg a valóságot? Ezek a lelkek még most tétováznak, mert még gyengék, szemeik még nem bírják el a világosságot, és úgy találják, hogy még jobb nekik a fészekben. De amikor felnövekednek, és az igazság és a hamisság között különbséget tudnak tenni, akkor erős akaratral ők is szolgálivá, munkásaivá szegődnek annak az igazságnak, amelyet ma még nem tudnak felismerni.

Ezek újra fognak jönni, és az ő lelkük akkor már keresni fogja azt a táplálékot, amelyet most még nem vesznek a kezükbe, mert még nem tudják, mi az. *Akiknek az ébredése, újjászületése élő van jegyezve* — hogy úgy mondjam a Gondviselés nagy naptárában — *azoknak újból kell jönniük, hogy még egy utolsó mozdulattal magukhoz vonhassák azt, amire a lelkük éhezik és szomjazik.*

*

Azután pedig elkövetkezik a kiválasztás, s akik az Igazságot a maga leplezetlen formájában fel tudják ismerni, akiknek az igazsághoz nem kell emberi dekoráció, akik nem az emberi tekintélyen keresztül fogadják el, akik nem az ő emberi hallásuktól és emberi látásukból teszik függővé (hogy t. i. az igazság milyen formában és hogyan jelenik meg), hanem a szívük érzi meg, és a benső természetük ismeri fel egy pillanat alatt, és úgy ragadják magukhoz az igazságot: azok új világot, új lehetőséget találnak, amikor majd a földre jönnek. Ezeken keresztül

kezd új életet az egész világ, mert át kell alakulnia az egész világnak, mielőtt még a menny kapui bezárulnának. Kétfelé oszlik a lelkek csoportja: az egyik siet a kárhozatra, a másik pedig az Igazság által óhajtja és akarja az Isten akaratát már itt a földön megvalósítani.

*

Természetes, hogy ez nem megy simán, nem megy könnyen és áldozat nélkül, mert hisz az igazság felé törekvőknek a kárhozatra menő lelkektől sok háborgattatást kell szenvedniük. A tévelygések emberei azt hiszik, hogy ők vannak a helyes úton, és üldözik azokat, akik az Isten útját választották.

Ezért szükséges, hogy azoknak, akik a fejlődésüket még csak az utolsó időkben tudják elvégezni, legyen mire támaszkodniuk, legyen mivel táplálkozniuk, legyen mellettük egy erősség, amelyben a lelkük meg tudjon fogódzkodni, amikor a háborgattatások és üldözések idején keresik azokat az igazságokat, amelyeket megéreznek és megismernek, de még gyengék lesznek a hitben. **Mert az ördögnek a tudománya olyan hatalmas méretekben fog a világon elterjedni, hogy az megingatja a hitet, megingatja az írások igazságát, és semminek jelenti ki azt, amire most a lelkek csoportjai támaszkodnak, és úgy végzik el újjászületésüket. A szentírást meghazudtolják. A tévelygés szelleme felveszi a harcot, és az ú.n. világi tudomány a szentírásban lefektetett igazságok külső formáját darabokra töri össze. Ez a hit és a tudomány harca lesz. Azért az Úr a hit mellé idejében adott olyan meggyőződésekkel, olyan lelki igazságokat, amelyeket nem tud és nem is fog tudni a világi, észhez szóló tudomány megsemmisíteni, mert nem is tudja megmagyarázni. Mert amit a tudomány meg tud magyarázni az észnek, azt meg is tudja semmisíteni, és más oldalról bizonyítani annak az ellenkezőjét.**

Mert hiszen a tudomány éppen olyan befejezetlen, éppen olyan szilárd alap nélkül való, mint amilyen az átlagember hite. Hiába vannak elbizakodva a tudomány emberei: az ő igaz-

ságukat az utánuk következő kor megsemmisíti. És hiába esküsznek a betű igazságára azok, akik hitüket a *betűre* alapították: az ő hitüket éppúgy el tudja mosni a következő feltevés, a következő igazság, mint ahogyan a tudomány fejlődésével el-mossa a régebbi igazságot a későbbi igazság. De az Isten az ő kiválasztottjainak, azoknak a szellemeknek és embereknek, akik Őt igazán a lelkük legbensőjében keresik, és akik érzik és tudják — ha nem is képesek bizonyítani, hogyan és miként — hogy van Isten, és azért szeretnék a jónak, az igaznak diadalát munkálni a lelkükben, mert több bennük az engedelmesség az Isten iránt, több bennük a vonzódás a jó iránt, mint a rossz iránt: időről-időre megadja azokat a bizonyságokat, azokat a vitathatatlan igazságokat, amelyek azokban az írásokban szavakból állnak és mondatokba vannak összerakva. **Ezeknek megadja a világosságot, hogy ezeket az igazságokat a maguk szellemi formájában, életeleven tevékenységében meg-lássák, és felismerhessék, és bennük munkálkodva magukat mindjobban és jobban beleélhessék. Mondom, Isten ezek-nek, akik ebben az igazságban élnek és élni óhajtanak, megadja azt a bizonyosságot, amit a földi tudomány, a földi igazság le nem dönthet, és meg nem semmisíthet.**

Ilyen igazság a spiritizmus, ez az Istentől leküldött sugár, amely belevilágít a látható világon keresztül a láthatatlanba, *óh, a földi ember nem kutathatja ezt ki, hogy belőle pozitív tudományt alkothasson a maga számára, hogy az mindenkinek hozzáférhetővé válhassék, legalább még most nem; csak azok számára, akik ki vannak választva.* Nem azért, mintha ők jobbak, tisztábbak volnának, vagy több értelmük volna, vagy valamiféle más előnyeik volnának azok felett, akik ezt még nem ismerik, nem; ez a kiválasztottság nem érdem szerint történik. **Isten különös kegyelmének megnyilatkozása az egyiket azért vezérli erre az útra, mert gyenge, a másikat azért, mert szegény, a harmadikat azért, mert erős és munkálkodni képes, a negyediket azért, hogy hitet nyerjen, amelyet**

már elveszített. Tehát telve van ez az épület is süketekkel, vakokkal, csonkákkal, bénákkal, sőt még halottak is vannak közöttük. De vannak kereső, kutató, éber szemmel figyelő lelkek is, akik munkát vállálnak ezek közt a csonkák, bénák és betegek közt, hogy belőlük ép, egészséges és erős lelkeket formáljanak. Hogy az Isten ezeken az alig gyógyultakon végezhesse el az ő hatalmas nagy akaratát, hogy ezeken keresztül hirdethesse majd a világnak, hogy Igazság van, Törvény van, Kegyelem van, és van a jónak jutalmazása és a gonosznak bűnhődése. Hogy ezeken a meggyógyultakon keresztül mutassa meg az Isten Lelke a világnak, hogy milyen hatalmas erővel dolgozik, amelynek nem tud senki és semmi ellenállani. *Mert minél inkább üldözik ezt az isteni Lelket, minél inkább bele akarják szorítani a koporsóba, annál inkább feltör az, és az utolsó idők jeleit hirdeti, hogy mielőtt még eltűnnék a jelenlegi világ, megfújja azokat a harsonákat a világ négy tája felé, amelyeknek szavára mindazok felébredjenek az Úr eljövetelének napjára, és készen várják őt, akik az Életre valók. Ez az utolsó idők látkepe.*

*

Ebben kell munkálkodnotok mindnyájatoknak, akik elfogadtátok az Isten kegyelmét, az Isten Lelkének a megkeresését. Mert hiszen az Isten Lelke titeket is mint sántákat, bénákat, vakokat keresett föl azokban a szakadékokban, azokban a lelki pocso-lyákban, amelyekbe beletévedtetek, és azokban a barlangokban, ahova elhúzódtatok, hogy az Isten büntető keze meg ne találjon titeket. **De Isten kegyelme megkeresett, Isten kegyelme megvilágított és felöltöztetett titeket a bizonyossággal; megmutatta az új Földet, az új hazát, megmutatta a célt és kezetekbe adta az eszközöket is,** hogy harcoljatok érte, hogy meghódítsátok az új világot, azt a boldogabb létállapotot, melyet a megtérő lelkek sokaságának szánt az ő bőséges és nagy kegyelméből. Hogy pedig oda semmi tisztátalan be ne mehes-sen, t.i. semmi abból a régeből, azért meg kell hálnia a régi hi-

bázó, tévelygő, bűnös embernek, hogy a Krisztust követő új ember feltámadhasson. Ezt a meghalást nektek napról-napra részenként el kell végeznetek; a hibázó, tévelygő, testi ember igazságának meg kell hálnia, az önző ember igazságának meg kell semmisülnie. S nektek napról napra tisztábban és alázatosabban kell odaállnotok a leszámolás elé, hogy Ő megbocsáthassa a bűneiteket, hogy meggyógyíthasson a hibáitokból, és hogy megerősíthesse a lelketeket a holnap küzdelmeivel szemben, amely rátok vár a testben. Neknek napról napra fel kell vennetek az ő keresztyét, napról napra előbbre kell haladnotok azon az úton, amelyen Ő ment előre a Golgota felé. Neknek napról napra jobban meg kell értenetek Őt, az ő érzését, az ő akarát, hogy amikor odaértetek a megdicsőülés hegyére, akkor Ő már teljesen bevonulhasson a szívetekbe, a lelketekbe, hogy meg legyetek mentve, hogy Ő mindenestől fogva a magáénak vallhasson titeket, és ne kelljen még egyszer a mélységben küzdenetek, hanem megtaláljátok nála, benne, az Isten eszméjében a ti egész lényetek boldogságát és üdvösségét. És nemcsak ti, hanem mindazok, akik rajtatok keresztül az igazság sugarában megfürödnek és a kegyelmet fel tudják fogni, hogy azt magukhoz vonzhassák, hogy ezek is mind, akik utánatok jönnek, részeseivé lehessenek az isteni kegyelem kiáradásának, amellyel Ő magához vonja e világból azokat, akiket elejétől fogva elválasztott az üdvösségre.